

Budget 2008 för Stockholms stad och inriktning för 2009 och 2010 samt ägardirektiv 2008-2010 för koncernen Stockholms Stadshus AB.

Ett Stockholm i världsklass

Ett friare Stockholm

Moderaterna, folkpartiet liberalerna och kristdemokraterna har enats om att tillsammans förelägga kommunfullmäktige detta förslag till budget för Stockholms stad för år 2008.

Kommunfullmäktige har i Vision 2030 tydliggjort stadens långsiktiga ambitioner och intressen vilket ger möjlighet att fokusera på viktiga framtidsfrågor. Visionen beskriver hur Stockholm i den framväxande Stockholm-Mälarenregionen ska utvecklas till år 2030. I visionen tecknas en framtidsbild av en storstad i världsklass.

Visionen anger stadens strategiska inriktning och är en viktig utgångspunkt för denna budget. Som underlag till visionen ger stadens framtidsutredning en bedömning av den ekonomiska utvecklingen på längre sikt.

Ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet ska prägla Stockholms utveckling. Stockholm ska bli än mer attraktiv för såväl den enskilda människan som företag och organisationer. Målet nås genom en politik som grundar sig på sambanden mellan hälsa, miljö, ekonomisk utveckling och socialt ansvar och som ger utrymme för en rik och mångsidig storstadskultur.

Budgeten förenar förbättrad kvalitet i förskolan, skolan och omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning med ekonomiskt ansvarstagande och sänkt skatt. Utgångspunkt för politiken är stockholmaren. Det är medborgarens behov, intressen och möjligheter som ska vägleda det politiska arbetet. Stadens verksamheter och organisation ska anpassas för att möta medborgarnas val och förväntningar.

Stockholm är en storstad där stockholmarnas varierande bakgrunder och erfarenheter är en värdefull tillgång. Stockholm ska vara en stad som håller ihop, där de sociala klyftorna minskar. Möjligheten att delta socialt och ekonomiskt i samhället oavsett kön, funktionshinder, etnicitet eller sexuell läggning ska vara en självklarhet. Fler ska få möjlighet att vara med och bidra genom eget arbete. Jämställdheten mellan kvinnor och män ska förbättras.

Stockholm ska vara attraktivt för alla, en stad där det är möjligt att förverkliga sina drömmar. Sammanhållningen mellan olika grupper och generationer ska öka, de civila gemenskaperna stärkas. Människor ska ha stor möjlighet att utforma sina liv efter egna förutsättningar och önskemål, samtidigt som de är trygga i vetskapen om att när de behöver stöd från staden, så får de det.

Den förda politiken ska sikta mot ökat företagande och nya jobb i ett välmående näringsliv. Det måste alltid löna sig att arbeta. Stockholmare ska ha mer makt över sina liv. Det är så starka, självständiga individer kan utvecklas. Inte minst ur ett integrationsperspektiv är det viktigt att öka makten över den egna ekonomin. Minskad skattebörda leder till minskat bidragsberoende och också till att det egna ansvaret ökar. Ett annat viktigt medel för att bryta segregationen, utöver fler jobb, bättre kunskaper i svenska och sänkta skatter, är en mer blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer i ytterstaden.

Det långsiktiga sättet att få fler stockholmare i arbete är att underlätta företagande. Stockholm har en stor tillväxtpotential. I Stockholmsregionen finns goda förutsättningar för nya arbetstill-

fällen och fler invånare. Vi välkomnar en expansion av Stockholm. Det leder till ökade krav på regionens infrastruktur. Vi är beredda att svara mot de kraven.

Det politiska inflytandet över människors vardagsbeslut ska minska. Det är människorna själva som bäst kan bestämma vilken vård- och omsorgsgivare som de och deras familj vill ha samt vilken typ av barnomsorg och skola barnen ska gå i. Det är stadens ansvar att stockholmarna får ut mesta och bästa möjliga service för sina skattepengar. Staden ska erbjuda den enskilde medborgaren möjlighet att välja den omsorgsgivare, förskola och skola som bäst motsvarar människors önskemål och behov, oavsett om den drivs i offentlig eller privat regi.

Att skapa flexibilitet och ökad valfrihet för barnfamiljer är ett viktigt politiskt mål. Föräldrar måste kunna kombinera förvärvsarbete med mer tid för barnen, även efter föräldraledigheten.

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. I Stockholms skolor ska alla elever få de kunskaper som de behöver för att växa. Akademiskt, kulturellt, tekniskt, idrottsligt – alla begåvningar ska ges förutsättningar att utvecklas och blomstra. Bildning ger människor makt att forma sina egna liv.

En av stadens viktigaste uppgifter är att se till att det finns en äldreomsorg av god kvalitet för äldre stockholmare som behöver det. Deras upplevelse och önskemål ska vara vägledande inom äldreomsorgen – den äldre stockholmaren ska vara i centrum. Det innebär att äldreomsorgen ska präglas av inflytande, individualisering, trygghet och respekt. Respekten för äldre människors integritet och självbestämmande kräver att den enskilde kan påverka utformningen av det stöd som ges. Världighet och trygghet ska vara utgångspunkten i detta arbete.

Alla människor ska tillförsäkras självbestämmande och delaktighet i samhällslivet. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Vår ambition är att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad 2010.

Behovet av valfrihet och individuell anpassning är minst lika stort i socialtjänsten som i andra delar av omsorgen. Människor är olika och därför behövs en mångfald av alternativ inom den sociala omsorgen, där metodriktigheten ofta är en förutsättning för att lyckas.

Det ska vara tryggt och säkert i det offentliga rummet. Belysningsprogram, klottersanering och städning är viktiga åtgärder för att skapa ett tryggare Stockholm. Staden ska bygga bort otrygga och brottsbelastade miljöer. Detta ska ske i samverkan med bland annat fastighetsägare, som tar sin del av ansvaret.

Genom hållbar utveckling blir Stockholm än mer attraktivt för såväl den enskilde som företag och organisationer. Målet är en politik där sambanden mellan hälsa och miljö, ekonomisk utveckling och ekologiskt ansvar lyfts fram. Miljöutmaningarna ska mötas med teknikutveckling och marknadsekonomiska lösningar.

De globala miljöutmaningarna ska uppmärksammas i stadens arbete. Staden ska bedriva ett aktivt klimatarbete för att minska utsläppen av växthusgaser. Miljöutmaningarna ska nyttjas som en ekonomisk hävstång. En viktig åtgärd är att staden minskar sin energiförbrukning genom att effektivisera sin energianvändning.

Idrotts- och motionslivet är en av de främsta källorna till en bättre folkhälsa. I Stockholm ska möjligheterna till idrott vara många och varierade och idrottsföreningarna ska ges goda förutsättningar att vara ekonomiskt och organisatoriskt starka och självständiga. Det ska finnas mo-

derna idrottsanläggningar för såväl idrott på toppnivå som för spontanidrott. Ungdomars tillgänglighet till idrott ska prioriteras.

Ett levande, fritt och självständigt kulturliv är en förutsättning för att Stockholm ska utvecklas från huvudstad till världsstad. Kulturlivet i form av teatrar, gallerier, museer, bibliotek, konsthallar, biografier, konsertlokaler etc. - såväl offentligt som privat finansierat - är en garant för det fria ordet och ett livfullt offentligt samtal. Därför måste tillväxten i hela kultursektorn stärkas. Kulturen förvaltar också ett bildningsideal som är viktigt att upprätthålla, inte minst inom skolan. Böcker och bibliotek är hörnstenen i stadens kulturpolitik.

Stockholms stad är en av landets största arbetsgivare. Staden har därmed en mycket viktig uppgift att fylla som en god och attraktiv arbetsgivare. Stadens medarbetare ansvarar för att ge stockholmarna en god service och en rättssäker myndighetsutövning. Utbildning är viktigt för att behålla och utveckla kvaliteten i verksamheten. Stockholm ska vara en modern stad som tillämpar nya metoder och ny teknik om de bedöms leda mot målen. Ökade satsningar på chefer leder till ett bättre ledarskap, vilket i alla delar höjer kvaliteten på de verksamheter som medborgarna erbjuds. Vikten av att alla verksamheter för en kontinuerlig dialog om mål, måluppfyllelse, utveckling och ekonomi måste betonas. Medarbetare som är delaktiga gör ett bättre arbete. Staden ska vara ett föredöme i arbetsrelaterade jämställdhets- och diskrimineringsfrågor.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och präglas av en sund ekonomi för såväl dagens skattebetalare som för kommande generationer. Kommunens uppgift är att underlätta för medborgarna, inte att styra dem. Onödig byråkrati ska tas bort. Genom den nya servicenämnden kommer stadens administration att ytterligare effektiviseras.

Stadens inriktning för verksamheten

En god ekonomisk hushållning är en förutsättning för att staden i framtiden ska klara av att möta de krav som morgondagens stockholmare kommer att ställa på en effektiv användning av skattebetalarnas pengar. Budgeten ska innehålla mål för verksamhet och ekonomi samt riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Ekonomin är en förutsättning för verksamheten, men också en begränsning. Budgeten ska hållas. Nämnder och bolagsstyrelser ska löpande följa sina verksamheter och göra omprioriteringar som leder till måluppfyllelse inom givna budgetramar.

Vision Stockholm 2030 utgör ett viktigt underlag för hur staden långsiktigt ska utvecklas och vilka prioriteringar som ska genomföras under mandatperioden och i den årliga budgeten. I och med denna budget tas de första stegen för att förverkliga visionen.

Genom tydliga mål för verksamheterna klargörs vilka uppdrag som har ålagts nämnderna och vad som är möjligt att uppnå med befintliga resurser. Målen ska vara mätbara och ska utvärderas i samband med budgetuppföljningen. I verksamhetsberättelsen ska måluppfyllelsen redovisas.

I denna budget för 2008 med inriktning för 2009 och 2010 har tre inriktningsmål lagts fast för stadens verksamheter:

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Under respektive inriktningsmål redovisas kommunfullmäktiges mål för verksamheterna. Därutöver redovisas vilka indikatorer som ska följas upp av kommunstyrelsen för att mäta måluppfyllelsen.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

En storstad utvecklas genom att olika uppfattningar, kunskaper och kulturer möts. I Stockholm ska sådana möten uppmuntras. Det ska märkas att staden är en europeisk metropol och Sveriges huvudstad. Staden ska satsa på besöksnäringen och stärka sin position som evenemangsstad. Då lockas såväl besökare som företag hit. Staden ska vara en professionell och effektiv part för näringslivet. Det är viktigt att regelbundet mäta hur företagen uppfattar staden i myndighetsutövningen.

Grunden till en välfungerande arbetsmarknad är ett stort och brett näringsliv, som framgångsrikt verkar över konjunkturcykler och skapar arbetstillfällen. Ett utbildningssystem av hög kvalitet som förbereder för yrkesarbete och akademiska studier skapar också många vägar in i arbetslivet. Stockholm ska ha ett stort och brett utbud av högklassiga yrkes- och studieförberedande utbildningar, på både gymnasial och eftergymnasial nivå, som väl motsvarar arbetsmarknadens behov. Dessutom behövs en kvalificerad nyföretagarrådgivning, som hjälper personer som vill starta företag att utveckla sina affärsidéer. Nya sektorer utvecklas kontinuerligt.

Det ska vara enkelt att röra sig mellan olika arbeten och mellan arbete, utbildning och företagande. Genom en nära samverkan mellan näringsliv, grund- och gymnasieskolor, universitet och högskolor skapas naturliga bryggor i allt från trainee- och praktikplatser till mentorskap och lärlingsutbildningar.

I Stockholm finns en stor mängd regler och bestämmelser som påverkar det lokala näringslivets villkor. Dessa måste förenklas. Konsekvensanalyser för näringslivets utveckling ska göras inför kommunala beslut.

Valfrihet och en mångfald av aktörer ger fler arbetsgivare. Stockholms stad ska skapa förutsättningar för fler företag genom att konkurrensutsätta sådana verksamheter som inte är myndighetsutövning, bedriva ett professionellt upphandlingsarbete och avknoppa verksamheter som medarbetare vill driva i egen regi.

Stadens anställda är en nyckelgrupp som kan skapa förutsättningar för fler alternativ. Därför måste stadens nämnder och förvaltningar aktivt uppmuntra och stödja anställda som vill ta över och driva kommunala verksamheter. Ett avknoppningskansli har inrättats, med uppgift att hjälpa de medarbetare som önskar ta över verksamheter.

Den offentliga sektorns faktiska monopol inom kvinnodominerade verksamhetsområden som vård, undervisning, barn- och äldreomsorg och socialtjänst är ett hinder för kvinnors företagande. Avskaffande av monopol i kvinnodominerade verksamheter och ökade möjligheter till avknoppning av befintliga verksamheter är därför viktiga steg i det fortsatta jämställdhetsarbetet och för att öka andelen kvinnliga företagare.

Staden ska granska i vilken utsträckning kommunal verksamhet konkurrerar med privata företag. En ny upphandlingspolicy har tagits fram som ser till att även småföretagare kan vara med i stadens olika upphandlingar.

Stockholms stad kan också underlätta för företag genom att skapa enkla, raka rutiner för ansökningar om bygglov och olika tillstånd. Staden ska underlätta för småföretag, bl.a. i mark- och tillståndsfrågor, genom att införa en "one-stop-shop" med fokus på att undanröja hinder. Företagare ska enbart behöva vända sig till en funktion i staden för de tillstånd som krävs för att få bedriva verksamhet i Stockholm.

Idrottsföreningarna i Stockholm ska uppmuntras att ta över driften av idrottsanläggningar och tillsammans med privat kapital även delta i byggandet av nya. Detta stärker föreningarnas ekonomiska förutsättningar, och därmed hela idrotts- och motionslivet.

Kultursektorn är en av de mest strategiska näringarna inför framtiden för såväl stadens ekonomiska utveckling som dess attraktivitet.

Staden ska satsa på besöksnäringen som är en av Stockholms tillväxtnärings. Stockholms vackra och rena miljö med tydlig vattenprofil och levande storstadskultur är en viktig del av attraktionskraften gentemot besökare. Den båtburna passagerartrafiken står för en växande andel av besöksnäringen och intresset för Stockholm som kryssningshamn ökar. Stockholms hamnar är centrala för stadens turistnäring och den nya terminalen för kryssningsfartyg är ett viktigt tillskott till Stockholm som Skandinavians huvudstad.

Staden ska utveckla möjligheterna till introduktions-, praktik- och lärlingsverksamhet för skolelever, flyktingar och invandrare. Detta ska ske i lokala företagsområden och möjliggöra för fler företag och verksamheter, särskilt i ytterstaden. Stadens förvaltningar och bolag ska också föregå med gott exempel och bidra med praktikplatser.

Stockholm-Mälardalsregionen ska utvecklas till en ledande kunskapsregion med stark innovationskraft. I regionen är förutsättningarna goda för nya arbetstillfällen och fler invånare.

För att stärka den regionala samverkan är det viktigt att fortsätta utveckla samarbetet mellan de 43 kommuner som ingår i Stockholm Business Alliance. Genom samarbetet stärks regionens konkurrenskraft.

Det är viktigt att staden tar en aktiv del i och har en funktionell organisation för att vara en viktig aktör i det europeiska arbetet. Stockholm ska vara och internationellt uppfattas som norra Europas mest spännande stad – en hållbar stad i förändring och utveckling med ett attraktivt näringsliv och arbetsmarknad. Stockholm ska vara en ledande europeisk huvudstad med en kunskapsbaserad ekonomi.

Förutsättningarna för nyföretagande ska även förbättras genom att lokaler för småföretagande i bostadsområden planeras in vid nybyggnation. Vidare ska en översyn göras för att inrätta företagslokaler i befintliga bostadsområden. Staden ska också underlätta för småföretagare att vara med i stadens olika upphandlingar. Som ett komplement till den offentliga arbetsförmedlingen ska staden satsa på samarbete med privata arbetsförmedlingar, branschvisa förmedlingar och bemanningsföretag.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

- Näringslivets uppfattning om staden
- Antal nystartade företag
- Antal företag som går i konkurs
- Andel konkurrensutsatt verksamhet
- Antal anställda i avknoppade verksamheter
- Antal företag som staden har lotsat

Jobb istället för bidrag

Den samlade social- och välfärdspolitiken i Stockholm ska tydligt präglas av arbetslinjen och respekt för människors egna önskemål och behov. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste på alla vis komma bort från bidragsberoende. Socialpolitiken är viktig och ska präglas av hög kvalitet.

Att på ett kvalificerat sätt hjälpa människor med allvarliga sociala problem är socialpolitikens ena ben. Stockholms samlade arbetsmarknadspolitik - i samverkan med näringslivet, statliga institutioner och frivilligorganisationer - förstärkt av tydligare incitament att gå från bidrag till arbete, är välfärdspolitikens andra ben.

Möjligheten att själv få ta ansvar och kunna påverka livet för sig själv och sina närmaste är viktig. Det är genom ökade möjligheter och eget ansvar som starka, självständiga individer kan utvecklas. Den del av inkomsten som människor själva har makt över efter att skatten är betald måste öka.

Riktlinjerna för ekonomiskt bistånd har setts över med krav på motprestation som huvudregel. Syftet är att ge människor bättre förutsättningar att ta sig tillbaka till ett liv med egen försörjning och den gemenskap som arbetslivet innebär. Möjligheten att omvandla ekonomiskt bistånd till lärlingslöner ska utredas.

Det är av stor vikt att staden aktivt följer rutinerna för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor är skyldiga att till polis eller åklagare anmäla misstänkt brott enligt den nya bidragsbrottslagen, som trädde i kraft den 1 augusti 2007.

Jobbtorg inrättas från och med den 1 januari 2008. Jobbtorg ska förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. En jobbgaranti ska gälla i staden, vilket innebär att alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av arbetsbrist eller är vuxen, arbetsför flykting ska ges en snabb individuell bedömning och garanteras en aktivitetsplan, arbete eller annan insats inom fem dagar. Ett uppföljningssystem ska börja tillämpas under 2008 för följsamheten mot jobbgarantin. Under uppbyggnadsåret 2008 placeras hela ansvaret för jobbtorgsorganisationen under kommunstyrelsen. Inför år 2009 beslutas om permanent organisatorisk placering.

Stockholms stad har en befolkning med mycket varierande bakgrund och erfarenheter. Detta är en tillgång som måste tas tillvara. Antidiskrimineringsarbetet, som har sin grund i de mänskliga rättigheterna, är grundläggande. När människor blir respekterade för sin person och sin kultur och inte blir diskriminerade, ökar toleransen och förståelsen för olikheter. Arbete, en väl fungerande skola och goda kunskaper i svenska är andra viktiga förutsättningar för att bryta utanförskap.

Flyktingmottagandet ska förändras i syfte att skapa snabba ingångar till arbetsmarknad och utbildning. Därför ska, från och med år 2008, de nya stadsgemensamma jobbtorgen utarbeta aktivitetsplaner för samtliga vuxna arbetsföra flyktingar. Nya stockholmare ska erbjudas praktik/arbete kombinerat med svenskundervisning. En förutsättning för att flyktingar ska kunna arbeta och integreras i samhället är en bra boendesituation. I staden råder brist på boenden och staden måste därför aktivt samarbeta med andra kommuner för att undersöka möjligheten att hitta bra bostäder till flyktingar.

Hela Stockholm ska vara attraktivt. Den fysiska planeringen och bebyggelsen i miljonprogramområdena har bidragit till att vissa områden i dessa stadsdelar upplevs som otrygga. Här lever också många människor i utanförskap. Stockholm stad ska arbeta aktivt för att öka attraktivite-

ten i dessa stadsdelar. Genom att upprusta boendemiljöer och bryta utanförskap kan denna utveckling vända. De kommunala bostadsbolagen ska ta sitt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden liksom att förändra redan befintliga miljöer i samråd med de boende. Detta ska också ske i samverkan med andra fastighetsägare. Staden har också initierat Järvalyftet, ett stadsövergripande investeringsprogram under kommunstyrelsens ledning, på Järvafältet. Detta arbete ska dra lärdom av erfarenheter från tidigare satsningar. Därutöver genomför de kommunala bostadsbolagen, SISAB och Micasa AB investeringar. Det är av stor vikt att investeringen på Järvafältet sker tillsammans med privata aktörer och näringslivet i övrigt. I investeringarna ska även ingå utbildning, sysselsättning, stadsplanering, idrott och näringsliv. De positiva erfarenheterna från Järvalyftet ska användas i områden med liknande utmaningar.

Friköp av kommunala hyresrätter ökar människors möjlighet att äga sin bostad och är därmed ett viktigt medel för att skapa en mer integrerad stad.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

- Antal vuxna bidragstagare i staden
- Antal barn som lever i familjer som är bidragsberoende
- Antal som har ett långvarigt socialbidragsberoende
- Andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktion
- Snitt-tid för nyanlända att bli självförsörjande
- Stadens kostnader för ekonomiskt bistånd
- Andelen flyktingar som har gällande individuella introduktionsplaner

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Det är angeläget att staden arbetar med de globala miljööutmaningarna ur det lokala perspektivet. Stockholm har inlett sitt klimatarbete genom att kartlägga stadens utsläpp av växthusgaser och hur dessa kan minskas. De åtgärder som är mest angelägna och ger störst effekt både i form av minskad klimatpåverkan och i form av god kostnadseffektivitet identifieras. Ett nytt miljöprogram för staden har utarbetats med syftet att styra och samordna miljöarbetet i stadens egna verksamheter. Miljöarbetet ska bedrivas integrerat hos samtliga förvaltningar, bolag och verksamheter i staden.

Stockholm är en stad på och vid vatten och unik bland städer genom att ha uppnått en god vattenkvalitet även mitt i staden. För att ytterligare ta till vara denna tillgång ska stadens berörda nämnder samverka om hur Stockholm kan utvecklas som stad på vattnet med hänsyn till bad, kajliv, boende och transporter.

Inom ramen för stadens fortsatta vattenarbete har Stockholm Vatten AB i uppdrag att tillsammans med andra myndigheter utveckla arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin. Andelen sjöar med minskad eller bibehållen fosforhalt ska på sikt öka.

Stockholm är känt som Nordens Venedig och internationella besökare förknippar ofta staden med just rent vatten. Varje år i augusti håller Stockholm International Water Institute (Siwi) i den internationella vattenveckan då Stockholm Water Prize delas ut. Siwi:s framtid kommer under året att säkras genom en permanent lösning för verksamheten, fristående från Stockholm Vatten AB.

Vattennära byggen ska riskanalyseras och vid byggnation av omsorgslokaler och skolor ska möjligheten till olika former av miljövänliga klimatanläggningar övervägas. Kommunstyrelsen ansvarar för att analysera hur ett förändrat klimat kan påverka Stockholm i linje med klimat- och sårbarhetsutredningen.

Utifrån stadens perspektiv är det en självklarhet att en hållbar stadsutveckling och därmed tillväxt bara kan uppnås genom den bästa och mest kostnadseffektiva tekniken som utvecklas på

marknadens villkor och att den önskvärda utvecklingen inte kan regleras fram. Miljöarbetet måste bedrivas ur ett samhälleligt helhetsperspektiv i samarbete med näringslivet, invånare, organisationer och myndigheter.

Staden ska i egenskap av kunnig beställare använda tekniska innovationer och utvecklade produkter och arbetssätt i de egna verksamheterna. Staden ska vidare vara bra på att informera om vilka företag som har levererat till staden. Inom miljöteknikområdet går utvecklingen fort och staden har mycket att vinna på att använda ny teknik för att t.ex. få fram mer energieffektiva byggnader i nyproduktion samt för att investera i energisparande åtgärder i det befintliga fastighetsbeståndet. Staden ska söka de av regeringen avsatta medlen för stöd till klimatinvesteringar.

Ytterligare åtgärder mot partiklar (PM 10), och för en minskning av den onödiga dubbdäcksanvändningen, ska övervägas under 2008.

Staden är en viktig aktör på marknaden och kan med sina val bidra till utvecklingen av ekologiskt hållbara alternativ. Av den upphandlingspolicy som staden antagit framgår det att varje förvaltning och bolag ansvarar för att utforma de kriterier, t.ex. miljöhänsyn, som ska gälla för respektive upphandling. Det är möjligt för staden att ställa krav på miljöhänsyn vid upphandlingar inom olika områden. Stadens miljöprogram reglerar också vissa minimikrav samt anger de mål som förvaltningar och bolag gemensamt har uppdraget att uppnå. Hur målen ska uppnås är det upp till varje nämnd och bolagsstyrelse att besluta om.

Staden har många fördelar utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Staden är miljöeffektiv genom att människor bor och arbetar nära varandra och kan utnyttja gemensamma och effektiva lösningar som t.ex. Stockholms väl utbyggda kollektivtrafik. I Stockholm åker åtta av tio stockholmare buss, tåg, båt eller cykel till jobbet. En god miljö kan se olika ut beroende på var man väljer att leva, arbeta och bo. Storstadens villkor är annorlunda än landsbygdens. Det viktiga är att alla gemensamt värnar en god miljö.

Trafikens negativa miljöpåverkan bör reduceras utan att minska människors framkomlighet, bl.a. genom ny teknik, bättre logistik, tätare bebyggelsestruktur samt ytterligare förbättringar av infrastrukturen inklusive kollektivtrafik, cykelvägnet och gångvägar. Med undantag för utrycknings- och specialfordon ska stadens hela bilpark bestå av miljöbilar senast år 2010.

Staden ska också verka för fler stationer för alternativa fordonsbränslen och utveckla en strategi för biogas och andra miljövänliga drivmedel i Stockholm. Möjlig beläggning med tyst asfalt på bullerstörda gator och vägar ska utredas.

För att komma tillrätta med miljöproblem, som bl.a. uppmärksammas i samband med exploatering för bostäder och arbetsplatser, behöver staden genomföra marksaneringar och andra miljöförbättrande insatser där staden bär ansvaret eller där den som har orsakat föroreningen inte kan identifieras och göras ansvarig.

Staden ska under 2008 ta förnyade initiativ för att tillsammans med landstinget utveckla kollektivtrafik på vatten.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

Tillståndet för stockholmsluften

Tillståndet för stockholmsvattnet

Växthusgasutsläpp från fossil energianvändning per stockholmare

Andel inköpta ekologiska livsmedel i stadens verksamheter

Andel miljöbilar i stadens fordonspark

Andel farligt avfall inklusive batterier och el-avfall i hushållssoporna

Bostadsbyggnadstakten ska vara hög

Bostadsbristen är ett problem för såväl regionens invånare som dess företag. Staden bör bygga mer och bygga på höjden. Under mandatperioden kommer staden att planera för 15 000 bostäder, varav 1 000 nya bostäder i city. En betydande del av dessa 15 000 kommer att vara hyresrätter.

Visionen för såväl innerstad som ytterstad är den täta staden med kvartersbebyggelse kombinerat med småhusområden. Genom den täta staden stärks förutsättningarna för lokala marknader, ett levande lokalt kulturliv och urbana miljöer. Rörligheten mellan stadsdelarna stärks och förutsättningarna för integration förbättras. Den täta staden har goda förutsättningar för att också vara den hållbara staden då miljöpåverkan per person minskar när stordriftsfördelar kan utnyttjas, exempelvis genom kollektivtrafiklösningar och ett väl utbyggt fjärrvärmenät. I den täta staden däckas trafikleder över vilket ger plats för ny bebyggelse samtidigt som bullret i många bostäder minskar. Den hållbara staden har även ringleder som leder nyttotrafiken runt stadskärnorna, vilket också bidrar till mindre buller och partiklar och en bättre stadsmiljö.

För att vidareutveckla visionen om den hållbara staden utmanar staden byggföretagen att ta fram de bästa tekniklösningarna för miljömässigt och ekonomiskt hållbara lösningar i de byggprojekt som staden ska genomföra.

Stadskärnorna i inner- och ytterstaden ska kopplas samman med varandra och med omgivande kommuner genom förbättrade kommunikationer och en tätare och mer varierad bebyggelse. I många storstäder världen över har ett kreativt lokalt kulturliv varit en viktig pådrivande kraft för att höja attraktiviteten i slitna och marginaliserade stadsdelar. Denna kraft bör utnyttjas bättre i Stockholms utveckling, t.ex. genom att fastigheter och lokaler upplåts till kulturskapare och konstnärer.

Stockholmaren betalar idag en stor andel av sin inkomst efter skatt för sitt boende. Det är angeläget att boendekostnaderna sänks. Byggande liksom förvaltning av bostäder måste ske på ett kostnadseffektivt sätt. Staden kan bidra till sänkta kostnader genom att tillåta bebyggelse även på mark som inte är förenad med höga grundkostnader såsom sanering och överdäckningar. Högre exploatering och mindre detaljrika krav från staden är andra åtgärder för att sänka boendekostnaderna. Staden ska också erbjuda valfrihet för byggföretagen, som ska ges möjligheten att välja mellan tomträttsavgäld eller att köpa tomten.

En viktig åtgärd för att öka bostadsbyggandet är att påskynda arbetet med att ta fram detaljplaner. Genom en förenkling av plan- och bygglagens praktiska tillämpning kan planprocessen effektiviseras utan att medborgarinflytandet minskar. Målet är att tiden från start-PM till beslutad detaljplan på sikt halveras.

Stockholm ska behålla och stärka sin internationella konkurrenskraft. Detta är viktigt också för utvecklingen i hela Sverige. Tillgången på bostäder är en av förutsättningarna för en ekonomisk tillväxt i näringslivet och därmed också nya arbetstillfällen.

Under 2007 har landstingets regionplane- och trafikkontor inlett arbetet med en ny regional utvecklingsplan och staden deltar aktivt i det arbetet.

För att kunna hålla en fortsatt hög nivå på bostadsbyggandet är det av stor vikt att arbetet med att effektivisera stadens interna processer fullföljs och att staden använder sig av moderna informationstekniska hjälpmedel, bl.a. avseende planläggning och bygglovshantering. Staden ska även fortsätta att utveckla sina kontakter med byggföretagen. Kommunstyrelsen samordnar stadens bostadsplanering. Det är också av största vikt att staden bevakar sina intressen gentemot staten, framförallt genom att lyfta fram den bristande samordningen mellan plan- och bygglagen och miljöbalken, inte minst vad avser buller- och luftkvalitetsfrågor.

När nya bostadsområden planeras ska framkomlighet och trygghet vara i fokus för att äldre ska kunna bo kvar.

Den framtida bostadsutbyggnaden kommer till stor del ske i stadsutvecklingsområdena nordvästra Kungsholmen, Hjorthagen/Värtan, Norra station, Norra Djurgårdsstaden och hamnområdet, vid Årstafältet och genom förnyelse av city samt ett fortsatt arbete inom söderortsvisionen. Järvalyftet kommer också att erbjuda en nystart för områdena vid Järvafältet. När idrottsytorna tas i anspråk för andra verksamheter ska idrottsnämnden tillsammans med exploateringsnämnden säkerställa att dessa kompenseras med idrottsytorna i närområdet.

Norra Djurgårdsstaden samt ett något större projekt i programskedet i söderort, Farsta, Gullmarsplan, Midsommarkransen eller liknande, är profilområden som kommer att ge uttryck för stadsmiljöer i världsklass där ny miljöteknik kan visa vägen för hållbara lösningar för stockholmaren, företagaren och staden. Staden måste, i dessa områden såväl som i övriga exploateringsområden, sträva efter att genom nya arbetsätt, god stadsplanering och utnyttjande av de bästa tekniska lösningarna uppnå lönsamma exploateringar.

Stockholm ska vara en stad med flera kärnor där människor i sitt närområde kan bo, arbeta, utbilda sig, ta del av nöjen och motionsmöjligheter samt erbjudas ett rikt utbud av service, varor och tjänster. Fram till 2030 ska en radikal förändring ske i stadens miljöprogramområden. Upplåtelseformerna är blandade och slitna bostadsområden och centrumanläggningar har bytt karaktär, rustats upp och byggts om.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

Antal påbörjade bostäder, exkl. ombyggnader, i ytterstaden, innerstaden respektive city

Antal färdigställda bostäder i ytterstaden, innerstaden respektive city

Antal markanvisade lägenheter

Tid från start-PM till beslutad detaljplan

Framkomligheten i regionen ska öka

Staden har en positiv inställning till regeringens önskemål om att ta ett helhetsgrepp om hela regionens infrastruktur. Staten förutsätts bidra till finansieringen av infrastruktur även i Stockholmsregionen. Staden ska vara drivande i processen för att öka framkomligheten i regionen och i samarbete med andra berörda aktörer verka för en utbyggd väg- och kollektivtrafik i regionen. Senast under år 2008 ska staden fatta inriktningsbeslut om Förbifart Stockholm och en östlig förbindelse. Bromma flygplats ska bevaras så länge en alternativ, citynära flygplats inte finns. Nytt avtal med Luftfartsverket ska tecknas under mandatperioden.

Stockholm ska vara en sammanhållen och levande stad. Arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner ska intensifieras.

Inflyttning och förändrade levnadsvanor ökar behovet av transporter. Stadens geografiska läge innebär också att transportsystemen är sårbara. Framkomligheten i regionen och i staden ska öka.

Möjligheten till nya tunnelbanesträckningar till Nacka, Lidingö och Barkarby ska utredas. Staden ska verka för att tvärbanan byggs ut från Hammarby Sjöstad till Slussen och från Alvik till Kista och slutstationen Stockholm Nord via Bromma flygplats. Staden ser positivt på nya spår-vagnssträckningar.

Staden står inför ett antal stora investeringsprojekt samt en rad reinvesteringar, både vad avser spår och vägar. Staden har under tidigare år avsatt medel för att bidra till finansieringen av statliga projekt såsom Norra Länken, Citybanan/Mälartunneln samt utbyggnad/överdäckning av

E18. Fortsatta avsättningar för dessa behov kommer att behöva göras. En stor del av tillgängliga investeringsmedel måste också avsättas till reinvesteringar, bl.a. för nord-sydaxeln, Slussen och Norrbro. Angelägna satsningar är också överdäckning av Klarastrandsleden samt att i samverkan med privata intressenter bygga en ny hamn vid Norvik.

De statliga satsningarna på infrastruktur i Stockholm står inte i relation till regionens befolkningsmässiga och ekonomiska tillväxt. Staden ska agera för att staten tar ett större ansvar för Stockholms infrastruktur.

Staden ska aktivt arbeta för att öka framkomligheten. En genomgång av framkomlighetshinder ska göras och åtgärder vidtas för att underlätta trafikflödena i Stockholm. Framkomligheten påverkas också av bristande vägunderhåll, som måste förbättras.

Genom att tillåta parkering på gatorna i Hammarby Sjöstad, som i övriga innerstaden, tillskapas nya p-platser. En översyn ska göras för att öka antalet parkeringsplatser, bl.a. genom att inrätta fler vinkelparkeringar.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

- Förändring av restiden
- Totala variationen i restid
- Genomsnittshastighet för stombusstrafiken
- Nettotillskottet av parkeringsplatser

Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Ett självständigt och oberoende kulturliv är en viktig del av demokratin. Det erbjuder människor möjlighet till bildning och personlig utveckling. Genom kulturlivet föds inspiration, kreativitet och nya idéer som berikar det offentliga samtalet. En förutsättning för ett levande fritt kulturliv är att kulturpolitiken inte används som redskap för att nå ideologiska mål.

Stockholmarnas goda förutsättningar att kombinera ett aktivt storstadsliv med ett levande idrotts-, motions- och friluftsliv är en viktig källa till folkhälsan.

Kultur- och idrottslivet är viktiga arenor för stockholmarnas ideella engagemang. Stadens kultur- och idrottspolitik strävar därför mot att stärka kulturlivets och idrottsföreningarnas frihet, ekonomiska självständighet och livskraft.

Incitamentsstrukturen för de av staden finansierade kulturverksamheterna ska förändras så att förutsättningarna för egna intäkter stärks. Möjligheten för kulturskapare att leva på sina yrken ska förbättras. Idrottsföreningarnas förutsättning att bedriva näringsverksamhet i anknytning till evenemang och anläggningar ska öka, så även möjligheterna att äga eller ta över driften av hela anläggningar.

Kulturlivet är också en av de viktigaste faktorerna för stadens attraktivitet och ett av de tre benen bakom varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia. Stockholms museer, teatrar, musikliv, nattliv och vackert utsmyckade och levande stadsmiljö är viktiga förutsättningar för turismen såväl som för investeringarna i staden. Tillväxten inom kultursektorn måste öka genom att kulturlivet når fler människor i staden och förutsättningarna för kulturexport förbättras.

Kulturen förvaltar ett bildningsideal som är viktigt att upprätthålla, inte minst inom skolan. Böcker och bibliotek är hörnstenen i Stockholms kulturpolitik. Staden ska därför satsa på biblioteken genom bättre öppettider och utvecklade arbetsformer. Biblioteken ska få en starkare roll som mångkulturella mötespunkter och bildningsförmedlare i det växande Stockholm. Det nya

stadsbiblioteket spelar en avgörande roll i denna förändring, Arbetet med att genomföra en ny plan för biblioteksstrukturen ska inledas.

Staden ska utveckla Kulturskolan, en verksamhet som är unik genom sin bredd och som kan fånga upp ungdomar med skilda bakgrunder och intressen.

Stockholm har ett rikt kulturarv, som ger en bild av stadens historia. Kulturarvet ska bevaras, vårdas, användas och göras tillgängligt. Genom stadsmuseets och stadsarkivets försorg blir kulturarvet en levande del av Stockholms kulturliv. Skogskyrkogården i Stockholm är en del av Unescos världsarvslista. De unika arkitektoniska värdena ska förmedlas tydligare till såväl stockholmare som besökare.

Stockholms stadsteater spelar en nyckelroll i Stockholms kulturliv. Teaterns verksamhet har nått rekordnivåer och når i dag såväl många stockholmare som tillresta. Stockholms stadsteater ska ha goda förutsättningar att fortsätta bedriva en verksamhet på hög konstnärlig nivå. Genom kvalitet, engagemang och aktualitet ska teatern hela tiden söka ny publik.

Kulturlivet kan spela en viktigare roll i staden genom att närma sig nya och större målgrupper. Det gäller såväl publik som näringsliv och organisationer. En viktig uppgift för staden är att främja framväxten av mötesplatser och sponsringsavtal som gynnar alla parter.

Många aktiva inom kulturlivet är egna företagare. Åtgärder för att underlätta för småföretagande är därför viktigt även för kulturlivet.

Kultur i olika former ska ges större utrymme i äldreomsorgen. Musik, böcker och konst kan betyda mycket för livskvaliteten. Musik kan skapa gemenskap och vara ett sätt att nå människor med svårigheter att kommunicera. Kulturen är ett bra instrument för att bygga broar mellan generationer. Samarbeten mellan exempelvis Kulturskolan och äldreomsorgen kan därför stödjas och uppmuntras.

I Stockholm ska möjligheterna till idrott vara många och varierade. Alla stockholmare, även de som har en funktionsnedsättning, ska ha möjlighet att utöva idrott. Stadens insatser inom idrott ska fokusera på barn och unga. Staden ska se till att det i Stockholm finns moderna anläggningar för idrott på toppnivå såväl som för spontanidrott. Områden för organiserad idrott, spontanidrott, lek och rekreation ska integreras i stadsplaneringen, särskilt i nya bostadsområden, och rikta sig till alla åldrar.

Idrotten är ett viktigt instrument i integrationsarbetet i Stockholm och skapar många mötespunkter mellan människor från olika delar av staden.

Stockholms kultur- och idrottsliv måste bli mer tillgängligt för människor med funktionsnedsättning.

Exploateringsnämnden ges i uppdrag att leda arbetet inom Högdalen, inklusive Högdalstopparna, avseende fritids-/rekreationsområde samt anläggning av en gasstation för professionella fordon. Arbetet ska ske med hänsyn till Högdalens industriområde och de etableringar som Storstockholms lokaltrafik har i området.

Stockholm är i behov av nya arenalösningar för fotboll. Förverkligandet av dessa sker tillsammans med externa parter och i samarbete med klubbarna.

Minst hälften av stadens nyinvesteringar i anläggningar ska satsas på flickors och kvinnors idrottande. Den externa finansieringen av nya idrottsanläggningar ska öka. Staden ska uppmuntra en regional syn på idrottsverksamheten och samarbete med kommunerna i regionen ska uppmuntras.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

Stockholmarnas upplevelse av stadens kultur- och idrottsutbud

Antal barn i Kulturskolan

Antal besökare per öppethållandetimmar/dagar inom kulturverksamheten

Antal besökare per öppethållandetimmar inom biblioteksverksamheten

Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

För att Stockholm till fullo ska kunna utnyttja sin potential som den vackra huvudstaden på vatten krävs krafttag mot de inslag som förfular staden. Varje stockholmare har ett eget ansvar att hålla staden ren. Städning av de gemensamma utrymmena måste prioriteras än högre. Skötsel av parkerna måste bli bättre. Stockholm är en enastående stad på vattnet. Staden ska utveckla dessa kvaliteter med bad, kajliv, boende och transporter.

Staden har en samordnad planering och beredskap för att hantera kriser och större olyckor. Kommunstyrelsen är ansvarig nämnd i händelse av kris. Kommunstyrelsen ansvarar även för att analysera hur ett förändrat klimat kan påverka Stockholms stad i linje med klimat- och sårbarhetsutredningen. Återkommande trygghetsmätningar ska genomföras för hela staden. Resultatet från dessa ska ingå som underlag i stadens trygghetsarbete.

För att skapa en ökad trygghet i stockholmarnas vardag utgör polisen, brandkåren och akutsjukvården centrala funktioner. Det brottsbekämpande och det brottsförebyggande arbetet är av stor vikt. Stockholm måste få fler synliga poliser, både i innerstaden och i förorterna. Staden ska agera gentemot staten för att få fler poliser till Stockholm. Det ska vara tryggt och säkert i det offentliga rummet. Belysningsprogram, klottersanering och städning av det gemensamma rummet är viktiga åtgärder för att skapa ett tryggare Stockholm. Arbetet med att bygga bort otrygga och brottsbelastade miljöer ska stärkas. Vid alla ny- och ombyggnationer ska trygghetsanalyser genomföras. Stadsdelsnämndernas lokala brottsförebyggande arbete fyller en viktig funktion i stadens trygghetsarbete.

Tryggheten i boendet och den egna hemmiljön ska värnas. Staden ska aktivt arbeta med att öka säkerheten i bostadsområdena, exempelvis genom regelbundna trygghetsvandringar. Staden ska också satsa på trygghetsskapande belysning. Mörka och otrygga platser ska lysas upp och nya riktlinjer för belysningen i Stockholm ska arbetas fram. Ytterligare en trygghetsskapande faktor är blandade upplåtelseformer i hela staden. De kommunala bostadsbolagen ska vidta åtgärder för att förhindra svartuthyrning. Det arbetet leder till att fler lägenheter kan förmedlas på ett riktigt sätt och att fler hyresgäster kan få den trygghet som besittningsskyddet innebär. I trygghetsarbetet ska även samarbetet utvecklas med privata fastighetsvärdar.

Staden ska ta initiativ till gemensamt trygghetsarbete med andra aktörer såsom Vägverket, fastighetsägare och andra kommersiella aktörer. Samarbetet med City i Samverkan ska utvecklas. Kamerafrågan ska utredas i syfte att få en ökad samordning med Vägverket, SL och polisen.

Staden ska utveckla stödet till kvinno- och mansjourer och uppmuntra frivilliga insatser för att öka tryggheten.

Under 2008 avser staden att bilda ett kommunalförbund tillsammans med kommunerna i Brandkåren Attunda och Södra Roslagens brandförsvärsförbund samt i Solna/Sundbyberg och Lidingö kommuner. Syftet är att bedriva räddningstjänst inom ett större förbund. Målet är högre kvalitet till lägre kostnad.

Staden ser positivt på en nedgrävning av återvinningsstationerna. En diskussion om nedgrävning pågår med förpackningsindustrin. Vidare ska staden tidigarelägga vårstädningen av gator

och cykelbanor. Försöket med CMA (kalcium magnesium acetat) i dammbindning och halkbekämpning ska fullföljas, liksom försöket med spolning av gator i innerstaden.

Stadens städgaranti innebär att städning ska ske inom 24 timmar. De offentliga papperskorgarna ska tömmas enligt avtal och inom 24 timmar efter anmälan. Initiativet med städmästare som samordnar aktörer med ansvar inom gemensamma områden bör spridas.

Klotter och annan skadegörelse ska konsekvent motarbetas och saneras på stadens fastigheter inom 24 timmar, skolor och förskolor är särskilt prioriterade. När klottrare åker fast behöver staden en aktiv socialtjänst som träder in. Staden tar totalt avstånd från klotter. En jourtelefon som fungerar så att allmänheten kan inrapportera klotter och annan vandalisering är en viktig åtgärd. Den måste följas upp med aktiviteter som sprider kunskap om telefonnumret och resultera i en saneringsgaranti värd namnet. Dialogen med privata fastighetsägare och bolag ska intensifieras som en del i att genomföra stadens klotterpolicy och arbete mot förfulande skadegörelse. Staden ska arbeta mer aktivt med skadedjursbekämpning.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

Stockholmarnas upplevelse av trygghet

Stockholmarnas uppfattning om renhållning, snöröjning/sandning, belysning, skötsel av parker/grönområden/återvinningsstationer och klotter/skadegörelse

Uppföljning av 24-timmarsgarantin för papperskorgar, klottersanering och städning

Andel inrapporterade brister vid återvinningsstationer som åtgärdats inom avtalstiden

Framkomsttid vid räddningsinsats inom och utom tullarna

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Stockholmarna är vana att välja och ställer höga krav på kvalitet och valfrihet. Medborgarnas behov, intressen och möjligheter har stått i förgrunden när mål och ambitioner för stadens verksamheter formulerats i stadens budget. Inriktningen är att stadens verksamheter, organisation och arbetssätt ska anpassas för att möta stockholmarnas val och förväntningar. Det är de enskilda medborgarna som är bäst lämpade att bestämma vilka vård- och omsorgsgivare de och deras familjer vill ha, vilken omsorgsform som bäst passar deras barn och vilken skola barnen ska gå i. Det är stadens ansvar att skapa och erbjuda en sådan flexibilitet.

Ett kommunalt vårdnadsbidrag införs i Stockholm den 1 juli 2008. Förberedelserna för detta pågår parallellt med regeringens arbete med reglerna för vårdnadsbidraget. Regelverket utformas så att största möjliga flexibilitet och valfrihet uppnås för föräldrarna.

Inom flera av de verksamheter som berör medborgarna allra mest ska system för att underlätta valfriheten införas. Det gäller äldres boende och dagverksamhet, boende och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning, vuxenutbildning, SFI, förskola och socialtjänst. Kommunstyrelsen har inlett arbetet med att utreda och föreslå system för valfrihet. Detta arbete fortgår under 2008.

Utökade valmöjligheter införs med prioritet inom äldreomsorgen, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, förskolan, skolan, individ- och familjeomsorgen samt inom vuxenutbildningen. Staden ska stimulera tillkomsten av fler alternativ inom dessa områden. Staden ska aktivt stödja anställda som önskar avknoppa verksamhet. Detta sker genom avknoppningskansliet och inom respektive bolagsstyrelse och nämnd. Lika villkor ska råda mellan kommunala och enskilda alternativ.

Kundval för vård- och omsorgsboende inom äldreomsorg ska införas från och med den 1 juli 2008. Förskolepeng införs från och med den 1 juli 2008, kommunstyrelsen ges i uppdrag att förbereda införandet. Valfrihetssystem inom vuxenutbildning och SFI ska införas under 2008 och anpassas till jobbtorgen. Beslut om en valfrihetsmodell avseende stöd och service samt boende för personer med funktionsnedsättning samt för dagverksamheten inom äldreomsorgen fattas under 2008.

Staden ska underlätta den enskildes valfrihet med hjälp av tillgängliga och användarvänliga informationssystem och ska sakligt och opartiskt informera om såväl den egna verksamheten som privata alternativ. För att öka såväl valfrihet som kvalitet i omsorgen ska staden utveckla sin redovisning och uppföljning av att olika utförare håller ställda kvalitetskrav.

Staden ska erbjuda stockholmare möjligheten att äga sitt boende genom att ge boende hos de kommunala bostadsbolagen möjlighet att ansöka om att friköpa sina lägenheter. Särskilt viktigt är även fortsättningsvis ombildningar i ytterstaden där de kommunala bolagen alltså har en alltför dominerande ställning. Det är viktigt att även i nya bostadsområden bygga både hyresrätter, bostadsrätter och småhus eller så kallade stadsvillor.

Boendet har en grundläggande betydelse för den enskildes välbefinnande och trygghet. Det offentliga har här ett särskilt ansvar gentemot dem som av olika skäl behöver stöd i vardagen. Det kan gälla äldre, personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning och dem som på grund av exempelvis drogmissbruk har svårt att klara ett eget boende. Staden ska kunna erbjuda olika former av boende där inriktningen är att möjliggöra för den enskilde att leva ett mer självständigt liv. Nya modeller och former för boende och boendestöd ska utformas.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

- Stockholmarnas upplevelse av kvalitet inom barnomsorg, skola och omsorg
- Stockholmarnas upplevelse av valfrihet inom barnomsorg, skola och omsorg
- Möjligheten för medborgarna att tillgodogöra sig informationen för att göra sitt val
- Andel fristående aktörer inom förskola, skola, vuxenutbildningen, SFI, hemtjänst och särskilda boendeformer inom äldreomsorgen
- Andelen aktörer som erbjuder kombinerad yrkesrelaterad svenska med praktik
- Andel upphandlad verksamhet
- Andel som aktivt valt förskoleverksamhet
- Andel som aktivt valt grundskola
- Andel som aktivt valt gymnasieskola
- Andel som aktivt valt hemtjänst
- Antalet kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköps och ombildas till bostadsrätter

Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

Stockholms barn och ungdomar ska erbjudas Sveriges bästa förskola och skola. Det ska finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar och fristående alternativ där kunskap, lärande och omsorg står i fokus.

Antalet barn i förskoleåldern ökar. Utbyggnaden av förskolan fortsätter till följd av detta. En ny förskoleplan tas fram och arbetet med att ge förskolan tydliga mål och en mer pedagogisk inriktning fortsätter. Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör inte vara fler än 14 barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 18 barn. Än färre barn i grupperna är positivt. Andelen förskollärare ska öka.

Förskolläraryrkets attraktionskraft behöver höjas genom att den enskilde medarbetarens inflytande över sitt eget arbete ökar. Det kräver minskad detaljstyrning av det pedagogiska arbetet och att de som arbetar i verksamheten får fatta verksamhetsbesluten.

Föräldrarnas valfrihet ska öka och fristående alternativ uppmuntras genom avknoppning och lika förutsättningar för fristående och kommunala verksamheter. En förskolepeng införs 1 juli 2008. Staden ska även erbjuda flerfamiljssystem. Ett gemensamt kösystem för förskolan inom staden införs 2008. En ny webbportal ska göra det möjligt för föräldrar att söka information om barnomsorg, jämföra alternativ och anmäla barnet till önskad verksamhet. Barnomsorgsgarantin ska gälla och möjlighet till kompensation till föräldrar som inte får plats i tid ska utredas.

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. Kunskap och bildning ger människor makt att forma sina liv.

Från och med höstterminen 2007 är all stadens utbildningsverksamhet samlad under utbildningsnämnden. Detta ger goda förutsättningar för att öka varje skolas självständighet och möjlighet till profilering, med bibehållen kvalitet. Rektors roll ska förtydligas och skolledares och lärares inflytande över skolan öka. Stockholms skolplan ska revideras.

En omfattande lässatsning genomförs i grundskolan med läsutvecklingsscheman (LUS) på alla skolor till och med skolår 6. Tätare kunskapskontroller införs bland annat genom skriftliga områden fr.o.m. skolår 1. Fler speciallärare anställs för elever med behov av extra stöd.

Ordning och arbetsro i skolan ges hög prioritet. Ett stadsövergripande arbete mot mobbning genomförs och kvar ställs på likabehandlingsplaner på alla skolor. Staden ska använda sig av åtgärdsprogram som har dokumenterat positiv effekt mot mobbning. Skolk ska redovisas i avslutning till elevernas terminsbetyg och kommuniceras snabbt och direkt med föräldrarna.

Lärarkraftens attraktionskraft ska höjas. En ökad satsning på fortbildning genomförs och karriärvägar skapas genom lektorat och tjänster som huvudlärare. Staden ska sträva efter att endast tillsvidareanställa behöriga lärare.

Gymnasieskolornas självständighet och möjlighet till profilering ska öka. En modern lärlingsutbildning inrättas. IV-programmet ses över och reformeras.

Elevers och föräldrars valfrihet ska öka. Friheten att välja skola ska omfatta alla, även elever som är i behov av mer omfattande stödinsatser.

Valfriheten ska öka även inom vuxenutbildningen. Ett pengsystem för vuxenutbildningen och SFI, anpassat till jobbtorgens uppdrag, införs under 2008.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

Barnomsorgsgarantin

Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn

Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn

Andel behöriga förskollärare

Andel elever i år 9 med godkänt i alla kärnämnen resp. uppnått målen i alla ämnen

Andel elever i gymnasieskolan med godkänt slutbetyg i svenska (A), matematik och engelska respektive i alla ämnen i gymnasieskolan (exkl. IV-programmet)

Andel behöriga lärare i grund- resp. gymnasieskolan

Andel nöjda elever avseende lugn och arbetsro samt trygghet i grund- resp. gymnasieskolan

Andelen elever som får godkänt på de nationella proven

Oanmäld frånvaro i skolan

Andel godkända SFI-elever efter ett år

Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen

Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt. Respekten för äldre människors integritet och självbestämmande kräver att den enskilde kan påverka utformningen av den service och omsorg som ges. Värdighet och trygghet ska vara utgångspunkten. En rättvis och lika biståndsbedömning ska ske. De nya riktlinjerna för biståndsbedömningen stärker den enskildes inflytande och innebär att brukaren kan påverka hemtjänstinsatsen och omdisponera inom ramen för det beviljade tidsintervallet. Riktlinjerna innebär en kraftig och viktig kvalitetsförstärkning av äldreomsorgen, där större hänsyn tas till den enskildes egna önskemål, sociala situation och ålder.

Det ska finnas ett varierat och flexibelt utbud av stöd- och hjälpinsatser till dem som vårdar anhöriga och närstående. Förutom de avlastningsinsatser som erbjuds i form av dagverksamhet, avlösning i hemmet, växelvård och korttidsvård behöver det också finnas möjlighet för de anhöriga och närstående att få råd och stöd. Det ska finnas någon form av anhörigstöd, till exempel konsulenter som kan vara behjälpliga med råd, stöd och kontaktinformation.

Ett innehållsrikt liv är viktigt för välbefinnandet och minskar ohälsan hos äldre. Det är angeläget att staden på olika sätt stimulerar tillkomsten av öppna verksamheter för samvaro och aktiviteter. Staden ska fokusera på ökad livskvalitet för äldre genom uppsökande och förebyggande arbete, vardagsrehabilitering samt ett större socialt innehåll i verksamheten. Verksamheter med sociala aktiviteter kan med fördel bedrivas av, eller i samverkan med, frivilligorganisationer och pensionärsorganisationer. Också bostadsbolagen kan vara möjliga samverkanspartners. Delta-gående i enkla vardagsaktiviteter är ett utmärkt sätt att höja livskvaliteten för de äldre.

Att kunna komma ut från sin bostad är betydelsefullt. Boende i vård- och omsorgsboende ska ha rätt till utevistelse. Promenader är också en viktig förebyggande insats som på sikt kan motverka ökat vårdbehov. I samtliga stadsdelnämnder ska det under sommaren erbjudas möjlighet för äldre att komma iväg på ”dagkollo”.

Staden genomför särskilda insatser för att förbättra matkvaliteten inom äldreomsorgen och för att se till att äldre får god och näringsriktig mat samt en lustfylld måltidsupplevelse. En kostnadsfri inrättats inom äldrenämnden för att utveckla matkvaliteten inom äldreomsorgen.

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge tryggheten kan garanteras. Genom tekniska hjälpmedel, hemtjänst och annan assistans och med hjälp av frivilligas insatser är det ofta möjligt att förlänga den tid enskilda kan bo kvar i sin bostad. Denna utveckling ställer krav på hemtjänstens organisation i form av nya arbetsformer och ökad flexibilitet. Personal inom hemtjänsten behöver fortsatt handledning, kompetensutveckling och stöd i sitt betydelsefulla och ofta svåra arbete.

För att kunna ge äldre möjlighet att behålla och/eller förbättra sina funktioner och ge förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt är det prioriterat att satsa på rehabiliterande insatser. I syfte att utveckla rehabiliteringsarbetet och säkerställa en fortsatt hög kvalitet och säkerhet tillsätts på försök två medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) i staden för att komplettera det arbete som bedrivs av stadsdelnämndernas medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS). MAR:arnas organisatoriska placering utreds och arbetsbeskrivning utarbetas under hösten 2007. MAR utövar sitt rehabiliteringsansvar genom kunskapsöverföring, planering, styrning, kontroll, dokumentation och redovisning av arbetet med verksamhetens kvalitet och säkerhet.

Staden ska garantera äldre som har behov av särskilt boende rätt att välja boende. Ett valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboende införs från och med den 1 juli 2008. Detta bidrar till mångfalden. Därigenom får både offentliga och privata utförare ett starkare intresse av att vara lyhörda för äldres önskemål och krav. Det är också angeläget att uppmuntra ideella och frivilli-

ga insatser som viktiga komplement till den kommunalt finansierade verksamheten. Möjlighet till korttidsvård utomlands införs 2008.

Servicehus har en viktig roll att fylla som mellanboende och är en del i mångfalden av boende- och stödformer. Alla som önskar ska ha rätt till eget rum i vård- och omsorgsboende. Äldreboende med olika inriktningar ska upphandlas. Vård- och omsorgsboenden med inriktning mot demenssjukdomar ska bestå av mindre boeenheter och bemanningen anpassas efter demenssjukas särskilda behov. Digitala "omvårdnadsjournaler" på varje äldreboende ska införas för att säkerställa att de äldre får ett värdigt bemötande.

Staden ska samverka med landstinget om äldres vård och omsorg, såväl i den enskildes vårdplanering som på ett strukturellt plan. Särskilt viktigt är samverkan för äldre med omfattande vård- och omsorgsbehov. Staden ska aktivt verka för att fler äldreläkare (geriatriker) ska knytas till äldreboendena. Som en utveckling av stadens förebyggande arbete erbjuds alla över 75 år, som inte har andra insatser, rätt till förebyggande hembesök. Hembesöken genomförs i samarbete med landstinget. Staden ska också medverka till att regelbundna läkemedelsgenomgångar genomförs i samarbete med landstinget.

Den palliativa vården är en viktig del av hälso- och sjukvården. Att vårda människor i livets slutskede ställer särskilda krav på personalens lyhördhet, bemötande och kompetens. Det ska finnas tillgång till såväl psykologiskt, socialt som andligt stöd vid vård i livets slutskede, även för anhöriga och närstående. Ingen ska behöva dö i ensamhet.

Anställda inom äldreomsorgen ska ha adekvat utbildning och kompetens som svarar mot de krav som verksamheten ställer. En förhållandevis stor grupp vårdbiträden saknar utbildning och måste därför erbjudas grundutbildning. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. En del av vård- och omsorgspersonalen har svenska som andraspråk och behöver utveckla sina språkkunskaper i svenska. Kompetensutveckling ska vara prioriterat både i centrala insatser för hela staden och i de olika verksamheternas planering. Inom äldreomsorgen bör särskilt demensutbildning lyftas fram. För att motverka arbetsskador bör personal inom vården särskilt erbjudas utbildning i arbetsteknik, exempelvis i tunga lyft och i hur äldre kan utföra förflyttningar själva med vägledning, och möjlighet till träning på arbetstid.

För att kompetensen ska kunna tas tillvara krävs det att staden satsar på chefsutveckling inom äldreomsorgen med satsning dels på värdegrund och förhållningssätt, dels på strategier kring ledarskap och kommunikation.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008 avseende äldreomsorg:

- Andel nöjda omsorgstagare
- Andel godkända verksamheter med ramavtal
- Andel godkända verksamheter i egen regi
- Omsorgspersonalens utbildningsnivå
- Antal ej verkställda domar utifrån socialtjänstlagen (SoL)
- Antal ej verkställda beslut
- Antal genomförda förebyggande hembesök
- Antal genomförda grundutbildningar
- Anhörigas upplevelse av hur anhörigstödet fungerar
- Upplevelse av maten och måltidsupplevelsen
- Hyseskostnadernas andel av de totala kostnaderna
- Antal stadsdelsnämnder som erbjuder dagkollo
- Antal öppna dagverksamheter
- Antal verksamheter som drivs i samarbete med frivilligorganisationer

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stödet ska präglas av valfrihet, hög kvalitet och trygghet. Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet, oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad år 2010. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Graden av funktionsnedsättning påverkas av samhällets förmåga att möta människor med funktionsnedsättning. Staden ska utreda möjligheten att införa en värdighetsgaranti för personer med funktionsnedsättning.

Stockholm stads handikappolitiska program är det styrdokument för stadens bolagsstyrelser och nämnder som ska användas i arbetet med handikappfrågor. Samtliga styrelser och nämnder ska till kommunstyrelsen redovisa vilka insatser som genomförts för att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet samt förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättning.

Alla människors rätt att välja ska respekteras. Därför ska ett valfrihetssystem för boende för personer med funktionsnedsättning beslutas under 2008. Staden ska bidra till att det finns tillräckligt med olika former av boende. Bostadsanpassning ska ske inom tre månader.

Alla ska ha rätt till likvärdig omsorg och service, oavsett var i staden de bor. Staden ska i detta hänseende ses som en enhet. Möjlighet till dagverksamhet ska ges utifrån behov och med hänsyn tagen till resa och valfrihet för individen. Barn med funktionsnedsättning ska få åka skolskjuts/färdtjänst till sina fritidsaktiviteter. Det är också av stor vikt att åtgärda bristen på ledsagare, personliga assistenter, avlösare och kontaktpersoner. Staden ska arbeta för att personer med funktionsnedsättning får ett värdigt bemötande i sina kontakter med personal hos stadens förvaltningar, bolag och samarbetspartners. Staden ska utreda möjligheterna att införa en värdighetsgaranti för personer med funktionsnedsättning.

All planering av den yttre miljön ska ske med särskild hänsyn till behoven hos äldre och personer med funktionsnedsättning.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008 avseende personer med funktionsnedsättning:

- Andel godkända verksamheter med ramavtal
- Antal ej verkställda beslut
- Antal ej verkställda domar
- Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad
- Andel åtgärdade punkter på åtgärdslistan för enkelt avhjälpta hinder

Stöd till de mest utsatta

Stadens stöd till de mest utsatta ska individualiseras och göras mer tillgängligt. Behovet av valfrihet och individuell anpassning är minst lika stort i socialtjänsten som inom andra delar av omsorgen. Människor är olika och därför behövs en mångfald alternativ inom den sociala omsorgen, där metodrikenheten ofta är en förutsättning för att lyckas. De ideella föreningarna står för en särskild kompetens och arbetar utifrån värden och erfarenheter som gör att de kan nå människor i stor utsatthet och lyckas skapa förtroende. Deras arbete är viktigt för att minska utanförskapet i samhället. Frivilligorganisationer är viktiga samarbetspartners och deras ställning ska stärkas.

Tak-över-huvudet-garantin för de hemlösa ska säkerställas och en vägen-vidare-garanti som tar vid efter tak-över-huvudet garantin ska införas. Den ska vara individuellt utformad och innefatta stöd och behandling mot missbruk/psykisk ohälsa. Staden ska etablera tätare kontakt mellan socialtjänsten och bostadsbolagen för att i ett tidigt skede förhindra vräkningar.

Staden ska utreda möjligheten att införa en vårdgaranti för missbrukare.

För att minska riskerna för att människor hamnar i kläm mellan de offentliga huvudmännen måste samarbetet öka. Gemensamma nämnder med Stockholms läns landsting bör inrättas.

För att bättre kunna hjälpa våldtagna kvinnor och kvinnor som utsatts för annan typ av våldslaterad brottslighet bör staden ta initiativ till ökad samordning och utveckling av arbetet inom polisen, åklagarväsendet, socialtjänsten, kvinnojourerna och teamet för våldtagna kvinnor.

Staden ska prioritera arbetet med utsatta barn och ungdomar genom fler familjehem, ett ökat stöd till barn som utsatts eller riskerar att utsättas för brott och övergrepp samt tidiga och tydliga insatser för unga brottslingar. Staden ska satsa särskilt på uppsökande verksamhet och stöd när det gäller barn till missbrukare. Staden ska också prioritera arbetet med stöd till familjer. En familjerådgivningspeng införs 2008 för att skapa bättre valfrihet. I hela staden ska det finnas tillgång till familjecentraler.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008 avseende stöd till de mest utsatta:

Andel nöjda omsorgstagare

Andel barn och unga/vuxna med individuella handlingsplaner

Andel utredningar där strukturerade metoder används

Andel familjehem med grundutbildning

Andel barn och ungdomar/vuxna i öppenvård i förhållande till total vård

Totalkonsumtion av alkohol och narkotika för ungdomar i år 9 och åk 2 i gymnasiet

Uppföljning av tak-över-huvudet-garantin

Antalet hemlösa

Sysselsättningsgraden bland personer med psykisk funktionsnedsättning

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Stockholms stad är landets största arbetsgivare. Hur väl staden lyckas uppfylla verksamhetens mål och ge stockholmarna en god service är i hög grad beroende av kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer. Det är därför angeläget att staden är, och fortsätter att vara, en attraktiv arbetsgivare.

Genom en utvecklad uppföljning av hur staden som arbetsgivare uppfattas av medarbetare och chefer kan ett aktivt arbete drivas vidare för att utveckla stadens attraktivitet som arbetsgivare. Det är viktigt att medarbetarnas delaktighet säkerställs i enlighet med ILS.

För att stadens verksamheter ska ha en fortsatt hög kvalitet är kompetensutvecklingen prioriterad. Dialogen om hur verksamheten kan utvecklas fortsätter på arbetsplatserna. Flexibilitet och nytänkande krävs av såväl staden som arbetsgivare som av medarbetarna. Staden ska aktivt stödja medarbetare som vill utvecklas vidare, till exempel genom avknoppning. Särskilda utbildningsinsatser genomförs för omsorgspersonal, lärare och förskolepersonal. Även inom äldreomsorgen ska målet vara att alla tillsvidareanställda har grundutbildning.

Stadens chefer och ledare ska stärkas i sitt ledarskap och chefsförsörjningen säkras. Medarbetare med utländsk bakgrund och kvinnor ska stimuleras till chefsuppdrag. Rekryteringsprocessen ska garantera att det är kompetensen som är avgörande och att diskriminering inte förekommer.

Stadens jämställdhetsarbete ska utvecklas och intensifieras genom en aktiv spridning av goda exempel på de insatser som görs för ökad jämställdhet och mångfald.

Stadens arbetsplatser ska främja hälsa. Därför ska frisknärvaron, andelen anställda helt utan sjukfrånvaro under ett år, mätas. Sjukfrånvaron ska sänkas genom aktiv rehabilitering och andra

insatser som det förebyggande arbetsmiljöarbetet, vilka säkerställer ett gott arbetsklimat. Målet är en sjukfrånvaro under 5 procent år 2010.

Staden ska genomföra medarbetarundersökningar där samtliga chefer på alla nivåer ges en återkoppling.

Stadens äldre medarbetare representerar ett erfarenhetskapital som är viktigt att ta vara på. Mer erfarna medarbetare bör i högre utsträckning erbjudas möjlighet att fungera som mentorer för yngre personer, med kortare tid i yrket.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

- Medarbetarnas uppfattning av staden som en bra arbetsgivare
- Sjukfrånvaron i procent
- Frisknärvaron i procent
- Utbildningsnivån för medarbetarna inom omsorg, skola och förskola
- Antal genomgångna grundutbildningar och fortbildningar inom omsorgsverksamheterna
- Personalomsättning
- Andel chefer med chefskörkort

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Budgeten ska vara i balans

För att staden i framtiden ska klara av att möta de krav som morgondagens stockholmare ställer ska staden vara sparsam med skattebetalarnas pengar. Styrsystemen ska underlätta budgethållning. Det ska vara självklart att givna budgetramar hålls. Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige har anslagit verkligen används för avsett ändamål och inte för att täcka underskott inom verksamheterna.

Verksamhet som inte är myndighetsutövning och strategiska ledningsfunktioner ska upphandlas i konkurrens eller erbjudas medborgarna genom valfrihetssystem.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

- Stadens ekonomiska resultat
- Stadens nettodriftkostnader/skatteintäkter
- Stadens kapitalkostnader/nettodriftkostnader
- Nämndernas budgetföljsamhet
- Nämndernas prognossäkerhet

Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

Som storstad har Stockholm många möjligheter, men storleken innebär också en risk för ett stort avstånd mellan medborgare och beslutsfattare. Beslut ska i första hand fattas av människor och familjer själva. Utgångspunkten för stadens verksamheter ska vara stockholmarens vardag och val. Genom införandet av valfrihetssystem flyttas makten över beslut om skola, förskola och äldreomsorg till medborgarna.

I en del fall måste besluten fattas på politisk nivå. Då är det viktigt att besluten fattas så nära medborgarna som möjligt och i en organisation som bäst klarar att möta stockholmarnas vardag.

Den övergripande satsningen under den kommande budgetperioden är att frigöra resurser för kärnverksamheten genom ökad produktivitet/effektivitet i stadens verksamheter och nämnder/bolagsstyrelser. Detta sker genom en bättre samordnad styrning och förtydligade former för uppföljning och jämförelser.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och präglas av en sund ekonomi för såväl dagens skattebetalare som för kommande generationer. Arbetet måste fortgå med att minska stadens administration och lokalkostnader till förmån för kärnverksamheterna. Genom den nya servicenämnden och dess funktion för "shared service" samt investeringar i ekonomisystemet Agresso, Lisa självservice m.m. skapas förutsättningar för att ytterligare effektivisera stadens administration.

Flera nämnder har fått riktade besparingskrav. För övriga nämnder har lagts ett generellt sparingskrav motsvarande 1,5 procent av omsättningen för administration, lokaler etc.

Staden ska ha en öppen inställning till fastighetsförsäljning. Stadens mark utanför kommungränsen ska inventeras och utredas i syfte att avyttras. Stockholms Stadshus AB:s uppdrag är att tillsammans med stadens bostadsbolag löpande pröva möjligheterna att avyttra sådana delar i fastighetsbeståndet som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas. Detta kan t.ex. gälla områden där bolagen har en dominerande roll på den lokala marknaden. En mer aktiv förvaltning av den samlade fastighetsportföljen bör även kunna innebära förvärv av fastigheter. Parallellt fortsätter den utveckling som syftar till att renodla stadens fastighetsbestånd. Syftet är att uppnå en mer effektiv och ändamålsenlig förvaltning. Ett första steg i den fortsatta processen är att avyttra Studentskrapan, f.d. Skatteskrapan. Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med AB Svenska Bostäder förbereda en försäljning av fastigheten till en intressent som bevarar huset som studentbostäder.

Ett andra steg i denna process är att utreda en ytterligare samordning av stadens kommersiella fastigheter. Stockholm Stadshus AB har i uppdrag att tillsammans med bostadsbolagen, S:t Erik Markutveckling och fastighetsnämnden utreda denna fråga.

Staden inventerar det egna fastighetsbeståndet för att genomföra energibesparande åtgärder. Under perioden kommer stadens förvaltningar och bolag att genomföra energieffektiviseringsinvesteringar för ca 1 mdkr.

Staden investerar sammantaget cirka 650 mnkr i ett samlat utvecklingsarbete med IT som redskap för verksamhetsutveckling och service till invånare och företag. Detta förväntas leda till effektiviseringar med minskade kostnader i verksamheten, samtidigt som mervärdet ökar för medborgarna.

Staden behöver ett starkt beställarstöd för att på ett fackmässigt och kostnadseffektivt sätt kunna hantera om-, ny- och tillbyggnader av lokaler. Fokus ska ligga på planering/utveckling och kunskapsåterföring och primärt ha ett verksamhetsperspektiv.

Lokaler ska i första hand hyras hos staden eller stadens egna fastighetsbolag. Bolagen ska underlätta lokaleffektiviseringar, omstrukturering och avveckling. Skolfastigheter i Stockholm AB och Micasa Fastigheter i Stockholm AB fyller en viktig funktion i stadens lokalförsörjning och det är väsentligt att de arbetar med inriktningen att bli marknadsledande i att erbjuda kostnadseffektiva lösningar.

För att få en effektiv hantering av lokalärenden till kommunstyrelsens ekonomiutskott ska samråd alltid ske med stadsledningskontoret innan beslut tas i egen nämnd. Syftet är att säkra att tillräcklig information finns i ärendet till ekonomiutskottet. Samråd ska ske i så god tid att synpunkter från stadsledningskontoret hinner beaktas i förvaltningens underlag. Genomfört samråd ska redovisas i underlaget och är en förutsättning för beredning till ekonomiutskottet.

Utgångspunkten är att ny-, om- och tillbyggnader i inhyrda lokaler ska redovisas i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god kommunal redovisningssed. Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över stadens regelverk för ny-, om- och tillbyggnader och utarbeta enhetliga rikt-

linjer som både tar hänsyn till att verksamheten kan bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt och att beslut, lagar och gällande ramavtal efterlevs.

För kostnader som uppstår för tomgångshyror i samband med avveckling och vissa omstruktureringar av särskilda boendeformer för äldre avsätts medel. Dessa ska underlätta för nämnderna att omvandla sådana boendeenheter som inte långsiktigt efterfrågas. Ersättningen till nämnderna är tillfällig under 2008 och söks efter beslut om avveckling.

Under perioden kommer förutsättningarna att försäkra upparbetade pensionsåtaganden att utredas.

Följande indikatorer kommer att användas för att följa upp målet under 2008:

Nämndernas andel av aktiviteter och indikatorer som helt uppfyller målet

Andel administrationskostnader av de totala kostnaderna

Nämndernas kundnöjdhet avseende servicenämndens tjänster

Andel hyreskostnader av totala kostnader

Skatten ska sänkas

Den borgerliga regeringens politik har inneburit att fler hushåll har fått utökat ekonomiskt utrymme. För år 2008 föreslås att en kommunal inkomstskatt utdebiteras med 17:58 per skattekrona.

Det långsiktiga målet är att ytterligare pressa skatteuttaget nedåt. Detta får dock inte ske på bekostnad av kvaliteten i skolan eller äldreomsorgen. Skatteuttagets nivå ska prövas mot bl.a. den allmänna ekonomiska utvecklingen, skatteunderlagets utveckling samt ambitions- och prestationshöjningar inom kärnverksamheterna. Dessutom ska vägas in de ekonomiska vinster som uppstår när verksamheter som inte är myndighetsutövning kvalitetsupphandlas, effektiviseringar som till exempel föreslagna organisationsförändringar samt omstruktureringar och försäljningar inom bolagssektorn.

Förutsättningar

Samhällsekonomiska förutsättningar

Fortsatt gynnsam konjunktur men ökat tryck på räntor och inflation

Den internationella konjunkturen är fortsatt stark. Dämpad tillväxttakt i USA till följd av bolånekrisen motverkas av en fortsatt mycket stark tillväxt i Asien. Under 2007 väntas den globala BNP-tillväxten bli drygt 5 procent. Åren därefter avtar tillväxten något.

Den nuvarande turbulensen på finansmarknaderna bedöms få relativt små återverkningar på den svenska ekonomin. I år beräknas BNP-tillväxten¹ bli 3,7 procent och 3,6 procent år 2008, korriberat för variationer i antalet arbetsdagar. Hushållens konsumtion spelar en allt viktigare roll för tillväxten medan investeringstillväxten dämpas. Den öppna arbetslösheten beräknas falla från 5,4 procent av arbetskraften år 2006 till 3,9 procent 2008 och hushållens disponibla inkomster stiger snabbt.

Det finns risker för överhettning i ekonomin. Stora löneökningar har förhandlats fram för 2008. Timlönerna i näringslivet bedöms stiga med 4,3 procent i år och 4,7 procent 2008. Det medför i sin tur en stigande inflation och Riksbanken förväntas höja räntan till 4,75 procent år 2008.

¹ Enligt Konjunkturinstitutet 2007-08-29.

Starkt ekonomiskt läge för kommunerna men inget utrymme för utgiftsökningar

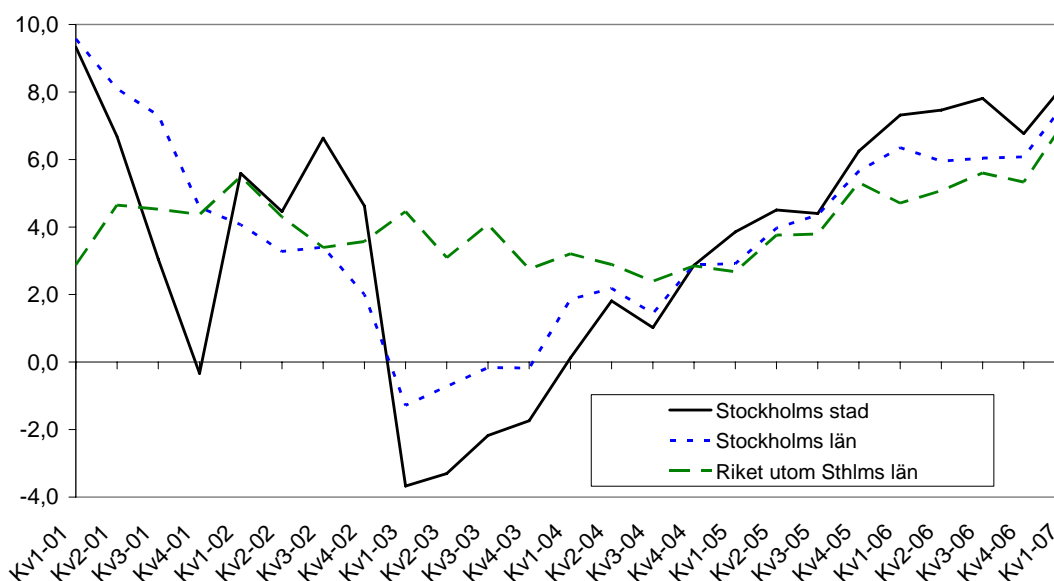
Den svenska kommunsektorn redovisade ett rekordstort överskott för 2006. En viktig förklaring är sysselsättningsökningen som ger en ordentlig tillväxt i det kommunala skatteunderlaget. 2007 och 2008 ser också gynnsamt ut med en förväntad årlig skatteunderlagstillväxt på drygt 5 procent. Även om det ekonomiska utrymmet för kommunerna ökar på kort sikt saknas utrymme för stora utgiftsökningar. Kommunerna står inför omfattande utmaningar i och med det ökande antalet äldre och deras servicebehov.

Nya toppnivåer för Stockholmskonjunkturen

I Stockholm fortsätter den starka tillväxten. Under första kvartalet 2007 steg lönesumman i Stockholm stad med 8,3 procent jämfört med samma period 2006. Motsvarande siffra för riket var 7,1 procent, se diagram 1. Tillväxten i lönesumman är en viktig indikator på styrkan i ekonomin. Under 2006 var tillväxttakten i lönesumman den högsta sedan 2001.

Stockholmsbarometern² för första kvartalet 2007 visar också på ett fortsatt positivt konjunkturläge. Samtliga branscher visar på en god utveckling. Särskilt höga tillväxtnivåer finns inom byggindustrin och databranschen, där många företag nu rapporterar om brist på kompetent personal

Diagram 1 Lönesumman, årlig procentuell förändring jämfört med motsvarande kvartal föregående år

Källa: SCB och USK

Risk för överhettning på Stockholms arbetsmarknad

Även arbetsmarknaden i Stockholm utvecklas bra. Länsarbetsnämnden bedömer att utsikterna på Stockholms arbetsmarknad 2007/2008 är mycket goda och att den öppna arbetslösheten fortsätter att minska. En av de främsta utmaningarna inför 2008 är att parera arbetskraftsbristen. Den öppna arbetslösheten i staden uppgick till 4,7 procent under andra kvartalet 2007 jämfört med 5,2 procent 2006. Antalet varsel minskar och de nyanmälda platserna stiger snabbt.

Samtidigt finns tecken på att Stockholmskonjunkturen håller på att slå i taket. Antalet sysselsatta i staden ökar inte lika kraftigt som tidigare. Andra kvartalet 2007 ökade sysselsättningen med

² Stockholms handelskammarens konjunkturindikator, som bl.a. bygger på företagens orderstockar och framtidsförväntningar.

7 700 personer vilket motsvarar 1,9 procent, jämfört med motsvarande kvartal 2006. Sysselsättningen i riket har under samma period ökat med 2,7 procent. Ökningstakten i arbetskraften för Stockholms stad minskar också. Under det andra kvartalet 2007 ökade arbetskraften med 1,4 procent jämfört med motsvarande kvartal 2006. Detta är en halvering av ökningstakten jämfört med året innan, vilket framgår av tabellen nedan. Den minskade tillväxttakten i sysselsättning och arbetskraft kan vara ett tecken på överhettningstendenser, speciellt då undersökningar visar att det råder arbetskraftsbrist.

Tabell 1 Utvecklingen på arbetsmarknaden andra kvartalet 2006 och 2007, i procent

	Sysselsatta		Varsel		Nyanmälda platser		Arbetskraften	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Stockholms stad	3,9	1,9	-49,9	-36,2	68,2	92	2,9	1,4
Stockholms län	1,4	2,4	-35,2	-20,1	57,4	76,8	1,1	1,5
Riket	1,5	2,7	-34,7	-32,4	35,5	49,9	0,9	1,5

Källa: USK

Framtidsutredningen 2007³

Ökade regionala skillnader – ökade påfrestningar för hela riket

Just nu ser det bra ut för Sveriges kommuner i allmänhet och för Stockholms stad i synnerhet, men det finns många utmaningar inför framtiden. De regionala skillnaderna förväntas växa påtagligt de närmaste decennierna. Framförallt i glesbygden ökar andelen äldre kraftigt och möjligheterna att finansiera de offentliga välfärdssystemen genom skatter minskar. Utjämningsystemet kommer i allt högre grad behöva styra resurser till dessa kommuner, och systemet kommer att utsättas för en tilltagande press. Den negativa demografiska utvecklingen påverkar därmed hela kommunsektorns ekonomi.

Stockholm behöver fortsätta växa

Under 2006 ökade Stockholms befolkning med nästan 12 000 personer till 782 885 invånare. Det är den största årliga ökningen sedan 1950. Stadens kraftiga befolkningstillväxt förväntas fortsätta. Enligt Framtidsutredningen 2007 beräknas folkmängden öka med i genomsnitt 7 000 personer årligen fram till 2030. En växande befolkning stimulerar ekonomisk tillväxt och är viktig för att Stockholm ska kunna upprätthålla ett kunskapsintensivt och konkurrenskraftigt näringsliv, men det krävs stora resurser för att finansiera investeringarna för en växande befolkning.

Stockholm är Sveriges ledande region och fungerar tillsammans med de övriga storstadsregionerna som utvecklingsmotor för hela riket. En av de stora utmaningarna för staden är att lösa de kapacitetsbrister som finns inom bostäder och trafiksystem i dag, samtidigt som staden behöver investera för att möjliggöra en befolkningstillväxt i framtiden. Beräkningar i stadens framtidsutredning visar dock att det är möjligt att nå en vision om kraftig befolkningstillväxt med en god välfärd för alla till år 2030. En viktig förutsättning är att staden som helhet klarar av effektiviseringar om cirka en halv procent årligen och att löneökningarna inte överskrider löneökningstakten i ekonomin som helhet. Ett fortsatt utvecklingsarbete och ett stort mått av nytänkande kommer att krävas.

³ Framtidsutredningen har samordnats med stadens arbete med Vision Stockholm 2030. Visionen anger ett önskvärdt framtidstillstånd och ska verka sammanhållande för stadens långsiktiga utvecklingsarbete. Framtidsutredningen kompletterar och stödjer visionen genom att visa på samband mellan välfärd och ekonomisk tillväxt och försöka ange de ekonomiska ramarna för den önskade utvecklingen.

Regeringens vårproposition

Förslagen i 2007 års ekonomiska vårproposition inriktas på att öka sysselsättningen och ytterligare stärka drivkrafterna för att arbeta. Detta kan förväntas leda till en ökad sysselsättning och därmed högre skatteintäkter för staden på sikt. För kommunsektorn innebär vårpropositionen dock inga nya generella satsningar. Däremot aviseras en extra ersättning till kommuner för att underlätta flyktmottagandet och ersättningen för ensamkommande barn höjs. Insteigsjobb införs som en del i en förbättrad integration.

Regeringen föreslår att fastighetsskatten från och med 2008 ersätts av en kommunal avgift. Statsbidragen justeras för att göra övergången neutral för såväl kommunerna som staten. Regeringen avser även att pröva frågan om relationen mellan den kommunala fastighetsavgiften och utjämningsystemet.

Viktigt för Stockholms stad är att en ny modell för lönekostnadsutjämnings föreslås i det kommunala utjämningsystemet fr.o.m. den 1 januari 2008. Förslaget ligger i linje med den deluppföljning av den kommunalekonomiska utjämnings som presenterades i oktober 2006, även om regeringen valt att enbart kompensera hälften av de högre lönekostnaderna. Om förslaget godkänns ökar stadens ersättning från kostnadsutjämnings med ca 85 mnkr fr.o.m. år 2008. I vårpropositionen aviseras också tillsättningen av en ny stor parlamentarisk utredning som ska se över hela skatteutjämnings. Första uppgiften blir att föreslå förändringar i inkomstutjämnings, så att tillväxt och företagande gynnas.

Det är positivt att det högre kostnadsläget i Stockholm slutligen erkänns inom utjämningsystemet liksom att det blir en fortsatt utredning där tillväxtperspektivet fokuseras.

Budgetens finansiering

Stadens skatteintäkter

Stockholms stads intäkter består till övervägande del av skatteintäkter. Skatteintäkternas storlek är direkt kopplat till lönesummans utveckling⁴, det vill säga löneökningar och antalet arbetade timmar. Konjunkturbedömningar och framförallt utvecklingen på arbetsmarknaden utgör därför grunden till de prognoser som görs för utvecklingen av stadens och rikets skatteunderlag. I tabellen nedan är några av de viktigaste nyckeltalen för riket sammanställda.

Tabell 2. Vissa nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen
Procentuell förändring från föregående år om inte annat anges

	2006	2007	2008	2009
BNP	4,5	3,7	3,6	3,1
Timlön, näringslivet	3,2	4,3	4,7	4,8
Sysselsättningsgrad	77,7	79,3	80,3	81,0
Öppen arbetslöshet	5,4	4,5	3,9	3,6
KPI	1,4	2,2	2,5	2,8

Kalenderkorrigerad.

Källa: SCB och Konjunkturinstitutet

Stadsledningskontorets bedömning av skatteunderlagstillväxten utgår från Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) beräkningsförutsättningar (augusti 2007), som bygger på utvecklingen för hela riket. SKL:s prognos anger en skatteunderlagsutveckling på drygt 5 procent i årstakt mellan 2008 och 2010. Detta är en betydligt bättre prognos än den som SKL lade i början av året och den leder till en avsevärt bättre finansiering. Det är dock viktigt att komma ihåg att Sverige just nu befinner sig på toppen av en högkonjunktur och att konjunkturer kan vända snabbt.

⁴ Ungefär tre fjärdedelar av det kommunala skatteunderlaget utgörs av lönesumman i samhället.

Den minskade tillväxttakten i sysselsättning och arbetskraft i Stockholms stad visar att toppen redan kan vara passerad. En ökning av arbetskraften följs oftast av en ökning av skatteunderlaget. En förändring i sysselsättning leder direkt till förändrade skatteintäkter.

Tabell 3. Skatteunderlagsprognos
Procentuell förändring

	2006	2007	2008	2009	2010
SKL, feb 2007	4,2	4,3	4,5	4,5	4,6
SKL, maj 2007	4,2	5,2	5,3	5,0	4,6
SKL, aug 2007	4,3	5,6	5,3	5,0	4,6

Räntor och aktieutdelning

Staden har under ett antal år sålt en del fasta tillgångar och därigenom ökat de finansiella nettotillgångarna. I början av år 2007 uppgick stadens nettofordran till drygt 12,7 mdkr. Genom att placera denna nettofordran har staden fått en avkastning i form av ett positivt räntenetto. I budget för år 2007 uppgick det positiva räntenettet till 430,0 mnkr. Genom finansiering av angelägna satsningar under planperioden kommer de finansiella nettotillgångarna att minska och därmed även det positiva räntenettet. För 2008 beräknas räntenettet till 455,0 mnkr, för 2009 till 375,0 mnkr och för 2010 till 325,0 mnkr.

Aktieutdelning från Stockholms Stadshus AB görs under planperioden med avsikt att den ska ligga på en för koncernen långsiktigt hållbar nivå. För år 2008 uppgår aktieutdelningen till 700,0 mnkr varav 500,0 mnkr avser att finansiera förändringen av pensionsskulden år 2008. Aktieutdelningen för åren 2009 och 2010 uppgår till 200,0 mnkr per år.

Sammanfattning - budgetens finansiering

Den internationella konjunkturen fortsätter att utvecklas positivt. Även den svenska ekonomin och i synnerhet Stockholms ekonomi utvecklas i god takt, dock med tecken på överhettning. Tack vare en starkt sysselsättningsutveckling i riket väntas skatteunderlaget 2008 och 2009 växa med cirka 5 procent årligen. Sammanfattningsvis innebär det att stadens totala finansiering ökar i jämn takt de närmaste åren och kan förväntas utvecklas enligt följande.

Tabell 4 Finansieringsprognos

Mnkr	Utfall 2006	Budget 2007	Prognos 2008	Prognos 2009	Prognos 2010
Skatteintäkter m.m.	27 260	27 692	29 487	30 962	32 386
Inkomstutjämnning	-1 286	-1 328	-1 448	-1 520	-1 590
Kostnadsutjämnning inkl. regleringspost	1 063	1 649	1 828	1 639	1 456
LSS-utjämnning	-228	-250	-274	-274	-274
Finansiellt netto	1 127	1 026	1 155	575	525
Dispositionsfonder	31	60	28	-2	-8
TOTAL FINANSIERING	27 967	28 849	30 777	31 380	32 494
Procentuell förändring från föregående år	4,0 %	3,2 %	4,3 % *	2,0 %	3,6 %

Källa: SLK

Anm: *jämfört med prognostiserat utfall för 2007 som beräknas överstiga budget med drygt 2 procent

Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning

I god ekonomisk hushållning betonas balansen mellan tydliga och mätbara finansiella och verksamhetsmässiga mål i styrningen. Finansiella mål uttrycker att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. De långsiktiga finansiella målen för att staden ska leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning anges nedan.

Årets ekonomiska resultat

Årets ekonomiska resultat fastställs varje år i stadens budget och följs upp i tertialrapporter och bokslut. Detta mål är det som tydligast sammanfattar det ekonomiska läget. Årets resultat kan också mätas exklusive jämförelsestörande poster och/eller enligt det kommunala balanskravet.

Målet är att stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet för år 2007 ska uppgå till 0,1 mnkr. På längre sikt bör staden överväga ett större överskott för att säkra en god ekonomisk hushållning.

Stadens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter

Måttet mäter hur stor del av löpande nettokostnader som finansieras med skatteintäkter. Om nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkter överstiger 100 procent, kan staden tvingas använda det egna kapitalet till den löpande driftverksamheten. Det långsiktigt hållbara målet är att andelen av stadens löpande driftkostnader som finansieras med skatteintäkter inte ska överstiga 100 procent. På kort sikt kan finansieringen även ske med ändliga resurser, dvs. stadens positiva finansnetto och utdelning från koncernen.

Målet för 2008 är att nettokostnaderna ska överstiga skatteintäkterna med 104 procent.

Stadens soliditet

Soliditet definieras som det egna kapitalet i relation till tillgångarna. Om stadens soliditet är hög, har tillgångarna i hög grad finansierats av egna medel och graden av lånefinansiering är låg. För att få en samlad och komplett bild bör detta mål redovisas både inklusive och exklusive samtliga stadens pensionsåtaganden. Det långsiktigt hållbara målet är att stadens soliditet ska uppgå till minst 47 procent exklusive pensionsåtaganden och 36 procent inklusive pensionsåtaganden. I absoluta tal ska tillgångarna alltid överstiga skulderna (exkl. pensionsåtaganden) med minst 47,0 mdkr.

Kommunfullmäktige beslutar under denna budgetperiod att stadens soliditet ska uppgå till minst 49 procent exklusive pensionsåtaganden och 38 procent inklusive pensionsåtaganden för 2008.

Till följd av eventuella förändringar i riktlinjer för beräkning av pensionsåtaganden, kan den beräknade soliditeten inklusive pensionsåtaganden komma att förändras.

Samband mellan investeringar och ekonomiskt utrymme

Stadens investeringar medför årliga drift- och kapitalkostnader, som i flera fall överstiger beräknade inkomster/intäkter från investeringarna. Sådana projekt motiveras utifrån andra än ekonomiska skäl och belastar stadens löpande ekonomi. Investeringsvolymen måste anpassas efter stadens finansiella resurser, annars kommer utrymmet för befintlig verksamhet och andra nya angelägna behov att behöva begränsas. Det långsiktiga målet bör vara att kapitalkostnadernas andel av stadens nettodriftkostnader (inklusive kapitalkostnader) inte överstiger 7 procent.

Budgetföljsamhet

En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten.

Budgetföljsamheten mäts som avvikelse i procent, mellan årets prognoser och utfall, inklusive resultatenheterens resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar. För nämnderna görs uppföljningen totalt för driftbudgeten inklusive kapitalkostnader, disposition/avsättning av resultatenheterens resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar. Målet för budgetföljsamheten är 100 procent.

Prognossäkerhet

Prognossäkerhet beskriver förmågan att bedöma avvikelser under året och att vidta åtgärder för att hålla given budget. Prognossäkerheten mäts som avvikelse mellan årets prognoser och utfall,

inklusive kapitalkostnader, disposition/avsättning av resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar.

Målet är att prognososäkerheten i tertialrapport 1 respektive tertialrapport 2 jämfört med utfallet ska vara max +/- 1 procent.

Utveckling av administrativa stödfunktioner

Ekonomifunktionen

En effektiv ekonomistyrning förutsätter en väl fungerande ekonomifunktion. Under verksamhetsåret 2008 fortsätter projektet med att utveckla stadens ekonomifunktion. Stadsledningskontoret ansvarar för detta utvecklingsarbete i nära dialog med stadens ekonomichefer. Utvecklingsarbetet är fokuserat på att minska kostnader, höja kvaliteten och få maximal nytta av de investeringar i ekonomi- och systemstöd som genomförts. Tre utvecklingsområden är prioriterade:

- Se över rapporteringsprocessen och efterfrågad information.
- Utredda förutsättningarna för s.k. shared service inom ekonomiadministrationen.
- Vidareutveckla ekonomiprocesserna och ekonomisystemet Agresso.

Personalfunktionen

Ett väl fungerande personalarbete ger ett viktigt stöd till såväl chefer som medarbetare. Stora omstruktureringar i stadens verksamheter har inneburit förändringar såväl organisatoriskt som innehållsmässigt för stadens personalfunktioner. Nya roller och strukturer ska utvecklas och finna sina former. Under 2007 har en servicenämnd inrättats bland annat för att effektivisera och specialisera löneadministrationen.

Kollektivavtalet för hantering av övertalighet ger ett tydligt och överblickbart arbete med stadens övertalighet vid omstruktureringar. En gemensam rehabiliteringsprocess har antagits. En viktig uppgift under perioden blir att implementera detta arbete.

Arbetet med prognoser, statistik och uppföljning fortsätter. Utvecklingen av de personaladministrativa stödsystemen ska fokusera på ökad kvalitet, driftsäkerhet och minskade kostnader.

Kommunstyrelsen ansvarar för utvecklingsarbetet i dialog med de förvaltningslokala personalfunktionerna.

Investeringar och deras finansiering

Investeringarna påverkar stadens ekonomiska resultat genom drift- och kapitalkostnader (räntor och avskrivningar). En investering kan betecknas som lönsam om kostnaderna täcks av större eller lika stora inkomster/intäkter i form av markförsäljning, tomträttsavgälder och hyror eller om den medför driftkostnadsminskningar som överstiger investeringens kapitalkostnader. De allra flesta investeringar medför dock högre totala kostnader eller högre kostnader än intäkter och brukar istället motiveras av andra skäl. Under senare tid har konstaterats att allt fler exploateringsprojekt beräknas bli olönsamma, till följd av omfattande utgifter för markförvärv, evakuering, marksanering och grundförstärkning samt att exploateringarna fordrar särskilda infrastrukturåtgärder.

Lönsamhet har härvid bedömts ur ett företagsekonomiskt perspektiv. Projektresultaten ändras dock inte även om perspektivet vidgas och även inkluderar effekten av investeringarna på stadens skatteintäkter och kostnader för kommunal service. Studier visar att skatteutjämnings- och kostnadsutjämningsystemen medför en kvittning av positiva och negativa effekter på stadens ekonomi.

Ambitionsnivån för stadens investeringar har höjts kraftigt fr.o.m. budget 2006. Där beräknades nettoinvesteringsutgifterna till ca 3,5 mdkr per år. Det verkliga utfallet blev dock bara ca 2,5 mdkr. Även tidigare år har den budgeterade nivån visat sig orealistisk. Utfallet har då oftast hamnat på 2-2,5 mdkr.

Enligt nämndernas budgetunderlag bör normalnivån för investeringar uppgå till ca 3,5 mdkr per år under 2007-2010 och för åren därefter vara 1-1,5 mdkr lägre. Över normalnivån finns flera stora och osäkra projekt och om dessa inkluderas hamnar investeringsnivån under åren 2011-2014 på 4-4,5 mdkr per år.

Som en följd av den höjda investeringsnivån ökar kapitalkostnaderna kraftigt. Dessutom tillkommer ökade driftkostnader för nya gatu- och parkytor, idrottsanläggningar m.m. De ökade kostnaderna för investeringarna uppvägs inte av tillkommande inkomster/intäkter och om trenden fortsätter kommer de att ianspråkta en allt större del av stadens ekonomiska resurser och undantränga utrymme för andra angelägna behov. Det är därför nödvändigt att begränsa omfattningen av de icke lönsamma investeringarna.

För att behålla kapitalkostnadernas nuvarande andel av det finansiella utrymmet bör investeringsvolymen inte långsiktigt överstiga 2,5 mdkr per år. I budgeten för 2008 kan det vara svårt att sänka planerad volym till denna nivå på grund av många pågående och beslutade projekt. Genom prioritering och tidsförskjutning av nya gatu-, park- och idrottsinvesteringar samt bostadsexploateringar som är förknippade med betydande svårigheter, bör det dock vara möjligt att 2008-2010 begränsa investeringsvolymen till ca 3 mdkr/år. För åren därefter bör inriktningen vara en planerad volym om ca 2,5 mdkr/år. Nämnderna uppmanas att senast i samband med verksamhetsplanen för 2008 göra en sammanvägd prioritering utifrån projektens beslutsläge/genomförbarhet, måluppfyllelse respektive ekonomi. Staden måste även pröva andra former för exploatering.

Investeringsplanen för 2008 upptar 3,2 mdkr i nettoinvesteringsutgifter för stadens nämnder, inkl. Central medelsreserv. I bilaga 9 till budgeten redovisas planerade investeringar för perioden 2008-2010. Huvuddelen av investeringarna genomförs av exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden. Här ingår projekt för att uppnå målet om 15 000 lägenheter 2007-2010 samt för att påbörja ombyggnaden av Slussen. Central medelsreserv för investeringsutgifter uppgår år 2008 till 0,1 mdkr.

För att kunna genomföra angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i Stockholm medfinansierar staden några stora statliga infrastrukturprojekt. De projekt som nu är aktuella är Norra Länken, Citybanan och överdäckning av E18 vid Tensta och Rinkeby.

Direktiv till nämnderna

Styrning och uppföljning

Budgeten är upprättad i balans och finansierad. Nämnderna ska rymma sina verksamheter inom den budget som kommunfullmäktige har fastställt. Eventuella kostnadsökningar finansieras genom omprioriteringar inom nämndens budget. I nämndernas budget har endast kostnader för den egna verksamheten budgeterats. Omslutningsförändringar till följd av köp och försäljning av tjänster mellan olika nämnder ska beräknas och redovisas till kommunstyrelsen i samband med nämndens budget/verksamhetsplan för 2008.

För varje verksamhetsområde finns mätbara mål och indikatorer samt aktiviteter angivna. Dessa ersätter de tidigare beslutade nyckeltalen som ska redovisas till kommunfullmäktige. För att kunna analysera och bedöma måluppfyllelsen kommer kommunstyrelsen att följa upp målen genom de utvalda indikatorerna och aktiviteterna. Dessa specificeras i bilaga 4. Aktiviteterna anges även under respektive verksamhetsområde och nämnd. Uppföljning av indikatorer avses ske i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

För att förenkla och förtydliga stadens styrdokument kommer översynen av dessa att fortsätta under 2008. Uppföljningen ska ske i det webbaserade planerings- och uppföljningssystemet. Gällande stadsövergripande styrdokument redovisas i bilaga 11.

Uppföljningsmodellen och indikatorerna kommer att vidareutvecklas under verksamhetsåret 2008.

Nämnder och bolagsstyrelser ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnder och bolagsstyrelser utforma de indikatorer som krävs för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål och åtaganden.

Nämnderna ska i sin planering fokusera på att målen är uppföljningsbara och mätbara samt i uppföljningen förstärka resultatredovisning, analys och utvärdering av den egna verksamheten.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta i enlighet med stadens ledningssystem, ILS, och i den under 2007 utvecklade webb-baserade lösningen, ILS-webb, för uppföljningen av kommunfullmäktiges mål.

Nämnder och bolagsstyrelser ska i samband med att verksamhetsplanen upprättas utarbeta internkontrollplan. Planerna ska utarbetas utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. För att kunna bedöma risken för att staden inte når kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska nämnder och bolagsstyrelser upprätta en risk- och väsentlighetsanalys för dessa mål. I riskanalysen ska även åtgärder för att minimera riskerna redovisas.

Lokalförslöjningsplaner (LFP) har tidigare bifogats nämndernas verksamhetsplaner. Från och med 2008 är inriktningen att LFP ska utarbetas under våren inför nästkommande år.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att säkerställa en god intern kontroll. Kommunstyrelsen respektive styrelsen för Stockholms Stadshus AB har i uppdrag att följa upp att nämnder och bolagsstyrelser följer ILS. Kommunstyrelsen respektive Stockholms Stadshus AB får även i uppdrag att följa upp nämnders och bolagsstyrelsers effektivitet. Kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna och följa upp att kvalitetsjämförelser tas fram och publiceras för samtliga verksamhetsområden. Jämförelserna ska göras både inom staden och mellan andra organisationer.

Skattesats

För år 2008 föreslås att en kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17:58 per skattekrona.

För år 2008 föreslås en oförändrad utdebitering av begravningsavgiften med 7 öre per skattekrona.

Stockholm den 12 september 2007

KRISTINA AXÉN OLIN

Resultatbudget

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Verksamhetens intäkter	5 863,7	6 279,3	6 377,0	6 437,9
Verksamhetens kostnader (-)	-32 766,0	-34 421,4	-34 303,9	-34 303,9
Avskrivningar (-)	-552,5	-573,5	-635,7	-699,9
Central medelsreserv (-)				
Oförutsedda behov	-387,9	-365,0	-661,1	-771,1
Prestationsreserv	-505,4	-669,1	-1 046,5	-1 341,9
Anslag pensioner/arbetsgivaravgifter	-500,3	-1 026,8	-838,4	-504,8
Verksamhetens nettokostnader	-28 848,4	-30 776,5	-31 108,6	-31 183,7
<i>Relativförändring exkl. pensioner/arbetsgivaravgifter</i>		4,9%		
Skatter	27 583,1	29 370,3	30 838,8	32 257,4
Begravningsavgift	108,8	116,9	122,8	128,4
Inkomstutjämning	-1 328,0	-1 447,5	-1 519,9	-1 589,8
Kostnadsutjämning	1 649,1	1 828,1	1 639,3	1 455,7
LSS-utjämning	-250,0	-274,0	-274,0	-274,0
Räntenetto m.m.	426,0	455,0	375,0	325,0
Utdelning	600,0	200,0	200,0	200,0
Utdelning till följd av engångskostnader för pensionsskuldsförändringar	0,0	500,0	0,0	0,0
Disposition/avsättning begravningsfond	9,1	3,8	-3,3	-8,3
Disposition/avsättning renhållningsfond	50,4	24,0	1,6	0,0
Summa finansiering	28 848,5	30 776,6	31 380,3	32 494,4
<i>Relativförändring</i>		6,7%		
Resultat efter avskrivning, skatt och finansiella poster	0,1	0,1	271,7	1 310,7

Investeringsplan

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Utgifter (-)	-3 141,4	-3 163,5	-3 284,0	-3 380,4
Inkomster	213,5	70,2	257,0	398,2
Centralt redovisade investeringsmedel (-)	- 100,0	- 100,0	- 100,0	- 100,0
Nettoinvesteringar (-)	-3 027,9	-3 193,3	-3 127,0	-3 082,2
Finansiering				
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	271,7	1 311,4
Avskrivningar	552,5	573,5	635,7	699,9
Försäljningar	500,0	500,0	500,0	500,0
Finansieringsbeting	1 975,3	2 119,7	1 719,6	570,9
Summa finansiering	3 027,9	3 193,3	3 127,0	3 082,2
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunfullmäktige m.m.

- 1. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, stadsledningskontoret samt ersättningar till utomstående organisationer och föreningar**
- 2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli**

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutande organ. Fullmäktiges 101 ledamöter väljs av medborgarna vart fjärde år. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet samt fastställer mål och riktlinjer för stadens verksamheter.

Kommunstyrelsen består av tretton ledamöter. Antalet ledamöter från varje parti är proportionellt till representationen i kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen bereder och yttrar sig över ärenden som beslutas av fullmäktige. Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen har även uppsikt över kommunens bolag. Under kommunstyrelsen sorterar borgarrådsberedningen, ekonomiutskottet, integrationsberedningen samt personal- och jämställdhetsutskottet.

Integrationsberedningen har det övergripande ansvaret för stadens integrationsarbete.

Till kommunstyrelsen är knutna rådet till skydd för Stockholms skönhet samt brottsförebyggande rådet.

Föredragningskyldigheten för överförmyndarnämnden förs över från social- och arbetsmarknadsroteln till finansroteln.

Stadens jobbtorg placeras organisatoriskt under kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Stadens koordinerande funktion för flyktningmottagandet och arbetet med introduktionsplaner rapporteras till kommunstyrelsen via integrationsberedningen.

Stadsledningskontoret och KF/KS-kansli är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förvaltningar. Kontoret biträder kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i deras uppdrag att effektivt leda och samordna den samlade kommunala verksamheten.

1. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, stadsledningskontoret samt ersättningar till utomstående organisationer och föreningar

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-974,0	-1 148,8	-971,7	-971,7
Intäkter	46,0	46,0	46,0	46,0
Netto	-928,0	-1 102,8	-925,7	-925,7

Budgeten för 2008 ökar med 174,8 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2, ökningen avser främst kostnader för jobbtorg under 2008.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Kostnaderna avser främst arvoden till förtroendevalda, omkostnader i den politiska organisationen och viss representation. Partiernas budgetmedel förfogas fritt inom kommunallagens ram. Om medlen inte används för politiska sekreterare, arvoderade förtroendevalda eller liknande, får ett belopp motsvarande lönen samt hos partierna budgeterade lönerelaterade kostnader i stället utbetalas som partistöd till respektive partis kommunfullmäktigegrupp. De resurser som inte förbrukas under året får föras över till nästa år.

För år 2008 budgeteras följande för rotlar och partikanslier (tkr):

Moderaterna (finansroteln, stadsbyggnads- och trafikroteln, miljö- och fastighetsroteln, bostads- och integrationsroteln samt social- och arbetsmarknadsroteln)	29 069
Socialdemokraterna	12 999
Folkpartiet liberalerna (skolroteln samt kultur- och idrottsroteln)	10 512
Miljöpartiet de gröna	5 681
Vänsterpartiet	4 089
Kristdemokraterna (äldreroteln)	5 161
Centerpartiet	971

Partistödet beräknas enligt följande per år (tkr):

Grundstöd per parti	480
Partistöd per mandat	344

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret är kommunstyrelsens förvaltning. Uppdraget framgår av kommunallagen, reglemente för kommunstyrelsen samt denna budget. Kontoret ska biträda kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i deras uppdrag att effektivt leda och samordna den kommunala verksamheten.

Stadsledningskontoret svarar för stadens kommunövergripande

- ekonomi- och verksamhetsstyrning samt uppföljning
- förvaltning och utveckling av ekonomi-, personal- och verksamhetssystem samt IT-infrastruktur
- personalförsörjningsstrategi, kommunikationsstrategi och IT-strategi
- arbetsgivarfrågor och pensionsfrågor
- personalstrategisk utveckling och chefsförsörjning
- stödjande avknoppning och verksamhetsupphandling
- internationellt arbete, beredskaps- och säkerhetsarbete
- strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor samt bedömningar av förslag till större investeringar, inhyrningar och avvecklingar av lokaler
- juridisk service inom juridik- och skatteområdet till kommunstyrelsen och stadens nämnder och bolagsstyrelser.

För att upprusta boendemiljöer, minska utanförskapet och öka attraktiviteten i stadsdelarna kring Järvafältet har ett stadsövergripande arbete med Järvalyftet påbörjats.

Jobbtorg inrättas från och med den 1 januari 2008. Syftet är att förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete. En samordningsfunktion inrättas vid stadsledningskontoret och medel tillförs kontoret under 2008. Inför år 2009 ska beslut om slutlig placering av verksamheten fattas. Medel för jobbtorg har reserverats i central medelsreserv för åren 2009-2010.

En särskild funktion skapas inom stadsledningskontoret med det övergripande ansvaret för att koordinera och följa upp stadens flyktingmottagande och arbetet med introduktionsplaner. Ärenden som rör dessa frågor ska beredas av integrationsberedningen innan de förs till kommunstyrelsen.

I stadsledningskontorets budget inryms budget för rådet till skydd för Stockholms skönhet.

För omstrukturering av lokaler m.m. har avsatts medel under Kommunfullmäktige m.m. Dessa ska användas för att stödja avveckling av lokaler som nämnderna på längre sikt inte behöver och för prioriterad omstrukturering av lokaler. Medlen ska även användas för bidrag till förskolor och skolbarnsomsorg med hög hyra.

I och med stadens nya avtal för omställning belastar en större del av stadens omställningskostnader, än tidigare, kommunstyrelsen.

Stadens nämnder får genom S:t Erik Försäkrings AB en internförsäkring för inventarier, förmögenhets- och ansvarsskydd. Premien för år 2008 uppgår till 18,5 mnkr för stadens samtliga nämnder och finansieras av medel avsatta under Kommunfullmäktige m.m.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnder utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Kommunfullmäktige ansvarar för att säkerställa en långsiktig balans i ekonomin genom god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen ska stärka den kommunövergripande samordnande funktionen samt förse kommunfullmäktige och kommunstyrelsen med bra beslutsunderlag.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utreda formerna för valfrihetssystemen	2008
Stimulera och öka fristående alternativ genom avknoppning och lika förutsättningar för fristående och kommunala verksamheter	2008
Utreda förutsättningar för att föra över hanteringen av pensioner och försäkringar till servicenämnden	2008
Konsolidera och standardisera stadens IT-struktur samt förbereda införandet av stadsövergripande gemensam IT-service med inriktning att verksamheten läggs ut på entreprenad	2008
Utreda förutsättningarna för gemensamma lösningar inom ekonomiområdet	2008
Utvärdera och lämna förslag till gemensamma lösningar inom kontorsadministration och växelfunktion.	2008
Utveckla sjukfrånvarostatistiken och förbättra analysen	2008
Genomföra stadens medarbetarenkät och ta fram medarbetarindexvärdet för stadens medarbetare	2008
Ta fram relevanta indikatorer för att mäta attraktivitet som arbetsgivare hos framtida medarbetare	våren 2008
Fortsätta arbetet med att utveckla nyckeltal för medarbetarområdet - särskilt med inriktning på ekonomiska mått	2008
Utreda behovet av en kommungemensam försäkring	2007-2008
Införa nytt stadsövergripande lokaladministrativt system	2008
Genomföra projektet Jobbtorg	2008
Utreda möjligheten att erbjuda medborgare fler e-tjänster	2008
Samordna infrastrukturella verksamheter	2008
Justera reglementet för kommunstyrelsen och socialtjänstnämnden avseende ansvaret för arbetsmarknadsfrågor	2008
Prioritera insatser inom den fysiska planeringen för att skapa goda förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning (även ExplN, SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Genomföra Järvalyftet	2008 -
Utreda formerna för vårdnadsbidrag	2007-2008

Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar

Under Kommunfullmäktige m.m. har upptagits anslag för ersättningar till utomstående organisationer och föreningar. Ersättningarna fördelar sig enligt följande (tkr):

Mottagare 2008	2008	2007
1. Partistöd m.m.	38 104	33 761
2. Stadens hederspriser	700	700
3a. Medlemsavgift Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)	17 006	17 189
3b. Medlemsavgift Stockholms län (KSL)	12 684	12 100
3c. Medlemsavgift Mälardalsrådet	1 500	1 500
4. STIM	1 500	1 500
5. SAMI	36	35
6. Handelshögskolan i Stockholm	1 100	1 100
7. Institutet för kommunal ekonomi (IKE)	1 000	1 000
8. Professur i stadshistoria	250	250
9. KIC, Kooperativ utveckling i Stockholms län	500	500
10. Stockholm Business Region AB inkl. Stockholm Visitors Board AB	100 600	100 600
11. Stockholm Visitors Board AB: finansieringsstöd	5 000	5 000
12. Stadens idrottsföreningar: SKIMF, Eldkvarns IF	1 120	1 120
13. Stockholmsregionens Europakommitté ekonomiska förening samt andra kostnader inom det internationella området	4 000	4 000
14. European Cities Against Drugs (ECAD)	500	500
15. ECAD medlemsavgift	70	70
16. ECAD hyreskostnad	330	330
17. Livräntor, Mälarens vattenvårdsförbund, S:t Eriks veteranerna, Stadshusets konstförening	300	300
18. Eurocities (inkl. TeleCities, Culture Committee, East Wet Committee, Economic development and Urban Regeneration EDURC, Environment Committee, Social Welfare Committee och Euromed)	180	180
19. Metropolis	120	120
20. Union of the Capitals of European Union	10	5
21. Union of the Baltic Cities	70	45
22. Stiftelsen Hotellhem	9 200	9 200
23. Stiftelsen S:t Lukas	0	1 000
Summa	195 880	192 105

Partistödet beräknas till 80 procent av det totala beloppet för partiernas allmänna verksamhet i riksdagen.

Stockholm Business Region AB och dess verksamhet finansieras fr.o.m. år 2006 via ersättning från stadens budget. Ersättningen för 2008 uppgår till 100,6 mnkr.

Stockholm Visitors Board AB handlägger och beslutar i ärenden om marknadsföringsstöd inom ramen för stadens evenemangspolicy (utl. 2001:155). Stödet ska rymmas inom en årlig ram om 5,0 mnkr. Medlen är avsatta under Kommunfullmäktige m.m. och utbetalas efter styrelsebeslut i Stockholm Business Region AB. Bolaget beslutar om marknadsföring av evenemang och ska även hantera utbetalningar för detta.

Den verksamhet som Stiftelsen S:t Lukas driver ingår i socialtjänstnämndens ansvarsområde, bidragsgivningen under KF m.m. utgår.

2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-11,3	-11,9	-11,9	-11,9
Intäkter	0,6	0,6	1,2	1,2
Netto	-10,7	-11,3	-10,7	-10,7

Budgeten för 2008 ökar med 0,6 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli är en självständig förvaltning direkt underställd kommunstyrelsen och har som huvuduppgift att vara ett serviceorgan till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Kansliet ansvarar för sekretariatsuppgifter åt kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, beredningar inkl. valberedningen, utskott m.m. Uppdraget innefattar slutredigering och formell granskning av ärenden, förslag till dagordningar, protokollshantering, beslutsexpediering samt utarbetande av kommunal författningssamling. Dessutom ingår kostnaderna för kommunfullmäktiges handlingar.

Vidare ska kansliet vara behjälpliga med sekretariatsuppgifter till fullmäktiges presidium och stadshusdelegerade, administrera borgerliga vigslar/registrering av partnerskap i stadshuset, vara administrativt stöd till fullmäktiges presidium samt utföra sekretariatsuppgifter till andra centrala, av kommunstyrelsen utsedda, råd.

Kansliet, som också inrymmer fullmäktiges särskilda utredningsresurs, ansvarar för att rotlar, partikanslier, stadsledningskontor m.fl. får information, utbildning, stöd och service.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Kommunfullmäktige m.m.** godkänns.

Revisorskollegiet

Stadsrevisionens uppgifter

Stadsrevisionens ansvar följer av kommunallagen, lagen om kommunal redovisning, aktiebolagslagen samt revisionsreglementet för stadsrevisionen i Stockholms stad och andra av kommunfullmäktige utfärdade föreskrifter. Stadsrevisionen ska granska all kommunal verksamhet som bedrivs av staden inklusive bolag och stiftelser m.m. i den omfattning som följer av god kommunal revisionsordning.

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-29,7	-30,3	-30,3	-30,3
Intäkter	2,3	2,6	2,6	2,6
Netto	-27,4	-27,7	-27,7	-27,7

Budgeten för 2008 ökar med 0,3 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna, framgår av bilaga 2.

Revisorerna har fastställt revisionsstrategi för 2007-2010. I denna beskrivs stadsrevisionens mål, uppdrag och strategiska arbetssätt samt den övergripande inriktningen för granskningsarbetet under hela mandatperioden. I strategin betonas bl. a. utvecklingen mot en aktivare förtroendemannarevision och en utökad dialog med kommunfullmäktige, nämnder och styrelser utifrån genomförda granskningar. Revisionsplan fastställs årligen. Revisorskollegiet fortsätter att utveckla det främjande, stödjande och framåtriktade arbetssätt som stadsrevisionen genomför på kommunfullmäktiges uppdrag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

2. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 **Revisorskollegiet** för godkänns.

Valnämnden

Nämndens uppgifter

Valnämnden ansvarar för organisation och genomförande av val till riksdagen samt val till landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige. Nämnden ansvarar också för val till EU-parlamentet. Nämnden ska dessutom genomföra eventuella extraval och folkomröstningar.

Omfattningen av nämndens uppgifter är reglerad i lag, både ansvarsområdet som sådant och i viss utsträckning den organisation som ska användas för att lösa uppgifterna.

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-2,2	-4,3	-26,3	-26,3
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-2,2	-4,3	-26,3	-26,3

Budgeten för 2008 ökar med 2,1 mnkr jämfört med 2007. Ökningen avser förberedelser inför EU-parlamentsvalet 2009 samt ordinarie val 2010. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

3. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Valnämnden** godkänns.

Serviceämnden

Nämndens uppgifter

Serviceämnden inrättades den 1 juli 2007.

Serviceämnden svarar för stadens löneadministration med vissa tilläggstjänster samt koncernupphandling. Senast den 1 juni 2008 ska all löneadministration finnas hos serviceämnden. Serviceämnden ska på beställning från andra nämnder och bolag, mot ersättning av den beställande nämnden, tillhandahålla upphandlingstjänster, statistiska uppgifter från lönesystemet för uppföljning samt tjänster inom pensions- och försäkringsområdet. Ersättningen för verksamheten som utförs får inte överstiga serviceämndens självkostnad för den beställda verksamheten. Stadens totala kostnader för de uppgifter serviceämnden övertar ska minska. Det är även viktigt att prissättningen inte avviker markant från marknaden i övrigt, så att det råder lika villkor mellan nämnden och dess privata konkurrenter.

Uppdraget kan komma att utökas. Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att konsolidera och standardisera stadens IT-infrastruktur samt att förbereda införandet av stadsövergripande gemensam IT-service, utreda förutsättningarna för gemensamma lösningar inom ekonomiadministrationen samt att återkomma med förslag till gemensamma lösningar inom kontorsadministration. Frågan om en gemensam växel utreds inom ramen för kontaktcenter.

Nämnden genomför stadens centralupphandling på uppdrag av kommunstyrelsen. Medel för detta reserveras under kommunstyrelsen. Omfattningen av detta uppdrag ska preciseras i avtal.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Servicekommitténs kärnverksamhet utgörs av administrativa tjänster. Inrättandet av servicekommittén innebär effektiviseringar av övriga nämnders administration samt ökad fokus på dessa nämnders kärnverksamhet.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Mäta förvaltningarnas kundnöjdhet avseende servicekommitténs tjänster	2008
Tillhandahålla ytterligare administrativa tilläggstjänster till enskilda nämnder och bolag	2008
Genomföra kostnadseffektiva centralupphandlingar	2008

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

4. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Servicekommittén** godkänns.

Stadsdelsnämndernas uppgifter

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i stadens demokratiarbete. Stadsdelsnämnderna är en lokal länk mellan medborgare och stadens förvaltningsorganisation och politiker.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, fritids- och kulturverksamhet samt barn- och ungdomsverksamhet. Vidare ansvarar stadsdelsnämnderna för stadsmiljöarbete, mottagning och introduktion av flyktingar, drift och investeringar för vissa park- och naturområden, viss tillsynsverksamhet, konsumentvägledning, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. För att förstärka stadens insatser för att få fler arbetslösa i arbete inrättas från och med den 1 januari 2008 jobbtorg i staden, vilka under 2008 bedrivs som ett projekt under kommunstyrelsen. Syftet med jobbtorgen är att förstärka och delvis överta stadsdelsnämndernas arbete för att öka samsättningen och minska bidragsberoendet.

Stadsdelsnämnderna har också en viktig roll i samordningen av och utförandet av åtgärder som ökar tryggheten i stockholmarnas vardag. Exempelvis utgör stadsdelsnämnderna en viktig part i det förebyggande brandskyddsarbete som Stockholms brandförsvaret genomför i samverkan med stadens nämnder och styrelser. Genom riktade informationsinsatser till barn, äldre och personer med funktionsnedsättning samt genom ett säkerhetsmässigt förhållningssätt inom vård- och omsorgsverksamheterna kan olyckor effektivt förebyggas.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-18 250,5	-15 860,3	-15 851,0	-15 840,4
Drift och underhåll	-18 215,1	-15 818,2	-15 803,8	-15 792,5
Avskrivningar	-14,5	-17,9	-19,9	-20,5
Internräntor	-20,9	-24,2	-27,3	-27,4
Intäkter	818,1	891,8	891,8	891,8
Summa stadsdelsnämnder - netto	-17 432,4	-14 968,5	-14 959,2	-14 948,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-71,3	-73,4	-78,8	-80,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-71,3	-73,4	-78,8	-80,8

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	60 376	61 913	1 537	2,5%
6-15	74 209	75 144	935	1,3%
16-64	555 892	566 888	10 996	2,0%
65-79	72 917	78 525	5 608	7,7%
80-	41 018	39 210	-1 808	-4,4%
Totalt	804 412	821 680	17 268	2,1%

Källa:USK

Resursfördelningen till stadsdelsnämnderna

Resursfördelningssystemet utgår från stadsdelsnämndernas verksamhetsansvar och befolkningens struktur. Det ger stadsdelsnämnderna frihet att själva välja sin organisation. Stadsdelsnämnderna får resurser i relation till det förväntade behovet och inte utifrån faktiska kostnader.

I fördelningen inkluderas samtliga löpande kostnader för att bedriva en verksamhet, dvs. både personal, lokaler, administration och övriga kostnader.

Stadsdelsnämnderna får fr.o.m. 2008 sina medel tilldelade som ett anslag. Inom ramen har stadsdelsnämnderna frihet att disponera anslaget och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

Under 2007 har det gjorts en översyn av fördelningsnyckeln för stadsmiljö. Förändringarna framgår av bilaga 13. Den reviderade fördelningsnyckeln kommer att börja gälla fr.o.m. 2008, med övergångsregler som framgår under verksamhetsområdet stadsmiljö.

Resursfördelningssystemet för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning har setts över under 2007. En ny modell för de prestationsrelaterade verksamheterna gäller fr.o.m. 2008. Förändringarna framgår av bilaga 12.

Vårdnadsbidrag

För att ge småbarnsföräldrar största möjliga flexibilitet och valfrihet införs ett kommunalt vårdnadsbidrag i Stockholm 1 juli 2008. Förberedelserna för detta pågår parallellt med regeringens arbete med reglerna för vårdnadsbidraget. Vårdnadsbidraget är en fråga om att ge föräldrar som vill gå ned i arbetstid eller stanna hemma några månader extra under småbarnsåren förutsättningar för detta. Det är ett komplement till övrig familjepolitik. Både kvinnor och män ska kunna kombinera familjeliv med arbetsliv. Medel för införande av vårdnadsbidrag finns reserverade i central medelsreserv.

Riktlinjer för internprissättning

Riktlinjer för internprissättning vid köp och försäljning av verksamheter mellan nämnderna redovisas i bilaga 8.

Förskoleverksamhet

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att alla barn som bor i stadsdelsnämndsområdet har tillgång till förskoleverksamhet och att barnomsorgsgarantin uppfylls. Stadsdelsnämnderna ansvarar för kommunala förskolor, dagbarnvårdare, flerfamiljssystem samt allmän förskola.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-3 153,1	-3 463,9	-3 463,9	-3 463,9
Kostnader (-)	-3 369,5	-3 705,7	-3 705,7	-3 705,7
Intäkter	216,4	241,8	241,8	241,8

Budgeten för 2008 ökar med 310,8 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Grundschemblonen för förskoleverksamhet för 2008 utgår enligt bilaga 5. I schemblonen ingår statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder med anledning av maxtaxereformen. Bilaga 6 visar prognos för perioden 2007-2010 för antalet barn i förskoleverksamhet.

En kommunal förskolepeng införs 1 juli 2008.

Stadens prognoser visar på ett ökat antal barn under de kommande åren. Utbyggnaden av förskolan fortsätter till följd av detta. Utbyggnaden ska ske genom nybyggnation eller genom att befintliga enheter expanderar.

Staden ska skapa incitament för en fortsatt utbyggnad genom stimulansbidrag för nya förskolelokaler som medför en utökning av platsantalet. Det stimulansbidrag som tidigare beslutats av kommunfullmäktige och utgått under 2007 ska utgå även 2008. Bidraget finansieras genom en tidigare genomförd avsättning i bokslutet .

Utöver stadens stimulansbidrag för nya förskolelokaler utgår även under 2008 ett särskilt bidrag för förskolor med höga hyror. För förskolor utgår bidrag med 50 procent av den del av hyran som överskrider takhyran 1 664 kr/kvm. Takhyran justeras efter utvecklingen av konsumentprisindex (oktober) inför 2008.

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Tydliga mål i förskolan

Förskolan ska ges en mer pedagogisk inriktning. Att delta i en pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder kan ge stora möjligheter till individuell utveckling. Det ger också en möjlighet att på ett tidigt stadium uppmärksamma barn med särskilt behov av stöd. Barn med läs- och skrivsvårigheter får större möjligheter att lära sig läsa och skriva om deras problem uppmärksammas tidigt i livet. Barn med svenska som andraspråk ges också en större möjlighet att lära sig svenska före skolstarten om de deltar i den pedagogiska förskolan.

En ny förskoleplan för Stockholms stad ska arbetas fram med klara mål för verksamheten och barnens pedagogiska utveckling. Förskolan ska arbeta med att stärka alla barns identitet och självkänsla för att stimulera till fortsatt utveckling och lärande. Förskolan ska aktivt bidra till jämställdhet, respekt och likabehandling.

Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör inte vara fler än 14 barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 18 barn. Än färre barn i grupperna är positivt.

Ökad valfrihet

Föräldrarnas val och önskemål ska styra inriktningen och utbudet av barnomsorg i Stockholm. En rad viktiga reformer genomförs de kommande åren för att öka föräldrarnas inflytande och för att bredda utbudet av barnomsorgsformer.

Lika villkor ska råda mellan kommunala och enskilda alternativ. Full etableringsfrihet ska gälla för fristående förskolor och familjedaghem. Staden ska också aktivt uppmuntra personal som vill ta över kommunala verksamheter genom avknoppning.

I staden pågår ett arbete med att skapa ett kösystem för förskolan. Målet är att erbjuda föräldrar möjligheten att via Internet söka information samt ställa sina barn i kö till kommunala och enskilt drivna verksamheter inom ett och samma system. Staden ska erbjuda flerfamiljssystem för att ytterligare öka föräldrars valfrihet.

Stockholms stad måste klara att upprätthålla barnomsorgsgarantin. De föräldrar som inte får barnomsorg inom tre månader ska kompenseras. Frågan utreds fortsatt under 2008.

Platserna på språkförskolan för barn med språkstörning ska utökas. För detta finns 3,0 mnkr avsatt.

Personal, ledarskap och kompetensutveckling

Andelen förskollärare i förskolan ska öka. Den som leder den dagliga verksamheten och har det pedagogiska ansvaret på en förskoleavdelning eller förskola ska vara förskollärare. Barnskötarna har en viktig roll att spela i förskolans verksamhet, inte minst när det gäller omsorgen om de små barnen och ska ha goda möjligheter att utvecklas i sitt yrke.

Förskolläraryrkets attraktionskraft behöver höjas genom att den enskilde medarbetarens inflytande över sitt eget arbete ökar. Det kräver minskad detaljstyrning av det pedagogiska arbetet och att de som arbetar i verksamheten får fatta verksamhetsbesluten.

Satsning på kompetensutveckling är viktigt för att stärka förskolans verksamhet. Staden ska arbeta för att kontinuerligt erbjuda förskolans chefer och personal möjlighet till kompetensutveckling.

För att trygga en fortsatt personalförsörjning ska staden erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare.

Förskolan ska tillsammans med föräldrarna lägga grunden till flerspråkighet för barn med ett annat modersmål än svenska. Det är angeläget att förskolan har en bra kompetens kring barns språkutveckling.

Samverkan och inflytande

Övergången från förskola till skola ska innefatta dokumentation av vad förskolan har arbetat med, barnets behov och lärande. Övergången ska vara planerad och alla föräldrar bör uppmuntras att delta vid överlämnande samtal mellan förskola och skola. Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och vara lyhörd för deras önskemål.

Planering, uppföljning och utvärdering

Det är viktigt att förskolan utvecklar kvalitetsmått och metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag. Stadsdelsnämnderna ansvarar för att förskolorna följer upp, utvärderar och analyserar sin verksamhet i enlighet med kvalitetssystemet och förskolans styrdokument. Resultaten från inspektion och brukarundersökningar för både kommunala och enskilda anordnare ska göras tillgängliga för föräldrar och medborgare.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna (även UtbN).	2008-2010
Stadsdelsnämnderna ska planera för att staden upprätthåller barnomsorgsgarantin	2008-2010
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och uppmuntra personalen att knoppa av	2008-2010
Staden ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare (Vision 2030)	2007-2010

Verksamhet för barn och ungdom

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att tillhandahålla fritidsverksamhet för barn och ungdomar såsom öppen förskola och parklekar samt erbjuda kolloverksamhet under sommaren.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-503,4	-453,2	-453,2	-453,2
Kostnader (-)	-503,4	-453,2	-453,2	-453,2
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0

Budgeten för 2008 minskar med 50,2 mnkr jämfört med 2007, bl.a. eftersom mellanstadieverksamheten överfördes till utbildningsnämnden fr.o.m. den 1 juli 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2. Språkforskningsinstitutet i Rinkeby överförs fr.o.m. 2008 från Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd till utbildningsnämnden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Staden ska tillhandahålla en god fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Kolloverksamhet ska finnas tillgänglig under sommarmånaderna.

Staden ska i samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga. Kollo och öppen förskola är exempel på kommunala verksamheter som uppskattas och efterfrågas av barn, ungdomar och föräldrar.

Sommarkoloniverksamhet

Kollo är en av många viktiga verksamheter för barn och unga i Stockholm. Barn som av olika skäl har större behov av att åka på kollo bör prioriteras. Det är viktigt att kollo förblir en mötesplats för unga med olika etnisk och social bakgrund.

Under sommarmånaderna är det viktigt med en mångfald av olika verksamheter för unga stockholmare där kollo är en del. En lika viktig del är alla de verksamheter som sker under dagtid i form av bl.a. dagkollo, idrottsskolor m.m. som finns i stadsdelsnämndsområdena. Det samarbete som idag sker med frivilligorganisationer kring denna verksamhet bör utvecklas och intensifieras. Det ger en mångfald av olika verksamheter, ökar möjligheterna till integration och sträcker sig över längre tid.

Öppna förskolan

Den öppna förskolan spelar en viktig roll för barn som inte är inskrivna i förskoleverksamheten och för hemmavarande föräldrar. För föräldralediga, hemarbetande och dagbarnvårdare är det viktigt att det finns öppen förskola där barnen kan få stimulans och föräldrarna utbyte med andra föräldrar. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas genom samarbete med frivilligorganisationer och stadsdelsnämnderna emellan.

Parklekar

Stockholms parklekar är en unik verksamhet som sedan den infördes har spelat en viktig roll för många stadsbarn. Utnyttjandet av lokalerna breddas för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad. Driften av parklekarna skulle på detta sätt kunna erbjudas utomstående entreprenörer.

Hemgårdar

I Stockholm finns sex hemgårdar; Birkagården, Skeppsholmsgården, Södergården, Mid-sommargården, Mäster Olofsgården samt Timmermansgården. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna samverkar med de hemgårdar som finns och att de tillåts bedriva och utveckla sin verksamhet under betryggande former.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-2010
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-2010

Kultur och föreningsverksamhet

Stadsdelsnämnderna har det övergripande ansvaret för konsumentrådgivning och lokal kulturverksamhet. Nämnderna ansvarar även för bidragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet.

Kultur- och föreningsstöd kan idag sökas från kulturnämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna. Det är därför viktigt att upprätthålla en större enhetlighet och säkerställa likabehandlingen i staden.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-60,4	-60,1	-60,1	-60,1
Kostnader (-)	-60,4	-60,1	-60,1	-60,1
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0

Budgeten för 2008 minskar med 0,3 mnkr. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka. Barn och ungdomar ska ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadsdelsnämnderna ska tillgängliggöra kulturaktiviteter för barn i förskoleåldern	2008

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, individualisering, trygghet och respekt. Värdighet och trygghet ska vara utgångspunkten i den vård, omsorg och service som ges. Äldreomsorgen ska vara av hög kvalitet i hela staden. De kvalitetsgarantier som verksamheterna ställer upp ska följa kommunfullmäktiges mål och vara mätbara.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-5 972,2	-6 243,5	-6 229,1	-6 217,8
Kostnader (-)	-6 115,7	-6 387,0	-6 372,6	-6 361,3
Intäkter	143,5	143,5	143,5	143,5

Budgeten för år 2008 ökar med 271,3 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2. Budgeten för verksamhetsområdet minskas med 5,0 mnkr för att bekosta det kansli för biståndsbedömning som fr.o.m. 2008 organiseras under äldrenämnden. Under 2008 budgeteras 30,0 mnkr för särskilda utbildningssatsningar för äldreomsorgens personal. Satsningen kompletterar och förstärker de utbildningsinsatser som genomförs av äldrenämnden och för vilka medel är avsatta sedan tidigare.

Ersättningsnivåerna för hemtjänst i ordinärt boende, avlösning och ledsagning höjs med två procent och bör vara densamma för hemtjänst i egen regi. Nivåhöjningen finansieras inom ramen för den satsning på kärnverksamheten på 303,7 mnkr som genomförts i 2008 års budget.

Ett valfrihetssystem för den äldres rätt att välja vård- och omsorgsboende införs den 1 juli 2008. Under 2008 ska det beslutas om en valfrihetsmodell för dagverksamheter.

Stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör och Älvsjö har för egen del beslutat om avveckling/omstrukturering av Ceremoniens äldreboende (dnr 327-2837/2007), Åsens vård- och omsorgsboende (dnr 327-3394/2007) samt omstrukturering av Långbrobergs servicehus (dnr 327-3385/2007). Nämndernas beslut godkänns.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Personal, ledarskap och kompetensutveckling

För att ge Stockholms äldre en god vård och omsorg behövs en bra arbetsmiljö och utbildad personal. Staden ska satsa på chefsutveckling inom äldreomsorgen med inriktning på värdegrund och förhållningssätt, samt strategier kring ledarskap och kommunikation. Anställda inom äldreomsorgen ska ha adekvat utbildning och kompetens som svarar mot de krav som verksamheten ställer. En förhållandevis stor grupp vårdbiträden saknar utbildning och måste därför erbjudas grundutbildning. Målsättningen är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. En del av vård- och omsorgspersonalen har svenska som andraspråk och behöver utveckla sina språkkunskaper i svenska.

Kompetensutveckling ska vara prioriterat både i centrala insatser för hela staden och i de olika verksamheternas planering. Inom äldreomsorgen bör särskilt demensutbildning lyftas fram.

Inflytande och rättsäkerhet

Stockholms äldre ska bemötas med värdighet och respekt samt ges möjlighet att påverka sin egen livssituation. Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Rutinerna för att systematiskt följa upp insatsernas genomförande, kvalitet och rättsäkerhet ska säkerställas i stadsdelsnämndernas interna kontroll. Biståndsbedömarna ska opartiskt informera om olika utförare inom äldreomsorgen.

En rättvis och lika biståndsbedömning ska ske. De nya riktlinjerna för biståndsbedömning stärker den enskildes inflytande och innebär att brukaren ska kunna påverka hemtjänstinsatsen och omdisponera inom ramen för det beviljade tidsintervallet. Riktlinjerna kommer att innebära en kraftig och viktig kvalitetsförbättring av äldreomsorgen och att större hänsyn tas till den enskildes egna önskemål, sociala situation och ålder.

Livskvalitet

De flesta äldre lever friska under en stor del av sin ålderdom och vill klara sig själva. Men det finns också ett stort antal äldre som i olika utsträckning behöver omsorg och vård. En av stadens huvuduppgifter är att ge stöd till de äldre som är i behov av hjälp. Staden ska fokusera på ökad livskvalitet för äldre genom uppsökande och förebyggande arbete, vardagsrehabilitering samt ett större socialt innehåll i verksamheten.

Att kunna komma ut från sin bostad är för många oerhört betydelsefullt. Boende i vård- och omsorgsboende ska ha rätt till utevistelse. Promenader är också en viktig förebyggande insats som på sikt kan motverka ökat vårdbehov. I samtliga stadsdelnämnder ska det under sommaren erbjudas möjlighet för äldre att komma iväg på "dagkollo".

Stadsdelnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden genomföra särskilda insatser för att förbättra matkvaliteten inom äldreomsorgen och för att se till så att äldre får god och näringsriktig mat samt en lustfylld måltidsupplevelse.

Samarbete med den äldre i centrum

För att säkerställa att den enskildes behov tillgodoses ska äldreomsorgen ha ett gott samarbete med landstingets hälso- och sjukvård. Staden ska i samarbete med frivilligorganisationerna erbjuda ett varierat och flexibelt utbud av stöd- och hjälpinsatser till dem som vårdar anhöriga och närstående. Staden ska uppmuntra pensionärsorganisationernas viktiga arbete, exempelvis genom att göra det enklare att få tillgång till samlingslokaler. Det är viktigt att hitta olika vägar till gemenskap och aktivitet, inte minst för alla äldre som bor kvar hemma.

Stimulansbidrag

Det stimulansbidrag som stadsdelnämnderna fått beviljat från regeringen ger ökade möjligheter till kvalitetsutveckling inom äldreomsorgen. Nämndernas planering för genomförande av aktiviteter inom ramen för stimulansbidraget ska redovisas i verksamhetsplanen för 2008.

Valfrihet och kvalitet i boendet

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge tryggheten kan garanteras. Genom tekniska hjälpmedel, hemtjänst och annan assistans och med hjälp av frivilligas insatser är det ofta möjligt att förlänga den tid enskilda kan bo kvar i sin bostad. Denna utveckling ställer krav på hemtjänstens organisation i form av nya arbetsformer och ökad flexibilitet.

Personal inom hemtjänsten ska erbjudas fortsatt handledning, kompetensutveckling och stöd i sitt oerhört betydelsefulla och ofta svåra arbete. Tidigare har handledare för äldreomsorgen utbildats. Dessa finns på samtliga förvaltningar och ska kunna arbeta med handledning av medarbetare.

Staden ska garantera äldre som har behov av särskilt boende rätt att välja boende. Ett valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboende införs från och med den 1 juli 2008. Detta bidrar till mångfalden. Därigenom får både offentliga och privata utförare ett starkare intresse att vara lyhörda för äldres önskemål och krav. Servicehus har en viktig roll att fylla som mellanboende och är en del i mångfalden av boende- och stödformer. Vård- och omsorgsboenden med inriktning mot demenssjukdomar ska bestå av mindre boendeenheter och bemanningen vara anpassad efter de demenssjukas särskilda behov.

Rehabilitering

För att kunna ge äldre möjlighet att behålla och/eller förbättra sina funktioner och ge förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt är det prioriterat att satsa på rehabilite-

rande insatser. I syfte att utveckla rehabiliteringsarbetet och säkerställa en fortsatt hög kvalitet och säkerhet tillsätts på försök två medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) i staden för att komplettera det arbete som bedrivs av stadsdelsnämndernas medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS). MAR:arnas organisatoriska placering utreds och arbetsbeskrivning utarbetas under hösten 2007. MAR utövar sitt rehabiliteringsansvar genom kunskapsöverföring, planering, styrning, kontroll, dokumentation och redovisning av arbetet med verksamhetens kvalitet och säkerhet. Medel för införande av MAR återfinns under CM.

Förebyggande arbete

Som en utveckling av stadens förebyggande arbete ska alla över 75 år som inte är beviljade annan insats erbjudas ett förebyggande hembesök i samarbete med landstinget. Servicetjänster i form av vaktmästarservice för äldre "fixare" ska även fortsättningsvis tillhandahållas avgiftsfritt i samtliga stadsdelsnämnder till kommuninvånare som fyllt 75 år, maximalt sex timmar per år och hushåll.

Avknoppningar

För att stimulera fristående alternativ ska stadsdelsnämnden arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och uppmuntra personalen att knoppa av. Det är också angeläget att uppmuntra ideella och frivilliga insatser.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbyggnad och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-2010
Utveckla valfriheten inom äldreomsorgen	2008-2010
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-2010
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-2010
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-2010
Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-2010
Nya riktlinjer för biståndsbedömning införs	2008
Dagkollo ska erbjudas äldre	2008-2010
Tillhandahålla vaktmästartjänster för äldre, "fixare", för alla som fyllt 75 år	2008-2010
Ta initiativ till ökat samarbete med frivilligsektorn	2008-2010
Öppna dagverksamheter och träffpunkter ska erbjudas äldre	2008-2010
Alla boende på vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse	2008-2010
Andelen timanställda i personalgrupperna ska minska	2008-2010
Erbjuda alla över 75 år, som inte är beviljade annan insats, ett förebyggande hembesök i samarbete med landstinget	2008-2010
Stadsdelsnämnden ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och uppmuntra personalen att knoppa av	2008-2010
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-2010
I samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper	2008-2010

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och undanröja hinder för delaktighet i samhället samt ge förutsättningar för ett självständigt liv.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-2 135,6	-2 211,3	-2 211,3	-2 211,3
Kostnader (-)	-2 137,6	-2 213,3	-2 213,3	-2 213,3
Intäkter	2,0	2,0	2,0	2,0

Budgeten för 2008 ökar med 75,7 mnkr jämfört med 2007. För förändringar inom budgetramen se bilaga 2.

Beslut om en valfrihetsmodell avseende boende för personer med funktionsnedsättning ska fattas under 2008.

Under 2007 har en översyn av fördelningsnycklarna gjorts. Fr.o.m. 2008 kommer det nya resursfördelningssystemet för de prestationsrelaterade verksamheterna att gälla.

Stadens hyressättning för bostäder enligt LSS beaktar inte värdet av tillgången till boendets gemensamhetsutrymmen. Inget rättsligt hinder finns för att hyressättningen ska påverkas av tillgången till gemensamma ytor. Under 2008 påbörjar staden en revidering av hyressättningen där även kostnaderna för gemensamhetsutrymme beaktas.

Under 2007 betalar staden en avgift om 230,8 mnkr till det nationella utjämningsystemet för LSS. Avgiften kommer sannolikt att öka allteftersom verksamhets- och kostnadsansvaret för personer med funktionsnedsättning överförs till boendekommunerna. Stadens kostnader för köp av platser i andra kommuner har minskat under 2007 och minskar även under 2008.

Stadsdelsnämnderna Kungsholmen och Skarpnäck har tidigare år tillförts medel för kommunövergripande habiliteringsverksamhet. Fr.o.m. år 2008 övergår hela ansvaret för habiliteringsverksamheten till Kungsholmens stadsdelsnämnd och nämnden tillförs 2,8 mnkr från Skarpnäcks stadsdelsnämnd.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet i samhället. Den enskildes rätt till indi-

viduell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skäligen tid ska följas. Rutinerna för att systematiskt följa upp insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet ska säkerställas i stadsdelsnämndernas interna kontroll.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS för vuxna ska fortgå och intensifieras	2008-2010
Hyressättningen av bostäder för boende enligt LSS ska revideras så att tillgången till gemensamhetsutrymme beaktas	2008

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Stadsdelsnämnderna ansvarar för insatser till barn och ungdomar som riskerar att fara illa eller som genom t.ex. kriminalitet och missbruk riskerar att skada sin egen hälsa och utveckling. Nämnderna ansvarar också för insatser till vuxna med behov av stöd och hjälp för att komma ifrån missbruk eller som är i behov av annat stöd, t.ex. våldsutsatta kvinnor, anhöriga till missbrukare och hemlösa. I nämndernas ansvar ingår även att tillhandahålla anpassat boende, boendestöd, arbete och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-1 525,8	-1 532,8	-1 532,8	-1 532,8
Kostnader (-)	-1 562,7	-1 569,7	-1 569,7	-1 569,7
Intäkter	36,9	36,9	36,9	36,9

Budgeten för 2008 ökar med 7,0 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

I samband med bokslut 2003 har sammanlagt 100,0 mnkr avsatts i Centrala medelsreserven för utbyggnad av boende för hemlösa. Av dessa återstår ca 85 mnkr. I Central medelsreserv för år 2008 reserveras dessutom 10,0 mnkr för boenden och verksamheter för hemlösa som kan sökas av stadsdelsnämnderna.

Det övergripande ansvaret för rekrytering, grund- och vidareutbildning samt handledning av familjehem överförs från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden. För detta ändamål överförs 3,0 mnkr från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för den enskilde individens önskemål och val där denne ska ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av insatsen. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade. Tidiga insatser till barn och ungdomar ska prioriteras och samarbetet mellan socialtjänsten och skolan ska stärkas. Det förebyggande arbetet mot missbruk ska särskilt inriktas mot nyrekrytering i åldern 13-25 år. I arbetet mot hemlöshet är även det förebyggande arbetet prioriterat, olika stöd- och vårdboenden ska utvecklas och alla hemlösa ska omfattas av tak-över-huvudet-garantin. Stadens brottsförebyggande arbete och arbete för kvinnofrid ska utvecklas och förbättras.

Ett väl fungerande boende och daglig sysselsättning eller arbete är två viktiga hörnstenar för att förbättra livssituationen för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Stadsdelsnämndernas utbyggnad av såväl gruppboenden som stödboenden ska intensifieras och möjligheterna till sysselsättning, studier och arbete ska förbättras. Det uppsökande arbetet och stödformerna till anhöriga ska fortsätta att utvecklas.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Införa fler evidensbaserade metoder	2007-2008
Utveckla samarbetsformer med landstinget avseende personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk	2007-2008
Redovisa resultat av insatser för personer med missbruk och psykisk ohälsa	2008
Utveckla det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2007-2010
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2007-2010
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar (även SotN, UtbN)	2007-2010

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnderna ansvarar för skötsel och underhåll av parker, naturområden, parkvägar och naturreservat. Därutöver ansvarar stadsdelsnämnderna för renhållning.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna				
Kostnader (-)	-197,6	-220,7	-225,8	-226,5
Drift och underhåll	-162,2	-178,6	-178,6	-178,6
Avskrivningar	-14,5	-17,9	-19,9	-20,5
Internräntor	-20,9	-24,2	-27,3	-27,4
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-197,6	-220,7	-225,8	-226,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-71,3	-73,4	-78,8	-80,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-71,3	-73,4	-78,8	-80,8

Budgeten för 2008 ökar med 23,1 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Under 2007 har det gjorts en översyn av fördelningsnyckeln för stadsmiljö. Den reviderade fördelningsnyckeln kommer att börja gälla fr.o.m. år 2008 med övergångsregler t.o.m. år 2010. Den reviderade fördelningsnyckeln framgår av bilaga 13.

Investeringsplanen för 2008 ökar med 2,1 mnkr. Förändringarna framgår av bilaga 9.

Övergångsregler

Den reviderade fördelningsnyckeln för stadsmiljö innebär en omfördelning mellan stadsdelsnämnder. För att minska effekten sker en successiv övergång till de nya reglerna under perioden 2008 till 2010. Detta sker genom att fördela ytterligare 17,6 mnkr enligt nedanstående tabell. Den negativa differensen jämfört med budget 2007 täcks fullt ut år 2008. Därefter sker en successiv nedtrappning till år 2010. Överskjutande medel upp till 17,6 mnkr fördelas enligt nyckeln. Fördelningsnyckeln får fullt genomslag år 2011.

	2008	2009	2010
Rinkeby-Kista	2,1	1,7	1,2
Spånga-Tensta	2,1	1,7	1,1
Hässelby-Vällingby	4,0	3,1	2,3
Bromma	4,0	3,1	2,3
Kungsholmen	0,4	0,6	0,9
Norrmalm	1,1	1,4	1,6
Östermalm	0,4	0,7	1,0
Södermalm	0,7	1,2	1,7
Enskede-Årsta-Vantör	1,1	1,3	1,5
Skarpnäck	0,4	0,7	0,9
Farsta	0,4	0,6	0,9
Älvsjö	0,2	0,3	0,5
Hägersten-Liljeholmen	0,5	0,8	1,1
Skärholmen	0,2	0,4	0,6
Summa:	17,6	17,6	17,6

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Städning och skötsel av parker ska bli bättre. Stadens städgaranti gäller, vilket innebär att städning och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmer efter anmälan. Medborgardialogen ska utvecklas med utgångspunkt från lokala parkplaner. Lekplatser ska handikappanpassas och nya spännande lekplatser ska tas fram i samarbete med externa intressenter. Därutöver ska stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att motverka ökande kostnader för stadsmiljöverksamhet, t.ex. genom att söka möjligheter till gemensam och/eller kombinerad upphandling med trafik- och renhållningsnämnden.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra trygghetsvandringar	2008
Förbättra städningen i parker	2008

Flyktingmottagande

Stadsdelsnämnderna ansvarar för mottagning, introduktionsplan, samhällsinformation och utbetalning av introduktionsersättning. Kommunstyrelsen ansvarar under 2008 för jobbtorgen. Jobbtorgen svarar för aktivitetsplan och arbetsmarknadsåtgärder för vuxna arbetsföra flyktingar. Utbildningsnämnden ska genom nära samarbete med berörda nämnder ansvara för flyktingbarnens skolgång, svenskundervisning för invandrare (SFI) samt yrkesutbildning för flyktingar under introduktionstiden. Inom flyktingmottagandet finns det två kommunövergripande verksamheter. Skärholmens stadsdelsnämnd återsöker statsbidrag för flyktingverksamheten. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ansvarar för kontakten med andra kommuner avseende flyktingar som flyttar. Nämnden ansvarar även för att kontakta andra kommuner för att tillhandahålla bostäder för flyktingar. En särskild funktion skapas på stadsledningskontoret med det övergripande ansvaret för att koordinera och följa upp stadens flyktingmottagande och arbetet med introduktionsplaner. Koordinatörerna rapporterar till kommunstyrelsen via integrationsberedningen.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	209,9	270,5	270,5	270,5
Kostnader (-)	-92,1	-139,4	-139,4	-139,4
Intäkter	302,0	409,9	409,9	409,9

Nettobudgeten för 2008 ökar med 60,6 mnkr. Ökningen avser kostnader för projekt Jobbtorg. Förändringarna i resursfördelningen framgår av bilaga 2.

Kommunernas flyktingmottagning finansieras med statsbidrag. Stadsdelsnämndernas budget för att bedriva introduktionsverksamhet samt utbetala introduktionsersättning baseras på en schablon för barn, vuxna och äldre. Totalt utgör detta omkring en tredjedel av statsbidraget eller den så kallade generalschablonen. I budget för 2008 fördelas medel utifrån antalet flyktingar registrerade i det administrativa verksamhetssystemet per den sista april 2007. Slutlig justering av budget 2008 baseras på ett genomsnitt av avläsningar av antalet flyktingar under 2008 och regleras i tertiärrapport 2 för 2008. Schablonen för flyktingmottagande utgår enligt bilaga 4. Resterande del av generalschablonen täcker kostnader för SFI, förskola, skola, skolbarnsomsorg, gymnasieskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, rekryteringsprogrammet samt för Stiftelsen Hotellhems genomgångsbostäder. Ersättning för dessa kostnader fördelas till stadsdelsnämnderna enligt ordinarie fördelningsnyckel. Därutöver söker staden ytterligare ersättning från staten för ensamkommande flyktingbarn, äldre och sjuka, hemtjänst, varaktigt sjuka från ankomst och extra ordinära kostnader.

En särskild funktion skapas inom stadsledningskontoret med det övergripande ansvaret för att koordinera och följa upp stadens flyktingmottagande och arbetet med introduktionsplaner. Ärenden som rör dessa frågor ska beredas av integrationsberedningen innan de förs till kommunstyrelsen.

Med start under år 2008 kommer jobbtorgen att bedriva heldagsaktivitet där målet är självförsörjning för samtliga vuxna arbetsföra flyktingar. Jobbtorgen kommer tillfälligt under år 2008 att organiseras under kommunstyrelsen. Flyktingmottagandet ska präglas av tydlig incitamentsstruktur. Staden får statsbidrag om 20 000 kr för varje flykting som under de första tolv månaderna av introduktionsperioden får arbete, praktik eller godkänd SFI. Dessa medel fördelas till jobbtorgen utifrån prestationer.

Kommuner som skriver avtal och tillhandahåller bostäder för flyktingar får en ekonomisk ersättning på 10 procent av generalschablonen. Utbetalning av dessa medel sker genom överföring av de statsbidrag som inte har förbrukats.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

I de första kontakterna med staden ska flyktingen tillsammans med en särskild flyktinghandläggare ta fram en individuellt utformad introduktionsplan. Introduktionen ska utgå från eventuell tidigare yrkesbakgrund och kunskaper och innehålla SFI, samhällsinformation samt praktik. Målet ska vara att få ett jobb.

Stadsdelsnämnderna måste arbeta aktivt med introduktionsplanerna utifrån barns, ungdomars, personers med funktionsnedsättning och äldres behov av särskilda insatser under introduktionsperioden. Introduktionen ska uppfattas som ett särskilt åtagande och inte förknippas med övrig socialtjänst. Stadsdelsnämnderna bör formulera både långsiktiga och kortsiktiga individuella mål. Det är viktigt att nätverkskapande aktiviteter ingår i introduktionen. Ideella organisationer spelar en viktig roll.

Kommunstyrelsen har i uppdrag att se över och revidera formerna för arbetet med individuella introduktionsplaner vid flyktingmottagande.

Det fortsatta utvecklingsarbetet avseende flyktingmottagningen ska koncentreras på att skapa heldagsaktiviteter för flyktingar med ett meningsfullt innehåll. På detta sätt hamnar redan från start fokus i introduktionen på målet självförsörjning. Med introduktionsplanen som utgångspunkt ska jobbtorgen ta fram en arbetsförberedande aktivitetsplan för vuxna arbetsföra flyktingar inom fem dagar från det de inkommit till jobbtorget. Insatserna ska diskuteras i nära samarbete mellan stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden och jobbtorgen.

Innehållet i samhällsinformationen ska vara gemensamt i hela staden. Riktlinjer för detta ska tas fram.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Alla flyktingar ska ha aktivitetsplan inom fem dagar (Vision 2030)	2008
Vuxna arbetsföra flyktingar hänvisas till de stadsgemensamma jobbtorgen där de ska ha insats, aktivitetsplan, praktik eller arbete inom fem dagar (Vision 2030)	2008
Stadsdelsnämnden ansvarar för att nyanlända flyktingar har en gällande individuell introduktionsplan	2008

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämnderna ansvarar för myndighetsutövning gentemot enskilda medborgare vid ansökan om ekonomiskt bistånd utifrån socialtjänstlagen (SoL).

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-1 108,0	-994,4	-994,4	-994,4
Kostnader (-)	-1 132,0	-1 018,4	-1 018,4	-1 018,4
Intäkter	24,0	24,0	24,0	24,0

Budgeten för 2008 minskar med 113,6 mnkr jämfört med 2007. Minskningen beror på att ekonomiskt bistånd beräknas minska med 2 procent jämfört med år 2007. En överföring av 91,0 mnkr har skett från ekonomiskt bistånd till jobbtorgen. Under 2008 kommer jobbtorgen tillfälligt att organiseras under kommunstyrelsen. Genom jobbtorgens insatser beräknas antalet bidragshushåll minska under året.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Stadsdelsnämnden ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser. För de som står längre från arbetsmarknaden på grund av språksvårigheter, medicinska eller andra skäl ska utbildning och/eller stöd efter individens behov erbjudas. Stödet ska vara ett medel, inte ett mål. Målet ska alltid vara egen försörjning.

En minskning av antalet personer som är beroende av ekonomiskt bistånd innebär att fler får möjligheter att styra över sin ekonomi och sin vardag. En fortsatt minskning av bidragsberoendet är dessutom av stor betydelse för stadens ekonomi. För att nå målet att människor ska ha jobb istället för bidrag har jobbtorg samt en jobbgaranti införts. Jobbgarantin innebär att en vuxen person som är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av arbetsbrist eller är vuxen arbetsför flykting ges en snabb individuell bedömning och garanteras aktivitetsplan, arbete eller annan insats inom fem dagar. Vidare ska även rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd utarbetas.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Samtliga personer med ekonomiskt bistånd på grund av arbetsbrist hänvisas till något av stadens jobbtorg för snabb insats och jobbgaranti	2008
Stadsdelsnämnden ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-2010
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd (Vision 2030)	2008-2010

Arbetsmarknadsåtgärder

Stadsdelsnämnderna ansvarar för insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande. Under år 2008 införs jobbtorg. Dessa organiseras under kommunstyrelsen och ska tillhandahålla olika typer av åtgärder inom arbetsmarknadsområdet. Socialtjänstnämnden ansvarar för den övergripande samordningen av arbetsmarknadsfrågor.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-80,6	-59,1	-59,1	-59,1
Kostnader (-)	-114,3	-92,8	-92,8	-92,8
Intäkter	33,7	33,7	33,7	33,7

Budgeten för 2008 minskar med 21,5 mnkr jämfört med 2007. Minskningen beror bland annat på en överföring av medel till jobbtorgen. För feriearbeten kommer 9,0 mnkr att fördelas direkt till stadsdelsnämnderna enligt samma fördelning som för år 2007.

Jobbtorgen övertar stora delar av de arbetsmarknadsåtgärder som stadsdelsnämnderna tidigare bedrivit varvid resurserna flyttas från stadsdelsnämnderna till jobbtorgen. Dock kommer stadsdelsnämnderna även under år 2008 att ansvara för både offentligt skyddat arbete samt för viss arbetsträningsverksamhet

Stadsdelsnämndernas arbete med arbetsmarknadsåtgärder finansieras dels genom anslag dels genom särskilda projektmedel och ESF-rådet (Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige).

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Ett eget arbete och möjlighet till självförsörjning är viktiga förutsättningar för ett självständigt liv i samhället. För de stockholmare som står längre bort från arbetsmarknaden krävs stöd utifrån det individuella behovet. Stadsdelsnämnderna ansvarar för offentligt skyddat arbete och viss arbetsträningsverksamhet.

Jobbtorgen ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser av olika slag för de målgrupper som staden arbetar med. Jobbtorgen ska ha tydligt jobbfokus och ska inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer i arbete eller studier. Målet för jobbtorgen är att öka förvärvsfrekvensen, minska arbetslösheten bland ungdomar samt öka andelen som arbetar i privat sektor. Genom jobbtorgen ska bidragssökande och vuxna arbetsföra flyktingar få aktivitetsplan, insats eller arbete inom fem dagar enligt den så kallade jobbgarantin.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra projektet Jobbtorg	2008
Jobbtorgen ska ge personer med ekonomiskt bistånd arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar	2008
Jobbtorgen ska ge vuxna arbetsföra flyktingar arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar	2008
Jobbtorgen ska utarbeta lokala samverkansöverenskommelser med arbetsförmedlingen, försäkringskassan m.fl. (Vision 2030)	2008

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

5. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Stadsdelsnämnderna** godkänns

Brand- och räddningsnämnden

Nämndens uppgifter

Enligt lagen om skydd mot olyckor och lagen om extraordinära händelser hos kommuner och landsting är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Brand- och räddningsnämnden ansvarar för räddningstjänst, förebyggande brandskydd och riskhantering, befolkningsskydd i fred och under höjd beredskap.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-388,4	-409,3	-411,7	-411,7
Drift och underhåll	-336,0	-355,4	-355,4	-355,4
Avskrivningar	-34,5	-35,6	-36,7	-36,7
Internräntor	-17,9	-18,3	-19,6	-19,6
Intäkter	140,2	139,2	139,2	139,2
Netto	-248,2	-270,1	-272,5	-272,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-45,6	-56,7	-51,1	-55,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-45,6	-56,7	-51,1	-55,1

Budgeten för 2008 ökar med 21,9 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsplanen för 2008 ökar med 11,1 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 9.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Nämnden ska minimera och förebygga skador på människor, egendom och miljö vid bränder och andra olyckor.

Det förebyggande arbetet är av mycket stor vikt och förutsätter ett väl utvecklat samarbete med stadens övriga förvaltningar, även om stockholmarnas eget handlande också är en central faktor för ett framgångsrikt brandskyddsarbete. Den riskinventering

R III BRN:2

brandförsvaret gör visar t.ex. behov av samverkan med äldreomsorgen och skolan. Brandförsvaret arbetar även med informationsinsatser riktade mot allmänheten som visar gott resultat. Brandförsvarets tillsynsverksamhet behöver förbättras.

Den förtätade staden samt flera nya komplicerade infrastrukturprojekt ställer högre krav på Brandförsvarets förmåga att analysera olika riskbilder inom staden samt skapar till viss del nya situationer för räddningstjänstens operativa insatser. Brandförsvaret bidrar med sin kompetens som remissinstans för stadens övriga förvaltningar samt för andra myndigheter. Denna verksamhet är central och kompetensen inom området måste värnas och utvecklas. För de operativa insatserna krävs kontinuerlig utbildning och formerna för denna samt innehåll och metoder måste ständigt utvecklas, t.ex. genom framtagandet av interaktiva utbildningar.

Andelen utryckningar där målet för framkomsttiden vid räddningsinsats uppnås ska vara hög. Räddningstjänsten bör utveckla det pågående samarbetet med andra brandförsvär i Stockholmregionen. Samarbetet bör syfta till, att med bibehållen eller förbättrad kvalitet i räddningstjänstens verksamhet, på sikt sänka kostnaderna.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nämnden ska förbereda Stockholms brandförsvär inför övergången till att bilda kommunalförbund tillsammans med kommunerna som utgör Brandkåren Attunda och Södra Roslagens brandförsvärsförbund samt i Solna/Sundbyberg och Lidingö kommuner	2007-2008
Nämnden ska utföra av kommunstyrelsen beställd verksamhet för stadens krishanteringssystem	2008-2010
Fokus på att göra tillsynsverksamheten gentemot företag lättillgänglig, effektiv och serviceinriktad	2008-2010
Nämnden ska, genom riskinventering och riskanalys, identifiera och prioritera riskgrupper/områden som det förebyggande arbetet ska inriktas mot. Det förebyggande arbetet ska involvera övriga förvaltningar i staden	2008-2010
Nämnden ska ta fram en plan för kompetensutveckling inom Stockholms brandförsvär	2008-2009

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

6. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Brand- och räddningsnämnden** godkänns.

Exploateringsnämnden

Nämndens uppgifter

Exploateringsnämnden har ett samlat ansvar för markförvaltning och mark-exploatering. Nämnden handhar inom sitt verksamhetsområde frågor om förvärv, överlåtelse eller upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter. Exploateringsnämnden har till uppgift att genomföra gällande detaljplaner i den mån det ankommer på staden när det gäller gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser samt annan mark under nämndens förvaltning. Nämnden har även till uppgift att samverka i arbetet med att utveckla planeringen för stadens framtida bostadsförsörjning tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Nämnden ansvarar vidare för myndighetsutövning gällande hamnfrågor.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 392,1	-1 396,1	-1 451,5	-1 521,9
Drift och underhåll	-101,1	-106,1	-106,5	-106,9
Avskrivningar	-75,0	-100,0	-135,0	-170,0
Internräntor	-1 216,0	-1 190,0	-1 210,0	-1 245,0
Intäkter	1 692,5	1 828,0	1 863,0	1 893,0
Netto	300,4	431,9	411,5	371,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1 674,0	-1 553,4	-1 919,0	-2 085,2
Inkomster	174,0	53,4	219,0	385,2
Netto	-1 500,0	-1 500,0	-1 700,0	-1 700,0
Försäljningsbeting	500,0	500,0	500,0	500,0

Budgeten för 2008 ökar med netto 131,5 mnkr jämfört med 2007. Förändringen beror i huvudsak på ökade tomträttsintäkter för nyupplåtelser och regleringar. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsplanen för 2008 är oförändrad jämfört med 2007. Förändringarna inom planen framgår av bilaga 9. Nämnden uppmanas att senast i samband med verksamhetsplanen för 2008 göra en sammanvägd prioritering utifrån projektens beslutsläge/genomförbarhet, målpuppfyllelse och ekonomi.

Ansvar för verksamhetsstödet för park överförs fr.o.m. den 1 oktober 2007 från exploateringsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden.

Ansvar för stadsträdgårdsmästaren flyttas från exploateringsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhets-specifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Hela Stockholm ska vara attraktivt. Nämnden ska planera för 15 000 bostäder under mandatperioden, varav 1 000 i city. Den höga bostadsproduktionen är avvägd mot förväntad inflyttning och tillväxt. En mångfald av boende och boendeformer i staden ska etableras genom att skapa förutsättningar för ett långsiktigt bostadsbyggande i jämn takt. Fler bostäder och kvartersbebyggelse ska byggas även i ytterstaden. Blandade upplåtelseformer ska värnas i hela staden. För att kunna hålla en fortsatt hög nivå på bostadsbyggandet är det av stor vikt att arbetet med att effektivisera stadens interna processer fullföljs och att staden fortsätter att utveckla sina kontakter med byggföretagen. En effektiv, ekonomisk och miljövänlig markanvändning ska bidra till en tillgänglig och miljövänlig stad.

Exploateringsnämnden bör i exploateringsprojekt som innehåller större trafikfrågor tidigt samverka med trafik- och renhållningsnämnden samt företrädesvis använda trafik- och renhållningsnämndens kompetens och projektledare i projekten.

Under senare tid har konstaterats att allt fler exploateringsprojekt beräknas bli olönsamma, till följd av omfattande utgifter för markförvärv, evakuering, marksanering och grundförstärkning samt att exploateringarna fordrar särskilda infrastrukturåtgärder. Genom att tillåta bebyggelse även på mark som inte är förenad med höga grundkostnader m.m. samt att öka exploateringsgraden kan lönsamheten i projekten öka.

Exploateringsnämnden ges i uppdrag att leda arbetet inom Högdalen, inklusive Högdalstopparna, avseende fritids/rekreativområde samt anläggning av en fordonsgasstation för professionella fordon. Arbetet ska ske med hänsyn till Högdalens industriområde och de etableringar som AB Storstockholms Lokaltrafik har i området.

Bromma flygplats ska bevaras så länge en alternativ, citynära flygplats inte finns. Nytt avtal med Luftfartsverket ska tecknas under mandatperioden. Beslut om ombyggnad/renovering av Slussen ska fattas. Genomförandebeslut avseende Norra Station planeras att fattas 2009.

För att öka bostadsbyggandet i Stockholm tillförs nämnden 6,0 mnkr.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nytt avtal med Luftfartsverket avseende Bromma flygplats ska tecknas	2007-2010
Beslut om ombyggnad/renovering av Slussen	2007-2008
I samarbete med kyrkogårdsnämnden och stadsbyggnadsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras (även KN, SbN)	2008-2010
Inventera ej lagstiftade krav som fördyrar och fördröjer bostadsbyggnadsprocessen (även SbN) (Vision 2030)	2007-2008
Utveckla dialogen med byggföretagen i syfte att påskynda bostadsbyggnadsprocessen och att utmana dem till att utveckla lönsamma lösningar för miljö- och energiteknik i nybyggandet av bostäder (även SbN) (Vision 2030)	2007-2008
Planera för långsiktig bostadsförsörjning med 80 000 nya bostäder fram till 2030 (även SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Planera för nya arrangemangsarenor (även IdN, SbN) (Vision 2030)	2008-2010
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner, bl.a. genom en tätare och mer varierad bebyggelse (även SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom förbättrade kommunikationer (även SbN, TRN) (Vision 2030)	2008-2030
Prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i nya utvecklingsområden i ytterstaden (även SbN, SBR) (Vision 2030)	2008-2030
Prioritera insatser inom den fysiska planeringen för att skapa goda förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning (även KF m.m., SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Skapa förutsättningar för att nya lösningar för miljö- och energiteknik används i stadsutvecklingsområden (även SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även IdN, SbN, MHN och STO HAB) (Vision 2030)	2008-2010
Leda arbetet inom Högdalen, inklusive Högdalstopparna, avseende fritids-/rekreationsområde	2008-2010
Leda arbetet inom Högdalen, inklusive Högdalstopparna, avseende anläggning av en fordonsgasstation för professionella fordon	2008-2010
Konkretisera miljöprofileringen för Norra Djurgårdsstaden samt ett bostadsbyggnadsområde i söderort; Farsta, Gullmarsplan, Midsommarkransen eller liknande (även SbN)	2008
Utforma och konceptutveckla miljöprofilbegreppet för byggprojekten Norra Djurgårdsstaden samt i söderort (även SbN)	2008

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

7. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Exploateringsnämnden** godkänns.

Fastighetsnämnden

Nämndens uppgifter

Fastighetsnämnden ansvarar som stadens fastighetsförvaltande resurs för lokaler som inte naturligt passar in i stadens fastighetsförvaltande bolag. Nämnden ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter och externa hyresgäster. Det samlade fastighetsbeståndet omfattar främst förvaltningsbyggnader, kommersiella fastigheter, kulturfastigheter, lantegendomar, partihandelsområden och saluhallar. Nämnden ska främja tillförseln av mat- och färskvaror till Stockholm och främja partihandeln med sådana förnödenheter. Nämnden är även stadens kristidsnämnd. Ärenden rörande tvångsförvaltning hanteras av fastighetsnämnden och administreras av Svenska Bostäder AB.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Verksamhetens intäkter	821,4	833,1	841,2	842,7
Verksamhetens kostnader (-)	-487,9	-497,0	-497,3	-505,0
Verksamhetens netto (resultat 1)	333,5	336,1	343,9	337,7
Avskrivningar	-99,4	-104,1	-103,8	-101,9
Räntekostnader (-)	-188,7	-185,9	-184,0	-179,7
Summa intäkter	821,4	833,1	841,2	842,7
Summa kostnader (-)	-776,0	-787,0	-785,1	-786,6
Resultat efter avskrivningar och finansiella poster (resultat 2)	45,4	46,1	56,1	56,1
Ägartillskott (+)/avkastningskrav (-)	-60,4	-65,9	-65,9	-65,9
Årets resultat - förändring av eget kapital	-15,0	-19,8	-9,8	-9,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-266,1	-350,4	-170,0	-120,0
Inkomster	10,5	0,0	0,0	0,0
Netto	-255,6	-350,4	-170,0	-120,0

Resultatet för 2008 försämras med 4,8 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Ansvar för förskole- och skolbarnsomsorgslokaler som enskilda anordnare hyr i andra hand av staden förs över från utbildningsnämnden till fastighetsnämnden fr.o.m. den 1 januari 2008.

Avkastningskravet höjs från 60,4 mnkr år 2007 till 65,9 mnkr 2008, vilket är en ökning med 5,5 mnkr. Förändringen av avkastningskravet avser minskning av räntan som uppkommer under byggtiden. Till följd av att räntan är svårbedömd görs en slutlig justering av avkastningskravet i bokslutet för 2008.

Tidigare års balanserade överskott, som nämnden får ianspråkta för att kunna öka det planerade underhållet ökar med 4,8 mnkr från 2007 till 19,8 mnkr 2008.

Investeringsplanen för 2008 ökar med 94,8 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 9. Ett program för att genomföra energibesparande åtgärder i hela fastighetsbeståndet ska genomföras under perioden 2008-2010. Utgiften för perioden beräknas till 125-150 mnkr. Genomförda investeringar kommer att leda till minskad energiförbrukning och därmed lägre kostnader. Slakthusområdet vid Globen ska utvecklas mot ett för Stockholmarna mer tillgängligt livsmedelsföretagarcentrum – ”Matstaden”. Utgiften för perioden beräknas till 30 mnkr. Genomförda investeringar kommer att finansieras genom hyresintäkter. Utgiften för nytt stadsbibliotek beräknas totalt till mellan 675 och 795 mnkr. I investeringsplanen ingår 23,2 mnkr för förberedelsearbeten under 2008 och 2009 .

Nämnden uppmanas att senast i samband med verksamhetsplanen för 2008 redovisa en sammanvägd prioritering utifrån projektens beslutsläge/genomförbarhet, måluppfyllelse och ekonomi.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhets-specifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Nämnden ska vara en aktiv fastighetsförvaltare. Underhållet av fastigheterna ska hålla en god nivå och i vissa delar av fastighetsbeståndet har underhållet varit eftersatt och kommer därmed att behöva förstärkas under perioden 2008-2010. Nämnden ska erbjuda stadens förvaltningar bra och effektiva lokaler. Tillgängligheten i lokalerna ska förbättras. Nämnden ska fortsätta arbetet med att renodla fastighetsbeståndet och nämnden ska ha en öppen inställning till försäljningar.

För vissa verksamheter bestämmer staden särskilda användningsändamål; såsom idrott, kultur etc. Marknadshyra bestäms i enlighet med villkoren inom deras verksamheter.

Nämnden ska, tillsammans med kulturnämnden, utforma ett kulturföretagsprojekt för att skapa bättre attraktionskraft för inflyttning samt bidra till mer livaktiga företagscentrum i något ytterstadsområde.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Energieffektiviseringsinvesteringar ska genomföras inom hela fastighetsbeståndet	2008-2010
Tillgängligheten i nämndens lokaler ska förbättras	2008-2010
Slakthusområdet vid Globen ska utvecklas mot ett för stockholmarna mer tillgängligt livsmedelsföretagarcentrum – ”Matstaden”	2008-2010
Fortsätta att utreda byggandet av ett nytt stadsbibliotek (även SbN) (Vision 2030)	2008-2009

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

8. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Fastighetsnämnden** godkänns.

Idrottsnämnden

Nämndens uppgifter

Idrottsnämnden ska främja idrott och friluftsliv för stadens invånare. Nämnden ansvarar för stadens bidragsgivning och stöd till idrottsföreningar och andra sammanslutningar. Nämnden ansvarar även för förvaltningen av stadens anläggningar för idrott, bad och motion. Nämnden handhar upplåtelse av skolidrottshallar och gymnastiksalar under den tid lokalerna inte används för skoländamål. Vidare har nämnden hand om ärenden rörande nolltaxa och subventioner för upplåtelser av anläggningar för idrottsverksamhet. Inom nämndens verksamhet ingår att anordna fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Därutöver ansvarar nämnden för fiskevård inom stadens vatten samt frågor rörande camping och friluftsverksamhet.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-718,1	-767,9	-796,0	-817,1
Drift och underhåll	-541,2	-561,7	-558,9	-558,9
Avskrivningar	-90,0	-108,2	-122,4	-133,8
Internräntor	-86,9	-98,0	-114,7	-124,4
Intäkter	196,1	219,2	219,2	219,2
Netto	-522,0	-548,7	-576,8	-597,9
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-267,1	-305,0	-220,0	-175,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-267,1	-305,0	-220,0	-175,0

Budgeten för 2008 ökar med 26,7 mnkr till följd av ökade kapitalkostnader och satsningar på kärnverksamheten. Övriga förändringar framgår av bilaga 2.

Investeringsplanen för 2008 ökar med 37,9 mnkr. Förändringarna framgår av bilaga 9. Nämnden uppmanas att senast i samband med verksamhetsplanen för 2008 redovisa en sammanvägd prioritering utifrån projektens beslutsläge/genomförbarhet, måloppfyllelse och ekonomi.

Idrottsnämnden övertar ansvaret för stödet till 4H-gårdarna och SISU. Medel överförs från kulturnämnden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Kommunfullmäktige beslutar därutöver om indikatorer och aktiviteter för de mål för verksamhetsområde som kommunstyrelsen ska följa under året. Indikatorer som respektive nämnder ansvarar för återfinns i bilaga 4 och aktiviteterna nedan.

Idrott och motion för alla

Barn och ungas idrottande och motionerande är prioriterat i idrottsnämndens arbete. Men Stockholm ska också erbjuda mycket goda förutsättningar för elitidrott, motion och friluftsliv såväl inomhus som utomhus, och under alla årstider. Målet är att stockholmarna ska röra på sig mer, engagera sig mer i idrottsrörelsens föreningar och därmed stärka folkhälsan och samhällsengagemanget.

Idrottsföreningar som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering. Idrottsnämnden arbetar med att ta fram riktlinjer som motverkar diskriminering på grund av sexuell läggning.

Idrottsnämnden ska samarbeta med förenings- och näringslivet för att genomföra en omfattande satsning på stockholmarnas simkunnighet.

Stärk idrottsföreningarnas ekonomiska bärkraft

Idrotten är Sveriges största folkrörelse och är viktig både för människors hälsa och för det civila samhället. Idrottsföreningarna är den viktigaste förutsättningen för att Stockholm ska ha ett stort och aktivt idrottsliv. Målet med idrottsnämndens politik är att Stockholm ska ha Sveriges starkaste och mest självständiga idrottsföreningar.

Idrottsnämnden ska utreda vilka åtgärder som kan göras för att stärka idrottsföreningarnas egna intäkter, och skapa en kontinuerlig dialog med idrottsrörelsen om detta.

Idrottsföreningar som är intresserade av att ta över driften av anläggningar ska få gott stöd av stadens nämnder. Idrottsnämnden bör utreda hur processen kan göras så enkel som möjligt, och om nödvändigt inrätta en one-stop-shop för ändamålet.

Nämnden ska ta fram en strategi för hur Stockholms föreningsliv bättre tar del av projektbidrag från EU. Föreningar som får projekt beviljade ska få stöd till egeninsatsen från idrottsnämnden.

Fler och bättre idrottsanläggningar

Idrottsnämndens satsningar på nya och bättre anläggningar ska fortsätta enligt nämndens långsiktiga investeringsplan, liksom arbetet med att öka utnyttjandet av de befintliga anläggningarna. Minst hälften av nyinvesteringarna i anläggningar ska gynna flickors och kvinnors idrottande.

Idrottsnämnden ska ägna särskild uppmärksamhet åt hur samarbetet med mellan näringslivet och idrottsföreningarna kan ge ännu fler anläggningar.

Idrottsnämnden bör ta initiativ till konkreta samarbeten med kranskommunerna om byggandet av anläggningar som har liten målgrupp men som behöver stora ytor, t.ex. en kombinerad bandy- och skridskoanläggning.

I samband med utvecklingsarbetet i Norra Djurgårdsstaden ska Hjorthagens IP kraftfullt förstärkas med ytterligare idrottsytor och en fotbollshall. Planeringen ska ske i samarbete med de föreningar som i dag använder idrottsplatsen.

Anläggningsutbudet på Östermalms IP förstärks med bl.a. ytterligare konstgräsplaner och förbättringar för skridskoåkningen på vintern.

Idrottsnämnden ska under året inleda arbetet med att överlåta driften av tio idrottsanläggningar till föreningar eller andra intressenter genom avknoppning eller upphandling.

Idrottsnämndens kommunikation med idrottsföreningarna ska vara god inom planerings och verksamhetsarbetet.

Energieffektiva anläggningar

Idrottsnämnden ska ta fram en plan för hur man kontinuerligt kan arbeta med att sänka energikostnaderna och i allt högre grad nyttja klimatneutrala energikällor. Som stöd i detta arbete finns bl.a. Energicentrum.

Tryggare vardagsmotion och idrottsliv

Idrottsnämnden ska arbeta med att förbättra stockholmarnas förutsättningar för trygg vardagsmotion, bland annat genom att trygghetsanpassa motionsspår. Medel för belysning finns inom trafik- och renhållningsnämndens investeringsram.

Idrottsnämnden ska ta initiativ till en för staden och regionen sammanhållen satsning för att motarbeta det idrottsanknutna våldet och huliganismen. Kulturen och språket kring idrotten ska vara välkomnande för alla.

Tillgänglig idrott och fritid för alla

Tillgängligheten inom idrotts- och motionslivet ska öka med målet att barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska kunna utöva idrott och besöka idrottsanläggningar under samma förutsättningar som andra. Tillgång till anläggningar och fördelning av tränings- och tävlingsstider ska tillgodoses bättre.

Idrottsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden och andra relevanta aktörer genomföra projektet Spindeln i fritidsnätet så att utbudet av idrotts-, fritids-, och kulturaktiviteter bättre kommuniceras och anpassas till barn med funktionshinder.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Idrottsföreningar som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering, bl.a. på grund av sexuell läggning.	2008
Satsning på stockholmarnas simkunnighet	2008
Utredning om vilka åtgärder som kan göras för att stärka idrottsföreningarnas egna intäkter	2008
Underlätta för idrottsföreningar att ta över driften av idrottsanläggningar	2008
Stödja föreningar som söker EU-bidrag	2008
Förbättra samarbetet med kommuner i regionen om nya anläggningar	2008
Fortsätta arbetet med att överlåta driften av idrottsanläggningar genom avknoppning eller upphandling	2008
Utarbeta plan för sänkta energikostnader och ökad användning av	2008-2010

R VIII
IdN:4

klimatneutrala energikällor	
Genomföra trygghetsanpassning av motionsspår i samarbete med trafik- och renhållningsnämnden (även TRN)	2008
Samarbeta för att motarbeta det idrottsanknutna våldet	2008-2010
Förstärka anläggningsutbudet på Östermalms IP	2008
Idrottsanläggningar ska bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning	2008
Genomföra projektet Spindeln i fritidsnätet	2008
Lägga fokus på nyinvesteringar i anläggningar för flickors och kvinnors idrottande	2008
Planera för nya arrangemangsarenor (även ExplN, SbN) (Vision 2030)	2008-2010
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även ExplN, SbN, MHN, STOHAB) (Vision 2030)	2008-2010

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

9. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Idrottsnämnden** godkänns.

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Nämndens uppgifter för kulturförvaltningen

Kulturnämnden ansvarar för huvuddelen av stadens kulturverksamhet. Nämnden är också arkivmyndighet och ansvarar för Stockholms stadsarkiv. Den ska skapa förutsättningar för såväl stadens institutioner som det fria kulturlivet. Nämnden ska följa och främja utvecklingen av kulturlivet i staden och inom sitt verksamhetsområde ombesörja stadens bidragsgivning till kulturell verksamhet samt stödet till de allmänna samlingslokalerna, hemgårdarna, de kommunövergripande verksamheterna Akalla by och Husby gård. Nämnden ska svara för verksamheten vid stadsmuseet, stadsbiblioteket, Kulturhuset, Liljevalchs konsthall, stadens konstkansli m.m. samt svara för konstnärlig utsmyckning av allmänna platser. Nämnden ska tillhandahålla kulturskoleverksamhet i hela staden. Nämnden ansvarar för medborgarskapsceremonin. Nämnden har också uppföljningsansvar för fritids- och sommarkoloniverksamhet för barn och ungdomar.

Kulturnämnden har även till uppgift att bevara, levandegöra och förmedla stadens kulturhistoriska värden till stadens invånare, till stadens besökare och till framtida generationer. Nämnden ska utgöra stadens kompetens i arkeologiska och bygghistoriska frågor. Nämnden är remissinstans i bygglovs- och detaljplaneärenden som kan påverka eller förändra kulturhistoriskt värdefulla miljöer.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-835,4	-841,0	-842,9	-840,4
Drift och underhåll	-828,3	-833,2	-832,0	-829,5
Avskrivningar	-4,8	-5,4	-8,0	-8,0
Internräntor	-2,3	-2,4	-2,9	-2,9
Intäkter	89,4	91,4	91,4	91,4
Netto	-746,0	-749,6	-751,5	-749,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-5,3	-12,9	-11,6	-3,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-5,3	-12,9	-11,6	-3,3

Budgeten för 2008 ökar med 2,9 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsplanen för 2008 ökar med 7,6 mnkr. Förändringarna framgår av bilaga 9.

Kulturnämnden är fr.o.m. 1 januari 2008 ansvarig för bidragsgivning till Nobelstiftelsens museiförening, Hobby- och leksaksmuseet och Almgrens sidenväveri och museum. Medel för bidrag till dessa verksamheter förs över från Central medelsreserv till kulturnämnden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhets-specifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Fritt och växande kulturliv

Stockholms stads kulturverksamheter bidrar till ett fritt och öppet kulturliv i Stockholm som präglas av hög kvalitet, mångfald i kulturella uttryck, bredd i antalet aktörer och som är tillgängligt för alla.

Kulturverksamheterna ska främja ett fritt och demokratiskt offentligt samtal och erbjuda människor möjlighet till bildning och personlig utveckling.

När fler människor tar del av kulturlivet ökar tillväxten i sektorn och fler kulturarbetare har möjlighet att försörja sig på sina yrken. Kulturnämnden ska utforma politiken så att tillväxten i kultursektorn ökar. Stockholms kulturliv är också en avgörande faktor för att stärka stadens attraktivitet för såväl företag som människor som vill flytta hit, och bidrar därmed till hela stadens utveckling.

Staden ska stödja de nationella minoriteternas kulturyttringar. Kultur- och integrationsstödet ska främja större förståelse mellan alla som lever i Stockholm.

Biblioteksverksamheter

Kulturnämnden ska planera och inleda en modernisering av biblioteksstrukturen som är anpassad efter stadens utvecklingsplaner. Bibliotekens öppettider är centralt för att människor i Stockholm ska kunna använda dem. Under året ska öppettiderna öka ytterligare. Bibliotekens profil ska stärkas i stadsmiljön. En satsning om 6,0 mnkr görs på biblioteken under 2008. Investeringsanslaget är 35,0 mnkr för 2008.

Kulturnämnden ska fortsätta lägga vikt vid projekteringen av ett nytt stadsbibliotek. Stadsdelsbiblioteken ska vara centrala platser för såväl formellt som informellt lärande och uppmuntra barns läsande genom att samarbeta med föräldrar, förskola, skola och ideella organisationer.

Bibliotekens oberoende från partipolitiska agendor ska säkerställas.

Kultur för barn och unga

Arbetet med en ny barnkulturplan som anknyter till barns och ungdomars kulturvanor återupptas.

Kulturnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans med det fria kulturlivet i Stockholm förenkla och förbättra skolbarnens möjlighet att uppleva kultur.

Kulturskolan ska ge fler barn chans att delta i enskild undervisning.

Kulturhuset

Kulturhuset fungerar som ett hjärta i Stockholms kulturliv och är mycket välbesökt. Den nya biografen ska stärka utbudet av kvalitetsfilm i Stockholm. Arbetet med att stärka utbudet av kulturverksamheter för barn mellan 9 och 13 år ska fortsätta.

Ny incitamentsstruktur för det fria kulturlivet

Incitamentsstrukturen inom kultur- och integrationsstödet ska kompletteras så att det lönar sig för de fria grupperna att öka sina egna intäkter, t.ex. kan ett bonussystem inrättas.

Kulturföretag får inte missgynnas inom stadens stöd till kulturverksamheter.

Museiverksamhet

Staden ska vara en god arbetsgivare även när det gäller konst och kultur. Konstnärerna som ställer ut vid stadens institutioner eller institutioner med ekonomiskt stöd från staden, ska ha skäliga ersättningar och skrivna avtal.

Projektet Arkiv och magasin inom stadsmuseet ska fortsätta. Kulturnämnden ska inleda arbetet med forskningsprojektet Makten i Stadshuset. Klassificeringen av fastigheter i ytterstaden fortsätter.

Under renoveringsarbetet drivs medeltidsmuseets verksamhet och projektet Medeltid i tiden vidare i ersättningslokaler i Kulturhuset.

Stockholm som filmstad

Kulturnämnden ska arbeta för att utbudet av kvalitetsfilm i Stockholm är brett. Samarbetet med Stockholm film commission och Filmpool Stockholm-Mälardalen fortsätter.

Festivaler

Under hösten 2008 ska kulturfestivalen genomföras. Detta ska ske i samarbete med sponsorer. Ett av målen med festivalen är att visa mångfalden och kvaliteten i stadens ordinarie kulturliv. Festivalen Ung08 genomförs under sista veckan av skolornas sommarlov. Kulturnämnden får i uppdrag att tillsammans med Stockholms Visitors Board stärka marknadsföringen av sommarfestivalerna.

Kulturnämnden genomför medborgarskapsceremonin och övrigt nationaldagsfirande den 6 juni 2008.

Tillgänglighet

Tillgängligheten i Stockholms kulturliv ska ses över och åtgärder föreslås för att det ska vara mer tillgängligt för alla. Tillgänglighetsguiden ska publiceras i elektronisk form som möjliggör för användarna att uppdatera informationen.

Kulturnämnden bör undersöka förutsättningarna för att öka tillgängligheten inom det fria kulturlivet genom att erbjuda dessa aktörer att ansöka om de medel för tillgänglighetsanpassningar som finns hos nämnden.

Attraktivare utbud för besökare

Kulturnämnden ska fortsätta verka för ett vikingamuseum i Stockholm, ett nytt operahus och en ny Berwaldhall.

Rotel VIII
KuN:4

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Arbetet med att genomföra planen om en ny biblioteksstruktur inleds	2008-2010
Öppettiderna på stadens bibliotek ska öka	2008
Återuppta arbetet med en ny barnkulturplan	2008
Förbättra skolbarnens möjlighet att ta del av kulturlivet	2008
Se över avgifterna i Kulturskolan samt föreslå att de justeras enligt index	2008
Kulturhuset fortsätter arbetet med att stärka utbudet av verksamheter för barn mellan 9 och 13 år	2008
Komplettera incitamentsstrukturen inom kultur- och integrationsstödet.	2008
Utreda och skapa metoder för hur och inom vilka områden det fria kulturlivet kan stärka sina egna intäkter genom samarbete med näringslivet	2008
Fortsätta arbetet med projekten Arkiv och magasin, Ytterstadsprojektet och Makten i stadshuset	2008-2009
Genomföra Kulturfestivalen och ung08	2008
Publicera tillgänglighetsguiden i uppdateringsbar form på internet	2008
Undersöka förutsättningarna för att öka tillgängligheten inom det fria kulturlivet	2008
Förenkla nomineringsproceduren för ledamöterna i konstrådet	2008
Vidareutveckla indikatorerna för öppethållande, antal utställningar och program samt KF-indikator för Kulturskolan	2008
Fortsätta att följa byggandet av ett nytt stadsbibliotek	2008-2009
Inventera kultur- och föreningsstödet i staden för att få en samlad bild av det stöd som betalas ut och därefter utarbeta tydliga riktlinjer för stödet och kriterier för utdelningen av det	2008
Utarbeta övergripande mål samt riktlinjer för kulturen i Stockholm (Vision 2030)	jan. 07-juni 08
Fler barn ska få möjlighet till enskild undervisning i Kulturskolan	2008
Inom stödet till det fria kulturlivet ska barn och unga vara en prioriterad målgrupp	2008
Utreda och inleda arbetet med att erbjuda det fria kulturlivet stöd till samordning av marknadsföring och biljettförsäljning	2008
Förbättra samarbetsformerna och mötesplatserna för kulturlivet och näringslivet	2008
Fortsätta samarbetet med andra aktörer om en fond för nyskapande kultur	2008
Föreslå ytterligare åtgärder för att öka kulturexporten	2008
Pröva ett system med live-checkar för mindre konsertarrangörer	2008
Kulturprojekt i Stockholm som får stöd av EU ska kunna få bidrag till att finansiera egeninsatsen	2008-2010

Kulturnämnden: stadsarkivet

Nämndens uppgifter för stadsarkivet

Nämnden är arkivmyndighet och ansvarar för Stockholms stadsarkiv.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-61,7	-62,5	-61,5	-61,5
Intäkter	18,0	18,0	18,0	18,0
Netto	-43,7	-44,5	-43,5	-43,5

Budgeten för 2008 ökar med 0,8 mnkr. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Välordnade arkiv är en nödvändighet för det demokratiska och öppna samhället. En väl fungerande arkivverksamhet är en förutsättning för att offentlighetsprincipen ska fungera. Arkiv möjliggör en kritisk granskning av makthavare och de beslut som fattas. De möjliggör också forskning ur historiska perspektiv och säkerställer en god tillgång till information för dagens stockholmare och kommande generationer.

Tillgänglighet

Tillgängligheten till stadsarkivet material och kunskap ska på bästa sätt komma stockholmarna till del. Stadsarkivet ska upprätthålla och utveckla den goda tillgängligheten för människor med funktionsnedsättning.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadens arkivmaterial ska göras tillgängligt för dagens stockholmare och framtida generationer	2008

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet** godkänns.

Kyrkogårdsnämnden

Nämndens uppgifter

Kyrkogårdsnämnden ansvarar för förvaltningen av stadens egna och åt staden upplåtna begravningsplatser samt för frågor som rör begravningsverksamheten enligt begravningslagen. Verksamheten är finansierad via begravningsavgiften.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-148,6	-148,0	-148,0	-148,6
Drift och underhåll	-139,0	-138,4	-138,4	-138,4
Avskrivningar	-6,4	-6,4	-6,4	-7,3
Internräntor	-3,2	-3,2	-3,2	-2,9
Intäkter	28,5	28,5	28,5	28,5
Netto	-120,1	-119,5	-119,5	-120,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-4,5	-14,5	-41,5	-47,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-4,5	-14,5	-41,5	-47,5

Budgeten för 2008 minskar med 0,6 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsplanen för 2008 ökar med 10,0 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 9. För hela planperioden uppgår investeringarna till 103,5 mnkr varav 68,0 mnkr avser modernisering av skogskrematoriet och 20,0 mnkr ny begravningsplats i norra Stockholm. Utgiften för ny begravningsplats beräknas, exklusive utgifter för eventuella kapell och andra lokaler, till mellan 40,0 och 80,0 mnkr.

Begravningsverksamheten ska i sin helhet finansieras av begravningsavgiften som fastställs av kommunfullmäktige. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras till nästkommande budgetår i en begravningsfond. Begravningsavgiften år 2008 är oförändrat 7 öre.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

R III
KN:2

Nämnden ska erbjuda de besökande rofyllda, vackra och miljömässigt hållbara begravningsplatser. Verksamheten ska fortsätta att miljöanpassas med avseende på utsläpp, drift och återvinning.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
I samarbete med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras (även SbN, ExplN)	2008-2010
Tillhandahålla feriearbeten för skolungdom	2008-2010
Genomföra informations- och marknadsföringsinsatser för att göra Skogskyrkogården som världsarv mer tillgängligt för besökare (även SBR)	2008-2009
Planera för ett nytt krematorium vid Skogskyrkogården	2009

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

11. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Kyrkogårdsnämnden** godkänns.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämndens uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för det övergripande miljö- och hälsoskyddet i staden och bidrar därmed till att upprätthålla skydd av människors hälsa och miljö. Nämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedels-, djurskydds-, karantäns-, smittskydds- och tobakslagstiftningen. Tillsynen omfattar bl.a. miljöfarlig verksamhet, livsmedelshantering, inomhusmiljö, offentliga lokaler och djurhållning. Nämnden är även prövningsmyndighet för vissa av de verksamheter som omfattas av nämnda lagstiftningar. Till uppgifterna hör också miljö- och luftövervakning, bullerbekämpning, djurskyddsfrågor samt planering och samordning inom miljöskydds- och naturvårdsområdet.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-129,0	-135,0	-135,0	-135,0
Intäkter	47,0	74,8	74,8	74,8
Netto	-82,0	-60,2	-60,2	-60,2

Budgeten för 2008 minskar med 21,8 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Det är angeläget att staden arbetar med de globala miljöutmaningarna ur det lokala perspektivet. Staden har inlett sitt eget klimatarbete med att inventera de största klimatutmaningarna för staden samt identifiera de åtgärder som är mest angelägna och ger störst effekt både i form av minskad klimatpåverkan och god kostnadseffektivitet. Ett miljöprogram har utarbetats med syftet att styra och samordna miljöarbetet i stadens egna verksamheter. Miljöarbetet ska bedrivas integrerat hos samtliga förvaltningar, bolag och verksamheter i staden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är att genom tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning vara pådrivande i stadens miljöarbete. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genom sin expertkompetens bidra till en långsiktig hållbar utveckling av staden.

Det är viktigt att myndighetsutövningen och tillsynsfrågorna får fortsatt hög prioritet. Nämnden ska fortsätta sitt arbete med att förbättra servicegraden och tillgänglighet gentemot stadens företag och medborgare.

Nämnden har också en viktig stödjande funktion i det miljöarbete som bedrivs i stadens verksamheter inom ramen för miljöprogrammet.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Prioritering av nämndens verksamhet med fokus på kärnverksamheten samt kostnads- och intäktseffektivitet (enl. KF budget 2007)	2008
Fokus på att göra myndighetskontakten och tillsynsverksamheten gentemot företag lättillgänglig, effektiv och serviceinriktad.	2008-2010
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som en stad på vattnet med bad, kajliv, transporter etc. (även ExplN, SBN, IdN och STOHAB)	2008-2010
Utveckla IT-verktyg och organisation för en förbättrad servicenivå i myndighetsutövning och tillsynsverksamhet gentemot stadens medborgare	2008-2009

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

12. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** godkänns.

Socialtjänstnämnden

Nämndens uppgifter

Socialtjänstnämnden ansvarar för socialjour, skyddade boenden för våldsutsatta kvinnor och uppsökande arbete. Nämnden säljer också tjänster, bl.a. institutionsvård för barn, ungdomar och vuxna missbrukare. Nämnden ansvarar dessutom för ett antal specialistfunktioner såsom familjerådgivning, rådgivning för missbrukare samt handlägger tillsyns- och tillståndsfrågor gällande alkoholserving på stadens restauranger. Inom nämndens ansvarsområde finns också funktionshindersombudsmannen. Nämnden samverkar med ett stort antal frivilligorganisationer inom det sociala området och ansvarar för bidragen till dessa. Därutöver utarbetar nämnden riktlinjer för socialtjänsten i Stockholms stad. Nämnden har ett samordnande och övergripande ansvar för arbetsmarknadsfrågor, och det drog- och brottsförebyggande arbetet. Kommunstyrelsen ansvarar för insamling av kommunövergripande uppgifter och statistik inom verksamhetsområdet som inte finns tillgängligt i stadens verksamhetssystem.

Nämnden övertar från och med 1 januari 2008 ansvaret för stadens FoU-arbete inom socialtjänstområdet.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 035,4	-1 024,4	-1 021,5	-1 021,5
Intäkter	396,8	396,8	396,8	396,8
Netto	-638,6	-627,6	-624,7	-624,7

Budgeten för 2008 minskar med 11,0 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Tidigare avsatta medel disponeras för kompetensutveckling och utbildningsinsatser under mandatperioden.

Nämnden genomför en översyn gällande stadens mål, riktlinjer, insatser, kvalitetssäkring och uppföljning gällande arbetet med barn och ungdomar i behov av vård och stödinsatser.

Rekrytering, grund- och vidareutbildning samt handledning av familjehem överförs från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden. 3,0 mnkr flyttas från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden.

Nämnden får i uppdrag att slutföra utredningsarbetet för en kundvalsmodell gällande familjerådgivning.

Nämnden får ansvaret att fortsatt driva och utveckla socialpedagogiskt centrum för adoptivbarn med familjer. Nämnden tillförs 3,0 mnkr för detta ändamål.

R VII SotN:2

Socialtjänstnämnden får ansvaret för införandet av medlingssamordning enligt den lag som träder i kraft fr. o m 1 januari 2008. Medlingen bör samordnas med Stödcentrum för unga brottsoffer som nämnden ansvarar för. Medlingssamordningen finansieras med ett statsbidrag på ca 2 mnkr.

Socialtjänstnämnden ska under 2008 utreda möjligheterna för en garanti om anpassning av bostäder inom max 3 månader från beslutsdatum. I uppdraget ligger även att se över formerna samt arbetsformerna för genomförandegruppen.

Socialtjänstnämnden får, på uppdrag från kommunstyrelsen ansvar för uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet, ansvaret att från stadsdelsnämnderna samla in och sammanställa statistikuppgifter och för verksamheten annan relevant information för att på så sätt kunna ge en samlad bild av stadens socialtjänst.

I samband med bokslut 2003 har sammanlagt 100,0 mnkr avsatts i centrala medelsreserven för utbyggnad av boende för hemlösa. Av dessa återstår ca 85 mnkr. Nämnden får i uppdrag att utarbeta förslag på lämpliga, projekt att finansiera med dessa medel.

Från och med 1 januari 2008 övertar nämnden ansvaret för stadens FoU-arbete inom socialtjänstområdet. För detta tillförs nämnden 4,1 mnkr.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för den enskilde individens önskemål och val där denne ska ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av insatsen. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade. Tidiga insatser till barn och ungdomar ska prioriteras och samarbetet mellan socialtjänsten och skolan ska stärkas. Det förebyggande arbetet mot missbruk ska särskilt inriktas mot nyrekrytering i åldern 13-25 år. I arbetet mot hemlöshet är även det förebyggande arbetet prioriterat, olika stöd- och vårdboenden ska utvecklas och alla hemlösa ska omfattas av tak-över-huvudet-garantin. För personer med psykisk funktionsnedsättning ska bostäder i olika former byggas ut och möjligheterna till sysselsättning, studier och arbete förbättras. Stadens brottsförebyggande arbete och arbete för kvinnofrid ska utvecklas och förbättras.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar (även SDN/individ- och familjeomsorg, UtbN)	2007-2010
Bidra till att fler evidensbaserade metoder införs i stadsdelsnämnderna	2007-2008
Följa upp och redovisa resultat av olika strukturerade metoder	2008
Utveckla och samordna samarbetsformer med landstinget avseende personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk	2008
Slutföra utredningsarbetet för en kundvalsmodell gällande familje-	2008

rådgivning	
Redovisa resultat av insatser för personer med missbruk och psykisk ohälsa	2008
Genomföra en översyn gällande stadens mål, riktlinjer, insatser, kvalitetssäkring och uppföljning gällande arbetet med barn och ungdomar i behov av vård och stödinsatser	2008
Utreda formerna för kvalitetssäkringsarbete samt inrättande av inspektörsfunktion för individ- och familjeomsorgen	2008
Utarbeta förslag på lämpliga projekt att finansiera med de avsatta medlen för utbyggnad av boenden för hemlösa	2008
Utveckla och samordna det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2008
Utreda införande av en vägen-vidare-garanti	2007-2008
Utreda införande av en värdighetsgaranti för personer med funktionsnedsättning	2008
Upphandla verksamhet inom socialpsykiatri och handledning	2008
Utforma stadsövergripande brukarundersökningar avseende stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2009
Utbilda familjehem	2007-2008
Utreda möjligheten att införa en vårdgaranti för missbrukare	2008

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

13. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Socialtjänstnämnden** godkänns.

Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret

Nämndens uppgifter för stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för fysisk planering i staden. Häri ingår ansvar för övergripande planering avseende bl.a. bostadsförsörjning, arbetsplatser, miljö och trafik. Nämnden har myndighetsansvar för planprocess, bygglov och bygganmälan. Nämnden handhar stadens grundläggande, fristående mättnings- och kartläggningsverksamhet samt inrättande och upphävande av naturreservat, kulturresevat och djur- och växtskyddsområde enligt miljöbalken. Nämnden har vidare till uppgift att besluta om bidrag till bostadsanpassning för personer med funktionsnedsättning.

Stockholm befinner sig i en tillväxtfas som saknar motstycke i stadens moderna historia. Ekonomin går för högvarv samtidigt som befolkningen växer kraftigt. År 2030 beräknas stadens befolkning ha ökat med 150 000 personer till närmare en miljon invånare. Redan idag är efterfrågan på bostäder i Stockholm stor och priserna mycket höga i jämförelse med resten av Sverige. Att skapa förutsättningar för ett fortsatt starkt bostadsbyggande har därför hög prioritet.

Stadsutvecklingen ska följa översiktsplanen och dess principer om en tät stad. En kvarterstruktur ska utvecklas även i ytterstaden för att skapa fler attraktiva stadsmiljöer. En av den tätas stadens många fördelar är att den är miljövänlig. I den tätas staden är förutsättningarna för en attraktiv kollektivtrafik gynnsamma. Fjärrvärme, vatten- och avloppssystem och andra gemensamma resurser kan nyttjas mer effektivt. Den tätas staden erbjuder vidare en spännande och rik vardagsmiljö som många människor uppskattar, och den blandning av funktioner som kännetecknar den tätas staden bidrar till en levande, trygg och integrerad miljö.

Stadens gaturum måste ge förutsättningar för det myllrande stadsliv som vi förknippar med en storstad som Stockholm. Därför ska nämnden arbeta för att såväl inner- som ytterstaden ska innehålla butiker, caféer, restauranger och andra serviceinrättningar i bottenvåningarna med kontor och bostäder på de övre våningarna. Gaturummet ska ge utrymme för flanerande Stockholmare, men också medge trafik som bidrar till stadens liv och puls.

Mångfalden är en del av storstaden, därför bör stadens alla delar präglas av en egen identitet och särprägel. Det ska vara möjligt att göra bostadskarriär inom den egna stadsdelen. Därför måste det finnas en god blandning av olika upplåtelseformer och en variation inom bebyggelsen. Stadsplaneringen bör bidra till en bättre integration och en större trygghet i staden genom att länka samman olika stadsdelar.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-294,2	-307,8	-308,9	-310,6
Intäkter	95,8	120,9	122,0	123,7
Netto	-198,4	-186,9	-186,9	-186,9

R II SbN:2

Budgeten för 2008 minskar med 11,5 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Efter beställning från berörda nämnder debiterar stadsbyggnadsnämnden respektive nämnd för nedlagda kostnader för stora statliga infrastrukturprojekt.

Bostadsanpassningsbidraget kommer år 2008 att uppgå till 86,0 mnkr.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Nämnden ska under mandatperioden planera för 15 000 bostäder, varav 1 000 i city. Denna höga bostadsproduktion är avvägd mot förväntad inflyttning och tillväxt. Det ska byggas fler bostäder och kvartersbebyggelse även i ytterstaden. Vid nybyggnation ska antalet parkeringsplatser öka. Byggnation måste ske på ett kostnadseffektivt sätt. Staden kan bidra till sänkta kostnader genom att tillåta bebyggelse även på mark som inte är förenad med höga grundkostnader såsom sanering och överdäckning. Högre exploatering och mindre detaljrika krav från staden är andra åtgärder för att sänka boendekostnaderna i nyproduktion. Nämnden ska med berörda nämnder säkerställa en ny begravningsplats i Norra Stockholm.

En viktig åtgärd för att öka bostadsbyggandet är att påskynda arbetet med att ta fram detaljplaner. Genom en förenkling av plan- och bygglagens praktiska tillämpning kan planprocessen effektiviseras utan att medborgarinflytandet minskar. Målet är att tiden från start-PM till beslutad detaljplan på sikt halveras. För detta arbete tillförs 6,0 mnkr.

För att kunna hålla en fortsatt hög nivå på bostadsbyggandet är det av stor vikt att arbetet med att effektivisera stadens interna processer fullföljs och att staden fortsätter att utveckla sina kontakter med byggherrarna. Även fortsättningsvis ska det finnas en kommuncentral samordning för stadens bostadsplanering. Det är också av största vikt att staden bevakar sina intressen gentemot staten, framför allt genom att lyfta fram den bristande samordningen mellan plan- och bygglagen och miljöbalken, inte minst vad avser buller- och luftkvalitetsfrågor.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nämnden ska i samarbete med kyrkogårdsnämnden och exploateringsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras (även KN, ExplN)	2008-2010
Utveckla dialogen med byggföretagen i syfte att påskynda bostadsbyggnadsprocessen och att utmana dem till att utveckla lönsamma lösningar för miljö- och energiteknik i nybyggandet av bostäder. (även ExplN) (Vision 2030)	2008
Inventera ej lagstiftade krav som fördyrar och fördröjer bostadsbyggnadsprocessen (även ExplN) (Vision 2030)	2007-2008
Effektivisera stadens interna processer avseende planläggning, bygglovshantering och bygganmälan (Vision 2030)	2008-2009
Planera för långsiktig bostadsförsörjning med 80 000 nya bostäder (även ExplN) (Vision 2030)	2008-2030
Prioritera insatser inom den fysiska planeringen för att skapa goda förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning (även ExplN, KF m.m.) (Vision 2030)	2008-2030
Planera för nya arrangemangsarenor (även IdN, ExplN) (Vision 2030)	2008-2010
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner, bl.a. genom en tätare och mer varierad bebyggelse (även ExplN) (Vision 2030)	2008-2030
Arbeta för att såväl inner- som ytterstaden ska innehålla butiker, caféer, restauranger och andra serviceinrättningar i bottenvåningarna med kontor och bostäder på de övre våningarna.	2008-2010
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom förbättrade kommunikationer (även ExplN, TRN) (Vision 2030)	2008-2030
Redovisa riktlinjer för hur stadsbilden kan förstärkas med nya höga hus i strategiska lägen (Vision 2030)	2008
Konkretisera miljöprofileringen för Norra Djurgårdsstaden samt ett bostadsbyggnadsområde i söderort; Farsta, Gullmarsplan, Midsommarkransen eller liknande(även ExplN)	2008
Utforma och konceptutveckla miljöprofilbegreppet för byggprojekten Norra Djurgårdsstaden samt söderort (även ExplN)	2008
Prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i nya utvecklingsområden i ytterstaden (även ExplN, SBR) (Vision 2030)	2008-2030

Inom ramen för ny översiktsplan utreda hur stadens miljonprogramsområden långsiktigt ska utvecklas till attraktiva stadsutvecklingsområden (Vision 2030)	2008-2010
Skapa förutsättningar för att nya lösningar för miljö- och energiteknik används i stadsutvecklingsområden (även ExplN) (Vision 2030)	2008-2030
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även ExplN, IdN, MHN, STOHAB) (Vision 2030)	2008-2010
Inventera en permanent lösning för "Showroom Stockholm"	2008
Genomföra särskilda insatser för fler småhus och radhus	2008
Fortsätta stadsutvecklingen av Henriksdal/Danvikslösen, Norra Station, Värtahamnen/Loudden, vid Årstafältet samt överdäckning av Klarastrandsleden, förnyelsen av city och ett fortsatt arbete inom söderortsvisionen	2008-
Ny vision för Klarabergsgatan med nytt torg, Klaraplan	2008
Inleda upprustning och förnyelse av Riddarholmen	2008
Fortsätta att utreda byggandet av ett nytt stadsbibliotek (även FN) (Vision 2030)	2008-2009
Planera för långsiktigt hållbar infrastruktur i samband med stadsutveckling	2008-2009
Utreda möjligheterna för en garanti om anpassning av bostäder inom max 3 månader från beslutsdatum	2008

Stadsbyggnadsnämnden: utrednings- och statistikkontoret

Nämndens uppgifter för USK

Utrednings- och statistikkontoret ska fortsätta sin utveckling med tydlig inriktning på att utföra tjänster till stadens nämnder och bolag inom områdena statistik, prognoser, utredning och undersökning. Det är viktigt att nämndens prissättning inte avviker markant från marknaden i övrigt, så att det råder lika villkor mellan USK och dess privata konkurrenter. Nämnden ska minst uppnå ett resultat som innebär balans mellan kostnader och intäkter. Verksamheten vid utrednings- och statistikkontoret ska bolagiseras under 2008.

Staden ska fortsättningsvis köpa de forskningstjänster som behövs i konkurrens.

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-4,1	0,0	0,0	0,0
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-4,1	0,0	0,0	0,0

Budgeten för 2008 minskar med 4,1 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Nämndens verksamheter är helt intäktsfinansierade från och med den 1 januari 2008 i och med att anslaget för FoU-verksamheten förs över från USK till socialtjänstnämnden. Nämnden har en årlig omsättning om cirka 45 mnkr.

Verksamheten ska överföras som ett bolag inom Stockholms Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Nämnden förväntas uppvisa en hög grad av kundnöjdhet och den debiterbara tiden ska öka. Den information som USK lämnar utgör viktig information i nämndernas arbete. Nämnden måste därför ha stor lyhördhet gentemot sina kunder.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nämnden ska öka kunskapen om och dialogen med sina kunder	2008-2010
Verksamheten ska överföras som ett bolag inom Stockholms Stadshus AB	2008

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

14. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret** och **utrednings- och statistikkontoret** godkänns.

Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet

Nämndens uppgifter för trafik- och gatuverksamheten

Nämnden ansvarar för strategisk trafikplanering, för utveckling av trafiksäkerhet och för trafikövervakning. Nämnden ansvarar för gatuskötsel och har investeringsansvar för gator, vägar, torg och vissa parker och ska som huvudman för allmänna platser och som väghållare verka för samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas tekniska verksamhet inom detta område. Inom nämndens ansvarsområde ligger även skötseln av stadens samtliga träd på gatumark. Nämnden ansvarar också för markupplåtelse.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 363,3	-1 362,7	-1 385,1	-1 405,4
Drift och underhåll	-990,4	-1 007,7	-1 020,1	-1 020,4
Avskrivningar	-196,6	-165,0	-170,0	-180,0
Internräntor	-176,3	-190,0	-195,0	-205,0
Intäkter	705,9	690,9	690,9	690,9
Netto	-657,4	-671,8	-694,2	-714,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-741,0	-721,8	-738,0	-713,0
Inkomster	29,0	16,8	38,0	13,0
Netto	-712,0	-705,0	-700,0	-700,0

Budgeten för 2008 ökar med 14,4 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsplanen för 2008 minskar med 7,0 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 9. Nämnden uppmanas att senast i samband med verksamhetsplanen för 2008 göra en sammanvägd prioritering utifrån projektens beslutsläge/genomförbarhet, måluppfyllelse och ekonomi.

Ansvar för verksamhetsstödet för park överförs fr.o.m. den 1 oktober 2007 från exploateringsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden.

Ansvar för stadsträdgårdsmästaren flyttas till trafik- och renhållningsnämnden från exploateringsnämnden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara

R II TRN:2

mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Stockholm genomgår nu en historisk expansion. Åtgärder som borde ha genomförts för länge sedan förverkligas nu i rask takt. Helt nya stadsdelar byggs för att möta den stora efterfrågan på bostäder och stadens gatu- och vägnät förnyas kraftigt. Stockholmstrafiken kommer under många år framöver präglas av de olägenheter som följer av att ett extremt eftersatt underhåll av gatu- och vägnätet nu åtgärdas samt genomförandet av mycket stora nyinvesteringar, till exempel Citybanan, utbyggnaden av tvärbanan, E18 och Norra Länken.

Stockholmarna kommer att uppleva att de lever i en byggarbetsplats. Trafik- och renhållningsnämndens uppgift är att minimera olägenheterna för trafikanterna. Åtgärder för att öka framkomligheten i Stockholmstrafiken måste prioriteras mycket högt. Trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att öka framkomligheten ytterligare på stadens huvudgator och eliminera alla de flaskhalsar som finns runt om i stadens gatu- och vägnät. Några exempel på sådana flaskhalsar i innerstaden är Hamngatan, Vasagatan/Tegelbacken och Götgatan. Genomförande av övriga satsningar från trafik- och renhållningsnämnden, t.ex. upprustning av offentliga platser, anläggandet av nya cykelbanor och -fält, ändringar av kantstenar och andra mindre åtgärder i vägnätet, måste vägas mot de redan stora olägenheterna i trafiken på grund av underhåll och projektering och genomförande av nya vägar.

I ytterstaden och det nationella vägnätet får trafik- och renhållningsnämnden i uppdrag att identifiera flaskhalsar och genomföra trimningsåtgärder. Särskild vikt bör läggas vid att förbättra framkomligheten på Essingeleden och vissa infartsleder för att avlasta Södra Länken. Effekterna av de återinförda trängselskatterna bör noga utvärderas av trafik- och renhållningsnämnden.

Erfarenheterna av ytterligare körfält på E4 söder om Stockholm är goda. Kapaciteten på E4 fram till Södertälje är dock fortfarande för låg. Trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att i samarbete med Vägverket undersöka möjligheterna att förlänga satsningen ända till Södertälje. I samarbetet ska särskild hänsyn tas till de effekter som kan förutses när Förbifart Stockholm är färdig.

Trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att ta fram riktlinjer för arbeten i stadens gatunät. Målet är att minimera och samordna arbetena för att minska olägenheterna för stockholmarna. Avgiften för gatuarbeten bör höjas kraftigt för att förkorta arbetenas längd. Stor vikt måste också läggas vid hur arbeten samordnas och när de genomförs under året. Inför de stora underhållsarbetena under sommaren 2008 på Centralbron och Söderledstunneln ska erfarenheterna från 2007 tas tillvara. Trafik- och renhållningsnämnden bör undersöka möjligheterna till arbete i flera skift och ta fram förslag till förbättrade alternativa färdvägar.

Trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att intensifiera arbetet för att skapa ökad framkomlighet genom att trimma trafiksignaler och införa ny teknik.

Trafiksäkerhetsarbetet ska inriktas på att förena ökad säkerhet med en förbättrad framkomlighet. På stadens huvudgator ersätts gupp och avsmalnade körfält med nya tekniska hjälpmedel för att öka trafiksäkerheten. En särskild satsning för att öka säkerheten vid stadens övergångsställen genomförs. Samtliga övergångsställ målas, belysningen förbättras kraftigt och särskilt utsatta platser får trafikljus.

Trafiksäkerhetsprogrammet ska revideras och ta sin utgångspunkt i den verkliga trafiksituationen. Analyser och prioriteringar av särskilt utsatta konfliktpunkter mellan olika trafikslag ska inleda arbetet och ligga till grund för de konkreta åtgärderna.

En särskild informationskampanj inriktas på vuxnas beteende i trafiken. Samtliga trafikanter bör uppmanas att följa trafikreglerna för en förbättrad trafiksäkerhet. I dag är det alltför vanligt att både bilister, cyklister och fotgängare inte respekterar grundläggande trafikregler. I samarbete med polisen bör ökade insatser göras för att beivra överträdelse. Det gäller särskilt bilister och cyklister som kör mot rött.

Nämnden ska arbeta för att öka framkomligheten i staden. Åtgärder ska vidtas för att underlätta trafikflöden. Vägunderhållet ska förbättras då framkomligheten påverkas av bristande vägunderhåll. Staden ska vara drivande i processen att öka framkomligheten i regionen och inriktningsbeslut för Förbifart Stockholm samt för en östlig vägförbindelse ska fattas under 2008.

Det är viktigt är att se stadens trafiksystem som en helhet. En styrgrupp för regional framkomlighet etablerades under året mellan trafik- och renhållningsnämnden och Vägverket i Stockholm för att åstadkomma en nära samverkan i väghållar- och framkomlighetsfrågorna. I samband med Järvalyftet ska nämnden se över möjligheten att förnya Stockholms nordvästra entré från E18.

Framkomlighetsfrågorna måste genomsyra stadens verksamhet. Trafik- och renhållningsnämnden ska därför följa samtliga stora utvecklings- och exploateringsprojekt nära för att garantera att framkomlighetsfrågorna sätts i sitt sammanhang och inte försummas. Det gäller bland annat projekt så som Slussen, Danvikslösen, Norra Station m.fl. Exploateringsnämnden bör i exploateringsprojekt som innehåller större trafikfrågor tidigt samverka med trafik- och renhållningsnämnden samt företrädesvis använda trafik- och renhållningsnämndens kompetens och projektledare i projekten.

Stockholms stads cykelleder ska ses över i innerstaden såväl som ytterstaden. Stockholm ska ha välfungerande cykelbanor som bidrar till ökad trafiksäkerhet.

Städningen av Stockholm ska förbättras. Stadens städgarantier, vilket innebär att städning, tömning av papperskorgar samt klottersanering ska åtgärdas inom 24 timmar, ska förbättras. Initiativet med städmästare som samordnar aktörer med ansvar inom gemensamma områden bör spridas till alla stadsdelsnämnder. Tidigareläggning av vårstädning av gator och cykelbanor ska ske och försöket med CMA i dammbindning och halkbekämpning fullföljas.

Snöröjning på stadens trottoarer ska förbättras för att öka framkomligheten.

Staden ska arbeta mer aktivt med skadedjursbekämpning.

Det ska vara tryggt och säkert i det offentliga rummet och förbättrad belysning är en viktig åtgärd för att nå dit. Stockholmarnas förutsättningar till trygg vardagsmotion ska öka bland annat genom att trygghetsanpassa fler motionsspår, 5,0 mnkr i ökade investeringar avsätts för detta arbete. Fortsatt utveckling av samarbetet med City i Samverkan ska ske.

För boendeparkering ska periodbetalningen höjas med 100 kr/månad till 600 kr/månad. Även dygnsparkeringsavgiften ska höjas så att det finns incitament att periodbetala. Samtidigt ska ett arbete med att tillskapa nya parkeringsplatser ske.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Åtgärder ska vidtas för att underlätta framkomligheten	2007-2008
Inriktningsbeslut för Förbifart Stockholm ska fattas	2007-2008
Inriktningsbeslut ska fattas för en östlig vägförbindelse	2007-2008
Fortsätta utveckla samarbetet med City i Samverkan	2007-2008
Tidig vårstädning av gator och cykelbanor	2007-2008
Fullfölja försöket med CMA i dammbindning och halkbekämpning	2007- 2008
En översyn ska göras för att öka antalet parkeringsplatser	2008
Ta fram riktlinjer för arbeten i stadens gatunät	2008
Intensifiera arbetet för att skapa ökad framkomlighet genom att trimma trafiksignaler och införa ny teknik	2008
I samband med Järvalyftet ska nämnden se över möjligheten att förnya Stockholms nordvästra entré från E18	2008
Snöröjning på stadens trottoarer ska förbättras för att öka framkomligheten	2008
Verka för ökad internationell tillgänglighet i transportsystemen (Vision 2030)	2008-2030
Verka för att innovativ transport- och miljöteknik tillämpas i regionens transportsystem (Vision 2030)	2008-2030
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom förbättrade kommunikationer (även ExplN, SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Utöka försöket med avtal mellan staden och butiksägare om att hålla rent framför entréer samt på fasaden i anslutning till butiken	2008
Uppnå ett miljömässigt hållbart omhändertagande av snömassor	2008-2010
Staden ska arbeta mer aktivt med skadedjursbekämpning	2008
Genomföra trygghetsanpassning av motionsspår i samarbete med idrottsnämnden (även IdN)	2008

Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet

Nämndens uppgifter för renhållningsverksamheten

Trafik- och renhållningsnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar staden i fråga om avfallshantering. Stadens lagstadgade avfallshantering ska genomföras på ett miljömässigt och kostnadseffektivt sätt. Nämnden ska upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan efter samråd med berörda nämnder och styrelser. Nämnden upprättar förslag till taxor för hämtning, transporter och behandling av avfallet samt samordnar stadens agerande beträffande sådant avfall som omfattas av producentansvaret. Vidare ska nämnden svara för övergripande information och rådgivning i avfallsfrågor samt följa och stimulera utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet. Verksamheten är taxefinansierad.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-397,0	-425,3	-455,8	-481,9
Drift och underhåll	-383,1	-413,3	-444,6	-459,8
Avskrivningar	-9,8	-8,3	-7,9	-13,0
Internräntor	-4,1	-3,7	-3,3	-9,1
Intäkter	346,6	401,3	454,2	481,9
Netto	-50,4	-24,0	-1,6	0,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-36,5	-40,4	-19,0	-65,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-36,5	-40,4	-19,0	-65,5

Underskottet för 2008 minskar med 26,4 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2. Investeringsplanen för 2008 ökar med 3,9 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 9.

Tidigare års balanserade överskott, 78,3 mnkr, ska finansiera de kommande årens planerade underskott.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att integrera avfallshanteringen vid nybyggnation och i det befintliga bostadsbeståndet. Mängden avfall som nyttiggörs ska öka jämfört med utfallet 2007. Insamling av farligt avfall ska prioriteras. Trafik- och renhållningsnämnden ska se till att brister i skötseln av återvinningsstationerna, som inrapporteras till nämnden, blir åtgärdade.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Fortsätta diskussionen med förpackningsindustrin om nedgrävning av återvinningsstationer (Vision 2030)	2008
Planera för nya återvinningsstationer (Vision 2030)	2008-2010
Verka för att skötseln av återvinningsstationerna förbättras i enlighet med avtalet med producenterna	2008-2010

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

15. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Trafik- och renhållningsnämnden** godkänns.

Utbildningsnämnden

Nämndens uppgifter

Utbildningsnämnden ansvarar för drift av kommunal verksamhet inom skolbarnsomsorg, grundskola, obligatorisk särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI), enheterna inom S:t Örjans rektorsområde, skolhälsovården och elevvårdsenheten. Utbildningsnämnden ansvarar också för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och SFI. För förskola och grundskola ansvarar utbildningsnämnden för den stadsövergripande kvalitetsredovisningen och inspektörsverksamheten. Kommunstyrelsen ska i nära samverkan med utbildningsnämnden bereda för stadsövergripande samordning samt styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling inom den kommunala förskolan i staden.

Grundskolor ska kunna bedriva förskoleverksamhet på uppdrag av stadsdelsnämnd.

Nämnden har även hand om all hantering av enskilt driven förskola och fristående skola. Nämnden har vidare hand om bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom skolans område. År 2008 övertar utbildningsnämnden ansvaret för Språkforskningsinstitutet som Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd tidigare ansvarat för. Utbildningsnämnden är skolstyrelse för stadens skolväsende och fristående förskolor. Utbildningsnämnden har även hand om det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19 åringar. Utbildningsnämnden ansvarar även för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inklusive förskola.

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. Bildning ger människor makt att forma sina egna liv.

Tolerans, förståelse för olikhet och respekt för andra ska prägla skolans vardag. Skolan ska inte vara värdeneutral, utan tydligt ta ställning för grundläggande humanistiska och demokratiska värderingar. Skolan ska fostra, men inte överta hemmets ansvar.

Vårt kulturarv erbjuder verktyg att förstå, ifrågasätta, påverka och se på samhället ur nya perspektiv. En god förankring i den egna kulturen gör det också lättare för människor att med öppet sinne möta människor från andra kulturer.

Rektor och skolledningen spelar en avgörande roll för skolans pedagogiska utveckling. En pedagogisk ledare ansvarar för skolans resultat samt för uppföljning och åtgärder för att förbättra resultatet. Rektors roll ska förtydligas. Rektorer i grundskolan ska anställas med tidsbegränsade förordnanden, enligt samma princip som för gymnasierektorer. En ny skolplan tas fram för Stockholms skolor.

Skolledares och lärares ledarskap är av stor betydelse för hur skolan uppnår målen. För att upprätthålla ett gott och tydligt ledarskap krävs ständig fortbildning och utvecklingsarbete.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-8 146,7	-11 903,1	-11 923,4	-11 916,7
Drift och underhåll	-8 122,1	-11 877,0	-11 893,4	-11 882,9
Avskrivningar	-21,5	-22,6	-25,6	-28,7
Internräntor	-3,1	-3,5	-4,4	-5,1
Intäkter	418,5	496,2	496,2	496,2
Netto	-7 728,2	-11 406,9	-11 427,2	-11 420,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-30,0	-35,0	-35,0	-35,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-30,0	-35,0	-35,0	-35,0

Budgeten för 2008 ökar med 3 678,7 mnkr jämfört med 2007. Förändringen beror i huvudsak på att överföringen av budgeten för kommunal grundskola, skolbarnsomsorg, särskola och mellanstadieverksamhet från stadsdelsnämnderna till utbildningsnämnden fr.o.m. 1 juli 2007 får helårseffekt. Övriga förändringar framgår av bilaga 2. Beräknade volymförändringar redovisas i bilaga 6. Schabloner för utbildningsnämndens verksamheter, se bilaga 5.

Tidigare avsatta medel disponeras för kompetensutveckling och utbildningsinsatser under mandatperioden.

Ett statsbidrag för fortbildning av lärare, Lärarlyftet, införs fr.o.m. 2008. För att erhålla statsbidrag krävs även att staden finansierar en del av kostnaden. Lärarlyftet ska finansieras inom utbildningsnämndens ram.

Det socioekonomiska tilläggsanslaget kvarstår oförändrat. Anslaget ska utvärderas under 2008.

I schablonen för skolbarnsomsorg ingår statsbidragsmedel för kvalitetssäkrande åtgärder med anledning av maxtaxereformen.

Investeringsutgifterna för år 2008 ökar med 5,0 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 9.

Ansvar för förskole- och skolbarnsomsorgslokaler som enskilda anordnare hyr i andra hand av staden förs över från utbildningsnämnden till fastighetsnämnden fr.o.m. den 1 januari 2008.

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhets-specifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Valfrihet

Friskolor fyller en viktig funktion som komplement och konkurrent till det kommunala skolväsendet. Full etableringsfrihet för friskolor ska råda. Staden ska varken gynna sina egna skolor eller friskolor, utan likvärdiga villkor ska råda.

För att förenkla för föräldrar och elever ska en gemensam webbportal för skola och barnomsorg skapas. Via portalen ska det vara möjligt för föräldrar och elever att få bättre information om skolor och att söka till skolor och program. Friheten att välja skola ska omfatta alla, även barn med behov av särskilt stöd. Stadens inriktning är att de fristående skolorna ska delta i stadens uppföljnings- och utvärderingssystem, som en del i arbetet med att skapa likvärdiga villkor för olika skolverksamheter.

Grundskola

Alla skolor ska vara fria och självständiga. I en målstyrd verksamhet är det de professionella, det vill säga rektorer och lärare, som ska avgöra hur målen ska nås. Mot den bakgrunden överfördes ansvaret för de kommunalt drivna grundskolorna, särskolan och skolbarnsomsorgen från stadsdelsnämnderna till utbildningsnämnden under 2007.

Skolpengens andel av grundschablonen ska utgöra minst 70 procent av schablonen.

Svenska är skolans viktigaste ämne. Det finns ett starkt samband mellan läsförmåga och elevens förmåga att klara andra skolämnen. Läsning stärker såväl språkförståelse som fantasi och boken är viktig i skolans arbete. Kursplanens mål i ämnet svenska är därför viktigare än de andra målen.

En omfattande lässatsning genomförs därför i skolår 0-6 med läsutvecklingsscheman (LUS) på alla skolor. Syftet är att kartlägga elevernas läsutveckling och tidigt kunna identifiera vilka barn som behöver extra stöd och hjälp. Resultaten ska också samlas in av staden för att kunna mäta elevernas läsutveckling över tid.

Skolbiblioteken spelar en viktig roll för en förbättrad läskunnighet. Skolbiblioteken ska utvecklas och skolbibliotekariernas kunskap och engagemang ska tas tillvara. De bör vara en naturlig del av skolans svenskundervisning.

Matematik och NO är centrala ämnen. För att locka fler ungdomar att välja naturvetenskapliga och tekniska utbildningar krävs god undervisning i matematik och NO. Skolor ska få en ökad möjlighet att profilera sig inom dessa ämnen.

En särskild satsning på de första skolåren genomförs under mandatperioden. Det är inte acceptabelt att elever lämnar skolår 3 utan att kunna läsa, skriva och räkna, och att elever kan gå ut grundskolan utan att grundläggande läs- och skrivsvårigheter upptäcks och åtgärdas. Alla elever med särskilda svårigheter i svenska och matematik ska få tillgång till det stöd som behövs. Elever med allra störst hjälpbehov ska också i sista hand erbjudas möjligheten att gå en extra termin eller ett extra skolår för att kunna uppnå goda kunskaper i matematik och svenska. Målet för skolpolitiken ska vara att ingen elev lämnar grundskolan utan grundläggande kunskaper.

Från och med höstterminen 2007 införs skriftliga omdömen från skolår 1. Informationen ska vara utformad på ett sätt som underlättar avstämning och resultatuppföljning. I avvaktan på att riksdag och regering genomför de förändringar som krävs för att sko-

R IV UtbN:4

lan ska kunna ge eleverna betygsliknande och obligatoriska skriftliga omdömen, erbjuds alla föräldrar skriftlig information om sina barns kunskapsutveckling.

Gymnasiet

Gymnasieskolan ska ta vara på elevers olikheter och skilda talanger i stället för att försöka stöpa alla i samma form. Regeringen har aviserat en ny gymnasiereform som på ett genomgripande sätt reformerar den svenska gymnasieskolan. I avvaktan på den nya gymnasiereformen genomförs en rad förändringar av Stockholms stads gymnasieskolor.

Studieförberedande utbildningar ska ge en stabil grund för fortsatta studier och yrkesförberedande program ska vara bättre anpassade till arbetsmarknadens behov. Från och med 2008 ska renodlade lärlingsutbildningar erbjudas Stockholms elever genom att staden deltar i regeringens nya lärlingsprogram.

Gymnasieskolans självständighet och möjlighet till profilering ska öka. I stället för att varje gymnasieskola ska erbjuda så många olika utbildningar som möjligt bör var och en av Stockholms gymnasieskolor endast ha ett fåtal program där man håller högsta kvalitet. Nivån på de studieförberedande utbildningarna ska höjas. Det ska vara möjligt att läsa kurser på en högre nivå.

Kunskap, profilering och valfrihet är viktiga ledord i gymnasieskolans verksamhet. Alla kurser som ges vid gymnasiet ska ha kvalificerade lärare och ordentliga kursplaner. Kvalitetskraven på gymnasiets kurser ska ses över.

Ett ökat externt samarbete med t.ex. kulturinstitutioner, högskolor och universitet, näringsliv och andra organisationer är positivt och ska kunna genomföras för att ytterligare bidra till skolornas egen profilering.

Gymnasieutbildning i Stockholm för döva och hörselskadade elever ska utredas.

Mer än var fjärde förstaårselev i den kommunala gymnasieskolan återfinns idag på någon av stadens IV-program. IV-programmet ska ses över och reformeras. IV-elever ska erbjudas att gå utbildningen som ett tionde grundskoleår istället för gymnasiet.

Stockholmsområdet är en region bestående av många kommuner. Kommunikationerna är goda och möjligheterna stora att bo i en kommun och arbeta och studera i en annan. Självklart ska det också vara möjligt att bedriva gymnasiestudier utanför hemkommunen. En gemensam gymnasierregion för hela Stockholmsområdet är mycket positivt. Ett större samarbete med andra kommuner om kostsamma utbildningar är viktigt. Stockholms elever ska självklart kunna söka till och välja gymnasieskolor i andra kommuner.

Särskolan

Alla elever har olika behov och behöver få en utbildning som är anpassad just för dem. Det är först då som alla ges lika chanser. Alla barn med utvecklingsstörning ska även i fortsättningen kunna välja den gemenskap och specialistkompetens som särskolan erbjuder. För många barn med utvecklingsstörning är särskolan den bästa chansen till en bra utbildning.

Elever med utvecklingsstörning som vill gå i grundskola ska självklart få göra det, men väldigt många skulle riskera att få det sämre om de tvingades gå i grundskolan. Därför måste familjer med barn med utvecklingsstörning alltid ha möjlighet att välja

särskolan. Elever i särskolan ska självklart även ha samma rätt som andra elever att välja skola.

Skolplanens mål omfattar också särskolan. Mål för grundskolan för budgetåret 2008 gäller således även den obligatoriska särskolan. Rektor ansvarar för uppföljning, resultatanalys och utveckling på samma sätt som i övrig skolverksamhet. När hela ansvaret för båda skolformerna nu samlats till en och samma skolledning ökar möjligheter och incitament att för elevernas skull öka den lokal- och verksamhetsmässiga integrationen. Elever i särskolan ska få möjlighet att, vid tillfällen som är lämpliga, delta i undervisning tillsammans med grundskolans elever.

Utbildade speciallärare och specialpedagoger är mycket viktiga för en välfungerande särskola. Stockholms stad måste arbeta aktivt för att öka andelen speciallärare och specialpedagoger med pedagogisk utbildning i särskolan.

Utbildningen i särskolan ska vara anpassad till elevens förmåga och behov av utmaningar. Lokal- och verksamhetsmässig integration med grundskolan ska uppmuntras.

Trygghet och arbetsro

Lugn och arbetsro är en förutsättning för lärande. Ordning och arbetsro i skolan ges högsta prioritet. Det är alltid eleverna som har svårast i skolan som förlorar om det är stökigt under lektionerna. Skolan ska vara en säker plats där alla känner sig trygga. Ingen ska vara rädd för att gå till skolan.

Alla skolor ska ha tydliga ordningsregler som är väl förankrade hos elever, lärare och föräldrar. En plan tas fram där det tydligt framgår vilka sanktionsmöjligheter lärare och skolledare har att komma till tillräta med elever som kränker klasskamrater.

Rektors ansvar för skolans säkerhet måste tydliggöras. Skolan är inte en allmän plats och ytterst är det rektor som avgör vilka som har tillträde till skolan. Åtgärder för att öka säkerheten på särskilt utsatta skolor ska utredas.

Förebyggande åtgärder som en välfungerande elevvård bestående av skolkuratorer, psykologer och skolsköterskor ska finnas tillgängliga för alla skolor. Som sista utväg måste skolan ha befogenhet att vidta vissa åtgärder mot stökiga elever. Skriftlig varning, föräldrasamtal och en kortare tids avstängning är några exempel på sådana åtgärder. Olovlig frånvaro ska redovisas i elevernas terminsbetyg och kommuniceras snabbt och direkt med föräldrarna. Allvarliga brott i skolan ska alltid polisanmälas. I gymnasieskolan ska elever som begår grova brott eller på annat sätt utgör en direkt fara för andra elever, lärare och personal kunna stängas av.

Att visa hänsyn och respekt för andra elever och lärare och att ta ansvar för sina studier är av avgörande betydelse för att eleven ska kunna tillgodogöra sig skolundervisningen. Därför införs ett skriftligt omdöme om elevens sociala utveckling från och med höstterminen 2007.

Mobbning är ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för andra människor. En stadsövergripande policy mot mobbning tas fram och krav ställs på likabehandlingsplaner mot mobbning på alla skolor. Staden ska använda sig av åtgärdsprogram som har dokumenterat positiv effekt mot mobbning. Som sista åtgärd ska mobbande elever, även mot föräldrarnas vilja, kunna flyttas från skolan.

Skolan måste vara en trygg plats för elever och personal. En ung tonåring som begår ett grovt brott är i stort behov av snabba och tydliga insatser från socialtjänsten. Inrät-

R IV UtbN:6

tandet av en skolakut dit elever under 15 år som begått grova brott omedelbart kan hänvisas ska utredas.

Många undersökningar har visat att en av de viktigaste riskfaktorerna bakom våldsbrott senare i livet är att barn har en tidig debut av kriminalitet, droger och alkohol. Andelen elever som i tidig ålder har varit berusade eller använt narkotika ökar. Nolltolerans ska införas mot våld, alkohol och droger i stadens skolor.

Höj läraryrkets status

Läraren är elevernas viktigaste resurs. Ingen annan faktor är tillnärmelsevis så viktig för skolans kvalitet som en kompetent lärarkår. I samma takt som bildning och kunskap har nedvärderats i Sverige har läraryrkets status sjunkit. Läraryrkets attraktionskraft ska höjas. Det krävs en rad åtgärder för att fler ska välja att utbilda sig till lärare och för att behålla de som redan finns inom stadens skolväsende.

Välutbildade, behöriga och engagerade lärare är grunden för en skola med goda resultat och god studiemiljö. Men utan en högre status, fler karriärvägar och starkare attraktionskraft blir det svårt att rekrytera kompetenta lärare.

Lärarylyftet, regeringens stora satsning på kompetensutveckling bland lärare, innebär goda möjligheter för stadens lärare till fortbildning. Stockholm ska delta i lärarylyftet.

Lektorat är en viktig karriärväg för lärare som tyvärr nästan har försvunnit i dag. En nysatsning på lektorat ska genomföras i staden.

I dag finns det få andra möjligheter för en lärare som vill göra karriär än att bli rektor. Det måste finnas andra karriärvägar. Äldre lärare ska kunna arbeta som mentorer och handleda yngre lärare. Huvudlärar- och ämnesansvar samt funktionen som pedagogisk ledare på skolan är andra tänkbara karriärvägar. Tjänster som huvudlärare i svenska ska inrättas som ett första steg.

Många lärare är i dag obehöriga. Genom kompetensutveckling och validering ska obehöriga lärare ges möjlighet att bli behöriga. Staden ska sträva efter att endast tillsvidareanställa behöriga lärare.

Elevhälsa

Skolan ska ha ett kontinuerligt hälsofrämjande arbete som bygger på att alla verksamheter i skolan är delaktiga och tar ansvar. Elevhälsoarbetet ska vara förebyggande och integreras i skolans alla verksamheter. Elevhälsoarbetet ska skapa tillit till den egna förmågan utifrån de olika förutsättningar och behov eleverna har.

Många barn och ungdomar är psykiskt utsatta. Ett annat ökande problem är fetma bland unga. Detta ska uppmärksammas inom elevhälsoarbetet. Fysisk aktivitet motverkar övervikt. Skolidrotten ska fokusera på fysisk aktivitet, inte teori.

Lokalförsörjning

Barn- och elevantal inom förskola, grundskola och gymnasium förändras över tiden. En ökad effektivitet och ett över tiden flexibelt lokalutnyttjande ska ske i alla lokaler inom de pedagogiska verksamheterna. Utbildningsnämnden ska besluta om lokaleffektiviseringar.

Vuxenutbildning och SFI

Vuxenutbildningen är en viktig del av det svenska utbildningssystemet och skapar möjligheter till nya chanser för den som av olika skäl inte kunnat tillgodogöra sig utbildningen i grund- och gymnasieskolan.

Inom vuxenutbildningen har resultaten sjunkit de senaste åren. Denna utveckling måste vändas och antalet avhopp från kurser inom vuxenutbildningen och SFI minskar.

Utvecklingen av samverkan mellan SFI och övrig vuxenutbildning för att vuxna snabbare ska få den kompetensutveckling som leder till inträde på arbetsmarknaden ska fortsätta. Studie- och yrkesvägledning är en förutsättning för detta. Detta medverkar till att minska segregationen och öka sysselsättningen. SFI ska anpassas till olika individers förutsättningar och behov samt göras mer flexibel så att studier och praktikan kombineras i större utsträckning.

Validering samt rekryteringsprogrammet är strategiska resurser i arbetet för ökad integration.

Ett pengsystem för vuxenutbildningen och SFI, anpassat till jobbtorgens uppdrag, införs under 2008.

Skolbarnsomsorg och mellanstadieverksamhet

Skolbarnsomsorgens huvuduppgift är att ge omsorg om yngre grundskoleelever vid sidan av skolundervisningen. Skolbarnsomsorgen och dess personal är en viktig del av stadens skolor. De ger barn i de lägre skolåren tillgång till meningsfull och utvecklande verksamhet i anslutning till skolan. Målet bör vara en långtgående lokal- och verksamhetsmässig integration mellan skolan och skolbarnsomsorgen. Verksamheten ska också fungera som ett stöd för att uppnå skolans mål.

Alla elever i skolår 4-6 ska erbjudas mellanstadieverksamhet. Lika villkor ska råda för verksamheter i kommunal och fristående regi.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
En omfattande satsning på läsning ska genomföras i år 0-6 i grundskolan (Vision 2030)	2007-2010
Metoder att utvärdera kunskapsresultaten redan under de första skolåren ska tas fram (Vision 2030)	2008
Riktlinjer för arbetet mot mobbning ska tas fram och alla skolor ska ha likabehandlingsplaner mot mobbning (Vision 2030)	2008
Erbjuda lärare möjlighet att delta i kompetensutveckling samt ge obehöriga lärare möjlighet att bli behöriga genom kompetensutveckling och validering (Vision 2030)	2007-2010
Nya karriärvägar ska skapas för lärare (Vision 2030)	2007-2010
Prioritera insatser som ökar gymnasieelevernas förutsättningar och motivation till högre utbildning (Vision 2030)	2008-2010
I avvaktan på gymnasiereformen 2009 ska den kvalificerade yrkesutbildningen ses över i enlighet med Vision 2030	2008-2010
Erbjuda alla elever i särskolan de insatser som krävs för att var och en på ett fullgott sätt ska kunna delta i skolverksamheten	2008-2010
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka kring ett	2008-2010

R IV
UtbN:8

KF-aktivitet	Tidsperiod
effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna (även SDN/förskola)	
Bidra till ökad samverkan med socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar (även SotN)	2007-2010
I samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper (även SDN/äldreomsorg)	2008-2010

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

16. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Utbildningsnämnden** godkänns.

Äldrenämnden

Nämndens uppgifter

Äldrenämnden samordnar och utvecklar äldreomsorgen i Stockholms stad och medverkar till att säkerställa att äldre behandlas lika inom hela staden. Äldrenämnden har, utöver ansvaret för att följa upp stadens samlade äldreomsorg, också ansvar för att samla in och sammanställa statistikuppgifter och för verksamheten relevant information från stadsdelsnämnderna. Äldrenämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för ärenden avseende riktlinjer, principer, policydokument och uppföljning av äldreomsorgen. Äldrenämnden ansvarar för beslutsunderlag i strategiska vård- och omsorgsfrågor samt för den strategiska planeringen av särskilda boendeformer i staden. Äldrenämnden ansvarar för att uppdatera stadens äldreomsorgsplan. Nämnden ansvarar vidare för övergripande kvalitetsarbete, uppföljning och omvärldsbevakning liksom för övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling.

Förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-53,9	-62,5	-60,5	-59,5
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-53,9	-62,5	-60,5	-59,5

Medel för äldreomsorg har i första hand budgeterats under stadsdelsnämnderna. Äldrenämndens budget för 2008 ökar med 8,6 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2. Fr.o.m. 2008 inrättas ett kansli som ska bevaka likställigheten i biståndsbedömningen inom stadens äldreomsorg. Kansliet organiseras under äldrenämnden och för detta avsätts 5,0 mnkr. Arbetsbeskrivningar kommer att tas fram hösten 2007. Ett projekt för kultur i äldreomsorgen budgeteras 2,0 mnkr.

Tidigare avsatta medel disponeras för kompetensutveckling och utbildningsinsatser under mandatperioden. Under stadsdelsnämnderna budgeteras även 30,0 mnkr för en särskild utbildningssatsning under 2008.

<i>Verksamhet</i>	<i>Budget</i>	<i>Budget</i>
<i>Mnkr</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Övergripande äldreboendeplanering, utvecklings- och kvalitetsfrågor	-3,2	-3,2
Informationsinsatser inom äldreomsorgen	-2,0	-2,0
Kommunövergripande verksamheter/uppföljnings- och utredningsresurser	-2,0	-2,0
Ersättning till Stiftelsen Äldrecentrum	-5,0	-5,0
SNAC-projektet (Swedish National Study about Ageing and Care)	-1,0	-1,0
Projekt	-0,4	-0,4
Summa	-13,6	-13,6

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, individualisering, trygghet och respekt. Vårdighet och trygghet ska vara utgångspunkterna i den vård, omsorg och service som ges. Äldreomsorgen ska vara av hög kvalitet i alla delar av staden.

I samarbete med kommunstyrelsen ska nämnden följa upp att kvalitetsgarantier finns som stärker den enskildes inflytande över, och kontroll av, att det som utlovats i form av service, vård och omsorg också hålls. Äldrenämnden ska följa regeringens arbete med en vårdighetsgaranti för äldreomsorgen. Under 2008 genomförs också en genomlysning av äldreomsorgen med inriktning på ledning och styrning.

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnderna utforma indikatorer för att kunna följa upp sina verksamhets-specifika mål.

Indikatorer som mäter uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål för respektive verksamhetsområde redovisas i bilaga 4.

Stockholms äldre ska bemötas med vårdighet och respekt samt ges möjlighet att påverka sin egen livssituation. Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. En systematisk uppföljning av insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet ska ske genom årlig kvalitetsredovisning.

De flesta äldre lever friska under en stor del av sin ålderdom och vill klara sig själva. Men det finns också ett stort antal äldre som i olika utsträckning behöver omsorg och vård. En av stadens huvuduppgifter är att ge stöd till äldre som är i behov av hjälp. Staden ska fokusera på ökad livskvalitet för äldre genom uppsökande och förebyggande arbete, vardagsrehabilitering samt ett större socialt innehåll i verksamheten. För att säkerställa att den enskildes behov tillgodoses ska äldreomsorgen ha ett gott samarbete med landstingets hälso- och sjukvård. Staden ska i samarbete med frivilligorganisationerna erbjuda ett varierat och flexibelt utbud av stöd- och hjälpinsatser till dem som vårdar anhöriga och närstående.

Kultur i olika former ska ges större utrymme i äldreomsorgen. Musik, böcker och konst kan för många vara betydelsefulla livskvalitetsfaktorer. Musikaliska upplevelser kan skapa gemenskap och vara ett sätt att nå människor med svårigheter att kommunicera. Därför budgeteras 2,0 mnkr för särskilda kulturinsatser inom äldreomsorgen under 2008.

Äldrenämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna genomför särskilda insatser för att förbättra matkvaliteten inom äldreomsorgen och för att se till att äldre får god och näringsriktig mat samt en lustfylld måltidsupplevelse. Kostenhetens viktiga arbete för att utveckla matkvaliteten inom äldreomsorgen fortsätter under 2008.

För att kunna nyttja rätten att välja krävs att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds utifrån deras behov. Stockholms stads hemsida ska göra det möjligt för den äldre och anhöriga att söka information om olika alternativ, kvalitetsredovisning av olika boenden, jämföra alternativ. Tillgången till tryckt informationsmaterial måste också förbättras.

Digitala loggböcker ska införas där den anhörige via stadens hemsida eller telefon dagligen kan se hur omsorgen bedrivs, exempelvis vilken mat som har serverats eller vilka utflykter som genomförts. Lika villkor ska råda mellan kommunala och fristående alternativ.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Följa regeringens arbete med att utarbeta en värdighetsgaranti för äldreomsorgen	2008
Utbyggnad ska planeras och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska ske löpande	2008-2010
En utveckling av systematisk uppföljning av insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet ska ske	2008-2010
Ett kansli för biståndsbedömning inom äldreomsorgen inrättas	2008
Medarbetarnas kompetens och utbildningsgrad ska öka	2008-2010
I samarbete med kommunstyrelsen genomföra särskilda utbildningsinsatser för äldreomsorgens chefer	2008-2010
Minimibemanning på demensboenden ska utredas	2008
En boendegaranti ska utredas	2008
Genomföra en kartläggning av särskilda boenden för äldre samt bedöma efterfrågan och utreda det framtida behovet av olika boendeformer, i samarbete med kommunstyrelsen.	2008
Utveckla samarbetet med frivilligorganisationerna	2008-2010
Kostprojektet fortsätter	2008
Genomföra riktade informationsinsatser för att underlätta medborgarnas valfrihet inom äldreområdet	2008-2010
Genomföra analys av äldreomsorgens verksamhetsnytta i relation till resurstilldelning, kundnöjdhet och befintlig kompetens	2008
Utveckla kulturinsatserna inom äldreomsorgen	2008
I samarbete med kommunstyrelsen göra en genomlysning av äldreomsorgen med inriktning på ledning och styrning	2008

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

17. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för Äldrenämnden godkänns.

Överförmyndarnämnden

Nämndens uppgifter

Överförmyndarnämndens uppgifter är att utifrån gällande lagstiftning, i huvudsak föräldrabalken och förmyndarskapsförordningen, garantera rättstrygghet för personer som inte själva kan sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt eller sörja för sin person. Dessa personer, huvudmännen, som kan vara gamla, sjuka, ha en funktionsnedsättning eller vara underåriga, förses med god man eller förvaltare, över vilka överförmyndarnämnden utövar tillsyn och kontroll. Nämnden ansvarar för tillsyn och kontroll över alla föräldrar i Stockholms stad som förvaltar underåriga barns tillgångar.

Förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-26,3	-25,9	-25,9	-25,9
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-26,3	-25,9	-25,9	-25,9

Budgeten för 2008 minskar med 0,4 mnkr jämfört med 2007. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

18. Förslaget till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för **Överförmyndarnämnden** godkänns.

Finansförvaltning och finansrörelse

Finansförvaltning

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Pensioner och arbetsgivaravgifter	-5 764,5	-6 344,4	-6 315,6	-6 150,3
Pensionsersättning och personalförsäkringspålägg från nämnderna	5 264,2	5 317,6	5 477,2	5 645,5
Kommunalskatt m.m.	28 022,1	29 871,6	30 952,1	32 111,9
LSS utjämning	- 250,0	- 274,0	- 274,0	- 274,0
Interna ränteersättningar	1 719,4	1 719,2	1 764,4	1 821,1
Aktieutdelning	600,0	200,0	200,0	200,0
Ersättning från finansrörelsen	435,0	460,0	380,0	330,0
Avgifter bank och PlusGiro	- 9,0	- 5,0	- 5,0	- 5,0
Summa	30 017,2	30 945,0	32 179,1	33 679,2
Avkastningskrav slutna redovisnings- enheter				
Fastighetsnämnden	- 60,4	- 65,9	- 65,9	- 65,9
Finansiering				
Avskrivningar	- 552,5	- 573,5	- 635,7	- 699,9
Summa finansiering	- 552,5	- 573,5	- 635,7	- 699,9

Under Finansförvaltning redovisas de samlade kostnaderna för pensioner och arbetsgivaravgifter samt stadens skatteintäkter m.m.

Finansförvaltningen tillgodogörs även de interna ersättningar för pensioner och personalförsäkringspålägg (pf), som påförs nämnderna i budget. Här upptas även interna ränteersättningar från nämnder för disponerade delar av stadens kapital.

Aktieutdelning avser utdelning från stadens bolag. Finansrörelsens budgeterade resultat redovisas under Finansförvaltningen som en ersättning.

Stadens avkastningskrav från och ägartillskott till slutna redovisningsenheter upptas under Finansförvaltningen.

Under rubriken avskrivningar redovisas nämndernas samtliga budgeterade avskrivningar.

Respektive poster beskrivs i de följande avsnitten.

Pensioner och arbetsgivaravgifter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Pensioner		
Utbetalningar pensioner	- 570,0	-
Förändring av pensionsskuld	- 455,4	-
Kommande pensionsförpliktelser	- 701,0	-
Löneskatt	- 308,3	-
Summa	-2 034,7	0,0
		-
Arbetsgivaravgifter	-4 309,7	0,0
Ersättningar från nämnderna för pensioner och personalförsäkring	-	5 317,6
Summa	-6 344,4	5 317,6
Netto, anslagsfinansieras	-1 026,8	

Stadens kostnader för pensionsutbetalningar beräknas för år 2008 uppgå till sammanlagt 570,0 mnkr.

Pensionsskulden avser främst förmånsbestämd ålderspension och förändringen av skulden uppgår till 455,4 mnkr. Ökningen av skulden uppstår i huvudsak till följd av nya kollektivavtal, den största förändringen innebär att kommunal tid före 1998 får tillgodoräknas för den förmånsbestämda ålderspensionen.

Förändringen av kostnaden för pensionsförpliktelser för stadens anställda beräknas uppgå till 701,0 mnkr för år 2008.

Kostnaderna för arbetsgivaravgifterna har beräknats till 4,3 mdkr. De lagstadgade avgifterna har beräknats med 32,3 procent på utbetald lön. De avtalsenliga avgifterna beräknas preliminärt till 2,89 procent på utbetald lön till personal som ingår i kommunala avtalsområden.

I nämndernas budget ingår kostnader för arbetsgivaravgifter och pensioner i form av ett personalförsäkringspålägg. Pålägget har beräknats till 43,1 procent och avser hel- och deltidsanställda inklusive arbetstagare med timlön. Personalförsäkringspålägget ändras för ungdomar mellan 18-24 år till följd av att arbetsgivaravgiften har sänkts för denna grupp. Personalomkostnaderna utgörs av en intern ersättning till Finansförvaltningen som har de externa kostnaderna för detta. I budget för 2008 har ersättningen till Finansförvaltningen beräknats till 5,3 mdkr.

Nettokostnaden om 1 026,8 mnkr finansieras inte genom personalförsäkringspålägget utan anslagsfinansieras.

Kommunalskatt m.m.

Mnkr	Skatteunderlag/ skattesats/avgift	Intäkter
Kommunalskatt m.m.		
Förskott efter uppräknat skatteunderlag 2008:	167 066,6	29 370,3
Utdebitering:	17,58	
Begravningsavgift	0,07	116,9
Inkomstutjämning		-1 447,5
Kostnadsutjämning		1 828,1
Disposition av begravningsfond		3,8
Summa		29 871,6

Skatteunderlag och skatteberäkningar

Prognosen över skatteunderlaget för 2008, dvs. kommuninvånarnas förvärvsinkomster under 2006, uppräknas med bedömningar av utvecklingen under inkomståren 2007 och 2008. Regeringen fastställer uppräkningsstalen under hösten 2007. Preliminära och slutliga uppgifter om taxeringsutfall lämnas av skattemyndigheten. Slutliga uppgifter får staden i början av december 2007.

Med utgångspunkt från nu kända förutsättningar och de antaganden i övrigt som kan göras utifrån uppgifter om taxeringsutfall, har en prognos över slutligt taxeringsutfall inarbetats i budgeten. Stadens skatteinkomster, inklusive begravningsavgift om 0,1 mdkr, beräknas uppgå till närmare 29,9 mdkr. Beräkningen bygger på en skattesats om 17,58 kr.

Begravningsavgift

Begravningsverksamheten finansieras genom en särskild avgift som tillgodogörs staden på samma sätt som skattemedel och balanseras av kyrkogårdsnämnden genom ett särskilt konto. Eventuella över-/underskott avsätts i särskild ordning och påverkar därmed inte stadens resultat. Begravningsavgiften uppgår till 7 öre för 2008.

Utjämningsystemet

Den 1 januari 2005 trädde ett nytt utjämningsystem i kraft. De största förändringarna jämfört med det tidigare systemet är att de generella statsbidragen har integrerats i utjämningsystemet. Även vissa riktade statsbidrag såsom maxtaxan inom barnomsorgen, skolsatsning och kunskapslyft har flyttats dit. Staden både lämnar bidrag till och får ersättning ur systemet i form av inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Utjämning psykiatri och LSS

Ett kostnadsutjämningsystem för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade är infört fr.o.m. 2004.

För 2008 medför utjämningen en preliminär kostnad för staden med 274,0 mnkr.

Interna ränteersättningar

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska kommunfullmäktige fastställa ränta på förskottskassor samt internränta. Räntenivåerna för år 2008 föreslås fastställas till 5,0 procent. De interna ränteersättningarna från nämnderna har beräknats till 1 719,2 mnkr år 2008.

Aktieutdelning till staden

Flertalet av stadens bolag ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Ägarens krav på utdelning tas därför huvudsakligen ut i form av obeskattade koncernbidrag. Vissa bolag i koncernen erlägger koncernbidrag till moderbolaget Stockholms Stadshus AB, som i sin tur tillskjuter bidrag till mottagande bolag.

I budgeten för 2008 upptas aktieutdelning från Stockholms Stadshus AB med 700,0 mnkr. Den tillfälligt höjda aktieutdelningen avser att finansiera förändringen av stadens pensionsskuld under 2008. Aktieutdelningen under 2009-2010 uppgår till 200,0 mnkr för respektive år.

Ersättningar från finansrörelsen

Stadens finansrörelse har organiserats i form av en särskild redovisningsenhet och budgeteras som ett eget område inom Finansförvaltningen. Finansrörelsens beräknade resultat för år 2008 uppgår till 460,0 mnkr.

Avkastningskrav

Avkastningskrav från de slutna redovisningsenheterna upptas under Finansförvaltningen. För år 2008 beräknas avkastningskravet till 65,9 mnkr.

Avskrivningar

Under denna rubrik redovisas nämndernas samtliga budgeterade avskrivningar som för 2008 beräknas till 573,5 mnkr.

Avgifter banktjänster

Kostnaderna för bank- och kontanthanteringstjänster minskar efter genomförd bankupphandling. Kostnaderna för dessa tjänster belastas från 2008 respektive nämnd. Under finansförvaltningen minskar kostnaderna med 4 mnkr till följd av genomförd bankupphandling.

Finansrörelsen

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Kostnader				
Räntenetto	430,0	455,0	375,0	325,0
Övriga finansiella intäkter	9,0	8,0	8,0	8,0
Övriga finansiella kostnader	-4,0	-3,0	-3,0	-3,0
Finansrörelsens resultat	-435,0	-460,0	-380,0	-330,0

Under finansrörelsen redovisas stadens likviditetshantering, upplåning och skuldförvaltning. Vidare redovisas inlåning, utlåning och finansiella tjänster för stadens majoritetsägda bolag samt stadens borgensåtaganden. Finansrörelsen är en del av Finansförvaltningen, men redovisas under eget anslag. Enheten för finansstrategis administrationskostnader budgeteras under Kommunfullmäktige m.m.

Ett beräknat resultat för finansrörelsen framkommer som skillnaden mellan kostnaderna för extern upplåning och inlåning från kommunkoncernen samt de intäkter som genereras vid externa placeringar och vidareutlåning till stadens bolag. Enligt finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad ska enheten för finansstrategi erbjuda bolagen villkor motsvarande de på den externa marknaden.

Finansrörelsens resultat

Finansrörelsens resultat beräknas till 460,0 mnkr för 2008. Det beräknade resultatet fastställs av kommunfullmäktige och redovisas som en intäkt under Finansförvaltning. Den största delen resultatet, 455,0 mnkr, utgörs av räntenettet.

Övriga finansiella intäkter utgörs i första hand av ersättning som tas ut i samband med att staden går i borgen. Enligt gällande regler för stadens borgenshantering ska staden vara restriktiv avseende nya borgensåtaganden. Övriga finansiella kostnader utgörs t.ex. av kostnader för rating samt programkostnader för obligationer och certifikat. Netto ger övriga finansiella intäkter och kostnader ett överskott på 5,0 mnkr för 2008.

Finansrörelsens förvaltning

I förvaltningen av finansrörelsen agerar enheten för finansstrategi inom stadsledningskontoret som kommunkoncernens samlade finansfunktion. Riskhanteringen utgår från ett kommunkoncernperspektiv med fokus på extern upplåning på finansiella marknader. Administrationen av finansrörelsen styrs av stadens grundläggande principer för finansierings- och borgensåtaganden uttryckta i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad samt Regler för ekonomisk förvaltning.

Regler för ekonomisk förvaltning

Kommunfullmäktige fastställer i samband med budgeten regler för ekonomisk förvaltning. Regler för ekonomisk förvaltning kompletterar gällande lagstiftning inom området.

För att skapa ytterligare förutsättningar för resultatenheter att föra överskott mellan åren höjs gränsen för hur stor den sammanlagda resultatfonden får vara. Fr.o.m. 2008

innebär förändringen att gränsen höjs från 5 procent till 10 procent av enhetens bruttobudget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- 19.1 Ram för kommunkoncernens totala externa upplåning samt ram för utlåning till och borgensteckning för bolagen fastställs i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholm stad
- 19.2 Kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17:58 per skattekrona för att fylla stadens uttaxeringsbehov för 2008.
- 19.3 Begravningsavgift utdebiteras med kronor 0:07 per skattekrona för 2008.
- 19.4 Internräntan fastställs till 5,0 procent.
- 19.5 Regler för ekonomisk förvaltning fastställs enligt bilaga 10, att gälla fr.o.m. 2008.
- 19.6 I övrigt godkänna detta förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010 för Finansförvaltningen.

Central medelsreserv

I Central medelsreserv: 1. *Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov* reserveras 5,0 mnkr. I Central medelsreserv: 2. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* reserveras 360,0 mnkr främst för följande ändamål:

- Stadsdelsnämndernas insatser för hemlösa
- Utvecklingsavtalet
- Sommarkoloniverksamhet inkl. LSS-kollo
- Bidrag till Stockholm Science City/Vetenskapsstaden och Akademiskt forum
- Införande av medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR)
- Uppgradering av stadens ekonomisystem Agresso
- Reserverade medel för momskostnader för LASS 20 första timmar i avvaktan slutligt avgörande
- Oförutsedda behov

Vidare reserveras 669,1 mnkr i Central medelsreserv: 3. *Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, särskola, flyktingmottagning, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt vårdnadsbidrag.

I Central medelsreserv: 4. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* har utgifter om 100,0 mnkr reserverats för planerings- och genomförandeprojekt avseende investeringar för följande ändamål:

- Förändringar mellan åren i redan beslutade investeringsprojekt som inte kan finansieras genom omprioriteringar inom nämndens investeringsplan.
- Nya prioriterade investeringsprojekt vars finansiering inte kan vänta till budget 2009 och som inte kräver genomförandebeslut av kommunfullmäktige, genom att de inte är av strategisk vikt eller av principiell karaktär.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

20. Till **Central medelsreserv** reserveras följande belopp för år 2008 med fördelning enligt budgetförslaget i denna titel.
- 20.1 Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 mnkr.
- 20.2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 360,0 mnkr.
- 20.3 Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, särskola, flyktingmottagning, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt vårdnadsbidrag reserveras 669,1 mnkr.
- 20.4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter reserveras 100,0 mnkr.

Bolag inom Stockholms Stadshus AB

Budget och ägardirektiv 2008 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Bolagets uppgifter och allmänna inriktning

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för merparten av Stockholms stads aktiebolag. Bolaget är moderbolag i en koncern som består av 17 dotterföretag eller underkoncerner. Bolaget ansvarar för styrning och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och direktiv. Bland kommunfullmäktiges direktiv ingår att svara för övergripande utveckling, strategisk planering, löpande översyn och omprövning, utöva ekonomisk kontroll och uppföljning, utveckla styrformer och samspelet mellan ägare, koncernledning och dotterbolag.

Koncernstyrelsen ska fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål ska nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs. I bilaga 4 anges indikatorer och aktiviteter som ska användas för att följa upp och uppnå kommunfullmäktiges mål.

Bolagets uppgifter kan sammanfattas i följande punkter:

- svara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering
- styra finansiella resurser på ett för ägaren och koncernen optimalt sätt
- svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning
- verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär
- utveckla samspelet mellan ägaren, koncernledningen och dotterbolagen avseende verksamheternas resultat och budgethållning, effektivitet och kvalitet
- utveckla effektivare styrformer genom ökad målstyrning mot ägarkraven
- leda arbetet för att bereda hyresgäster i stadens bostadsbolag möjlighet att förvärva sina lägenheter genom ombildning till bostadsrätter
- ha en öppen inställning till fastighetsförsäljning
- genomföra särskilda insatser för ombildning i ytterstaden
- fortlöpande pröva möjligheterna att tillsammans med bostadsbolagen avyttra delar ur fastighetsbeståndet som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas
- utreda möjligheterna till en ytterligare samordning av stadens kommersiella fastigheter tillsammans med bostadsbolagen S:t Erik Markutveckling och fastighetsnämnden
- förbereda en försäljning av Studentskrapan tillsammans med AB Svenska Bostäder
- se över och föreslå omprövning av inriktning och/eller innehav av verksamheter utifrån förändrade förutsättningar avseende marknad, lagstiftning och teknisk utveckling
- kontinuerligt följa större investeringsprojekt, till exempel Vällingby centrum, Studentskrapan och utbyggnaden i Norvik
- ansvara för bevakning och samordning av ägarintresset i de bolag där staden är delägare
- följa utvecklingen vad gäller kostnadseffektiviseringar inom samtliga dotterbolag

RI
S-husAB:2

- särskilt följa bolagens ekonomi avseende bostadsbyggande och upprustning
- ansvara för samordning och uppföljning av bolagens övningar i krishantering
- stärka ägarrollen gentemot Stockholms mässfastigheter.
- genomföra en bolagisering av USK

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

21. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Koncernen Stockholms Stadshus AB** godkänns.

Bostadsbolagen

Gemensamt för de tre bolagen

Mål

De kommunala bostadsbolagen ska vara ekonomiskt starka och medverka till att Stockholm får en fungerande bostadsmarknad.

Bolagen ska

- bidra till Stockholms försörjning av hyresrätter
- bereda möjlighet för boende att förvärva sina lägenheter
- vara aktiva fastighetsförvaltare
- värna hyresrätten som boendeform
- göra särskilda insatser för att stimulera friköp av bostäder i ytterstaden
- bidra med försöks- och träningslägenheter
- ha en kostnadseffektiv och rationell bostadsförvaltning
- medverka till att nya attraktiva stadsmiljöer skapas i ytterstaden bl.a. genom att medverka i investeringsprogram i ytterstaden. De kommunala bostadsbolagen har ett särskilt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden
- samarbeta med övriga berörda kommunala bolag och förvaltningar för riktade satsningar på underhåll, trygghet och säkerhet
- vidta åtgärder för att förhindra svartuthyrning
- fortsätta arbetet för att minska antalet avhysningar
- teckna ny förhandlingsordning med hyresgästsföreningen med anledning av bolagens utträde ur SABO
- uppvakta regeringen med krav på skattelättnader för rumsuthyrning
- tillsammans med AB Stokab fullfölja utbyggnaden av IT-nät till samtliga fastigheter.
- fortsätta tillgänglighetsanpassningen av fastigheterna

Uppdrag

Det är en prioriterad uppgift att kunna klara av att möta ökad efterfrågan på nya bostäder. Staden ska planera för 15 000 nya bostäder under mandatperioden, varav en betydande del hyresrätter. Av de nya bostäderna ska 1 000 planeras i city. Stadens bolags andel av den påbörjade nyproduktionen ska uppgå till 6 000 lägenheter.

Stadens bostadsbolag måste aktivt och kraftfullt verka för att sänka byggkostnaderna och minimera kostnaderna i driftverksamheten. Det är angeläget att bolagen tillämpar erfarenheterna från de byggkostnadsprojekt som tidigare genomförts.

Bostadsbolagen ska ge möjligheter till de boende att friköpa sina lägenheter genom att bilda bostadsrättsförening och köpa sina fastigheter. Detta är av stor vikt i ytterstaden där extra insatser ska göras för att bistå de boende i denna friköpsprocess. Valfrihet ska prägla boendet i hyresrätt såväl gällande tillval som vid nyproduktion. Exempelvis har ungdomar, barnfamiljer eller det äldre paret med utflugna barn alla olika önskemål och behov, som ska vara möjliga att tillgodose i högre grad än idag.

De kommunala bostadsbolagen har ett särskilt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden och göra hela Stockholm attraktivt. Bostadsbolagen ska medverka till att utveckla ytterstaden, dess miljöer och attraktivitet. För detta krävs åtgärder inom olika

områden. Bolagen ska fortsätta arbetet med en avhysningsakut och tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, socialtjänstförvaltningarna och landstinget delta i bildandet av en arbetsgrupp för att ta fram ett förslag på arbetsmetoder för att minska antalet avhysningar.

AB Svenska Bostäder

Bolagets mål och uppgifter

Svenska Bostäder ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter. Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierade utbud av attraktiva bostäder. Bolaget ska anamma positiva erfarenheter från Järvalyftet för motsvarande arbete även i andra stadsdelar.

Bolaget ska aktivt medverka till att de boende ges möjlighet att friköpa fastigheterna de bor i och ombilda sina bostäder till bostadsrätt.

Svenska Bostäders dotterbolag AB Stadsholmen äger och förvaltar fastigheter av kulturhistoriskt värde.

Ägardirektiv för 2008-2010

- bidra till nyproduktion av 15 000 nya bostäder med ca 3 000 bostäder under mandatperioden
- bereda möjlighet för de boende att friköpa sina fastigheter och ombilda sina lägenheter till bostadsrätt
- aktivt bidra till investeringar i ytterstaden
- fortsätta arbetet med Järvalyftet
- fullfölja underhållsinsatserna i 1940- och 1950-talsbestånden samt öka ombyggnads- och underhållsåtgärder i miljonprogramsbeståndet
- fortsätta arbetet med att vidareutveckla kvalitet och service
- öka valfriheten för hyresgästen
- slutföra ombyggnaden av Vällingby centrum
- tillsammans med Stockholm Stadshus AB förbereda försäljning av Studentskrapan
- anpassa AB Stadsholmen till ett förändrat fastighetsbestånd
- kontinuerligt genomföra underhåll i Stadsholmens bestånd
- rationalisera och effektivisera verksamheten

AB Svenska Bostäder	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	150	200	300
Avkastning på totalt kapital (%)	3,2	3,6	4,1
Investeringar (mnkr)	2 887	2 467	2 205
Medelantal anställda	411	399	389

AB Familjebostäder

Bolagets mål och uppgifter

Familjebostäder ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter. Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierade utbud av attraktiva bostäder.

Bolaget ska aktivt medverka till att de boende ges möjlighet att friköpa fastigheterna de bor i och ombilda sina bostäder till bostadsrätt.

Ägardirektiv för 2008-2010

- bidra till nyproduktion av 15 000 nya bostäder med ca 1 500 bostäder under mandatperioden
- bereda möjligheter för de boende att friköpa sina fastigheter och ombilda sina lägenheter till bostadsrätt
- aktivt bidra till investeringar i ytterstaden
- fortsätta upprustningen av de bostäder som byggdes under 1940–1960-talen
- fortsätta arbetet med att vidareutveckla kvalitet och service
- öka valfriheten för hyresgästen
- rationalisera och effektivisera verksamheten
- samordna bildandet av en avhysningsakut

AB Familjebostäder	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	150	175	210
Avkastning på totalt kapital (%)	3,3	3,7	4,0
Investeringar (mnkr)	1 196	1 125	915
Medelantal anställda	280	260	240

AB Stockholmshem

Bolagets mål och uppgifter

Stockholmshem ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter. Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierade utbud av attraktiva bostäder.

Bolaget ska aktivt medverka till att de boende ges möjlighet att friköpa fastigheterna de bor i och ombilda sina bostäder till bostadsrätt.

Bolaget ska anamma positiva erfarenheter från Järvalyftet för motsvarande arbete även i andra stadsdelar.

Ägardirektiv för 2008-2010

- bidra till nyproduktion av 15 000 nya bostäder med ca 1 500 bostäder under mandatperioden
- bereda möjligheter för de boende att friköpa sina fastigheter och ombilda sina lägenheter till bostadsrätt
- aktivt bidra till investeringar i ytterstaden
- fortsätta arbetet med att vidareutveckla kvalitet och service
- öka valfriheten för hyresgästen
- bistå Stiftelsen Hotellhem i dess verksamhet
- rationalisera och effektivisera verksamheten

AB Stockholmshem	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	200	200	200
Avkastning på totalt kapital (%)	3,9	4,1	4,0
Investeringar (mnkr)	1 393	1 164	1 160
Medelantal anställda	316	288	268

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

22. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **AB Svenska Bostäder**, **AB Familjebostäder** och **AB Stockholmshem** godkänns.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget äger och förvaltar vård- och omsorgsboenden samt seniorbostäder. Bolaget har i uppgift att tillhandahålla välskötta fastigheter och att erbjuda attraktiva och anpassade bostäder för människor i behov av stöd och trygghet.

Bolaget ska utarbeta underhållsplaner för sitt fastighetsbestånd baserat på den efterfrågeanalys som kommunstyrelsen genomfört och genomgång av servicehusens status som pågår under 2007.

Ägardirektiv för 2008-2010

- tillhandahålla välskötta och trygga bostäder för stadens äldre och för personer med funktionsnedsättning
- genomföra ombyggnader och upprustningar i befintligt bestånd
- medverka till att sänka stadens totala kostnader för lokaler och finna kostnadseffektiva lokallösningar
- bistå förvaltningarna i arbetet med att utveckla vård- och omsorgsbostäder i Stockholm
- bidra till en mångfald och utveckling av boendeformer där det även finns möjlighet till servicehusboende
- värna tillgången till gemenskapslokaler i beståndet
- vidareutveckla den sociala dimensionen i boendemiljön

AB Micasa	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	20	20	20
Avkastning på totalt kapital (%)	4,3	4,5	4,3
Investeringar (mnkr)	250	250	250
Medelantal anställda	70	70	70

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

23. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Micasa Fastigheter i Stockholm AB** godkänns.

Stockholms Stads Bostadsförmedling AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholms Stads Bostadsförmedlings uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering samt förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter.

Idag utgör Stockholmsregionen i hög grad en gemensam bostads- och arbetsmarknad. Storstadsregionens infrastruktur skapar goda förutsättningar att bo i en kommun och arbeta i en annan. Det ligger därför i stadens intresse att den som står i Stockholms bostadskö också har möjlighet att hitta en bostad utanför stadens gränser. Stockholm stads bostadsförmedling är öppen för alla och redan idag står sökande från hela länet i kö. I de fall det finns intresse från fastighetsägare i kringliggande kommuner ska bostadsförmedlingen därför kunna erbjuda dessa tjänster och därmed också förmedla bostäder i kommuner i Stockholms omnejd.

Ägardirektiv för 2008-2010

- utveckla service och tjänster mot fastighetsägare för att säkerställa ett fortsatt gott inflöde av lägenheter
- verka för en utökad regional samverkan för att skapa en gemensam marknadsplats för hyresrätter i regionen
- utveckla service och tjänster mot kunderna i bostadskön
- informera om bostadsmarknaden i regionen
- bidra i arbetet att förmedla försöks- och träningslägenheter.

Bostadsförmedlingen	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	6	6	6
Avkastning på totalt kapital (%)	19,1	17,9	16,5
Investeringar (mnkr)	2	2	2
Medelantal anställda	65	67	67

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

24. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms Stads Bostadsförmedling AB** godkänns.

Skolfastigheter i Stockholm AB, Sisab

Bolagets mål och uppgifter

Sisab ska tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för stadens förskole- och skolverksamhet.

Behovet av skollokaler för grundskolan kommer att minska. Gymnasieskolans lokaler har ett kapacitetsöverskott. Den omfattande utbyggnaden av nya bostäder inom Stockholm ställer krav på tillskapande av nya lokaler för skolor och förskolor. Behovet av utbildningslokaler för kommunala grund- och gymnasieskolor är beroende av elevernas val samt av friskolornas möjligheter att ta in fler elever. Nivån på underhåll, verksamhetsanpassningar och investeringar i skolor är fortsatt hög. Arbetet med lednings- och kvalitetsutveckling inom bolaget ska även fortsättningsvis prioriteras. Tillgänglighetsanpassningar görs i samband med andra åtgärder i skolorna.

Ägardirektiv för 2008-2010

- Sisab ska fortsätta renodlingen av verksamheten till utveckling och förvaltning av skollokaler.
- Sisab ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden verka för kostnadseffektiva lokallösningar
- Sisab ska arbeta kontinuerligt med åtgärder för en tryggare miljö i och omkring förskolan och skolan. Prioriteringen av förebyggande åtgärder mot klotter och annan skadegörelse fortsätter.

Sisab	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	0	0	0
Avkastning på totalt kapital (%)	3,0	3,2	3,2
Investeringar (mnkr)	800	700	650
Medelantal anställda	160	160	160

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

25. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Skolfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

Stockholm Vatten AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholm Vatten ska med fortsatt tydlig miljöprofil säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm och ombesörja avloppshantering av god kvalitet i området. Produktionen och driften ska ske med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Bolaget ska värna om befintliga kunder och partners i regionen och även sträva efter nya samarbeten då bolaget har en god kapacitet och förmåga att tillhandahålla VA-tjänster även utanför kommungränserna.

Bolagets effektiviseringsarbete ska fortsätta med fokus på en så låg vatten- och avloppstaxa som möjligt.

Stockholm Vatten är en viktig leverantör av biogas till fordonsgasmarknaden i Stockholm. Ambitionen är att under kommande år kunna göra ytterligare mängd biogas tillgänglig för marknaden. Henriksdals Reningsverk har redan idag kapacitet att ta emot och röta utsorterat matavfall från stadens storhushåll och restauranger.

Ägardirektiv för 2008-2010

- fokusera på kärnverksamheten och fortsätta effektiviseringsarbetet
- arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund
- i samverkan med Stadshus AB genomföra en översyn av dagvattenstrategin
- tillsammans med andra myndigheter utveckla arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin
- fortsätta arbetet med sjörestaureringar enligt vattenprogrammet

Stockholm Vatten	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	9	9	9
Avkastning på totalt kapital (%)	3,0	3,0	3,0
Investeringar (%)	691	581	513
Medelantal anställda	429	429	429

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

26. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholm Vatten AB** godkänns.

Stockholms Hamn AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholms Hamn ska medverka till att säkerställa och utveckla goda förutsättningar för sjöfarten och regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling. Stockholms hamnar utgör ett viktigt gods- och logistiknav för Mälardalsregionen och med tillkomsten av den nya hamnen i Norvik förstärks kapaciteten avseende regionens varuförsörjning ytterligare. Därtill har Stockholms Hamn en viktig roll när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Verksamheten ska stimulera och vara ett föredöme för ett miljövänligt transportarbete.

Stockholms Hamns utveckling ska medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det ska ske i lämpliga former av samverkan med andra hamnar och intressenter. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s utvidgning och den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav och bygga på sunda ekonomiska kalkyler.

Arbetet med att söka alternativ för oljeverksamheten vid Loudden fortsätter. Arbetet ska inriktas på långsiktiga och miljömässigt hållbara lösningar som inte äventyrar stadens tillgångar eller regionens försörjning avseende bränsleprodukter. Miljöförbättrande åtgärder samt säkerhetsåtgärder är nödvändiga inslag till dess att alternativa lokaliseringar kan realiseras. Det är av största vikt att arbetet bedrivs skyndsamt och med en helhetslösning som mål.

Ägardirektiv för 2008-2010

- fortsätta arbetet med att söka alternativ lokalisering för oljeverksamheten vid Loudden
- fullfölja arbetet enligt den nya hamnstrategin för Värtan/Frihamnen samt utvecklingsprojekten i Nynäshamn och Kapellskär
- fortsätta utvecklingen och upprustningen av stadens innerstadskajer
- utveckla kryssningstrafiken
- stuveriverksamheten ska konkurrensutsättas.

Stockholms Hamn AB	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	45	45	45
Avkastning på totalt kapital (%)	6,4	6,3	5,3
Investeringar (mnkr)	250	500	240
Medelantal anställda	220	215	210

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

27. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms Hamn AB** godkänns.

AB Stokab

Bolagets mål och uppgifter

Stokabs uppgift är att bygga ut och underhålla kommunikationsnät i Stockholmsregionen samt att hyra ut dessa. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i regionen.

Den fortsatta utbyggnaden av nätet sker i takt med marknadens efterfrågan och utifrån bedömningar av marknadens utveckling och krav. Förutsättningarna för att bygga ut nätet i ytterstaden ska belysas ytterligare såväl när det gäller nyttan av investeringarna som en lämplig utbyggnadstakt med hänsyn till den fortsatta utbyggnaden av nätet i övrigt och förändrade marknadsförutsättningar. Utbyggnad utanför staden ska ske i samverkan med andra aktörer och berörda kommuner.

AB Stokab har ansvaret för stadens kommunikationslösningar. Kommunfullmäktige har överlämnat ett förvaltningsansvar till bolaget. Bolaget omfattas av den övergripande samordningen av IT-verksamheten såväl för stadens nämnder som för Stockholms Stadshus AB. I syfte att renodla verksamheten kommer Stokab bilda ett separat bolag för kommunikationslösningar. Bolaget ska aktivt stödja och ta del i utvecklingsarbetet inom IT för verksamheten inom nämnder och bolag.

Ägardirektiv för 2008-2010

- utveckla kommunikationsnätet avseende funktion och säkerhet för att kunna möta kundernas krav på kvalitet, service och säkerhet samt tillgång till externa tjänster
- påskynda arbetet med kostnadseffektiviseringar och rationaliseringar samt att upphandla verksamhet som inte är kärnverksamhet
- administrera och utveckla stadens samlade kommunikationsnät
- genomföra bredbandsutbyggnaden enligt handlingsplan
- bolaget ska under 2008 pröva möjligheten att konkurrensutsätta delar av verksamheten.

Stokab	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	65	72	80
Avkastning på totalt kapital (%)	8,1	8,4	9,0
Investeringar (mnkr)	195	195	195
Medelantal anställda	140	130	120

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

28. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **AB Stokab** godkänns

Stockholms Stads Parkerings AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholm Parkerings främsta uppgift är att avlasta gatunätet från söktrafik och parkerade fordon genom att finansiera byggnation av nya garage och ha en hög beläggning i de anläggningar bolaget förfogar över. Bolaget bygger och driver både anläggningar som verkar på den kommersiella marknaden och anläggningar som har som enda syfte att avlasta gatunätet, exempelvis infartsparkeringar. I de kommersiella anläggningarna ska lönsamheten vara god för att klara av finansieringen av övriga anläggningar samt byggnation av nya.

Ägardirektiv för 2008-2010

- Treårsperioden präglas starkt av genomförandet av bolagets investeringsplan. Byggstart planeras för ett tiotal nya parkeringsanläggningar.
- Bolaget ska behålla en försiktig prispolitik, men genomföra prisjusteringar när marknaden så medger.
- Bolaget ska skapa effektiva och attraktiva infartsparkeringar med ett gott serviceutbud
- Stockholm Parkering ska fortsätta kvalitetsarbetet inom bolaget, vilket bland annat innebär ökad trygghet och trivsel för bilisterna.
- Bolaget ska under 2008 pröva möjligheten att konkurrensutsätta delar av verksamheten.

Stockholm Parkering	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	40	40	40
Avkastning på totalt kapital (%)	9,0	9,0	9,0
Investeringar (mnkr)	122	93	124
Medelantal anställda	116	116	116

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

29. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms Stads Parkering AB** godkänns.

Stockholms Stadsteater AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholms Stadsteater AB ska genom hög kvalitet, tillgänglighet och mångfald, aktualitet och engagemang i ständig förnyelse infria och överträffa stockholmarnas och besökande gästers förväntningar så att allt fler kommer och återkommer som publik till teatern.

Stadsteatern ska göra teater av hög konstnärlig kvalitet. För att behålla sin publik och aktivt kunna arbeta med att nå allt större och bredare publikgrupper måste stadsteaterns verksamhet värnas. Det arbete som genomförts under senare år har gett resultat. Teatern har behållit och lyckats nå ut till en ny och yngre publik. Det visar ett lyckosamt recept – bra teater kombinerat med aktivt publikarbete drar folk.

Ägardirektiv för 2008-2010

- ha en bredd i repertoaren och arbeta för att nå nya publikgrupper där barn och ungdomar är prioriterade
- präglas av såväl konstnärlig som organisatorisk utveckling. Det påbörjade arbetet med att finna mer effektiva former för att utveckla teatern konstnärligt och organisatoriskt ska fortsätta
- försäkra sig om en ökande andel rörliga resurser för att kunna anlita fler frilansade konstnärer
- vidta långsiktiga åtgärder i syfte att minska sina kostnader
- fortlöpande utvärdera verksamhetens lokalbehov och arbetsformer.
- fortsätta arbeta för att inrätta en sponsrings-/samarbetsstab med inriktning på att bredda det demokratiska underlaget
- söka samarbeten med det fria kulturlivet och andra intressenter
- på sikt minska behovet av koncernbidrag

Stockholm Stadsteater	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	-208	-208	-208
Avkastning på totalt kapital (%)	neg	neg	neg
Investeringar (mnkr)	10	10	10
Medelantal anställda	310	300	290

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

30. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholms Stadsteater AB** godkänns.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Bolagets uppgifter

Målet för verksamheten är att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och bidra till utvecklingen av Stockholm som turist- och evenemangsstad. I syfte att renodla verksamhetsgrenarna är AB Stockholm Globe Arena sedan 2002 uppdelat i ett fastighets- och ett evenemangsbolag, där fastighetsbolaget är moderbolag till evenemangsbolaget.

Ägardirektiv för 2008-2010

- verksamheten ska ge förutsättningar för ett evenemangsutbud av hög attraktionskraft bestående av bland annat sport, konserter, kultur- och familjeaktiviteter
- bolaget ska utveckla nuvarande evenemang och finna nya evenemang till arenorna
- bolaget ska delta i utredningen om en ny arena i anslutning till Globen
- bolaget ska delta i arbetet med Globenområdets utveckling för att öka områdets attraktionskraft
- bolaget ska rationalisera och effektivisera verksamheten

Globenarenorna	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	-68	-68	-68
Avkastning på totalt kapital (%)	neg	neg	neg
Investeringar (mnkr)	25	25	25
Medelantal anställda	105	105	105

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

31. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholm Globe Arena Fastigheter AB** godkänns.

Stockholm Business Region AB

Inklusive dotterbolagen Stockholm Visitors Board AB (SVB) och Stockholm Business Region Development AB (SBD)

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska leda arbetet med att stärka det samlade näringslivsarbetet och marknadsföringen av Stockholm så att kommunfullmäktiges intentioner uppnås. Ett övergripande verksamhetsområde för bolaget är att marknadsföra Stockholm som en attraktiv etablerings- och besöksort utifrån varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia. Målet för bolagets verksamhet är att Stockholm ska utvecklas till Sveriges och norra Europas ledande tillväxtregion.

Bolaget ska fokusera på att genomföra de åtgärder i den gemensamma aktionsplanen för tillväxt som Stockholms stad och Stockholms handelskammare har kommit överens om.

Verksamheten inom dotterbolagen SVB och SBD ska fortsätta att rationaliseras i syfte att öka SBR-koncernens resurser till marknadsföring. SBR ges uppdraget att i samarbete med Stockholms läns landsting och övriga partners se över stadens engagemang i Vetenskapsstaden/Stockholm Science city.

Stockholm ska förstärkas som kunskapsstad, IT-metropol, biomedicinskt centrum, finansplats, evenemangsstad. Bolaget ska stödja stadens nämnder i deras arbete med stadens utvecklingsområde, t.ex. Finansplats Stockholm och Telefonplan.

Ägardirektiv för 2008-2010

- utveckla och förbättra stadens kontakter med näringslivet
- förstärka lots- och servicefunktionen gentemot företag
- utveckla näringsperspektivet i stadens verksamheter
- mäta andelen företag som är nöjda med stadens myndighetsutövning
- utreda införandet av one-stop-shop
- marknadsföra Stockholm ur ett näringslivsperspektiv
- främja utländska etableringar och investeringar i Stockholm
- utveckla besöksnäringen i Stockholm
- arbeta målinriktat för att internationella konferenser, event och mässor förläggs till Stockholm
- fortsätta arbetet med regional samverkan
- vidareutveckla marknadsföringen av regionen som innovationsmiljö inom Stockholm Business Alliance
- prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i ytterstaden.

Stockholm Business Region	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	0	0	0
Avkastning på totalt kapital (%)	0,0	0,0	0,0
Investeringar (mnkr)	1	1	1
Medelantal anställda	92	92	92

R I
SBR AB:2

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

32. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Stockholm Business Region AB** godkänns.

S:t Erik Försäkrings AB

Bolagets mål och uppgifter

S:t Erik Försäkring har som uppgift att svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av staden och närstående bolag genom ökad konkurrensutsättning. Bolaget ska förmedla försäkringslösningar, minimera försäkringskostnaderna och förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen. S:t Erik Försäkring ska vara det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för stadens förvaltningar och bolag.

Ägardirektiv för 2008-2010

Samtliga sakförsäkringar som stadens förvaltningar och bolag har behov av ska tecknas med bolagets medverkan. Målsättningen är att bolaget ska ta en större andel av varje skadekostnad för att hålla kostnaderna för återförsäkring nere.

Bolaget ska aktivt informera om sin verksamhet gentemot förvaltningar och bolag

S:t Erik Försäkring	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	1	1	1
Avkastning på totalt kapital (%)	1,5	1,5	1,5
Investeringar (mnkr)	0	0	0
Medelantal anställda	6	6	6

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

33. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **S:t Erik Försäkrings AB** godkänns.

S:t Erik Livförsäkring AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget som bildades under senare delen av år 2006 har till uppgift är att samordna och strukturera hanteringen av pensioner i koncernen Stockholms Stadshus AB samt att minimera riskerna i denna pensionsskuld.

Under första halvåret 2007 kommer bolaget att försäkra redan upparbetade pensionsåtaganden inom bolagskoncernen till ett värde av drygt 1 300 mnkr. Under perioden kommer bolaget att utreda förutsättningarna att försäkra andra upparbetade pensionsåtaganden inom kommunkoncernen.

Ägardirektiv för 2008-2010

- fortlöpande försäkra nya åtaganden i dotterbolagen och förvalta pensionsmedel inom ramen för de försäkringsavtal som ingåtts med övriga dotterbolag
- till lägsta möjliga kostnad ha kontroll över bolagskoncernens pensionsåtaganden och pensionsutbetalningar.

S:t Erik Livförsäkring	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	30	32	34
Avkastning på totalt kapital (%)	1,9	1,9	1,9
Investeringar (mnkr)	0	0	0
Medelantal anställda	1	1	1

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

34. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **S:t Erik Livförsäkring AB** godkänns.

S:t Erik Markutveckling AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att äga och förvalta aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser. Bolaget äger aktierna i Fastighets AB Runda Huset, och Fastighets AB G-mästaren (f.d. Carlsberg Bryggeri) samt Stockholm Norra Station AB.

Ägardirektiv för 2008-2010

Bolagets verksamhet ska under perioden inriktas på förvaltning och uthyrning av lokaler till så god avkastning som möjligt med hänsyn tagen till fastigheternas begränsade återstående livslängd. Uthyrningen av lediga lokaler i Fastighets AB G-mästaren ska inriktas mot handel, kontor, lager och distributionsverksamhet. Bolaget ska noga bevaka tidplaner i kommande detaljplaneprocesser och ha god en beredskap för evakueringar av hyresgäster.

S:t Erik Markutveckling	2008	2009	2010
Resultat efter finansnetto (mnkr)	-2	-4	-4
Avkastning på totalt kapital (%)	2,3	2,9	3,2
Investeringar (mnkr)	12	0	0
Medelantal anställda	1	1	1

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

35. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **S:t Erik Markutveckling AB** godkänns.

Bolag utanför Stockholms Stadshus AB

AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget har att bedriva verksamhet inom fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas i Sverige samt annan därmed förenlig verksamhet. AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholm stad är holdingbolag till AB Fortum Värme samägt med Stockholm stad. Verksamheten bedrivs i AB Fortum Värme samägt med Stockholm stad.

Ägardirektiv för 2008-2010

Verksamheten i Fortum Värme Holding ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella mål. Därutöver har staden som ägare intresse av att säkerställa en rimlig prisutveckling, i syfte att minska boendekostnaderna för de stockholmare som är beroende av fjärrvärme. Verksamheten ska vara inriktad på att uppnå en stark miljöprofil.

Bolaget ska

- fortsätta minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån för andra, förnybara bränslen
- fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme
- arbeta med att klara ut förutsättningarna för fjärrkyla i Stockholm
- slutföra sammankopplingen mellan Södra fjärrvärmesystemet och Centrala fjärrvärmesystemet under 2008 samt utreda möjligheten till ytterligare sammankopplingar

Resultat och investeringar

Bolagets resultat före finansnetto prognostiseras till ca 4 mdkr för treårsperioden. Investeringsvolymer för perioden 2008 till 2010 bedöms uppgå till ca 6 mdkr.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

36. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad** godkänns.

Mässfastigheter i Stockholm AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att utveckla, arrangera och effektivt genomföra branschledande och återkommande mässor samt att genomföra kongresser, konferenser och evenemang. Stockholmsmässan är uppdelad i två skilda bolag, Mässfastigheter i Stockholm AB som förvaltar och utvecklar fastigheter och Stockholmsmässan AB som är ett genomförandebolag av mässor, kongresser, konferenser och evenemang. Stockholmsmässan är ett helägt dotterbolag till Mässfastigheter i Stockholm. Staden äger 51 procent av aktierna i Mässfastigheter i Stockholm AB och Stockholms handelskammare 49 procent.

Ägardirektiv för 2008-2010

Bolagets verksamhet utgör en viktig del av Stockholms stads utveckling. Verksamheten ska ge förutsättningar att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och bidra till utvecklingen av Stockholm som turist- och evenemangsstad. Bolaget bör samverka med stadens övriga evenemangsbolag och ska påverka utvecklingen i närområdet för att stärka verksamheten att arrangera mässor, konferenser och evenemang. Inom ramen för Stockholms stads Vision för Söderort kan det finnas beröringspunkter med bolagets verksamhet.

Bolaget ska

- förstärka rollen som norra Europas ledande mässarrangör
- fortsätta utveckla anläggningen så att den är väl anpassad för genomförandet av marknadsledande mässor, internationella kongresser, konferenser och evenemang
- fördjupa samverkan med stadens bolagskoncern Stockholms Stadshus AB
- se till att Stockholms Stadshus AB:s uppdrag avseende ägarrollen stärks.

37. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2008-2010 för **Mässfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

BUDGETEN I SAMMANDRAG

Sammanfattande driftverksamhet Nettokostnader	Bilaga 1:1
Sammanfattande driftverksamhet Driftkostnader	Bilaga 1:2
Sammanfattande driftverksamhet Avskrivningar	Bilaga 1:3
Sammanfattande driftverksamhet Internränta	Bilaga 1:4
Sammanfattande driftverksamhet Intäkter	Bilaga 1:5
Sammanfattande investeringsverksamhet Utgifter	Bilaga 1:6
Sammanfattande investeringsverksamhet Inkomster	Bilaga 1:7

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

NETTOKOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010	Förändring 2007/2008
Kommunfullmäktige m.m.					
1. KF, KS och SLK m.m.	-928,0	-1 102,8	-925,7	-925,7	-174,8
2. KF/KS kansli	-10,7	-11,3	-10,7	-10,7	-0,6
Revisorskollegiet	-27,4	-27,7	-27,7	-27,7	-0,3
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-2,2	-4,3	-26,3	-26,3	-2,1
Stadsdelsnämnderna	-17 397,0	-14 926,4	-14 912,0	-14 900,7	2 470,6
Brand- och räddningsnämnden	-195,8	-216,2	-216,2	-216,2	-20,4
Exploateringsnämnden	1 591,4	1 721,9	1 756,5	1 786,1	130,5
Fastighetsnämnden	333,5	336,1	343,9	337,7	2,6
Ildrottsnämnden	-345,1	-342,5	-339,7	-339,7	2,6
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	-738,9	-741,8	-740,6	-737,4	-2,9
Kulturnämnden: stadsarkivet	-43,7	-44,5	-43,5	-43,5	-0,8
Kyrkogårdsnämnden	-110,5	-109,9	-109,9	-109,9	0,6
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-82,0	-60,2	-60,2	-60,2	21,8
Socialtjänstnämnden	-638,6	-627,6	-624,7	-624,7	11,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk	-198,4	-186,9	-186,9	-186,9	11,5
Stadsbyggnadsnämnden: USK	-4,1	0,0	0,0	0,0	4,1
Trafik- och renhållningsnämnden					
trafik- och gatuverksamhet	-284,5	-316,8	-329,2	-329,5	-32,3
renhållningsverksamhet	-36,5	-12,0	9,6	22,1	24,5
Utbildningsnämnden	-7 703,6	-11 380,8	-11 397,2	-11 386,7	-3 677,2
Äldrenämnden	-53,9	-62,5	-60,5	-59,5	-8,6
Överförmyndarnämnden	-26,3	-25,9	-25,9	-25,9	0,4
SUMMA	-26 902,3	-28 142,1	-27 926,9	-27 865,3	-1 239,8
Avskrivningar (-)	-552,5	-573,5	-635,7	-699,9	-21,0
Central medelsreserv (-)					
Oförutsedda behov	-387,9	-365,0	-661,1	-771,1	22,9
Prestationsreserv	-505,4	-669,1	-1 046,5	-1 341,9	-163,7
Pensionsavgifter (-)	-500,3	-1 026,8	-838,4	-504,8	-526,5
Särskilda effektiviseringar och översyner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTALT	-28 848,4	-30 776,5	-31 108,6	-31 183,0	-1 928,1

Bilaga 1:2

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

DRIFTKOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Kommunfullmäktige m.m.				
1. KF, KS och SLK m.m.	-974,0	-1 148,8	-971,7	-971,7
2. KF/KS kansli	-11,3	-11,9	-11,9	-11,9
Revisorskollegiet	-29,7	-30,3	-30,3	-30,3
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-2,2	-4,3	-26,3	-26,3
Stadsdelsnämnderna	-18 215,1	-15 818,2	-15 803,8	-15 792,5
Brand- och räddningsnämnden	-336,0	-355,4	-355,4	-355,4
Exploateringsnämnden	-101,1	-106,1	-106,5	-106,9
Fastighetsnämnden	-487,9	-497,0	-497,3	-505,0
Idrottsnämnden	-541,2	-561,7	-558,9	-558,9
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	-828,3	-833,2	-832,0	-828,8
Kulturnämnden: stadsarkivet	-61,7	-62,5	-61,5	-61,5
Kyrkogårdsnämnden	-139,0	-138,4	-138,4	-138,4
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-129,0	-135,0	-135,0	-135,0
Socialtjänstnämnden	-1 035,4	-1 024,4	-1 021,5	-1 021,5
Stadsbyggnadsnämnden: sbk	-294,2	-307,8	-308,9	-310,6
Stadsbyggnadsnämnden: USK	-4,1	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden				
trafik- och gatuverksamhet	-990,4	-1 007,7	-1 020,1	-1 020,4
renhållningsverksamhet	-383,1	-413,3	-444,6	-459,8
Utbildningsnämnden	-8 122,1	-11 877,0	-11 893,4	-11 882,9
Äldrenämnden	-53,9	-62,5	-60,5	-59,5
Överförmyndarnämnden	-26,3	-25,9	-25,9	-25,9
SUMMA	-32 766,0	-34 421,4	-34 303,9	-34 303,2

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

AVSKRIVNINGAR

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Kommunfullmäktige m.m.				
1. KF, KS och SLK m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	▼ -14,5	▼ -17,9	▼ -19,9	▼ -20,5
Brand- och räddningsnämnden	▼ -34,5	▼ -35,6	▼ -36,7	▼ -36,7
Exploateringsnämnden	▼ -75,0	▼ -100,0	▼ -135,0	▼ -170,0
Fastighetsnämnden	▼ -99,4	▼ -104,1	▼ -103,8	▼ -101,9
Iddrottsnämnden	▼ -90,0	▼ -108,2	▼ -122,4	▼ -133,8
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	▼ -4,8	▼ -5,4	▼ -8,0	▼ -8,0
Kulturnämnden: stadsarkivet	0,0	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	▼ -6,4	▼ -6,4	▼ -6,4	▼ -7,3
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialtjänstnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden				
trafik- och gatuverksamhet	▼ -196,6	▼ -165,0	▼ -170,0	▼ -180,0
renhållningsverksamhet	▼ -9,8	▼ -8,3	▼ -7,9	▼ -13,0
Utbildningsnämnden	▼ -21,5	▼ -22,6	▼ -25,6	▼ -28,7
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	▼ -552,5	▼ -573,5	▼ -635,7	▼ -699,9

Bilaga 1:4

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

INTERNRÄNTA

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Kommunfullmäktige m.m.				
1. KF, KS och SLK m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	✓ -20,9	✓ -24,2	✓ -27,3	✓ -27,4
Brand- och räddningsnämnden	✓ -17,9	✓ -18,3	✓ -19,6	✓ -19,6
Exploateringsnämnden	✓ -1 216,0	✓ -1 190,0	✓ -1 210,0	✓ -1 245,0
Fastighetsnämnden	✓ -188,7	✓ -185,9	✓ -184,0	✓ -179,7
Iddrottsnämnden	✓ -86,9	✓ -98,0	✓ -114,7	✓ -124,4
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	✓ -2,3	✓ -2,4	✓ -2,9	✓ -2,9
Kulturnämnden: stadsarkivet	0,0	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	✓ -3,2	✓ -3,2	✓ -3,2	✓ -2,9
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialtjänstnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
trafik- och gatuverksamhet	✓ -176,3	✓ -190,0	✓ -195,0	✓ -205,0
renhållningsverksamhet	✓ -4,1	✓ -3,7	✓ -3,3	✓ -9,1
Utbildningsnämnden	✓ -3,1	✓ -3,5	✓ -4,4	✓ -5,1
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	✓ -1 719,4	✓ -1 719,2	✓ -1 764,4	✓ -1 821,1

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

INTÄKTER

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Kommunfullmäktige m.m.				
1. KF, KS och SLK m.m.	46,0	46,0	46,0	46,0
2. KF/KS kansli	0,6	0,6	1,2	1,2
Revisorskollegiet	2,3	2,6	2,6	2,6
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	818,1	891,8	891,8	891,8
Brand- och räddningsnämnden	140,2	139,2	139,2	139,2
Exploateringsnämnden	1 692,5	1 828,0	1 863,0	1 893,0
Fastighetsnämnden	821,4	833,1	841,2	842,7
Idrottsnämnden	196,1	219,2	219,2	219,2
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	89,4	91,4	91,4	91,4
Kulturnämnden: stadsarkivet	18,0	18,0	18,0	18,0
Kyrkogårdsnämnden	28,5	28,5	28,5	28,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	47,0	74,8	74,8	74,8
Socialtjänstnämnden	396,8	396,8	396,8	396,8
Stadsbyggnadsnämnden: sbk	95,8	120,9	122,0	123,7
Stadsbyggnadsnämnden: USK	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden				
trafik- och gatuverksamhet	705,9	690,9	690,9	690,9
renhållningsverksamhet	346,6	401,3	454,2	481,9
Utbildningsnämnden	418,5	496,2	496,2	496,2
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	5 863,7	6 279,3	6 377,0	6 437,9

Bilaga 1:6

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

INVESTERINGSUTGIFTER

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Kommunfullmäktige m.m.				
1. KF, KS och SLK m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	✓ -71,3	✓ -73,4	✓ -78,8	✓ -80,8
Brand- och räddningsnämnden	✓ -45,6	✓ -56,7	✓ -51,1	✓ -55,1
Exploateringsnämnden	✓ -1 674,0	✓ -1 553,4	✓ -1 919,0	✓ -2 085,2
Fastighetsnämnden	-266,1	-350,4	-170,0	-120,0
Iddrottsnämnden	✓ -267,1	✓ -305,0	✓ -220,0	✓ -175,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	✓ -5,3	✓ -12,9	✓ -11,6	✓ -3,3
Kulturnämnden: stadsarkivet	0,0	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	✓ -4,5	✓ -14,5	✓ -41,5	✓ -47,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialtjänstnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
trafik- och gatuverksamhet	✓ -741,0	✓ -721,8	✓ -738,0	✓ -713,0
renhållningsverksamhet	✓ -36,5	✓ -40,4	✓ -19,0	✓ -65,5
Utbildningsnämnden	✓ -30,0	✓ -35,0	✓ -35,0	✓ -35,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	✓ -3 141,4	✓ -3 163,5	✓ -3 284,0	✓ -3 380,4

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och inriktning för 2009 och 2010

INVESTERINGSINKOMSTER

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Kommunfullmäktige m.m.				
1. KF, KS och SLK m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	0,0	0,0	0,0	0,0
Brand- och räddningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsnämnden	174,0	53,4	219,0	385,2
Fastighetsnämnden	10,5	0,0	0,0	0,0
Idrottsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: stadsarkivet	0,0	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialtjänstnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: sbk	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
trafik- och gatuverksamhet	29,0	16,8	38,0	13,0
renhållningsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	213,5	70,2	257,0	398,2

CESAM-BILAGA**Förändringar mellan kommunfullmäktiges budget 2007 och kommunstyrelsens förslag till budget 2008**

Kommunfullmäktige m.m.	2
Revisorskollegiet	3
Valnämnden	4
Servicenämnden	4
Stadsdelsnämnderna	5
Pedagogisk verksamhet: förskoleverksamhet	5
Pedagogisk verksamhet: skolbarnsomsorg	5
Pedagogisk verksamhet: skola	6
Pedagogisk verksamhet: särskola	6
Verksamhet för barn och ungdom	7
Kultur och föreningsverksamhet	7
Äldreomsorg	8
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	8
Individ- och familjeomsorg	9
Stadsmiljöverksamhet	9
Flyktningmottagande	10
Ekonomiskt bistånd	10
Arbetsmarknadsåtgärder	11
Brand- och räddningsnämnden	12
Exploateringsnämnden	12
Fastighetsnämnden	13
Idrottsnämnden	14
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	15
Kulturnämnden: stadsarkivet	16
Kyrkogårdsnämnden	16
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	17
Socialtjänstnämnden	18
Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret	19
Stadsbyggnadsnämnden: utrednings- och statistikkontoret	19
Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet	20
Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet	21
Utbildningsnämnden	22
Äldrenämnden	23
Överförmyndarnämnden	24

Kommunfullmäktige m.m.**1. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, stadsledningskontoret samt ersättningar till utomstående organisationer och föreningar**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-974,0	46,0
Ökade kostnader chefsutveckling - enligt plan	-2,5	
Ökade kostnader för jobbtorg	-177,1	
Ökade kostnader rotelorganisationen	-1,2	
Minskade kostnader krishantering, överfört till brand- och räddningsnämnden	10,5	
Minskade kostnader personal, överfört till KF 2	0,6	
Minskade kostnader personalkostnader, överfört till valnämnden	0,6	
Ökade kostnader, ersättning till S:t Erik Försäkrings AB	-1,5	
Ökade kostnader partistöd i enlighet med tidigare beslut, 80 procent av partiernas allmänna verksamhet i riksdagen	-4,8	
Minskade kostnader medlemsavgift 2008 Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)	0,2	
Ökade kostnader medlemsavgift 2008 Stockholms län (KSL)	-0,6	
Minskade kostnader S:t Lukas stiftelsen	1,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-1 148,8	46,0
Minskade kostnader för jobbtorg	177,1	
Plan 2009	-971,7	46,0
Plan 2010	-971,7	46,0

2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-11,3	0,6
Ökade kostnader personal, överfört från KF 1	-0,6	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-11,9	0,6
Ökade intäkter val år (val till EU parlamentet 2009 och allmänna val 2010)		0,6
Plan 2009	-11,9	1,2
Plan 2010	-11,9	1,2

Revisorskollegiet

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-29,7	2,3
Ökade kostnader, höjda arvoden	-0,6	
Ökade intäkter		0,3
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-30,3	2,6
Plan 2009	-30,3	2,6
Plan 2010	-30,3	2,6

Bilaga 2:4

Valnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-2,2	0,0
Ökade kostnader förberedelser val till EU-parlamentet och allmänna val m.m.	-1,5	
Ökade kostnader personal, överfört från KF m.m.	-0,6	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-4,3	0,0
Ökade kostnader val till EU parlamentet 2009	-22,0	
Plan 2009	-26,3	0,0
Minskade kostnader, inget val till EU-parlamentet	22,0	
Ökade kostnader ordinarie val 2010	-22,0	
Plan 2010	-26,3	0,0
Minskade kostnader för förberedelser val till EU-parlamentet och ordinarie val m.m.	1,5	
Minskade kostnader, inga val	22,0	

Servicenämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	0,0	0,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	0,0	0,0
Plan 2009	0,0	0,0
Plan 2010	0,0	0,0

Stadsdelsnämnderna

Pedagogisk verksamhet: förskoleverksamhet

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-3 369,5	216,4
Ökade intäkter och kostnader för prestationer 2007	-157,8	25,4
Ökade kostnader för prestationer - socioekonomiskt tilläggsanslag	-23,0	
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-184,9	
Minskade kostnader 1,5 procent för lokaler, administration etc	32,5	
Ökade kostnader Språkförskolan Bamse	-3,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-3 705,7	241,8
Plan 2009	-3 705,7	241,8
Plan 2010	-3 705,7	241,8

Pedagogisk verksamhet: skolbarnsomsorg

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-435,6	59,6
Minskade kostnader och intäkter för skolbarnsomsorg, överfört till utbildningsnämnden fr.o.m. 1 juli 2007	435,6	-59,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	0,0	0,0
Plan 2009	0,0	0,0
Plan 2010	0,0	0,0

Bilaga 2:6

Pedagogisk verksamhet: skola

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-2 417,6	0,0
Minskade kostnader grundskola - grundschablon, överfört till utbildningsnämnden fr.o.m. 1 juli 2007	1 909,9	
Minskade kostnader grundskola - socioekonomiskt tilläggsanslag m.m., överfört till utbildningsnämnden fr.o.m. 1 juli 2007	507,7	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	0,0	0,0
Plan 2009	0,0	0,0
Plan 2010	0,0	0,0

Pedagogisk verksamhet: särskola

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-112,0	0,0
Minskade kostnader för obligatorisk särskola, överfört till utbildningsnämnden fr.o.m. 1 juli 2007	112,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	0,0	0,0
Plan 2009	0,0	0,0
Plan 2010	0,0	0,0

Verksamhet för barn och ungdom

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-503,4	0,0
Minskade kostnader för mellanstadieverksamhet, överfört till utbildningsnämnden fr.o.m. 1 juli 2007, enligt plan 2007	32,0	
Minskade kostnader för träffpunkter	9,0	
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	6,9	
Minskade kostnader för Språkforskningsinstitutet i Rinkeby, överfört till utbildningsnämnden	2,3	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-453,2	0,0
Plan 2009	-453,2	0,0
Plan 2010	-453,2	0,0

Kultur och föreningsverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-60,4	0,0
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-5,5	
Minskade kostnader effektivisering sammanslagning av nämnder och konsumentvägledning	5,0	
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	0,8	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-60,1	0,0
Plan 2009	-60,1	0,0
Plan 2010	-60,1	0,0

Bilaga 2:8

Äldreomsorg

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-6 115,7	143,5
Minskade kostnader för volymförändring, enligt plan 2007	22,0	
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-303,7	
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	89,4	
Ökade kostnader, nya riktlinjer	-47,5	
Ökade kostnader, förebyggande hembesök	-6,5	
Minskade kostnader avseende bedömningskansli under äldrenämnden	5,0	
Ökade kostnader för särskilda utbildningsinsatser	-30,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-6 387,0	143,5
Minskade kostnader för volymförändring, enligt plan 2007	16,4	
Ökade kostnader avseende bedömningskansli under Äldrenämnden	-2,0	
Plan 2009	-6 372,6	143,5
Minskade kostnader för volymförändring	12,3	
Ökade kostnader avseende bedömningskansli under Äldrenämnden	-1,0	
Plan 2010	-6 361,3	143,5

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-2 137,6	2,0
Ökade kostnader för prestationer - reserveras i Central medelsreserv	±250,5	
Ökade kostnader för höjd timersättning LASS	-10,1	
Ökade kostnader för ökade prestationer LASS	-15,1	
Ökade kostnader för nytt resursfördelningsystem, medel från Central medelsreserv	-15,3	
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-68,0	
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	32,8	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-2 213,3	2,0
Ökade kostnader för prestationer - reserveras i Central medelsreserv	±404,4	
Plan 2009	-2 213,3	2,0
Ökade kostnader för prestationer - reserveras i Central medelsreserv	±558,3	
Plan 2010	-2 213,3	2,0

Individ- och familjeomsorg

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-1 562,7	36,9
Ökade kostnader barn och unga, befolkningsökning	-5,0	
Ökade kostnader rörliga team (soc.psyk), medel från Central medelsreserv	-10,0	
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-23,0	
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc.	23,0	
Minskade kostnader vuxna (missbruk), resultat genom nya evidensbaserade metoder	5,0	
Minskade kostnader familjevård (barn och unga), överfört till socialtjänstnämnden	3,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-1 569,7	36,9
Plan 2009	-1 569,7	36,9
Plan 2010	-1 569,7	36,9

Stadsmiljöverksamhet

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-162,2	0,0	-14,5	-20,9
Ökade kostnader ändrat ansvarförhållande, överfört från trafik- och renhållningsnämnden	-17,6			
Ökade kostnader höjd kvalitet renare parker	-1,0			
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-0,5			
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	2,7			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-3,4	
Ökade kostnader för internräntor				-3,3
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-178,6	0,0	-17,9	-24,2
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-2,0	
Ökade kostnader för internräntor				-3,1
Plan 2009	-178,6	0,0	-19,9	-27,3
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-0,6	
Ökade kostnader för internräntor				-0,1
Plan 2010	-178,6	0,0	-20,5	-27,4

Bilaga 2:10

Flyktingmottagande

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-92,1	302,0
Ökade kostnader för prestationer enligt plan 2007-reserveras i Central medelsreserv	±41,0	
Ökade kostnader för uppräknig av ersättning för introduktion (10 tkr/individ)	-47,3	
Ökade intäkter för fler flyktingar (10 tkr/individ)		47,3
Ökade intäkter för extra statsbidrag (20 tkr/individ som får arbete/SFI/praktik) överfört till jobbtorg/KF m.m.		32,5
Ökade intäkter för extra statsbidrag (10 tkr/individ) överfört till jobbtorg/KF m.m.		28,1
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-139,4	409,9
Ökade kostnader för prestationer enligt plan 2007-reserveras i Central medelsreserv	±41,0	
Plan 2009	-139,4	409,9
Ökade kostnader för prestationer enligt plan 2007-reserveras i Central medelsreserv	±41,0	
Plan 2010	-139,4	409,9

Ekonomiskt bistånd

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2008	-1 132,0	24,0
Minskade kostnader jobbtorg, överfört till KF m.m.	91,0	
Minskade kostnader med 2 procent (USK - prognos 2008)	22,6	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-1 018,4	24,0
Plan 2009	-1 018,4	24,0
Plan 2010	-1 018,4	24,0

Arbetsmarknadsåtgärder

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-114,3	33,7
Minskade kostnader aweckling Navigatorcentra, enligt plan 2007	5,0	
Minskade kostnader, överfört till jobbtorg/KF m.m.	25,5	
Ökade kostnader för feriearbeten	-9,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-92,8	33,7
Plan 2009	-92,8	33,7
Plan 2010	-92,8	33,7

Brand- och räddningsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-336,0	140,2	-34,5	-17,9
Minskade kostnader p.g.a. införande av flexibel bemanning	3,5			
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-15,0			
Ökade kostnader för krishantering	-10,5			
Ökade kostnader för Rakel	-2,5			
Minskade intäkter för skyddsrumssyn		-1,0		
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	5,1			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-1,1	
Ökade kostnader för internräntor				-0,4
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-355,4	139,2	-35,6	-18,3
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-1,1	
Ökade kostnader för internräntor				-1,3
Plan 2009	-355,4	139,2	-36,7	-19,6
Plan 2010	-355,4	139,2	-36,7	-19,6

Exploateringsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-101,1	1 692,5	-75,0	-1 216,0
Ökade tomträttsintäkter avseende nyupplåtelse och regleringar, enligt plan 2007		23,0		
Ökat intäktskrav avseende tomträttsintäkter, enligt plan 2007		17,0		
Minskade kostnader - effektiviseringskrav, enligt plan 2007	12,5			
Ökade kostnader, bostadsbyggandet	-6,0			
Ökade tomträttsintäkter avseende nyupplåtelse och regleringar		76,5		
Ökade kostnader och intäkter för förvaltning av fastigheten Vasastaden 1:17, Norra Station	-11,5	19,0		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-25,0	
Minskade kostnader för internräntor				26,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-106,1	1 828,0	-100,0	-1 190,0
Ökade tomträttsintäkter avseende nyupplåtelse och regleringar, enligt plan 2007		22,0		
Ökat intäktskrav avseende tomträtter, enligt plan 2007		18,0		
Ökade kostnader och intäkter för förvaltning av fastigheten Vasastaden 1:17, Norra Station	-0,4	0,5		
Minskade tomträttsintäkter		-5,5		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-35,0	
Ökade kostnader för internräntor				-20,0
Plan 2009	-106,5	1 863,0	-135,0	-1 210,0
Ökade kostnader och intäkter för förvaltning av fastigheten Vasastaden 1:17, Norra Station	-0,4	0,3		
Ökade tomträttsintäkter avseende nyupplåtelse och regleringar		29,7		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-35,0	
Ökade kostnader för internräntor				-35,0
Plan 2010	-106,9	1 893,0	-170,0	-1 245,0

Fastighetsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-487,9	821,4	-99,4	-188,7
Ökade kostnader för planerat underhåll, möjliggör minskning av kostnader för akutunderhåll	-15,6			
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc.	7,5			
Ökade intäkter - hyresförhandlingar, indexreglering, nya investeringar m.m.		12,1		
Minskade intäkter för förvaltning av Bangårdsposten		-2,6		
Ökade kostnader och intäkter för värme, el och vatten	-7,1	7,5		
Minskade kostnader och ökade intäkter övrigt	1,2	0,3		
Ökade intäkter Skansen 23		16,0		
Minskade kostnader och intäkter Kund och kontorservice	1,8	-1,8		
Övriga ökade kostnader och minskade intäkter	-0,2	-4,9		
Ökade kostnader och intäkter p.g.a. köp av Sandhagen 3-5 samt Portvaktstugan 2 och Svavelsyrans 3	-1,0	3,1		
Minskade kostnader och intäkter p.g.a. försäljningar	6,6	-12,4		
Minskade intäkter för sjukhem		-3,3		
Minskade intäkter överföring av fastigheter till Micasa Fastigheter		-2,3		
Ökade kostnader för ansvar för förskole- och skolbarnsomsorgslokaler som enskilda anordnare hyr i andra hand av staden, överfört från utbildningsnämnden	-2,0			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Minskade kapitalkostnader - överföring av fastigheter till Micasa Fastigheter			0,6	1,7
Ökade kapitalkostnader p.g.a. köp av Sandhagen 3-5 samt Portvaktstugan 2 och Svavelsyrans 3			-0,8	-1,0
Minskade kapitalkostnader p.g.a. försäljningar			2,2	2,9
Minskade kapitalkostnader för sjukhem			1,2	2,1
Ökade kostnader för avskrivningar			-0,8	
Minskade kostnader för internräntor				1,5
Minskade kostnader för kreditivräntor				5,5
Minskade ränteintäkter på kassafödet				-1,0
Ökade kapitalkostnader, Skansen 23			-7,1	-8,9
Ökade kostnader "Kulturhus"	-0,3			
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-497,0	833,1	-104,1	-185,9
Ökade hyresintäkter p.g.a. minskad vakans Skansen 23		5,8		
Ökade kostnader och intäkter Kund och kontorservice	-0,2	0,2		
Minskade kostnader för planerat underhåll	0,6			
Ökade övriga kostnader och intäkter	-0,7	2,1		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Minskade kapitalkostnader			0,3	1,9
Plan 2009	-497,3	841,2	-103,8	-184,0
Ökade hyresintäkter p.g.a. omförhandling och investeringar		1,2		
Ökade kostnader för planerat underhåll	-7,4			
Ökade övriga intäkter och kostnader	-0,3	0,3		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Minskade kapitalkostnader			1,9	4,3
Plan 2010	-505,0	842,7	-101,9	-179,7

Bilaga 2:14

Idrottsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-541,2	196,1	-90,0	-86,9
Minskade kostnader - effektiviseringskrav, enligt plan 2007	2,5			
Ökade driftkostnader, ökade entréintäkter och planhyror, anpassning till 2007 års verksamhetsplan, ej tillgodoräkna ca 30 % av intäktshöjningen	-16,2	23,1		
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-6,9			
Minskade kostnader för tomträttsavgäld för Centralbadet fr.o.m. 1 november 2008 ldn dnr 410/06 Dat 2007-05-15	0,4			
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	8,3			
Ökade kostnader satsning på ökad simkunnighet m.m.	-5,0			
Ökade kostnader 4H och SISU, överfört från kulturnämnden	-3,6			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-18,2	
Ökade kostnader för intemrätor				-11,1
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-561,7	219,2	-108,2	-98,0
Minskade kostnader - effektiviseringskrav, enligt plan 2007	1,0			
Minskade kostnader för tomträttsavgäld för Centralbadet fr.o.m. 1 november 2008 ldn dnr 410/06 Dat 2007-05-15	1,8			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-14,2	
Ökade kostnader för intemrätor				-16,7
Plan 2009	-558,9	219,2	-122,4	-114,7
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-11,4	
Ökade kostnader för intemrätor				-9,7
Plan 2010	-558,9	219,2	-133,8	-124,4

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-828,3	89,4	-4,8	-2,3
Minskade kostnader - effektiviseringskrav enligt plan 2007 avseende lokaler och administration	3,7			
Minskade kostnader för projektet Medeltid i tiden/förnyat medeltidsmuseum, enligt plan 2007	3,9			
Ökade kostnader för projektet Arkiv och magasin, enligt plan 2007	-0,4			
Ökade kostnader satsning på kulturstöd	-10,0			
Ökade kostnader bidragsgivning Nobelstiftelsen, överfört från Central medelsreserv	-10,0			
Ökade kostnader bibliotekssatsning	-6,0			
Ökade kostnader för förlängning av byggnadsklassificering av ytterstaden, avslutas 2010	-2,5			
Ökade kostnader, projekt Makten i stadshuset	-1,0			
Ökade kostnader bidragsgivning Almgrens sidenväveri, överfört från Central medelsreserv	-1,0			
Ökade kostnader för bidrag till stiftelsen Hobby och Leksaksmuseet, överfört från Central medelsreserv	-0,5			
Ökade kostnader för bidrag till Finska biblioteket, överfört från Central medelsreserv	-0,6			
Ökade intäkter till följd av ökade avgifter för Kulturskolan		2,0		
Minskade kostnader för administration, lokaler etc	12,3			
Minskade kostnader byggnadsklassificering av ytterstaden	3,6			
Minskade kostnader 4H och SISU, överfört till idrottsnämnden	3,6			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Minskade kostnader för internräntor				0,2
Ökade kostnader för internräntor projektet Arkiv och magasin				-0,2
Ökade kostnader för avskrivningar projektet Medeltid i tiden/förnyat medeltidsmuseum			-0,6	
Ökade kostnader för internräntor projektet Medeltid i tiden/förnyat medeltidsmuseum				-0,1
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-833,2	91,4	-5,4	-2,4
Ökade kostnader för projektet Arkiv och magasin, enligt plan 2007	-0,1			
Minskade kostnader - effektiviseringskrav avseende lokaler och administration	1,3			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar projektet Arkiv och magasin, enligt plan 2007			-0,9	
Ökade kostnader för internräntor projektet Arkiv och magasin, enligt plan 2007				-0,3
Ökade kostnader för avskrivningar projektet Medeltid i tiden/förnyat medeltidsmuseum, enligt plan 2007			-1,7	
Ökade kostnader för internräntor projektet Medeltid i tiden/förnyat medeltidsmuseum, enligt plan 2007				-0,2
Plan 2009	-832,0	91,4	-8,0	-2,9
Minskade kostnader byggnadsklassificering av ytterstaden	2,5			
Plan 2010	-829,5	91,4	-8,0	-2,9

Bilaga 2:16

Kulturnämnden: stadsarkivet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-61,7	18,0
Ökade kostnader ombyggda lokaler Kungsklippan	-2,0	
Ökade kostnader IT-utrustning	-0,4	
Minskade kostnader - effektiviseringskrav avseende lokaler och administration, enligt plan 2007	1,6	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-62,5	18,0
Minskade kostnader IT-utrustning	1,0	
Plan 2009	-61,5	18,0
Plan 2010	-61,5	18,0

Kyrkogårdsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-139,0	28,5	-6,4	-3,2
Minskade kostnader - effektiviseringskrav avseende lokaler och administration, enligt plan 2007	2,0			
Ökade kostnader, satsning på kärnverksamheten	-2,1			
Ökade kostnader, Världsarvs-PR	-0,4			
Ökade kostnader, skyltning	-1,0			
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	2,1			
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-138,4	28,5	-6,4	-3,2
Plan 2009	-138,4	28,5	-6,4	-3,2
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-0,9	
Minskade kostnader för internräntor				0,3
Plan 2010	-138,4	28,5	-7,3	-2,9

Miljö- och hälsoskyddsämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-129,0	47,0
Minskade kostnader - effektiviseringskrav	15,4	
Ökade kostnader/intäkter för tillsyn och uppdragsverksamheten, ej tillgodoräkna ca 20 procent av intäktshöjningen	-22,9	27,8
Minskade kostnader gemensam verksamhet	0,5	
Minskade kostnader miljöövervakning	0,6	
Minskade kostnader programverksamhet	0,1	
Minskade kostnader informationsverksamhet	0,1	
Minskade kostnader miljöbilsprojekt	0,2	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-135,0	74,8
Plan 2009	-135,0	74,8
Plan 2010	-135,0	74,8

Bilaga 2:18

Socialtjänstnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-1 035,4	396,8
Ökade kostnader Grimman, service- och akutboende för hemlösa	-2,9	
Ökade kostnader Flaten camping, husvagnsboende för hemlösa	-2,1	
Ökade kostnader bidrag till utomstående org. som ordnar dagverksamhet för hemlösa	-3,0	
Ökade kostnader bidrag till utomstående org. som ordnar boenden för hemlösa	-1,9	
Ökade kostnader köp av FoU-tjänster	-4,1	
Ökade kostnader familjevårdssatsning, överfört från SDN/individ- och familjeomsorg	-3,0	
Ökade kostnader socialpedagogiskt centrum	-3,0	
Minskade kostnader utomlänsplacerade personer med funktionsnedsättning	15,0	
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc	15,4	
Minskade kostnader administration för äldre- och handikappjournen, överfört till äldrenämnden	0,6	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-1 024,4	396,8
Minskade kostnader bedömningskansli, projekt avslutas, enligt plan 2007	2,9	
Plan 2009	-1 021,5	396,8
Plan 2010	-1 021,5	396,8

Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-294,2	95,8
Minskade kostnader - effektiviseringskrav, enligt plan 2007	12,5	
Ökade kostnader, halvering av tid, PM-DP	-6,0	
Anpassning till högre omslutningsnivå	-25,1	25,1
Minskade kostnader för infrastrukturprojekt som debiteras pågående projekt hos exploaterings- respektive trafik- och renhållningsnämnden	5,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-307,8	120,9
Anpassning till högre omslutningsnivå	-1,1	1,1
Plan 2009	-308,9	122,0
Anpassning till högre omslutningsnivå	-1,7	1,7
Plan 2010	-310,6	123,7

Stadsbyggnadsnämnden: utrednings- och statistikkontoret

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-4,1	0,0
Minskade kostnader, anslag för FOU-enheten, överfört till socialtjänstnämnden	4,1	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	0,0	0,0
Plan 2009	0,0	0,0
Plan 2010	0,0	0,0

Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-990,4	705,9	-196,6	-176,3
Ökade drift- och underhållskostnader för nya områden, enligt plan 2007	-8,0			
Minskade räntekostnader för Tranebergsbron, enligt plan 2007	0,1			
Minskade kostnader - effektiviseringskrav, enligt plan 2007	25,0			
Ökade kostnader för underhåll, enligt plan 2007	-25,0			
Minskade kostnader med anledning av ändrat ansvarsförhållande avseende gatuskötsel och markupplåtelse - överfört till SDN	17,6			
Satsning för en renare stad	-15,0			
Minskade parkeringsintäkter		-42,0		
Ökade parkeringsintäkter - höjning av boendeparkeringsavgiften		12,0		
Ökade upplåtelseintäkter		5,0		
Ökade intäkter för ledningsförläggning		0,5		
Ökade intäkter för markvärme		1,0		
Ökade kostnader nya områden p.g.a. överförandet av verksamhet från SDN	-3,5			
Ökade kostnader/ökade intäkter för Djurgårdsavtalet, som löper t.o.m. 2014	-8,5	8,5		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Minskade kostnader för avskrivningar			31,6	
Ökade kostnader för internräntor				-13,7
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-1 007,7	690,9	-165,0	-190,0
Ökade drift- och underhållskostnader för nya områden, enligt plan 2007	-12,0			
Ökade kostnader för driftbidrag för Södra Länken	-0,4			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-5,0	
Ökade kostnader för internräntor				-5,0
Plan 2009	-1 020,1	690,9	-170,0	-195,0
Ökade kostnader för driftbidrag för Södra Länken	-0,3			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-10,0	
Ökade kostnader för internräntor				-10,0
Plan 2010	-1 020,4	690,9	-180,0	-205,0

Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-383,1	346,6	-9,8	-4,1
Ökad budgetnivå 2007 enl. KF m.a.a. ny taxa 2007	-0,7	7,6	-0,1	
Budgetjustering enligt justeringsärendet	-4,7		3,0	1,7
Effektivisering av verksamheten	5,0			
Ökade insamlingskostnader	-5,1			
Ökade behandlingskostnader	-7,3			
Ökade kostnader - nya ÅVC:er, behandling	-6,6			
Ökade kostnader - nya ÅVC:er, drift	-5,0			
Ökade kostnader ÅVC	-4,8			
Ökade övriga kostnader - bl.a. indexering ÅVC	-1,0			
Ökade intäkter - ny taxa, 13 procent höjning		47,1		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kapitalkostnader			-1,4	-1,3
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-413,3	401,3	-8,3	-3,7
Ökade insamlingskostnader	-5,1			
Ökade behandlingskostnader	-8,3			
Ökade kostnader - farligt avfall	-1,9			
Ökade kostnader - nya ÅVC:er m.m.	-2,6			
Ökade kostnader Sätra/Bredäng ÅVC	-13,4			
Ökade intäkter - ny taxa, (13 procent höjning)		52,9		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Minskade kapitalkostnader			0,4	0,4
Plan 2009	-444,6	454,2	-7,9	-3,3
Ökade insamlingskostnader	-4,6			
Ökade behandlingskostnader	-3,5			
Ökade kostnader - farligt avfall	-0,6			
Ökade kostnader - nya ÅVC:er m.m.	-5,8			
Ökade kostnader Sätra/Bredäng ÅVC	-0,7			
Ökade intäkter - ny taxa, (6 procent höjning)		27,7		
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kapitalkostnader			-5,1	-5,8
Plan 2010	-459,8	481,9	-13,0	-9,1

Utbildningsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr (inkl. kapitalkostnader)	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2007	-8 122,1	418,5	-21,5	-3,1
Helårseffekt av förändringar fr.o.m. 1 juli 2007				
Överföring av skolbarnsomsorg fr.o.m 1 juli 2007	-435,6	59,6		
Överföring av grundskola, grundschablon	-1 909,9			
Överföring av grundskola, socioekonomiskt tilläggsanslag m.m.	-507,7			
Överföring av sarskola	-112,0			
Överföring av mellanstadieverksamhet	-32,0			
Minskade kostnader sänkt schablon grundskola - effektiviseringskrav avseende lokaler och administration	33,8			
Ökade kostnader höjd schablon grundskola - lässatsning för skolår 1	-7,5			
Ökade kostnader höjd schablon grundskola - höjd schablon 2 procent	-46,7			
<i>Budget 2007 helårseffekt (exkl. prestationer)</i>	-11 139,7	478,1	-21,5	-3,1
Prestationsförändringar				
Ökade kostnader och intäkter för prestationsförändringar	-204,9	0,5		
Schablonförändringar				
Minskade kostnader 1,5 procent för administration och lokaler etc	153,5			
Ökade kostnader satsning på kärnverksamheten, grundskola (höjd schablon)	-326,8			
Ökade kostnader satsning på kärnverksamheten, gymnasieskola (höjd schablon)	-69,7			
Ökade kostnader satsning på kärnverksamheten, skolbarnsomsorg (höjd schablon)	-41,2			
Ökade kostnader satsning på kärnverksamheten, sarskola (höjd schablon)	-26,3			
Ökade kostnader satsning på kärnverksamheten, förskola (höjd schablon)	-82,7			
Övrigt				
Ökade intäkter statsbidrag maxtaxa		17,6		
Ökade kostnader för Språkforskningsinstitutet i Rinkeby, överförs från sdn barn och ungdom	-2,3			
Ökade kostnader för kompetensutveckling av chefer m.m.	-100,0			
Ökade kostnader VFU	-13,5			
Ökade kostnader för internationella grundskolor - ändrade regler för statsbidrag fr.o.m 1 juli 2007	-23,4			
Minskade kostnader för tilläggschabloner Manillaskolan, överförs till det socioekonomiska tilläggsanslaget för grundskolan	3,1			
Minskade kostnader för tilläggschabloner FH-klasser, överförs till det socioekonomiska tilläggsanslaget för grundskolan	17,4			
Ökade kostnader för socioekonomiskt tilläggsanslag grundskolan, överförs från tilläggschabloner för Manillaskolan och FH-klasser	-20,5			
Ökade kostnader för socioekonomiskt tilläggsanslag för grundskolan avseende FH-elever nivå 3, överförs från Central medelsreserv	-2,0			
Minskade kostnader för ansvar för förskole- och skolbarnsomsorgslokaler som enskilda anordnare hyr i andra hand av staden överfört till fastighetsnämnden	2,0			

Utbildningsnämnden fortsättning

Kapitalkostnader

Ökade kostnader för avskrivningar			-1,1	
Ökade kostnader för internräntor				-0,4

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-11 877,0	496,2	-22,6	-3,5
--	------------------	--------------	--------------	-------------

Prestationsförändringar

Ökade kostnader för gymnasieskolan	-15,3			
<i>Övrigt</i>				
Ökade kostnader för Nordiska skolspelen (Spelen hålls 2009. De hålls endast vart 4:e år, då utgår 1,1 mnkr extra)	-1,1			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-3,0	
Ökade kostnader för internräntor				-0,9

Plan 2009	-11 893,4	496,2	-25,6	-4,4
------------------	------------------	--------------	--------------	-------------

Prestationsförändringar

Minskade kostnader för SFI	9,4			
<i>Övrigt</i>				
Minskade kostnader för Nordiska skolspelen	1,1			
<i>Kapitalkostnader</i>				
Ökade kostnader för avskrivningar			-3,1	
Ökade kostnader för internräntor				-0,7

Plan 2010	-11 882,9	496,2	-28,7	-5,1
------------------	------------------	--------------	--------------	-------------

Äldrenämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-53,9	0,0
Ökade kostnader avseende nyinrättat bedömningskansli, överfört från SDN/äldreomsorg	-5,0	
Ökade kostnader administration för äldre- och handikappjour, överfört från socialtjänstnämnden	-0,6	
Ökade kostnader "Kultur inom äldreomsorgen"	-2,0	
Ökade kostnader för lokaler	-1,0	
Ökade kostnader föreningsstöd	-0,8	
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc.	0,8	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-62,5	0,0
Minskade kostnader avseende bedömningskansli	2,0	
Plan 2009	-60,5	0,0
Minskade kostnader avseende bedömningskansli	1,0	
Plan 2010	-59,5	0,0

Bilaga 2:24

Överförmyndarnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2007	-26,3	0,0
Minskade kostnader 1,5 procent för administration, lokaler etc.	0,4	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2008	-25,9	0,0
Plan 2009	-25,9	0,0
Plan 2010	-25,9	0,0

Stadsdelsnämnd Rinkeby-Kista

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 504,9	-1 228,7	-1 228,0	-1 227,1
Drift och underhåll	-1 502,3	-1 224,8	-1 223,9	-1 223,0
Avskrivningar	-1,1	-1,8	-1,9	-1,9
Internräntor	-1,5	-2,1	-2,2	-2,2
Intäkter	30,8	29,0	29,0	29,0
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 474,1	-1 199,7	-1 199,0	-1 198,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-2,8	-5,6	-1,2	-1,2
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-2,8	-5,6	-1,2	-1,2

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Ungdomens Hus, kostnader	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Språkforskningsinstitutet, kostnader	-2,3	0,0	0,0	0,0
Rinkeby kulturskola, kostnader	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Flyktingarnas flytt till annan kommun, kostnader	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Dagverksamhet för äldre invandrare	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4

Befolkningsprognos				
Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	4 075	4 083	8	0,2%
6-15	5 754	5 486	-268	-4,7%
16-64	32 134	32 138	4	0,0%
65-79	3 007	3 260	253	8,4%
80-	1 062	1 063	1	0,1%
Totalt	46 032	46 030	-2	0,0%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 110,1	-893,3	-892,5	-891,6
Drift och underhåll	-1 109,6	-892,8	-892,0	-891,1
Avskrivningar	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Internräntor	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Intäkter	30,6	27,8	27,8	27,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 079,5	-865,5	-864,7	-863,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-3,2	-3,3	-0,9	-0,9
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-3,2	-3,3	-0,9	-0,9

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	3 374	3 482	108	3,2%
6-15	5 340	5 234	-106	-2,0%
16-64	23 001	23 679	678	2,9%
65-79	2 868	3 020	152	5,3%
80-	1 072	1 081	9	0,8%
Totalt	35 655	36 496	841	2,4%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 590,2	-1 334,4	-1 332,9	-1 331,3
Drift och underhåll	-1 588,9	-1 332,7	-1 330,7	-1 329,1
Avskrivningar	-0,5	-0,7	-0,9	-0,9
Internräntor	-0,8	-1,0	-1,3	-1,3
Intäkter	44,1	38,5	38,5	38,5
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 546,1	-1 295,9	-1 294,4	-1 292,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-2,8	-3,0	-2,0	-2,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-2,8	-3,0	-2,0	-2,0

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	4 992	5 210	218	4,4%
6-15	7 902	8 050	148	1,9%
16-64	40 178	41 518	1 340	3,3%
65-79	6 184	6 494	310	5,0%
80-	3 609	3 520	-89	-2,5%
Totalt	62 865	64 792	1 927	3,1%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Bromma

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 414,3	-1 184,0	-1 182,1	-1 180,4
Drift och underhåll	-1 412,3	-1 181,8	-1 179,7	-1 178,0
Avskrivningar	-0,9	-1,0	-1,1	-1,1
Internräntor	-1,1	-1,2	-1,3	-1,3
Intäkter	46,8	41,6	41,6	41,6
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 367,5	-1 142,4	-1 140,5	-1 138,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-4,2	-3,3	-2,0	-2,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-4,2	-3,3	-2,0	-2,0

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Josefinahemmet				
Kostnader	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
Korttidsboendet Kinesen, demens	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7

Befolkningsprognos				
Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	5 265	5 361	96	1,8%
6-15	7 234	7 465	231	3,2%
16-64	41 312	42 307	995	2,4%
65-79	5 326	5 860	534	10,0%
80-	3 443	3 214	-229	-6,7%
Totalt	62 580	64 207	1 627	2,6%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Kungsholmen

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-963,1	-933,0	-932,1	-931,5
Drift och underhåll	-960,8	-930,8	-929,9	-929,3
Avskrivningar	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Internräntor	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3
Intäkter	34,1	32,6	32,6	32,6
Summa stadsdelsnämnd - netto	-929,0	-900,4	-899,5	-898,9
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-5,9	-4,9	-1,7	-1,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-5,9	-4,9	-1,7	-1,7

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Förskola för döva och hörselskadade barn, Kungsholmen				
Kostnader	-10,5	-10,5	-10,5	-10,5
Intäkter	4,3	4,3	4,3	4,3
Habiliteringsenheten i Stadshagen				
Kostnader	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Habiliteringsverksamheten (från sdn Skarpnäck)				
Kostnader	0,0	-2,3	-2,3	-2,3
Habiliteringsverksamhet för barn (från sdn Skarpnäck)				
Kostnader	0,0	-0,5	-0,5	-0,5

Befolkningsprognos				
Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	3 642	3 730	88	2,4%
6-15	2 690	2 880	190	7,1%
16-64	42 368	42 797	429	1,0%
65-79	5 313	5 889	576	10,8%
80-	2 922	2 697	-225	-7,7%
Totalt	56 935	57 993	1 058	1,9%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Norrmalm

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-975,9	-838,4	-838,1	-837,9
Drift och underhåll	-972,1	-833,7	-833,0	-832,5
Avskrivningar	-1,6	-2,3	-2,6	-2,9
Internräntor	-2,2	-2,4	-2,5	-2,5
Intäkter	30,7	28,5	28,5	28,5
Summa stadsdelsnämnd - netto	-945,2	-809,9	-809,6	-809,4
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-3,9	-4,4	-2,6	-2,6
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-3,9	-4,4	-2,6	-2,6

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Adolf Fredriks musikklasser, Vasa Real, Rödabergsskolan, profilskolor				
Kostnader	-1,9	0,0	0,0	0,0
Vasaträffen				
Kostnader	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	4 417	4 380	-37	-0,8%
6-15	3 694	3 771	77	2,1%
16-64	47 046	47 215	169	0,4%
65-79	5 610	6 214	604	10,8%
80-	2 613	2 485	-128	-4,9%
Totalt	63 380	64 065	685	1,1%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Östermalm

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 202,5	-1 111,2	-1 110,5	-1 109,8
Drift och underhåll	-1 200,9	-1 109,0	-1 107,8	-1 106,8
Avskrivningar	-0,6	-1,0	-1,2	-1,5
Internräntor	-1,0	-1,2	-1,5	-1,5
Intäkter	36,1	34,9	34,9	34,9
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 166,4	-1 076,3	-1 075,6	-1 074,9
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-3,9	-5,8	-1,8	-1,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-3,9	-5,8	-1,8	-1,8

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Nordiska skolspel				
Kostnader	-0,1	0,0	0,0	0,0

Befolkningsprognos				
Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	3 610	3 573	-37	-1,0%
6-15	3 852	3 863	11	0,3%
16-64	43 569	43 839	270	0,6%
65-79	7 382	8 068	686	9,3%
80-	4 366	4 022	-344	-7,9%
Totalt	62 779	63 365	586	0,9%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Södermalm

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-2 070,0	-1 830,0	-1 829,6	-1 828,6
Drift och underhåll	-2 063,4	-1 822,9	-1 821,5	-1 820,5
Avskrivningar	-2,6	-2,8	-3,2	-3,2
Internräntor	-4,0	-4,3	-4,9	-4,9
Intäkter	58,8	56,2	56,2	56,2
Summa stadsdelsnämnd - netto	-2 011,2	-1 773,8	-1 773,4	-1 772,4
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-12,5	-13,9	-3,2	-3,2
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-12,5	-13,9	-3,2	-3,2

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Gotlandsgården, träffpunkt för synskadade				
Kostnader	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Högalidsskolan, profilskola				
Kostnader	-7,5	0,0	0,0	0,0
Utgångspunkten				
Kostnader	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Club Reimers				
Kostnader	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Intäkter	1,8	1,8	1,8	1,8
Tellus fritidscenter, kostnader	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Hornskroken, kostnader	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7
Eriksdalsskolan, profilskola				
Kostnader	-1,9	0,0	0,0	0,0
Reimers förskola, Maria				
Kostnader	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Intäkter	0,1	0,1	0,1	0,1
Mariahissen				
Kostnader	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Språkförskola Bamse				
Kostnader	-4,5	-7,5	-7,5	-7,5
Intäkter	0,6	0,6	0,6	0,6

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	7 846	7 936	90	1,1%
6-15	7 779	7 910	131	1,7%
16-64	84 239	84 200	-39	0,0%
65-79	11 191	12 502	1 311	11,7%
80-	5 138	4 966	-172	-3,3%
Totalt	116 193	117 514	1 321	1,1%

Källa: USK

Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-2 125,2	-1 865,2	-1 864,5	-1 863,3
Drift och underhåll	-2 122,0	-1 861,4	-1 859,9	-1 858,7
Avskrivningar	-1,3	-1,5	-1,8	-1,8
Internräntor	-1,9	-2,3	-2,8	-2,8
Intäkter	56,2	52,8	52,8	52,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-2 069,0	-1 812,4	-1 811,7	-1 810,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-6,2	-6,9	-2,4	-2,4
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-6,2	-6,9	-2,4	-2,4

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Svedmyrabadet				
Kostnader	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
Intäkter	0,2	0,2	0,2	0,2

Befolkningsprognos				
Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	6 812	7 016	204	3,0%
6-15	8 602	8 718	116	1,3%
16-64	59 054	60 711	1 657	2,8%
65-79	6 943	6 983	40	0,6%
80-	5 027	4 682	-345	-6,9%
Totalt	86 438	88 110	1 672	1,9%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Skarpnäck

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 042,4	-885,9	-885,5	-885,2
Drift och underhåll	-1 040,5	-883,3	-882,8	-882,5
Avskrivningar	-0,8	-1,2	-1,2	-1,2
Internräntor	-1,1	-1,4	-1,5	-1,5
Intäkter	26,4	23,7	23,7	23,7
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 016,0	-862,2	-861,8	-861,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-6,3	-3,6	-1,6	-1,6
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-6,3	-3,6	-1,6	-1,6

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Habiliteringsverksamheten i Skarpnäck (till sdn Kungsholmen)				
Kostnader	-2,3	0,0	0,0	0,0
Habiliteringsverksamhet för barn (till sdn Kungsholmen)				
Kostnader	-0,5	0,0	0,0	0,0

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	3 010	3 064	54	1,8%
6-15	4 119	4 102	-17	-0,4%
16-64	29 028	29 926	898	3,1%
65-79	2 915	3 169	254	8,7%
80-	2 015	1 869	-146	-7,2%
Totalt	41 087	42 130	1 043	2,5%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Farsta

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 240,1	-1 117,5	-1 117,3	-1 116,7
Drift och underhåll	-1 238,4	-1 115,8	-1 114,9	-1 114,3
Avskrivningar	-0,7	-0,7	-0,9	-0,9
Internräntor	-1,0	-1,0	-1,5	-1,5
Intäkter	34,2	33,2	33,2	33,2
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 205,9	-1 084,3	-1 084,1	-1 083,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-4,4	-3,6	-1,6	-1,6
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-4,4	-3,6	-1,6	-1,6

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	3 374	3 581	207	6,1%
6-15	4 735	4 772	37	0,8%
16-64	30 812	32 028	1 216	3,9%
65-79	5 405	5 415	10	0,2%
80-	3 464	3 451	-13	-0,4%
Totalt	47 790	49 247	1 457	3,0%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Älvsjö

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-599,7	-491,7	-491,4	-491,2
Drift och underhåll	-599,3	-491,0	-490,7	-490,5
Avskrivningar	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2
Internräntor	-0,1	-0,5	-0,5	-0,5
Intäkter	19,8	17,9	17,9	17,9
Summa stadsdelsnämnd - netto	-579,9	-473,8	-473,5	-473,3
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-4,0	-4,8	-0,9	-0,9
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-4,0	-4,8	-0,9	-0,9

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	2 112	2 157	45	2,1%
6-15	3 156	3 194	38	1,2%
16-64	15 298	15 712	414	2,7%
65-79	2 062	2 346	284	13,8%
80-	1 212	1 179	-33	-2,7%
Totalt	23 840	24 588	748	3,1%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 441,0	-1 300,4	-1 299,9	-1 299,4
Drift och underhåll	-1 437,0	-1 295,7	-1 294,7	-1 294,1
Avskrivningar	-1,6	-1,9	-2,0	-2,0
Internräntor	-2,4	-2,8	-3,2	-3,3
Intäkter	47,3	45,8	45,8	45,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 393,7	-1 254,6	-1 254,1	-1 253,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-7,5	-4,5	-2,0	-2,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-7,5	-4,5	-2,0	-2,0

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	5 258	5 660	402	7,6%
6-15	5 121	5 420	299	5,8%
16-64	47 214	49 524	2 310	4,9%
65-79	5 393	5 974	581	10,8%
80-	3 571	3 430	-141	-3,9%
Totalt	66 557	70 008	3 451	5,2%

Källa:USK

Stadsdelsnämnd Skärholmen

Kommunstyrelsens förslag till budget 2008 och plan för 2009 och 2010

Mnkr	Budget 2007	Budget 2008	Plan 2009	Plan 2010
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)				
Drift och underhåll	-971,2	-846,6	-846,5	-846,3
Avskrivningar	-967,7	-842,5	-842,2	-842,0
Interräntor	-1,4	-1,7	-1,8	-1,8
Intäkter	-2,1	-2,4	-2,5	-2,5
	322,2	429,3	429,3	429,3
Summa stadsdelsnämnd - netto	-649,0	-417,3	-417,2	-417,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-3,7	-5,8	-1,1	-1,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-3,7	-5,8	-1,1	-1,1

Ansvar för återsökning av stadsbidrag för flyktingmottagning ingår i nämndens verksamhet. Kostnaderna för administration uppgår till 1,2 mnkr och intäkter till 409,9 mnkr. Ökade intäkter får inte användas till ökade kostnader för verksamheten.

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Edsättrahemmet, kostnader	-0,9	0,0	0,0	0,0

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2008	Prognos 2010	Differens	Differens i %
0-5	2 590	2 681	91	3,5%
6-15	4 231	4 279	48	1,1%
16-64	20 638	21 293	655	3,2%
65-79	3 319	3 331	12	0,4%
80-	1 503	1 550	47	3,1%
Totalt	32 281	33 134	853	2,6%

Källa:USK

Indikatorer och aktiviteter

Alla bolag och nämnder ska arbeta med kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Dessa framgår av inledningen.

Kommunfullmäktige beslutar därutöver om indikatorer och aktiviteter för de mål för verksamhetsområdena som kommunstyrelsen ska följa under året. Indikatorer som respektive nämnder ansvarar för återfinns nedan. Först redovisas de indikatorer och aktiviteter som avser samtliga förvaltningar. Därefter följer en uppdelning per verksamhetsområde respektive nämnd.

Samtliga nämnder

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Andelen upphandlad verksamhet i konkurrens	öka	öka	öka
Andel anställda i avknoppade verksamheter	öka	öka	öka

- **En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2010
Andel upphandlingar av datorer o övr. elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier o städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår	öka	100 %
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	öka	15 %
Andel miljöbilar av totalt antal fordon i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon	öka	100 %
Andel förnybart drivmedel i stadens egna etanol- och fordonsgasfordon	öka	85 %

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antal genomförda avknoppningar	öka	öka	öka

Bilaga 4:2

- **Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Sjukfrånvaro	8 %	-	7 %
Medarbetarindex	tas fram 2008	öka	öka
Frisknärvaro	tas fram 2008	öka	öka
Andel chefer med chefskört	tas fram 2008	öka	öka
Personalomsättning internt inom staden externt	tas fram 2008	öka	öka

- **Budgeten ska vara i balans**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Nämndernas budgetföljsamhet	100 %	100 %	100 %
Nämndernas prognossäkerhet	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
Nämndernas andel indikatorer med hög mål- uppfyllelse	tas fram 2008	öka	öka

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Administrationns andel av de totala kostna- derna	minska	minska	minska

Kommunfullmäktige m.m.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antalet företag som staden har lotsat	tas fram 2008	öka	öka
Andel konkurrensutsatt verksamhet	tas fram 2008	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Prioritera insatser inom den fysiska planeringen för att skapa goda förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning (även ExplN, SbN) (Vision 2030)	2008-2030

- Jobb i stället för bidrag

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra projektet Jobbtorg	2008
Genomföra Järvalyftet	2008-

- Stockholmare ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Möjligheten för medborgarna att tillgodogöra sig information för att göra sitt val	tas fram 2008	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utreda formerna för valfrihetssystemen	2008
Stimulera och öka fristående alternativ genom avknoppning och lika förutsättningar för fristående och kommunala verksamheter	2008
Utreda formerna för vårdnadsbidrag	2007-2008

Bilaga 4:4

– Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utveckla sjukfrånvarostatistiken och förbättra analysen	2008
Genomföra stadens medarbetarenkät och ta fram medarbetarindexvärdet för stadens medarbetare	2008
Fortsätta arbetet med att utveckla nyckeltal för medarbetarområdet - särskilt med inriktning på ekonomiska mått	2008
Ta fram relevanta indikatorer för att mäta attraktivitet som arbetsgivare hos framtida medarbetare	våren 2008

– Budgeten ska vara i balans

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Stadens ekonomiska resultat (mnkr)	0,1	0,1	0,1
Stadens nettodriftkostnader/skatteintäkter	104 %	104 %	104 %
Stadens soliditet			
exklusive pensionsåtaganden	49 %	minst 47 %	minst 47 %
inklusive pensionsåtaganden	38 %	minst 36 %	minst 36 %
Stadens kapitalkostnader/nettodriftskostnader	7,0 %	7,0 %	7,0 %

– Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utreda förutsättningar för att föra över hantering av pensioner och försäkringar till servicenämnden	2008
Konsolidera och standardisera stadens IT-struktur samt förbereda införandet av stadsövergripande gemensam IT-service med inriktning att verksamheten läggs ut på entreprenad	2008
Utreda förutsättningarna för gemensamma lösningar inom ekonomiområdet	2008
Utvärdera och lämna förslag till gemensamma lösningar inom kontorsadministration och växelfunktion	2008
Införa nytt stadsövergripande lokaladministrativt system	2008
Utreda behovet av en kommungemensam försäkring	2007-2008
Utreda möjligheten att erbjuda medborgare fler e-tjänster	2008
Samordna infrastrukturella verksamheter	2008
Justera reglementet för kommunstyrelsen och socialtjänstnämnden avseende ansvaret för arbetsmarknadsfrågor	2008

Serviceämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antal undertecknade serviceavtal	35	öka	öka
Antal lönespecifikationer/handläggare	700	750	750
Nämndens kostnad per lönespecifikation	tas fram 2008	minska	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Mäta förvaltningarnas kundnöjdhet avseende serviceämndens tjänster	2008
Tillhandahålla ytterligare administrativa tilläggstjänster till enskilda nämnder och bolag	2008
Genomföra kostnadseffektiva centralupphandlingar	2008

Stadsdelsnämnderna

Förskoleverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008
Andel som aktivt valt förskoleverksamhet	öka
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns	öka
Stockholmarnas upplevelse av kvalitet inom barnomsorgen	öka
Antalet alternativ att välja bland inom förskolan (Vision 2030)	öka
Andel fristående aktörer som levererar verksamhet till staden i valfrihetssystem (Vision 2030)	öka

Bilaga 4:6

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och uppmuntra personalen att knoppa av	2008-2010

- **Stockholms förskolor och skolor ska ge eleverna ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008
Andel behöriga förskollärare (Vision 2030)	öka
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	minska
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadsdelsnämnderna ska planera för att staden upprätthåller barnomsorgsgarantin	2008-2010
Staden ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare (Vision 2030)	2007-2010

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	minska	minska	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna (även UtbN)	2008-2010

Verksamhet för barn och ungdom

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholms förskolor och skolor ska ge eleverna ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-2010
Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-2010

Kultur- och föreningsverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholms kulturliv ska vara rikt, varierat och tillgängligt**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadsdelsnämnderna ska tillgängliggöra kulturaktiviteter för barn i förskoleåldern	2008

Äldreomsorg

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns (även ÄN)	tas fram 2008	öka	öka
Antal alternativ inom vård- och omsorgsboende (även ÄN)	öka	öka	öka

Bilaga 4:8

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antal alternativ inom hemtjänst (även ÄN)	öka	öka	öka
Andel fristående aktörer inom vård- och omsorgsboenden som bedriver verksamhet i valfrihetssystemet (även ÄN)	öka	öka	öka
Antal fristående aktörer inom hemtjänst som bedriver verksamhet i valfrihetssystemet (även ÄN)	öka	öka	öka
Andel som aktivt valt hemtjänst (även ÄN)	öka	öka	öka
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi inklusive entreprenader	minska	minska	minska
Antal brukare som aktivt valt utförare	öka	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och uppmuntra personalen att knoppa av	2008-2010
Ta initiativ till ökat samarbete med frivilligsektorn	2008-2010

– **Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamhet ska öka – trygghet, värdighet och inflytande ska prägla hela omsorgen**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antal ej verkställda domar som redovisats i verksamhetsberättelse och till länsstyrelsen	0 %	0 %	0 %
Andel ej verkställda beslut	minska	minska	minska
Antal genomförda förebyggande hembesök	öka	öka	öka
Andel omsorgspersonal med grundutbildning	87 %	89 %	90 %
Antal genomförda grundutbildningar	öka	öka	öka
Anhörigas upplevelse av hur anhörigstödet fungerar	bättre	bättre	bättre
Upplevelse av maten och måltidssituationen	bättre	bättre	bättre
Antal stadsdelsnämnder som erbjuder dagkollo	100 %	100 %	100 %
Antal öppna dagverksamheter	öka	öka	öka
Personalomsättning, extern och intern	minska	minska	minska
Antal verksamheter som drivs i samarbete med frivilligorganisationer	öka	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbyggnad och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-2010
Utveckla valfriheten inom äldreomsorgen	2008-2010
Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-2010

KF-aktivitet	Tidsperiod
Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-2010
I samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper (även UtbN)	2008-2010
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-2010
Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-2010
Nya riktlinjer för biståndsbedömning införs	2008
Dagkollo ska erbjudas äldre	2008-2010
Tillhandahålla vaktmästartjänster för äldre, ”fixare”, för alla som fyllt 75 år	2008-2010
Öppna dagverksamheter och träffpunkter ska erbjudas äldre	2008-2010
Alla boende på vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse	2008-2010
Andelen timanställda i personalgrupperna ska minska	2008-2010
Erbjuda alla över 75 år, som inte är beviljade annan insats, ett förebyggande hembesök i samarbete med landstinget	2008-2010
Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-2010

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns	tas fram 2008	öka	öka

- **Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamhet ska öka – trygghet, värdighet och inflytande ska prägla hela omsorgen**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (Vision 2030)	200	225	225
Andel upphandlad verksamhet som bedrivs i enlighet med gällande avtal (Vision 2030)	100 %	100 %	100 %
Antal ej verkställda domar som redovisats i verksamhetsberättelse och till länsstyrelsen (Vision 2030)	0 %	0 %	0 %
Antal ej verkställda beslut enligt LSS som redovisats i verksamhetsberättelse och till länsstyrelsen (Vision 2030)	0 %	0 %	0 %
Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad (Vision 2030)	tas fram 2008	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-2010
Hyressättningen av bostäder för boende enligt LSS ska revideras så att tillgången till gemensamhetsutrymme beaktas	2008

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Upplevd trygghet	tas fram 2008	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar (även SotN, UtbN)	2007-2010

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antal brukare som aktivt valt utförare	öka	öka	öka

- **Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamhet ska öka – trygghet, värdighet och inflytande ska präglade hela omsorgen**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andel av utredningar där metoden BBIC används (Vision 2030)	50 %	100 %	2008-2009
Andel av utredningar där strukturerad metod för utredning av missbruk används (Vision 2030)	50 %	100 %	2008-2009
Andel av utredningar där metoden DUR används (Vision 2030)	50 %	100 %	2008-2009

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andel individuella handlingsplaner (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010
Andel barn och unga i öppenvård (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel vuxna i öppenvård (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Sysselsättningsgraden bland personer med psykisk funktionsnedsättning (Vision 2030)	fastställs under år 2008	-	2008-2010
Totalkonsumtion av alkohol och narkotika avseende ungdomar i år 9 och åk 2 gymnasiet (Vision 2030)	-10 %	minska	2008-2010
Tak-över-huvudet-garanti, uppfyllnadsgrad (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Införa fler evidensbaserade metoder	2007-2008
Utveckla samarbetsformer med landstinget avseende personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk	2007-2008
Redovisa resultat av insatser för personer med missbruk och psykisk ohälsa	2008
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2007-2010
Utveckla det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2007-2010

Stadsmiljöverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Nöjdhet med skötsel park/grönområde	tas fram 2008	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra trygghetsvandringar	2008
Förbättra städningen i parker	2008

Flyktingmottagande

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Jobb istället för bidrag

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun (Vision 2030)	50 %	60 %	2008-2010
Snitt-tid för nyanlända att bli självförsörjande	tas fram 2008	minska	2008-2010
Andelen flyktingar som har gällande individuella introduktionsplaner	100 %	100 %	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Alla flyktingar ska ha aktivitetsplan inom fem dagar (Vision 2030)	2008
Vuxna arbetsföra flyktingar hänvisas till de stadsgemensamma jobbtorgen där de ska ha insats, aktivitetsplan, praktik eller arbete inom fem dagar (Vision 2030)	2008
Stadsdelsnämnden ansvarar för att nyanlända flyktingar har en gällande individuell introduktionsplan	2008

Ekonomiskt bistånd

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Jobb istället för bidrag

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Antal vuxna bidragstagare i staden med ekonomiskt bistånd (månatligt snitt beräknat på 12 månader)	13 200	10 200	2008-2010
Stadens kostnader för ekonomiskt bistånd	minska	minska	2008-2010
Antal barn som lever i familjer som är bidragsberoende (månatligt snitt beräknat på 12 månader)	minska	minska	2008-2010
Antal som har ett långvarigt socialbidragsberoende (mått: över 10-12 månader)	minska	minska	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Samtliga personer med ekonomiskt bistånd på grund av arbetsbrist hänvisas till något av stadens jobbtorg för snabb insats och jobbgaranti	2008
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-2010
Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-2010

Arbetsmarknadsåtgärder

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

– Jobb istället för bidrag

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Antal vuxna bidragstagare i staden med ekonomiskt bistånd (månatligt snitt beräknat på 12 månader)	13 200	10 200	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra projektet Jobbtorg	2008
Jobbtorgen ska ge personer med ekonomiskt bistånd arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar	2008
Jobbtorgen ska ge vuxna arbetsföra flyktingar arbetsförberedande aktivitetsplan/insats/arbete inom fem dagar	2008
Jobbtorgen ska utarbeta lokala samverkansöverenskommelser med arbetsförmedlingen, försäkringskassan m.fl. (Vision 2030)	2008

Facknämnderna

Brand- och räddningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Andel uppnådd framkomsttid vid räddningsinsats inom tullarna 7,5 minuter (Utfall 2006: 91 %)	92 %	93 %	94 %
Andel uppnådd framkomsttid vid räddningsinsats utom tullarna 9 minuter (Utfall 2006: 93 %)	94 %	95 %	95 %
Antal bostadsbränder (jämförelseår 2007)	minska 25 %	minska 30 %	minska 35 %

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nämnden ska utföra av kommunstyrelsen beställd verksamhet för stadens krishanteringssystem	2008-2010
Nämnden ska, genom riskinventering och riskanalys, identifiera och prioritera riskgrupper/områden som det förebyggande arbetet ska inriktas mot. Det förebyggande arbetet ska involvera övriga förvaltningar i staden	2008-2010
Nämnden ska ta fram en plan för kompetensutveckling inom Stockholms brandförsvaret	2008-2009

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Fokus på att göra tillsynsverksamheten gentemot företag lättillgänglig, effektiv och serviceinriktad	2008-2010
Nämnden ska förbereda Stockholms brandförsvaret inför övergången till att bilda kommunalförbund tillsammans med kommunerna som utgör Brandkåren Attunda och Södra Roslagens brandförsvarfsförbund samt Solna/Sundbyberg och Lidingö kommuner	2007-2008

Exploateringsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i nya utvecklingsområden i ytterstaden (även SbN, SBR) (Vision 2030)	2008-2030
Prioritera insatser inom den fysiska planeringen för att skapa goda förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning (även KF m.m., SbN) (Vision 2030)	2008-2030

- **En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Skapa förutsättningar för att nya lösningar för miljö- och energiteknik används i stadsutvecklingsområden (även SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Leda arbetet inom Högdalen, inklusive Högdalstopparna, avseende anläggning av en fordonsgasstation för professionella fordon	2008-2010

- **Bostadsbyggnadstakten ska vara hög**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Antal påbörjade bostäder, exkl. ombyggnader (Vision 2030)	3 750	15 000	2007-2010
- varav i city	250	1 000	2007-2010
Antal färdigställda bostäder, exkl. ombyggnader (Vision 2030)	3 750	15 000	2007-2010
- varav i city	250	1 000	2007-2010
Antal markanvisade lägenheter (Vision 2030)	2 500	-	2008

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Inventera ej lagstiftade krav som fördyrar och fördröjer bostadsbyggnadsprocessen (även SbN) (Vision 2030)	2007-2008
Utveckla dialogen med byggföretagen i syfte att påskynda bostadsbyggnadsprocessen och att utmana dem till att utveckla lönsamma lösningar för miljö- och energiteknik i nybyggandet av bostäder (även SbN) (Vision 2030)	2007-2008

Bilaga 4:16

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för långsiktig bostadsförsörjning med 80 000 nya bostäder fram till 2030 (även SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner, bl.a. genom en tätare och mer varierad bebyggelse (även SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Konkretisera miljöprofileringen för Norra Djurgårdsstaden samt ett bostadsbyggnadsområde i söderort; Farsta, Gullmarsplan, Midsommarcransen eller liknande (även SbN)	2008
Utforma och konceptutveckla miljöprofilbegreppet för byggprojekten Norra Djurgårdsstaden och i söderort (även SbN)	2008

– Framkomligheten i regionen ska öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nytt avtal med Luftfartsverket avseende Bromma flygplats ska tecknas	2007-2010
Beslut om ombyggnad/reovering av Slussen	2007-2008
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom förbättrade kommunikationer (även SbN, TRN) (Vision 2030)	2008-2030

– Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för nya arrangemangsarenor (även IdN, SbN) (Vision 2030)	2008-2010
Leda arbetet inom Högdalen, inklusive Högdalstopparna, avseende fritids-/rekreationsområde	2008-2010

– Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även IdN, SbN, MHN, STOHAB) (Vision 2030)	2008-2010

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nämnden ska i samarbete med kyrkogårdsnämnden och stadsbyggnadsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras (även KN, SbN)	2008-2010

Fastighetsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Slakthusområdet vid Globen ska utvecklas mot ett för stockholmarna mer tillgängligt livsmedelsföretagarcentrum – ”Matstaden”	2008-2010

- **En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Andel förskolor i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö (även MHN, Sisab)	öka	öka	100 %

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Energieffektiviseringsinvesteringar ska genomföras inom hela fastighetsbeståndet	2008-2010

- **Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Fortsätta att utreda byggandet av ett nytt stadsbibliotek (även SbN) (Vision 2030)	2008-2009

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Kundnöjdhet (100-gradig betygsskala):			
Externa hyresgäster (medelbetyg 61-70, starkt resultat 71-84) (Utfall 2006: 65)	ingen mätning	75	ingen mätning
Interna hyresgäster (medelbetyg 50-67, starkt resultat 68-79) (Utfall 2006: 65)	ingen mätning	72	ingen mätning

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Tillgängligheten i nämndens lokaler ska förbättras	2008-2010

Idrottsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt idrottsliv**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Stockholmarnas upplevelse av utbudet av stadens idrottsanläggningar (Vision 2030)	tas fram 2008	bättre	bättre
Nyttjandegrad (bokad tid av bokningsbar tid i %) fördelat per anläggningstyp	öka	öka	öka
Antal besök i sim- och idrottshallar, avgiftsfinansierad verksamhet	öka	öka	öka
Antalet föreningsdrivna anläggningar	öka	öka	öka
Stockholmarnas motionsvanor	öka	öka	öka
Idrottsföreningarnas omsättning, exkl. offentliga bidrag	öka	öka	öka
Antalet beviljade EU-finansierade projekt	öka	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Idrottsanläggningar ska bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning	2008
Lägga fokus på nyinvesteringar i anläggningar för flickors och kvinnors idrottande	2008
Planera för nya arrangemangsarenor (även ExplN, SbN) (Vision 2030)	2008-2010

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra projektet Spindeln i fritidsnätet	2008
Idrottsföreningar som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering, bl.a. på grund av sexuell läggning	2008
Satsning på stockholmarnas simkunnighet	2008
Förstärka anläggningsutbudet på Östermalms IP	2008

– **Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra trygghetsanpassning av motionsspår i samarbete med trafik- och renhållningsnämnden (även TRN)	2008
Samarbeta för att motarbeta det idrottsanknutna våldet	2008-2010
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även ExplN, SbN, MHN, STOHAB) (Vision 2030)	2008-2010

– **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Underlätta för idrottsföreningar att ta över driften av idrottsanläggningar genom avknoppning eller upphandling	2008

– **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Energikostnader i stadens anläggningar	minska	minska	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utredning om vilka åtgärder som kan göras för att stärka idrottsföreningarnas egna intäkter	2008
Stödja föreningar som söker EU-bidrag	2008
Förbättra samarbetet med kommuner i regionen om nya anläggningar	2008
Utarbeta plan för sänkta energikostnader och ökad användning av klimatneutrala energikällor	2008-2010

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Stockholmarnas upplevelse av stadens kulturutbud (Vision 2030)	tas fram 2008	bättre	bättre
Antal besökare per öppethållandetimmars/dagar - kulturinstitutioner	öka	öka	öka
Varav antal besökare per öppethållandetimmars/dagar - bibliotek	öka	öka	öka
Antal barn i Kulturskolan	öka	öka	2008
Intäkterna hos de kulturverksamheter som får stöd av staden, exkl. offentliga bidrag	öka	öka	öka
Arvodet till konstnärer vid stadens museer och gallerier	öka	öka	öka
Antalet tillgänglighetsanpassningar i stadens kulturliv	öka	öka	öka
Antalet beviljade EU-finansierade projekt	öka	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Vidareutveckla indikatorerna för öppethållande, antal utställningar och program samt KF-indikator för Kulturskolan	2008
Fortsätta att följa byggandet av ett nytt stadsbibliotek	2008-2009
Utarbeta övergripande mål samt riktlinjer för kulturen i Stockholm (Vision 2030)	jan 07-juni 08
Fler barn ska få möjlighet till enskild undervisning i Kulturskolan	2008
Utreda och inleda arbetet med att erbjuda det fria kulturlivet stöd till samordning av marknadsföring och biljettförsäljning	2008
Förbättra samarbetsformerna och mötesplatserna för kulturlivet och näringslivet	2008
Fortsätta samarbetet med andra aktörer om en fond för nyskapande kultur	2008
Föreslå ytterligare åtgärder för att öka kulturexporten	2008
Pröva ett system med live-checkar för mindre konsertarrangörer	2008
Kulturprojekt i Stockholm som får stöd av EU ska kunna få bidrag till att finansiera egeninsatsen	2008-2010
Förbättra skolbarnens möjlighet att ta del av kulturlivet (även UtbN)	2008
Kulturhuset fortsätter arbetet med att stärka utbudet av verksamheter för barn mellan 9 och 13 år	2008
Utreda och skapa metoder för hur och inom vilka områden det fria kulturlivet kan stärka sina egna intäkter genom samarbete med näringslivet	2008

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra Kulturfestivalen och ung08	2008
Undersöka förutsättningarna för att öka tillgängligheten inom det fria kulturlivet	2008

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	minska	minska	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Se över avgifterna i Kulturskolan samt föreslå att de justeras enligt index	2008
Inom stödet till det fria kulturlivet ska barn och unga vara en prioriterad målgrupp	2008
Arbetet med att genomföra planen om en ny biblioteksstruktur inleds	2008-2010
Öppetiderna på stadens bibliotek ska öka	2008
Återuppta arbetet med en ny barnkulturplan	2008
Komplettera incitamentsstrukturen inom kultur- och integrationsstödet	2008
Fortsätta arbetet med projekten Arkiv och magasin, Ytterstadsprojektet och Makten i stadshuset	2008-2009
Publicera tillgänglighetsguiden i uppdateringsbar form på internet	2008
Förenkla nomineringsproceduren för ledamöterna i konstrådet	2008
Inventera kultur- och föreningsstödet i staden för att få en samlad bild av det stöd som betalas ut och därefter utarbeta tydliga riktlinjer för stödet och kriterier för utdelningen av det	2008

Kulturnämnden: stadsarkivet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Antalet stockholmarna som får efterfrågad information skyndsamt och korrekt	öka	öka	öka

Bilaga 4:22

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Stadens arkivmaterial ska göras tillgängligt för dagens stockholmare och framtida generationer	2008

Kyrkogårdsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra informations- och marknadsföringsinsatser för att göra Skogskyrkogården som världsarv mer tillgänglig för besökare (även SBR)	2008-2009

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Nämnden ska erbjuda ceremonier och gravsättningar som efterfrågas av de anhöriga	95 %	95 %	95 %

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
I samarbete med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras (även SbN, ExplN)	2008-2010
Tillhandahålla feriearbeten för skolungdom	2008-2010

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för ett nytt krematorium vid Skogskyrkogården	2009

Miljö- och hälsoskyddsnamnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2010
Max antal dygn där dygnsmedelvärdet för partiklar (PM10) överskrider 50 µg/m ³ (även TRN)	max 35 dygn per år	minska
Max antal dygn där dygnsmedelvärdet för kvävedioxid (NO ₂) överskrider 60 µg/m ³ (även TRN)	max 7 dygn per år	minska
Andel förskolor, skolor och äldreboenden i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö (även FN, Sisab, Micasa)	öka	100 %
Utsläppen av växthusgaser i Stockholm ska minska	minska	Växthusgasutsläppen minskar med 10 % per stockholmare
Andel farligt avfall inklusive batterier och elavfall i soppåsen och grovavfall (även TRN)	minska	mindre än 0,1 %
Antal tankställen med förnyelsebara bränslen	öka	öka
Andel sjöar med minskad eller bibehållen total fosforhalt (Vision 2030) (Även SVAB)	öka	100 %

- Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även ExplN, SbN, IdN, STOHAB) (Vision 2030)	2008-2010

- Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utveckla IT-verktyg och organisation för en förbättrad servicenivå i myndighetsutövning och tillsynsverksamhet gentemot stadens medborgare	2008-2009

KF-aktivitet	Tidsperiod
Prioritering av nämndens verksamhet med fokus på kärnverksamheten samt kostnads- och intäktseffektivitet (enl. KF budget 2007)	2008
Fokus på att göra myndighetskontakten och tillsynsverksamheten gentemot företag lättillgänglig, effektiv och serviceinriktad	2008-2010

Socialtjänstnämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar (även SDN/individ- och familjeomsorg, UtbN)	2007-2010

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns	tas fram 2008	öka	öka
Hyseskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	minska	minska	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Slutföra utredningsarbetet för en kundvalsmodell gällande familjerådgivning	2008

- **Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamhet ska öka – trygghet, värdighet och inflytande ska prägla hela omsorgen**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Tak-över-huvudet-garanti, uppfyllnadsgrad (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010
Nöjda brukare (HVB barn och unga) (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010
Nöjda brukare (HVB vuxna) (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010
Nöjda brukare (enheten för hemlösa) (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Nöjda brukare (stöd och service till personer med funktionsnedsättning) (Vision 2030)	tas fram 2008	100 %	2009-2010
Andel familjehem med grundutbildning (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010
Antal hemlösa (Vision 2030)	minska	minska	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Bidra till att fler evidensbaserade metoder införs i stadsdelsnämnderna	2007-2008
Följa upp och redovisa resultat av olika strukturerade metoder	2008
Utveckla och samordna samarbetsformer med landstinget avseende personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk	2008
Redovisa resultat av insatser för personer med missbruk och psykisk ohälsa	2008
Utveckla och samordna det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2008
Utreda införande av en vägen-vidare-garanti	2007-2008
Utreda införande av en värdighetsgaranti för personer med funktionsnedsättning	2008
Upphandla verksamhet inom socialpsykiatri och handledning	2008
Utforma stadsövergripande brukarundersökningar avseende stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2009
Genomföra en översyn gällande stadens mål, riktlinjer, insatser, kvalitetssäkring och uppföljning gällande arbetet med barn och ungdomar i behov av vård och stödinsatser	2008
Utreda formerna för kvalitetssäkringsarbete samt inrättande av inspektörsfunktion för individ- och familjeomsorgen	2008
Utreda möjligheterna för en garanti om anpassning av bostäder inom max 3 månader från beslutsdatum. I uppdraget ligger även att se över formerna samt arbetsformerna för genomförandegruppen	2008
Utarbeta förslag på lämpliga projekt att finansiera med de avsatta medlen för utbyggnad av boenden för hemlösa	2008
Utbilda familjehem	2007-2008
Utreda möjligheten att införa en vårdgaranti för missbrukare	2008

Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i nya utvecklingsområden i ytterstaden (även ExplN, SBR) (Vision 2030)	2008-2030
Prioritera insatser inom den fysiska planeringen för att skapa goda förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning (även ExplN, KF m.m.) (Vision 2030)	2008-2030

- **En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Skapa förutsättningar för att nya lösningar för miljö- och energiteknik används i stadsutvecklingsområden (även ExplN) (Vision 2030)	2008-2030
Konkretisera miljöprofileringen för Norra Djurgårdsstaden samt ett bostadsbyggnadsområde i söderort; Farsta, Gullmarsplan, Midsommarkransen eller liknande (även ExplN)	2008
Utforma och konceptutveckla miljöprofilbegreppet för byggprojekten Norra Djurgårdsstaden och i söderort (även ExplN)	2008
Utreda möjligheterna för en garanti om anpassning av bostäder inom max 3 månader från beslutsdatum	2008

- **Bostadsbyggnadstakten ska vara hög**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Antal påbörjade bostäder, exkl. ombyggnader	3 750	15 000	2007-2010
- varav i city (Vision 2030)	250	1 000	2007-2010
Antal färdigställda bostäder, exkl. ombyggnader	3 750	15 000	2007-2010
- varav i city (Vision 2030)	250	1 000	2007-2010

	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Tid från start-PM till beslutad detaljplan, enkelt planförfarande (utfall 2006: 11 månader)	10 månader	8 månader	6 månader
Tid från start-PM till beslutad detaljplan, normalt planförfarande (utfall 2006: 20 månader)	18 månader	15 månader	12 månader

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Inventera ej lagstiftade krav som fördyrar och fördröjer bostadsbyggnadsprocessen (även ExplN) (Vision 2030)	2007-2008
Effektivisera stadens interna processer avseende planläggning, bygglovshandling och bygganmälan (Vision 2030)	2008-2009
Utveckla dialogen med byggföretagen i syfte att påskynda bostadsbyggnadsprocessen och att utmana dem till att utveckla lönsamma lösningar för miljö- och energiteknik i nybyggandet av bostäder (även ExplN) (Vision 2030)	2008
Planera för långsiktig bostadsförsörjning med 80 000 nya bostäder (även ExplN) (Vision 2030)	2008-2030
Redovisa riktlinjer för hur stadsbilden kan förstärkas med nya höga hus i strategiska lägen (Vision 2030)	2008
Inom ramen för ny översiktsplan utreda hur stadens miljonprogramsområden långsiktigt ska utvecklas till attraktiva stadsutvecklingsområden (Vision 2030)	2008-2010
Inventera en permanent lösning för ”Showroom Stockholm”	2008
Genomföra särskilda insatser för fler småhus och radhus	2008
Fortsätta stadsutvecklingen av Henriksdal/Danvikslösen, Norra Station, Värtahamnen/Loudden, vid Årstafältet samt överdäckning av Klarastrandsleden, förnyelsen av city och ett fortsatt arbete inom söderortsvisionen	2008-
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner, bl.a. genom en tätare och mer varierad bebyggelse (även ExplN) (Vision 2030)	2008-2030

– **Framkomligheten i regionen ska öka**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för långsiktigt hållbar infrastruktur i samband med stadsutveckling	2008-2009
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom förbättrade kommunikationer (även ExplN, TRN) (Vision 2030)	2008-2030

– **Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för nya arrangemangsarenor (även IdN, ExplN) (Vision 2030)	2008-2010
Fortsätta att utreda byggandet av ett nytt stadsbibliotek (även FN) (Vision 2030)	2008-2009

- **Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Ny vision för Klarabergsgatan med nytt torg, Klaraplan	2008
Inleda upprustning och förnyelse av Riddarholmen	2008
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även ExplN, IdN, MHN, STOHAB) (Vision 2030)	2008-2010

- **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Arbeta för att såväl inner- som ytterstaden ska innehålla butiker, caféer, restauranger och andra serviceinrättningar i bottenvåningarna med kontor och bostäder på de övre våningarna	2008-2010
I samarbete med kyrkogårdsnämnden och exploateringsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras (även KN, ExplN)	2008-2010

Stadsbyggnadsnämnden: utrednings- och statistikkontoret

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Kundnöjdhet (skala 1-7) (utfall 2006:6,4)	6,5	6,6	6,6
Fakturerad tid i procent av totalt arbetad tid (utfall 2006: 62,6 %)	63 %	64 %	65 %

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Nämnden ska öka kunskapen om och dialogen med sina kunder	2008-2010
Verksamheten ska överföras till ett bolag inom Stockholms Stadshus AB	2008

Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2010
Max antal dygn där dygnsmedelvärdet för partiklar (PM10) överskrider 50 µg/m ³ (även MHN)	Max 35 dygn per år	minska
Max antal dygn där dygnsmedelvärdet för kvävedioxid (NO ₂) överskrider 60 µg/m ³ (även MHN)	Max 7 dygn per år	minska

- Framkomligheten i regionen ska öka

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Procentuell förlängning av restiden:			
inre infarter	minska	minska	minska
yttre infarter	minska	minska	minska
innerstadsgator	minska	minska	minska
tvärleder	minska	minska	minska
Essingeleden	minska	minska	minska
Södra Länken	minska	minska	minska
Totala variationen i restid	minska	minska	minska
Genomsnittshastighet för stombusstrafiken:			
innerstaden, km/h	minska	minska	minska
ytterstaden, km/h	minska	minska	minska
Nettotillskott av parkeringsplatser	öka	öka	öka
Andel åtgärdade punkter på åtgärdslistan för enkelt avhjälpda hinder	öka	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Åtgärder ska vidtas för att underlätta framkomligheten	2007-2008
Inriktningsbeslut för Förbifart Stockholm ska fattas	2007-2008
Inriktningsbeslut ska fattas för en östlig vägförbindelse	2007-2008
En översyn ska göras för att öka antalet parkeringsplatser	2008
Verka för ökad internationell tillgänglighet i transportsystemen (Vision 2030)	2008-2030
Verka för att innovativ transport- och miljöteknik tillämpas i regionens transportsystem (Vision 2030)	2008-2030

Bilaga 4:30

KF-aktivitet	Tidsperiod
Intensifiera arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom förbättrade kommunikationer (även ExplN, SbN) (Vision 2030)	2008-2030
Ta fram riktlinjer för arbeten i stadens gatunät	2008
Intensifiera arbetet för att skapa ökad framkomlighet genom att trimma trafiksignaler och införa ny teknik	2008
I samband med Järvalyftet se över möjligheten att förnya Stockholms nordvästra entré från E18	2008
Snöröjning på stadens trottoarer ska förbättras för att öka framkomligheten	2008

– Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Nöjdhet med:			
renhållning	tas fram 2008	öka	öka
snöröjning/sandning	tas fram 2008	öka	öka
belysning	tas fram 2008	öka	öka
skötsel park- och grönområden	tas fram 2008	öka	öka
klotter/skadegörelse	tas fram 2008	öka	öka
24-timmarsgarantin (andel av till trafikkontoret inrapporterade brister som åtgärdats inom 24 timmar):			
klotter	100 %	100 %	100 %
papperskorgar	100 %	100 %	100 %
städning	100 %	100 %	100 %
Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad	tas fram 2008	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Fortsätta utveckla samarbetet med City i Samverkan	2007-2008
Tidig vårstädning av gator och cykelbanor	2007-2008
Fullfölja försöket med CMA i dammbindning och halkbekämpning	2007-2008
Utöka försöket med avtal mellan staden och butiksägare om att hålla rent framför entréer samt på fasaden i anslutning till butiken	2008
Uppnå ett miljömässigt hållbart omhändertagande av snömassor	2008-2010
Staden ska arbeta mer aktivt med skadedjursbekämpning	2008
Genomföra trygghetsanpassning av motionsspår i samarbete med idrottsnämnden (även IdN)	2008

Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andel farligt avfall inklusive batterier och elavfall i soppåsen och grovavfall (även MHN)	minska	mindre än 0,1 %	2008-2010

- Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Andel av till trafikkontoret inrapporterade brister vid återvinningsstationerna som åtgärdats inom avtalstiden	100 %	100 %	100 %

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Fortsätta diskussionen med förpackningsindustrin om nedgrävning av återvinningsstationer (Vision 2030)	2008
Planera för nya återvinningsstationer (Vision 2030)	2008-2010
Verka för att skötseln av återvinningsstationerna förbättras i enlighet med avtalet med producenterna	2008-2010

Utbildningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2010
Andel skolor i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö (även MHN, FN, Sisab, Micasa)	öka	100 %

– **Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andel som aktivt valt förskoleverksamhet	öka	öka	2008-2010
Andel som aktivt valt grundskola	öka	öka	2008-2010
Andel som aktivt valt gymnasieskola	öka	öka	2008-2010
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns	öka	öka	2008-2010
Antal alternativ att välja bland inom förskola (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Antal alternativ att välja bland inom grundskola (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Antal alternativ att välja bland inom gymnasieskola (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Antal alternativ att välja bland inom vuxenutbildningen (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Antal alternativ att välja bland inom SFI (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel fristående aktörer som levererar verksamhet till staden inom förskola (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel fristående aktörer som levererar verksamhet till staden inom grundskola (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel fristående aktörer som levererar verksamhet till staden inom gymnasieskola (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel fristående aktörer som levererar verksamhet till staden inom vuxenutbildning (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel fristående aktörer som levererar verksamhet till staden inom SFI (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Erbjuda alla elever i särskolan de insatser som krävs för att var och en på ett fullgott sett ska kunna delta i skolverksamheten	2008-2010

– **Stockholms förskolor och skolor ska ge eleverna ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andel elever i år 9 med godkänt i alla kärnämnen, vid vårterminens slut (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel elever i år 9 som uppnått målen i alla ämnen, vid vårterminens slut (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel behöriga lärare i grundskolan (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 6 avseende lugn och arbetsro	ingen mätning	öka	2008-2010
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 6 avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	ingen mätning	öka	2008-2010
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 9 avseende lugn och arbetsro	ingen mätning	öka	2008-2010
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 9 avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	ingen mätning	öka	2008-2010
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt slutbetyg i matematik, vid vårterminens slut (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt slutbetyg i svenska (A), vid vårterminens slut (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt slutbetyg i engelska, vid vårterminens slut (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel elever med godkänt slutbetyg i alla ämnen i gymnasieskolan (exkl. IV-programmet), vid vårterminens slut (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel behöriga lärare i gymnasieskolan (Vision 2030)	öka	öka	2008-2010
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och arbetsro	ingen mätning	öka	2008-2010
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	ingen mätning	öka	2008-2010
Stockholmarnas upplevelse av kvalitet inom skolan	öka	öka	2008-2010
Andelen aktörer som erbjuder kombinerad yrkesrelaterad svenska med praktik	öka	öka	2008-2010
Andelen elever som får godkänt på de nationella proven	öka	öka	2008-2010
Oanmäld frånvaro i skolan	minska	minska	2008-2010
Andel godkända SFI-elever efter ett år	öka	öka	2008-2010

Anm. KF-indikatorerna gällande betyg avser betygen direkt vid vårterminens slut. Dessa kommer inte att vara jämförbara med andel godkända elever som SCB sammanställer och publicerar vid respektive årsslut. SCB samlar under hösten in kompletteringar av betygen som vissa elever genomfört under sommaren. SCB-statistiken kommer därför sannolikt uppvisa bättre värden för andel godkända elever.

Skolundersökningen genomförs av utbildningsförvaltning vartannat år. Då det endast brukar vara små variationer i svaren anses inte kostnaden för att genomföra undersökningen varje år vara motiverad. Dessutom finns en risk att de som svarar tröttnar om undersökningen kommer för ofta.

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
En omfattande satsning på läsning ska genomföras i år 0-6 i grundskolan (Vision 2030)	2007-2010
Metoder att utvärdera kunskapsresultaten redan under de första skolåren ska tas fram (Vision 2030)	2008
Riktlinjer för arbetet mot mobbning ska tas fram och alla skolor ska ha likabehandlingsplaner mot mobbning	2008
Erbjuda lärare möjlighet att delta i kompetensutveckling samt ge obehöriga lärare möjlighet att bli behöriga genom kompetensutveckling och validering (Vision 2030)	2007-2010
Nya karriärvägar ska skapas för lärare (Vision 2030)	2007-2010
Prioritera insatser som ökar gymnasieelevernas förutsättningar och motivation till högre utbildning (Vision 2030)	2008-2010
I avvaktan på gymnasiereformen 2009 ska den kvalificerade yrkesutbildningen ses över i enlighet med Vision 2030	2008-2010
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar (även SDN/individ- och familjeomsorg, SotN)	2007-2010
Erbjuda alla elever i särskolan de insatser som krävs för att var och en på ett fullgott sätt ska kunna delta i skolverksamheten	2008-2010
I samarbete med brand- och räddningsnämnden kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper (även SDN/äldreomsorg)	2008-2010
Förbättra skolbarnens möjlighet att ta del av kulturlivet (även KuN)	2008

- **Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamhet ska öka – trygghet, värdighet och inflytande ska prägla hela omsorgen**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Totalkonsumtion av alkohol och narkotika avseende ungdomar i år 9 och åk 2 gymnasiet (Vision 2030)	-10 %	minska	2008-2010

- **Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna ska öka**

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Hyseskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	minska	minska	2008-2010

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka kring ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna (även SDN/förskola)	2008-2010

Äldrenämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2010
Andel äldreboenden i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö (även MHN, FN och Micasa)	öka	100 %

- Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns (även SDN/äldreomsorg)	tas fram 2008	öka	öka
Antal alternativ inom vård- och omsorgsboende (även SDN/äldreomsorg)	öka	öka	öka
Antal alternativ inom hemtjänst (även SDN/äldreomsorg)	öka	öka	öka
Antal fristående aktörer inom vård- och omsorgsboenden som levererar verksamhet i valfrihetssystemet (även SDN/äldreomsorg)	öka	öka	öka
Andel som aktivt valt hemtjänst (även SDN/äldreomsorg)	öka	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra riktade informationsinsatser för att underlätta medborgarnas valfrihet inom äldreområdet	2008-2010
Utveckla samarbetet med frivilligorganisationerna	2008-2010

- Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamhet ska öka – trygghet, värdighet och inflytande ska präglade hela omsorgen

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål totalt	Tidsperiod för målet
Andel nöjda omsorgstagare (Vision 2030)	79 %	81 %	2008-2010
Andel av verksamheterna som bedrivs i enlighet med gällande avtal (Vision 2030)	100 %	100 %	2008-2010
Andelen med lägst grundutbildning inom omsorgsverksamheten ökar i staden (Vision 2030)	87 %	89 %	2008-2010

Bilaga 4:36

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Utbyggnad ska planeras och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska ske löpande	2008-2010
En utveckling av systematisk uppföljning av insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet ska ske	2008-2010
Ett kansli för biståndsbedömning inom äldreomsorgen inrättas	2008
Medarbetarnas kompetens och utbildningsgrad ska öka	2008-2010
Följa regeringens arbete med att utarbeta en värdighetsgaranti för äldreomsorgen	2008
I samarbete med kommunstyrelsen genomföra särskilda utbildningsinsatser för äldreomsorgens chefer	2008-2010
Utveckla kulturinsatserna inom äldreomsorgen	2008
Minimibemanning på demensboenden ska utredas	2008
En boendegaranti ska utredas	2008
Genomföra en kartläggning av särskilda boenden för äldre samt bedöma efterfrågan och utreda det framtida behovet av olika boendeformer, i samarbete med kommunstyrelsen	2008
Genomföra analys av äldreomsorgens verksamhetsnytta i relation till resurstilldelning, kundnöjdhet och befintlig kompetens	2008
Kostprojektet fortsätter	2008
I samarbete med kommunstyrelsen göra en genomlysning av äldreomsorgen med inriktning på ledning och styrning	2008

Indikatorer för Stockholms Stadshus AB

Bostadsbolagen

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Antal kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköpts och ombildats till bostadsrätter	öka	öka	öka

Micasa fastigheter i Stockholm AB

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Andel äldreboenden i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö (även MHN)	öka	öka	100 %

Skolfastigheter i Stockholm AB (Sisab)

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Andel skolor i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö (även MHN)	öka	öka	100 %

Stockholms Hamn AB

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc. (även IdN, MHN, ExplN, SbN)	2008-2030

Stockholm Business Region AB

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Näringslivets uppfattning om staden (nöjdhet)	öka	öka	öka
Andel nystartade företag	öka	öka	öka
Antal företag som går i konkurs	minska	minska	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i nya utvecklingsområden i ytterstaden (även ExplN, SbN) (Vision 2030)	2008-2030

- Stockholmare ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

KF-aktivitet	Tidsperiod
Genomföra informations- och marknadsföringsinsatser för att göra Skogskyrkogården som världsarv mer tillgängligt för besökare (även KN)	2008-2009

Stockholm Vatten AB

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

- En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Indikatorer för kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

KF-indikator	Mål 2008	Mål 2009	Mål 2010
Andel sjöar med minskad eller bibehållen total fosfathalt (även MhN)	öka	öka	100 %

Peng, schabloner och ersättningsnivåer

Grundschablonen för förskoleverksamhet för 2008 utgår enligt följande.

Prestation (kr)	<i>1/1 2007</i>	1/1 2008
Grundschablon 1-3 år*	<i>119 910</i>	125 145
Grundschablon 4-5 år*	<i>100 660</i>	105 055
Allmän förskoleschablon	<i>47 840</i>	49 930

* Avgår dagbarnvårdare, 15 800 kr för lokalkostnader

Tillägg dagbarnvårdare, 4 800 kr för slitage

Stadsdelsnämnderna har erhållit grundschabloner för förskolan utifrån inskrivningen den 31 mars 2007. Slutlig justering av budget år 2008 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna barn under år 2008 och regleras i tertialrapport 2. Medel för omsorg på obekvämt arbetstid ingår i förskoleschablonen.

Grundschablonen för grundskoleverksamhet för 2008 utgår enligt följande.

Prestation (kr)	<i>1/7 2007</i>	1/1 2008
Grundschablon skolår 0-3	<i>59 590</i>	62 615
Grundschablon skolår 4-6	<i>63 710</i>	66 945
Grundschablon skolår 7-9	<i>74 100</i>	77 860

Schablonen för skolbarnsomsorg för 2008 utgår enligt följande.

Prestation (kr)	<i>1/1 2007</i>	1/1 2008
Grundschablon*	<i>38 400</i>	39 405

* För barn inskrivna hos dagbarnvårdare och för barn i skolår 4-6 avgår 8 400 kr för lokalkostnader. För barn inskrivna i familjedaghem lämnas istället ett tillägg på 4 800 kr för slitage.

I schablonen för skolbarnsomsorg ingår statsbidragsmedel för kvalitetssäkrande åtgärder med anledning av maxtaxereformen.

Utbildningsnämnden har erhållit grundschabloner för grundskolan och skolbarnsomsorg utifrån inskrivningen den 31 mars 2007. Slutlig justering av budget år 2008 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna elever under år 2008 och regleras i tertialrapport 2.

Grundschablon för undervisning obligatorisk särskola för 2008 utgår enligt följande.

<i>Kronor/elev</i>	<i>1/7 2007</i>	<i>1/1 2008</i>
Behovsgrupp 1 skolår 0-3	149 313	158 237
Behovsgrupp 2 skolår 0-3	197 391	209 476
Behovsgrupp 3 skolår 0-3	280 232	297 764
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 0-3	391 910	416 785
Behovsgrupp 1 skolår 4-6	153 076	162 187
Behovsgrupp 2 skolår 4-6	201 153	213 425
Behovsgrupp 3 skolår 4-6	283 995	301 714
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 4-6	395 673	420 734
Behovsgrupp 1 skolår 7-10	163 512	173 151
Behovsgrupp 2 skolår 7-10	211 590	224 390
Behovsgrupp 3 skolår 7-10	294 431	312 678
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 7-10	406 110	431 699

Skolskjutsschablon obligatorisk särskola 2008 utgår enligt följande.

<i>Kronor/elev</i>	<i>1/1 2007</i>	<i>1/1 2008</i>
Behovsgrupp 1 skolår 0-10	4 584	4 885
Behovsgrupp 2 skolår 0-10	12 223	13 027
Behovsgrupp 3 skolår 0-10	42 780	45 593
Behovsgrupp 4 o 5 skolår 0-10	67 225	71 645

Tilläggschablon för särskoleelever i skolbarnsomsorg

<i>Kronor/elev</i>	<i>1/1 2007</i>	<i>1/1 2008</i>
Behovsgrupp 1 skolår 0-6	92 176	98 236
Behovsgrupp 2 skolår 0-6	104 174	111 023
Behovsgrupp 3 skolår 0-6	130 675	139 267
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 0-6	172 299	183 628

I schablonerna för den obligatoriska särskolan ingår medel för alla resurser som krävs för att fullgöra skoluppdraget och innefattar även medel till lokaler och skolskjuts (skolskjutsschablonen). Utöver ovanstående schablon utgår ordinarie skolbarnsomsorgsschablon.

För elever i behovsgrupp 5 utgår preliminärt schablon enligt samma nivå som behovsgrupp 4. I samband med tertialrapport 2 för 2008 ska utbildningsnämnden redovisa de faktiska kostnaderna för dessa elever. Utbildningsnämnden kommer, efter prövning, att kompenseras i den mån schablonen inte räckt till.

Utbildningsnämnden har erhållit grundschabloner utifrån inskrivningen den 31 mars 2007. Slutlig justering av budget år 2008 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna barn under år 2008 och regleras i tertialrapport 2.

**Peng till enskilda anordnare av förskoleverksamhet
Hel och deltid 1-3 år**

Stadsdelsnämnd	Schablon fr.o.m 1 jan	Genom- snittlig avgift	Myndig- hets- utövning	Moms komp.	Peng fr.o.m. 1 jan	Dagbarnv.* peng
Rinkeby-Kista	125 145	-4 520	-1 251	7 434	126 807	115 807
Spånga-Tensta	125 145	-7 220	-1 251	7 434	124 107	113 107
Hässelby-Vällingby	125 145	-7 960	-1 251	7 434	123 367	112 367
Bromma	125 145	-9 730	-1 251	7 434	121 597	110 597
Kungsholmen	125 145	-9 990	-1 251	7 434	121 337	110 337
Norrmalm	125 145	-10 630	-1 251	7 434	120 697	109 697
Östermalm	125 145	-9 950	-1 251	7 434	121 377	110 377
Södermalm	125 145	-9 920	-1 251	7 434	121 407	110 407
Enskede-Årsta-Vantör	125 145	-7 580	-1 251	7 434	123 747	112 747
Skarpnäck	125 145	-8 040	-1 251	7 434	123 287	112 287
Farsta	125 145	-8 290	-1 251	7 434	123 037	112 037
Älvsjö	125 145	-9 860	-1 251	7 434	121 467	110 467
Hägersten-Liljeholmen	125 145	-9 560	-1 251	7 434	121 767	110 767
Skärholmen	125 145	-4 860	-1 251	7 434	126 467	115 467

* Avgår dagbarnvårdare 15 800 kronor för lokalkostnader

* Tillägg dagbarnvårdare 4 800 kronor för slitage

**Peng till enskilda anordnare av förskoleverksamhet
Hel och deltid 4-5 år**

Stadsdelsnämnd	Schablon fr.o.m 1 jan	Genom- snittlig avgift	Myndig- hets- utövning	Moms komp.	Peng* fr o m 1 jan	Dagbarnv.* peng
Rinkeby-Kista	105 055	-4 520	-1 051	6 240	105 725	94 725
Spånga-Tensta	105 055	-7 220	-1 051	6 240	103 025	92 025
Hässelby-Vällingby	105 055	-7 960	-1 051	6 240	102 285	91 285
Bromma	105 055	-9 730	-1 051	6 240	100 515	89 515
Kungsholmen	105 055	-9 990	-1 051	6 240	100 255	89 255
Norrmalm	105 055	-10 630	-1 051	6 240	99 615	88 615
Östermalm	105 055	-9 950	-1 051	6 240	100 295	89 295
Södermalm	105 055	-9 920	-1 051	6 240	100 325	89 325
Enskede-Årsta-Vantör	105 055	-7 580	-1 051	6 240	102 665	91 665
Skarpnäck	105 055	-8 040	-1 051	6 240	102 205	91 205
Farsta	105 055	-8 290	-1 051	6 240	101 955	90 955
Älvsjö	105 055	-9 860	-1 051	6 240	100 385	89 385
Hägersten-Liljeholmen	105 055	-9 560	-1 051	6 240	100 685	89 685
Skärholmen	105 055	-4 860	-1 051	6 240	105 385	94 385

* Avgår dagbarnvårdare 15 800 kronor för lokalkostnader

* Tillägg dagbarnvårdare 4 800 kronor för slitage

Bilaga 5:4

Peng till enskilda anordnare av allmän förskola

	Schablon	Genomsnittlig avgift	Utbnerhåller	Myndighetsutövning	Moms komp.	Peng
Allmän förskola	49 930	0	49 930	-499	2 966	52 397

Peng till enskilda anordnare av skolbarnsomsorg Skolbarnsomsorg 6-9 år

Stadsdelsnämnd	Schablon	Genomsnittlig avgift	Myndighetsutövning	Moms komp.	Peng*	Dagbarnv.* peng	10-12 år exkl. lokal kostnad
Rinkeby-Kista	39 405	-2 770	-394	2 341	38 582	34 982	30 182
Spånga-Tensta	39 405	-4 800	-394	2 341	36 552	32 952	28 152
Hässelby-Vällingby	39 405	-5 640	-394	2 341	35 712	32 112	27 312
Bromma	39 405	-6 610	-394	2 341	34 742	31 142	26 342
Kungsholmen	39 405	-6 430	-394	2 341	34 922	31 322	26 522
Norrmalm	39 405	-6 680	-394	2 341	34 672	31 072	26 272
Östermalm	39 405	-6 590	-394	2 341	34 762	31 162	26 362
Södermalm	39 405	-6 380	-394	2 341	34 972	31 372	26 572
Enskede-Årsta-Vantör	39 405	-5 130	-394	2 341	36 222	32 622	27 822
Skarpnäck	39 405	-5 670	-394	2 341	35 682	32 082	27 282
Farsta	39 405	-5 610	-394	2 341	35 742	32 142	27 342
Älvsjö	39 405	-6 510	-394	2 341	34 842	31 242	26 442
Hägersten-Liljeholmen	39 405	-6 240	-394	2 341	35 112	31 512	26 712
Skärholmen	39 405	-3 640	-394	2 341	37 712	34 112	29 312

* Avgår dagbarnvårdare 8 400 kronor för lokalkostnader

* Tillägg dagbarnvårdare 4 800 kronor för slitage

Peng till fristående grundskola och internationella skolor

	Schablon fr.o.m 1 jan	Avdrag skolplikts- bevakning	Moms komp.	Peng fr o m 1 jan
Peng skolår 0-3	62 615	-1 878	3 644	64 381
Peng skolår 4-6	66 945	-2 008	3 896	68 833
Peng skolår 7-9	77 860	-2 336	4 531	80 056

Utbildningsnämnden har erhållit schabloner för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och grundskola utifrån inskrivningen den 31 mars 2007. Slutlig justering av budget år 2008 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna barn/elever under år 2008 och regleras i tertialrapport 2.

Schabloner gymnasieskola

<i>Kronor/elev</i>	<i>1/1 2007</i>	<i>1/1 2008</i>
	74 998	76 516

Schabloner SFI

<i>Kronor/elev</i>	<i>1/1 2007</i>	<i>1/1 2008</i>
	23 468	23 468

Schabloner frivillig särskola (gymnasiesärskola)

<i>Kronor/elev</i>	<i>1/1 2007</i>	<i>1/1 2008</i>
Behovsgrupp 1	162 340	168 414
Behovsgrupp 2	216 094	224 973
Behovsgrupp 3	325 501	340 087
Behovsgrupp 4	456 832	478 270
Behovsgrupp 5	456 832	478 270

Schabloner 2008– stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Eget boende med boendesöd	65 000		
Servicebostad:		Daglig verksamhet:	
Grundpeng (0-10 poäng)	157 300	Daglig verksamhet -Heltid:	
Nivå 1 (10-20 poäng)	257 600	Nivå 1 (0-15 poäng)	93 800
Nivå 2 (21-30 poäng)	357 900	Nivå 2 (16-25 poäng)	189 000
Nivå 3 (31-40 poäng)	512 200	Nivå 3 (26-40 poäng)	241 200
Nivå 4 (41-50 poäng)	720 700	Nivå 4 (41-55 poäng)	308 200
Nivå 5 (51-60 poäng)	914 500	Nivå 5 (56-70 poäng)	375 200
Nivå 6 (61-70 poäng)	1 054 700	Nivå 6 (71-85 poäng)	416 700
Nivå 7 (71-80 poäng)	1 186 000	Nivå 7 (86-100 poäng)	475 900
Nivå 8 (81-100 poäng)	1 415 300		
Gruppbostad:		Daglig verksamhet - Deltid:	
Grundpeng (0-20 poäng)	242 000	Nivå 1 (0-15 poäng)	75 000
Nivå 1 (21-30 poäng)	442 600	Nivå 2 (16-25 poäng)	151 200
Nivå 3 (31-40 poäng)	596 900	Nivå 3 (26-40 poäng)	193 000
Nivå 3 (41-50 poäng)	805 400	Nivå 4 (41-55 poäng)	246 600
Nivå 4 (51-60 poäng)	999 200	Nivå 5 (56-70 poäng)	300 200
Nivå 5 (61-70 poäng)	1 139 400	Nivå 6 (71-85 poäng)	333 400
Nivå 6 (71-80 poäng)	1 270 700	Nivå 7 (86-100 poäng)	380 700
Nivå 7 (81-100 poäng)	1 500 000		
Nattschabloner - Egen regi (per enhet)	411 000	Daglig verksamhet-med personlig assistans, Heltid	
Nattschabloner -Köpt plats (per person)	102 700	Nivå 1 (0-15 poäng)	65 700
		Nivå 2 (16-25 poäng)	132 300
Barnboende:		Nivå 3 (26-40 poäng)	168 800
Barnboende över 12 år		Nivå 4 (41-55 poäng)	215 800
Grundpeng (0-20 poäng)	242 000	Nivå 5 (56-70 poäng)	262 600
Nivå 1 (21-30 poäng)	442 600	Nivå 6 (71-85 poäng)	291 700
Nivå 2 (31-40 poäng)	596 900	Nivå 7 (86-100 poäng)	333 100
Nivå 3 (41-50 poäng)	805 400		
Nivå 4 (51-60 poäng)	999 200	Daglig verksamhet-med personlig assistans, Deltid	
Nivå 5 (61-70 poäng)	1 139 400	Nivå 1 (0-15 poäng)	52 500
Nivå 6 (71-80 poäng)	1 270 700	Nivå 2 (16-25 poäng)	105 800
Nivå 7 (81-90 poäng)	1 500 000	Nivå 3 (26-40 poäng)	135 100
		Nivå 4 (41-55 poäng)	172 600
Nattschabloner -Köpt plats (per person)	102 700	Nivå 5 (56-70 poäng)	210 100
		Nivå 6 (71-85 poäng)	233 400
Familjehem för barn	225 700	Nivå 7 (86-100 poäng)	266 500
Barnboende under 12 år	1 500 000		
Korttidsvistelse:			
Dygnersättning korttidsvistelse:			
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	48 000		
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	119 900		
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	191 900		
Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	263 900		
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	76 500		
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	191 200		
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	305 900		
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	420 700		
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	108 900		
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	272 200		
Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	435 500		
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	598 900		

Ersättningsnivåer år 2008 för hemtjänst i ordinärt boende, avlösning och ledsagning. För kommunala utförare fastställer resp. nämnd ersättningen.

Ersättningen har höjts med två procent jämfört med 2007

Nivå	Antal timmar per månad	Enskild regi kr/månad
0	enbart larm	55
1	0 - 1,4	278
2	1,5 - 2,4	552
3	2,5 - 3,4	809
4	3,5 - 6,4	1 098
5	6,5 - 10,7	2 196
6	10,8 - 15,1	3 577
7	15,2 - 23,7	4 964
8	23,8 - 32,4	7 680
9	32,5 - 37,6	9 339
10	37,7 - 52,8	12 509
11	52,9 - 68,0	16 493
12	68,1 - 83,1	20 649
13	83,2 - 98,3	23 931
14	98,4 - 113,5	29 640
15	113,6 - 136,2	35 172
16	136,3 - 166,5	40 950
17	166,6 - 227,2	51 533
18	individuell bedömning	

Ersättningsnivåer vid timersättning år 2008. För kommunala utförare fastställer resp. nämnd ersättningen.

Ersättningen har höjts med två procent jämfört med 2007

Tid	Enskild regi kr/timme
dag 07:00-19:00	274
kväll 19:00-22:00	292
natt 22:00-07:00	317
fredag 19:00-måndag 07:00	317
storhelger	359

Schablon för flyktingmottagande utgår enligt följande.

	kr
0-15 år	31 439
16-64 år	35 897
65- år	22 889

Volymer, antal barn i budget 2008

Förskoleverksamhet

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2007-2010 för det totala antalet barn i förskoleverksamhet.

<i>Verksamhet</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
Förskoleverksamhet 1-5 år	41 200	42 900	44 000	44 800
<i>varav enskild förskoleverksamhet</i>	<i>13 600</i>	<i>14 200</i>	<i>14 500</i>	<i>14 800</i>

Grundskola inkl. förskoleklass

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2007-2010 för det totala antalet elever i grundskola inkl. förskoleklass.

<i>Verksamhet</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
Grundskola inkl. förskoleklass	72 600	72 800	72 800	73 300
<i>varav fristående grundskola inkl. förskoleklass*</i>	<i>12 700</i>	<i>13 200</i>	<i>13 200</i>	<i>13 300</i>

* Fr.o.m. 2008 ingår ca 500 elever i internationella skolor i fristående skolor.

Skolbarnsomsorg

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2007-2010 för det totala antalet barn i skolbarnsomsorg.

<i>Verksamhet</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
Skolbarnsomsorg 6-12 år	27 100	27 800	28 800	29 900
<i>varav enskild skolbarnsomsorg</i>	<i>5 400</i>	<i>5 500</i>	<i>5 700</i>	<i>5 900</i>

Särskola

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2007-2010 för det totala antalet elever i särskola.

<i>Verksamhet antal elever</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
Obligatorisk särskola inkl. förskoleklass	900	900	900	900
Skolbarnsomsorg i obligatorisk särskola	450	400	400	400
Frivillig särskola	350	350	350	350

Bilaga 6:2

Gymnasieskola

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2007-2010 för det totala antalet elever i gymnasieskolan.

<i>Verksamhet</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
Gymnasieskola	25 800	26 200	26 400	26 400
varav fristående gymnasieskola	8 500	9 300	10 000	10 400

SFI

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2007-2010 för det totala antalet elever i SFI.

<i>Verksamhet, antal heltidsstuderande</i>	<i>Budget 2007</i>	<i>Budget 2008</i>	<i>Plan 2009</i>	<i>Plan 2010</i>
Stockholms elever i SFI- utbildning	6 600	6 500	6 500	6 100

Avgifter m.m.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Avgifter för förskola och skolbarnsomsorg

Taxan är indelad i hel- och deltidstaxa.

Heltidstaxa

Heltidstaxan tillämpas på förskolebarn 1-3 år med en vistelsetid som överstiger 30 timmar per vecka i stadens förskoleverksamhet.

Barn 1:	3 % av hushållets inkomster	dock högst 1 260 kr/månad
Barn 2:	2 % av hushållets inkomster	dock högst 840 kr/månad
Barn 3:	1 % av hushållets inkomster	dock högst 420 kr/månad
Barn 4 och följande:	Ingen avgift	

Deltidstaxa

Deltidstaxa tillämpas på förskolebarn 1-3 år med deltidsvistelse om högst 30 timmar per vecka, förskolebarn 4-5 år fr.o.m. augusti det år barnet fyller fyra år, med en vistelsetid som överstiger 15 timmar per vecka och skolbarn i stadens skolbarnsomsorg.

Barn 1:	2 % av hushållets inkomster	dock högst 840 kr/månad
Barn 2:	1 % av hushållets inkomster	dock högst 420 kr/månad
Barn 3:	1 % av hushållets inkomster	dock högst 420 kr/månad
Barn 4 och följande:	Ingen avgift	

Den högsta avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det yngsta barnet i hushållet och den närmast lägre avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det närmast äldre barnet. Fr.o.m. det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

I den avgiftsgrundade inkomsten ingår lön före skatt, inkomst av näringsverksamhet och skattepliktiga transfereringar. Skattefria transfereringar som bostadsbidrag och barnbidrag ingår däremot inte.

Avgift debiteras 12 månader per år för förskoleverksamhet och 12 månader per år för skolbarnsomsorg, en månad i efterskott.

Barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling, har enligt kap 2 a, § 9 och 10 skollagen, rätt till avgiftsfri förskola med max. 15 timmar i veckan eller 525 tim/år.

För barn över 12 år som, efter beslut av stadsdelsnämnden, erhåller korttidstillsyn enligt 9 § 7p LSS, utgår ingen avgift tidigast fr.o.m. månadsskiftet efter det att barnet fyllt 12 år.

Bilaga 7:2

Öppen fritidsverksamhet

Medlemsavgiften för barn 10-12 år, som deltar i öppen fritidsverksamhet i kommunal regi, fastställs till 200 kronor per termin för 2008.

Avgifter för sommarkoloniverksamhet (kollo)

Kollotaxa 2008

Hushållsinkomst kr/mån	Dygnavgift per barn i kolloverksamhet, kronor			
	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
0 -10 000	50	40	30	20
10 001-20 000	100	80	60	40
20 001-30 000	175	140	105	70
30 001-40 000	250	200	150	100
40 001-	350	270	200	140

Avgifter m.m. för äldreomsorg

En högsta avgift för insatser inom ramen för hemtjänst i ordinärt boende och särskilt boende, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård regleras i socialtjänstlagen. Avgiften baseras på prisbasbeloppet och beräknas som en tolfedel av 0,48 multiplicerat med prisbasbeloppet (41 000 kronor för år 2008) vilket motsvarar 1 640 kronor.

Minimibeloppet, det belopp den enskilde ska ha rätt att behålla av sina egna medel när skatt, nettokostnad för bostaden och avgiften för äldreomsorg är betald är för ensamstående i eget boende en tolfedel av 129,4 procent av prisbasbeloppet (4 421 kr per månad) och för makar en tolfedel av 112 procent av basbeloppet (3 827 kr vardera per månad). För personer i särskilt boende med heldygnsvård förbehålls en tolfedel av 85,9 procent av basbeloppet (2 935 kronor per månad) och kvarboende maka/make/partner en tolfedel av 129,4 procent av prisbasbeloppet (4 421 kronor).

Avgiften för insatser i hemmet, dagverksamhet, korttidsvård och boende med heldygnsvård är indelad i sex avgiftsgrupper:

Grupp	1/12 av prisbasbelopp	Kr/mån	Insats
1.	0,032	105	Enbart trygghetslarm eller grundavgift i servicehus.
2.	0,110	375	Utdelning av matlåda, hemtjänst upp till 2 timmar per månad.
3.	0,201	685	Hemtjänst vardagar 1-2 gånger per vecka. Dagverksamhet 1-2 dagar per vecka.
4.	0,268	915	Hemtjänst 3-5 vardagar i veckan dagtid. Dagverksamhet 3-5 vardagar per vecka.
5.	0,370	1 260	Hemtjänst alla dagar och/eller kvällar. Dagverksamhet 6-7 dagar per vecka.
6.	0,480	1 640	Hemtjänst hela dygnet i eget boende och servicehus. Korttidsvård och särskilt boende med heldygnsomsorg.

Avgiften för tillfällig hjälp är 185 kr/tim (0,46 procent av basbeloppet), vilket är detsamma som stadens självkostnadspris.

Avgiften för kost och förbrukningsartiklar i särskilt boende med heldygnsomsorg och för korttidsvård är 2 500 kr/mån (en tolfedel av 73,3 procent av basbeloppet).

Avgiften för kost i dagverksamhet är 33 kr/dag (0,08 procent av basbeloppet).

Avgiftsunderlaget beräknas på den inkomst den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna. Med inkomst avses alla former av inkomstgrundande pensioner, privata pensionsförsäkringar m.fl. Vidare beaktas aktuella inkomster av tjänst, näringsverksamhet och livränta samt inkomst av kapital.

Särskilda övergångsregler finns för de som fyller 65 år och som tidigare haft avgifter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Avgifter m.m. för stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Avgifterna för vård och omsorg ska tas ut med viss procent av den inkomst som överstiger lägsta avgiftsgrundande inkomst respektive folkpension plus pensionstillskott i enlighet med vad som står i socialtjänstförvaltningens tillämpningsanvisningar den 27 juni 2002 och i kommunfullmäktiges beslut den 13 maj 2002. Avgifter under 50 kronor per månad debiteras inte.

Nedanstående belopp är uträknade efter fastställt prisbasbelopp för 2008.

Bilaga 7:4

Avgift för trygghetslarm, hemhjälp m.m.

- Avgiften för trygghetslarm i eget boende och i servicehusboende om den enskilde har enbart larm ska uppgå till 105 kronor per månad motsvarande 0,032 procent av prisbasbeloppet. Avgifter ska inte tas ut av personer tillhörande LSS personkrets.
- För SoL-insatserna hemhjälp, korttidsvistelse/korttidsboende samt boende med heldygnsomsorg ska avgiften för hjälp två timmar per månad uppgå till 375 kronor motsvarande 0,11 procent av prisbasbeloppet. För hjälp tre timmar eller mer per månad ska avgiften uppgå till 685 kronor motsvarande 0,201 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för tillfälliga insatser från hemtjänsten ska uppgå till 185 kronor per timme motsvarande 0,46 procent av prisbasbeloppet, dock maximalt till 685 kronor per månad.
- Avgiften för distribution av matlåda ska uppgå till 375 kronor per månad motsvarande hjälp två timmar per månad. Om personen har hjälp med distribution av matlåda och hemhjälp ska avgiften uppgå till 685 kronor per månad motsvarande 0,201 procent av prisbasbeloppet.

Avgift för kost

- Avgiften för kost i daglig verksamhet enligt LSS ska uppgå till 25 kronor per dag, motsvarande 0,06 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för kost i dagverksamhet enligt SoL ska uppgå till 33 kronor per dag, motsvarande 0,08 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för kost i korttidsvistelse enligt SoL och LSS för barn och vuxna ska uppgå till 49 kronor per heldag, motsvarande 0,12 procent av prisbasbeloppet och 25 kronor för halv dag, motsvarande 0,06 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för kost i korttidsboende enligt SoL för vuxna ska uppgå till 82 kronor per dygn motsvarande 0,20 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för kost i boende med heldygnsomsorg ska uppgå till 2 500 kronor per månad motsvarande 73,3 procent av prisbasbeloppet.

Förbehållsbelopp

- Förbehållsbeloppet för ensamstående under 65 år i eget boende eller i boende med särskild service ska uppgå till 5 125 kronor per månad motsvarande 150 procent av prisbasbeloppet. För makar eller partners i eget boende uppgår förbehållsbeloppet till 5 125 per månad vardera motsvarande 150 procent av prisbasbeloppet, dvs. 10 250 kronor.
- Förbehållsbeloppet för personer boende i särskilda boendeformer med helinackordering enligt SoL, där kost ingår, ska uppgå till 3 638 kronor per månad.

Avgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m.

Egenavgiften för vård och behandling av missbrukare i HVB och familjehem är 80 kr/ dygn av sjukpenningen (3 kap 15 § AFL). För personer som saknar eller har låg sjukpenning kan avgiften sänkas helt eller delvis. Om personen genom att betala kostnaden blir beroende av försörjningsstöd ska kostnaden efterges. Egenavgiften fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpåtgärder (stöd- och omvårdnadsboende) är egenavgiften 151 kr/dygn, varav 70 kr är avgift för boende och 81 kr är avgift för mat.

Vid placering för stöd- och omvårdnadsboende i familjehem är egenavgiften 114 kr/dygn, varav 33 kr är avgift för boendet och 81 kr är avgift för mat.

Egenavgiften för mat i HVB och familjehem är 81 kr/dag avseende frukost, lunch och middag, motsvarande 0,2 % av prisbasbeloppet. Avgiftsnedsättning ska tillämpas när vissa måltider inte intages på institutionen/i familjehemmet. En förutsättning är att detta anmälts i förväg till institutionen/familjehemmet. Avgiften för frukost samt lunch eller middag är 48 kr/dag, motsvarande 0,12 % av prisbasbeloppet och för frukost 25 kr/dag, motsvarande 0,06 % av prisbasbeloppet.

Egenavgiften för vård och behandling avser endast vuxna missbrukare. Egenavgiften för andra stöd- och hjälpåtgärder (stöd-/omvårdnadsboende) avser samtliga placerade.

Kategori	vård/boende	avgift/lagrum	kostnad för den enskilde
Behandlingshem, LVM-hem (HVB)	Vård och behandling för missbruk	80 kr/dag enligt 8 kap. 1 § SoL	Bör efterges helt eller delvis enligt 9 kap. 4 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Familjehem	Vård för missbruk	80 kr/dag enligt 8 kap. 1 § SoL	Bör efterges helt eller delvis enligt 9 kap. 4 § SoL om personen saknar betalningsförmåga

Bilaga 7:6

Stöd-/omvårdnadsboende (HVB)	Stödboende/omvårdnad för missbruk och psykiska problem	151 kr/dag (boende 70 kr samt matkostnad 81 kr) ¹	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Arbetskooperativ	Stödboende för missbruk	151 kr/dag (boende 70 kr samt matkostnad 81 kr) ¹	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Familjehem	Stödboende/omvårdnad för missbruk och psykiska problem	114 kr/dag (boende 33 kr samt matkostnad 81 kr) ¹	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Korttidsboende	Stödboende för missbruk och psykiska problem	151 kr/dag (boende 70 kr samt matkostnad 81 kr) ¹	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga
Nattlogi	Boende	50 kr per natt (måltider debiteras inte)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga

¹ Om inte alla måltider intages i HVB-hemmet eller i familjehemmet kan matkostnaden reduceras till 25 kr per dag för den som endast äter frukost i hemmet och till 48 kr per dag för den som äter frukost och lunch eller frukost och middag. Förutsättningen är att detta anmälts i förväg till institutionen eller familjehemmet.

Riktlinjer för nämndernas internprissättning

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna nedanstående riktlinjer för nämndernas internprissättning.

Inledning

Köp och försäljning av verksamheter sker i större skala främst inom äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Inom dessa områden styr fördelningsmodellen resurserna till den biståndsbeslutande stadsdelsnämnden som därmed får kostnadsansvaret för insatsen. Anledningen till detta är den åtskillnad som görs mellan myndighetsutövningen (beslutet om insatsen eller biståndet) och utförandet av insatsen.

Därutöver kan köp och försäljning mellan nämndernas övriga verksamhetsområden förekomma i mindre omfattning.

Inom ordinarie förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola sker resurstilldelningen direkt via prestation till utförande nämnd varvid inget behov av köp eller försäljning av verksamhet finns. Övriga verksamheter som omfattas av någon av stadens schablon- eller pengmodeller berörs inte heller av riktlinjerna i denna bilaga då ersättning ska erläggas utifrån den av kommunfullmäktige fastställda schablonen eller peng.

Köp av verksamhet inom staden behöver inte föregås av någon form av upphandling eftersom staden räknas som en juridisk person om än uppdelad på olika nämnder. Det är däremot av strategisk betydelse att prissättningen vid köp och försäljning mellan nämnderna så långt som möjligt är konkurrensneutral. Jämförelser mellan vad det kostar att köpa från en privat vårdgivare eller från en annan stadsdelsnämnd ska kunna ske utifrån priset på tjänsten. Därför är det en strategiskt viktig fråga för staden hur priset för en tjänst ska beräknas utöver att detta även regleras i kommunallagen.

Bakgrund

Vid internprissättning mellan nämnder finns ett behov av grundläggande, för alla verksamheter gemensamma, principer. Dessa principer bör utgå från kommunallagens bestämmelser om självkostnad och stadens allmänna riktlinjer på området vid upphandling. Det är väsentligt att priserna så långt som möjligt beaktar alla de faktorer som är nödvändiga för att åstadkomma en konkurrens på lika villkor mellan stadens utförare och enskilt drivna verksamheter. Vidare är det av stor vikt att öppenhet råder mellan nämnderna avseende beräkningsgrunderna för priset.

Därutöver finns behov av verksamhetsspecifika råd och anvisningar. En möjlighet som bör prövas är att särskilda överenskommelser träffas mellan nämnderna, som på en mer detaljerad nivå definierar vad som ingår i priset.

För att administrativt underlätta en effektiv hantering av köp/sälj inom staden måste verksamhetssystemen utnyttjas där så är möjligt. Detta innebär behov av gemensamma prismodeller (t.ex. att priset för en viss verksamhet ska uttryckas

Bilaga 8:2

i kr per vårddygn, termin eller omsorgsnivå) för hela staden samt att hänsyn i övrigt måste tas till vad som är tekniskt möjligt inom stadens verksamhetssystem.

Det är mycket viktigt att på olika sätt följa upp internprissättningen i staden. Ett naturligt område för detta bör vara den granskning som utförs av stadens revisorer.

Grundprinciper vid köp och försäljning av verksamhet

Inledning

Utifrån vad som anförts ovan är det möjligt att formulera fyra grundläggande principer enligt nedan vid köp och försäljning av verksamhet mellan nämnderna. Principerna bygger på att priset utgörs av utförande nämnds självkostnad där beräkningsgrunderna öppet redovisas och beslutas av nämnden senast i samband med nämndens budget/verksamhetsplan för nästkommande år samt att köpen respektive försäljningen i så stor utsträckning som möjligt bygger på skriftliga överenskommelser.

1. Självkostnad

Kommunallagens bestämmelser om självkostnad bör vara styrande vid all prissättning. Enligt kommunallagen får priset för en vara eller en tjänst avse kostnaderna för enbart denna klart urskiljbara tjänst. Ett lägre pris på en tjänst får inte kompenseras med ett för högt pris på en annan tjänst. Principen gäller för både frivillig och specialreglerad verksamhet och tar sikte på det totala avgiftsunderlaget inom en verksamhet. Något generellt undantag från självkostnadsprincipen för verksamhet som är konkurrensutsatt finns inte i lagen.

Priset för samma tjänst bör däremot kunna variera mellan olika kunder beroende av överenskommelse eller avtal. Det bör alltså vara möjligt att förhandla fram ett lägre pris för abonnemangslika överenskommelser för flera platser inom t.ex. ett äldreboende än för enstaka köp av platser vid samma äldreboende.

Vid beräkningen av internpriset ska samtliga direkta och indirekta kostnader ingå i priset. Vidare ska priset beräknas utifrån bruttokostnaden, dvs. exklusive avgifter från den enskilde såvida inte den säljande stadsdelsnämnden har intäkter från brukaren. Detta kan exempelvis gälla boendehyror på vissa äldreboenden där de boende har egna hyreskontrakt. I sådana fall ska priset beräknas inklusive dessa intäkter.

Direkta kostnader

Direkta kostnader eller särkostnader kan hänföras till vad verksamheten presterar. Följande kostnader ingår: personal, material, inventarier, köpta tjänster, lokaler och hyror samt lokal administration. I direkta kostnader finns både rörliga och fasta kostnader. Kostnaderna kan variera beroende på de olika tjänster som enheten tillhandahåller.

Indirekta kostnader

Med indirekta kostnader menas verksamhetens overheadkostnader. De overheadkostnader som ingår är gemensam personaladministration inklusive IT-kostnader, gemensam ekonomiadministration inklusive IT-kostnader samt övrigt, t.ex. gemensam ledning, arkivfunktion, internkontroll, utbildning samt eventuella andra gemensamma resurser inom förvaltningen.

Det är möjligt och ibland önskvärt att beräkna de indirekta kostnaderna schablonmässigt som ett procentuellt påslag på de direkta kostnaderna. Beräkningsgrunderna för detta ska dock alltid kunna redovisas.

Det är viktigt att notera att i den säljande förvaltningens pris ska inte inräknas dennes kostnad för medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), politisk nämnd samt myndighetsutövning (t.ex. biståndshandläggning) då denna kostnad ligger på den köpande förvaltningen.

2. Öppenhet

Stadens interna köp och försäljning av verksamheter ska ske utifrån förtroendefulla relationer mellan nämnderna. Det är därför viktigt att det finns en öppenhet kring redovisningen av beräkningsgrunderna vid prissättningen. Detta gäller inte minst för kostnader som av praktiska skäl schablonmässigt måste fördelas, t.ex. samutnyttjad nattpersonal eller lokaler.

3. Stabila priser under året

En förutsättning för en effektiv hushållning med resurser är möjligheten till långsiktighet i nämndernas planering. De interna priserna ska fastställas i samband med nämndens budget/verksamhetsplan.

Eventuellt kan förändringar av väsentlig natur ske under året till följd av beslut i kommunfullmäktige eller av kommunstyrelsen som kan påkalla behov av förändrade priser. Prisförändringar under året ska alltid beslutas av nämnden och gälla för resterande del av budgetåret.

De priser som fastställs av nämnden bör redovisas inklusive respektive exklusive lokalkostnader för att möjliggöra jämförelser mellan kostnadsnivåer inom staden som inte beror på variationer i kostnaderna för lokaler.

4. Överenskommelser

Stadsrevisionen har tidigare framhållit att individuella placeringsavtal och överenskommelser som i detalj beskriver den tjänst eller det uppdrag som ska utföras i det enskilda fallet alltid bör finnas som ett led i respektive nämnds kvalitetssystem. Dokumentationen är enligt stadens revisorer nödvändig för att åstadkomma en fungerande uppföljning såväl på individnivå som på förvaltningsnivå samt för att stärka brukarinflytandet i vård- och omsorgsplaneringen.

En sådan överenskommelse kan därutöver tjäna som ett specificerat underlag till vilka kostnader som ska ingå i priset. Exempel på detta kan vara om priset ska beräknas inklusive eller exklusive transport, vad som ska gälla vid sen frånvaroanmälan och uppsägning av platsen.

Bilaga 8:4

Det är av stor vikt att det i nämndens delegationsordning framgår vem eller vilka som har rätt att teckna dylika överenskommelser.

Verksamhets specifika överväganden

ÄLDREOMSORG

De verksamheter som är aktuella för internprissättning inom äldreomsorgen är främst servicehusboende, dagverksamhet samt äldreboende med heldygnsom-sorg.

Servicehus

Priset för servicehusboende beräknas i två steg: en grundkostnad och sedan en tilläggskostnad för omsorg.

Grundkostnad

Grundkostnaden avser samtliga som bor i servicelägenhet, dvs. även de som inte har individuellt bedömd insats i form av hemvård. Priset uttrycks i kronor per dygn. Kostnaden debiteras för hela den tid som personen/hushållet bor i servicelägenheten, enligt kontraktsdatum.

Direkta kostnader är

- hyror och övriga lokalkostnader för gemensamma utrymmen i fastigheten
- övriga gemensamma kostnader.

Direkta kostnader för hyror och övriga gemensamma utrymmen i fastigheten behöver fördelas på lämpligt sätt. Om fastigheten har flera verksamheter ska hyror och övriga lokalkostnader för de gemensamma utrymmena fördelas på de olika verksamheterna i förhållande till antal lägenheter respektive besökare i de olika verksamhetsformerna. Den andel av kostnaderna som avser serviceboendet ska fördelas på samtliga hushåll som har serviceboende.

Övriga direkta gemensamma kostnader kan t.ex. bestå av reception, vaktmästeri och larmbevakning.

Restaurang, frisör och andra former av gemensamma aktiviteter ska inte medräknas om de även vänder sig till pensionärer som inte bor i servicehuset.

Överenskommelser

Om beställaren vill överlåta åt en biståndshandläggare vid den stadsdelsnämnd där servicehuset är beläget att fastställa vårdnivån ska detta framgå av överenskommelsen.

Dagverksamhet

Priset ska uttryckas i kronor per biståndsbeslutad dag. Nettokostnaden för året divideras med antalet öppettid dagar. Priset ska anges inklusive och exklusive såväl hyror som resor. Debitering ska ske utifrån biståndsbeslutet.

Intäkter

Intäkter från eventuell försäljning av produkter som framställts, ska dras av från bruttokostnaden vid prissättningen.

Överenskommelser

Resorna ska betalas av köparen. Det kan dock finnas samordningsvinster om säljaren samordnar resorna och därför bör priset anges inklusive och exklusive resor. Av överenskommelsen ska framgå vem som ansvarar för beställningen av transporter.

Vård- och omsorgsboende

Priset ska uttryckas i kronor per utfört vårddygn (såvida inte överenskommelse träffats om abonnemang av visst antal platser) och ska vara enhetligt för hela den särskilda boendeformen inom enheten. Kostnaden debiteras hela den tid som personen/hushållet bor i äldreboendet enligt kontraktsdatum. Om kostnaderna för en särskild inriktning (t.ex. somatisk, demens, onkologi) är avsevärt högre/lägre än den genomsnittliga kostnaden för samtliga inriktningar inom en verksamhet, bör särskilt vårddygnspris beräknas för den inriktningen. Vid redovisning av beräkningsgrunderna ska kalkylerad beläggning kunna redovisas.

STÖD OCH SERVICE TILL PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

De verksamheter som är aktuella för internprissättning inom verksamhetsområdet är främst daglig verksamhet samt korttidshem.

Daglig verksamhet

Priset ska uttryckas i kronor per beslutad dag i en differentierad prismodell enligt det omsorgsnivåsystem som finns för daglig verksamhet. Omsorgsnivåbedömningen för daglig verksamhet omfattar sex olika nivåer. De anvisningar som finns för omsorgsnivåbedömning kan tjäna som utgångspunkt för prissättningen av respektive nivå. Det är viktigt att vid prisberäkningen skilja mellan omsorgsnivåbedömningen, som görs utifrån direkt personalstöd, och självkostnaden för en person i en viss nivå, eftersom den även ska omfatta samtliga direkta och indirekta kostnader.

Nettokostnaden för året divideras med antalet öppettid dagar. Priset ska anges inklusive och exklusive hyror respektive resor. Vid beräkning av priset ska inte kostnaden för brukarens mat ingå, då detta ska debiteras brukaren av utförande stadsdelsnämnd.

Överenskommelser

Resorna ska betalas av köparen. Det kan dock finnas samordningsvinster om säljaren samordnar resorna och därför bör priset anges inklusive och exklusive resor. Av överenskommelsen ska framgå vem som ansvarar för beställningen av transporter.

Korttidshem

Priset ska uttryckas i kronor per beslutat dygn (såvida inte överenskommelse träffats om abonnemang av visst antal platser) i en differentierad prismodell

Bilaga 8:6

enligt det omsorgsnivåsystem som finns för korttidshem. Omsorgsnivåbedömningen för korttidshem omfattar fem olika nivåer. De anvisningar som finns för omsorgsnivåbedömning kan tjäna som utgångspunkt för prissättningen av respektive nivå. Det är viktigt att vid prisberäkningen skilja mellan omsorgsnivåbedömningen, som görs utifrån direkt personalstöd, och självkostnaden för en person i en viss nivå eftersom den även ska omfatta samtliga direkta och indirekta kostnader.

Nettokostnaden för året divideras med antalet öppettid dagar vilket i princip är 365. Priset ska anges inklusive och exklusive hyror respektive resor. Vid redovisning av beräkningsgrunderna ska kalkylerad beläggning kunna redovisas.

Överenskommelser

Resorna ska betalas av köparen såvida inte ansvaret för transporten åvilar särskolan/skolan. Det kan dock finnas samordningsvinster om säljaren samordnar resorna och därför bör priset anges inklusive och exklusive resor. Av överenskommelsen ska framgå vem som ansvarar för beställningen av transporter.

SOCIALPSYKIATRI

De verksamheter som är aktuella för internprissättning inom psykiatrin är främst boende och sysselsättning.

Boende

Priset ska uttryckas i kronor per utförd dygn (såvida inte överenskommelse träffats om abonnemang av visst antal platser). Kostnaden debiteras hela den tid som personen/hushållet bor i boendet enligt kontraktsdatum. Om kostnaderna för en särskild inriktning är avsevärt högre/lägre än den genomsnittliga kostnaden för samtliga inriktningar inom en verksamhet, bör särskilt dygnspris beräknas för den inriktningen. Vid redovisning av beräkningsgrunderna ska kalkylerad beläggning kunna redovisas.

Sysselsättning

Priset ska uttryckas i kronor per beslutad dag. Nettokostnaden för året divideras med antalet öppettid dagar. Priset ska anges inklusive och exklusive såväl hyror som resor.

Intäkter

Intäkter från eventuell försäljning av produkter som framställts ska dras av från bruttokostnaden vid prissättningen.

Överenskommelser

Eventuella arrangerade resor till sysselsättningen ska betalas av köparen. Det kan dock finnas samordningsvinster om säljaren samordnar resorna och därför bör priset anges inklusive och exklusive resor. Av överenskommelsen ska framgå vem som ansvarar för beställningen av transporter.

BARN MED BEHOV AV SÄRSKILT STÖD

Kommunstyrelsen beslöt den 9 februari år 2000 om ersättningsregler mellan stadsdelsnämnderna för barn med behov av särskilt stöd (Dnr 1153/99). Beslutet innebär följande:

Inom förskoleverksamhet förekommer normalt inte köp och sälj mellan stadsdelsnämnderna, eftersom schablonerna i resursfördelningsmodellen går till den stadsdelsnämnd, där barnet är inskrivet.

Resurser för barn med behov av särskilt stöd fördelas via fördelningsnycklar i ett tilläggsbelopp och via grundschablon för förskola. Resurser enligt tilläggsbeloppet fördelas till den stadsdelsnämnd där eleven är folkbokförd. Vid mycket stora behov av extra stöd kan medel därför sökas hos hemstadsdelsnämnden för kostnader som inte täcks av grundschablonen. När medel söks hos hemstadsdelsnämnden för extra stöd ska faktiska merkostnader utöver vad som ingår i grundschablonen redovisas.

Barn och grupper som omfattas

Barn kan ha behov av särskilt stöd av fysiska, psykiska eller sociala skäl. De barn som har rätt till extra insatser är dels barn med diagnosticerade medicinska funktionsnedsättningar eller sjukdomar, dels barn med odiagnostiserade koncentrationssvårigheter och utvecklingsförseningar.

Insatser som köps och säljs mellan stadsdelsnämnderna

De insatser som stadsdelsnämnderna främst köper och säljer av varandra är placeringar på resursavdelningar samt stödpersoner och andra former av individuellt stöd.

Placeringar på resursavdelningar eller i särskilda grupper

Priset ska anges i kronor per termin/halvår. Priset ska beräknas på det antal barn som normalt ska ingå i gruppen, inte på dagsaktuellt barnantal.

Personalkostnaderna beräknas per helår och divideras med två.

Assistenter och andra former av individuellt stöd

En del barn är inskrivna i ordinarie grupper men har en personlig assistent. Den kostnad som hemstadsdelsnämnden ska betala är extrakostnaden för assistenten. Alla andra kostnader täcks av schablonen.

För assistenter med tidsbegränsad anställning ska kostnaden beräknas för faktisk anställningstid under terminen.

Överenskommelse

Det är mycket viktigt att skriftliga överenskommelser görs mellan stadsdelsnämnderna för barn med behov av särskilt stöd.

Investeringsplan för stadens nämnder 2008-2010

Investeringsutgifter (-), investeringsinkomster (+)

Mnkr	2008	2009	2010
	Utgift Inkomst	Utgift Inkomst	Utgift Inkomst
Investeringsplan inkl. CM			
Investeringsutgifter	-3 273,5	-3 384,0	-3 480,4
Investeringsinkomster	70,2	257,0	398,2
Nettoinvesteringsutgifter	-3 203,3	-3 127,0	-3 082,2

Central medelsreserv (CM) för investeringar -100,0 -100,0 -100,0

Alla nämnder

Investeringsutgifter	-3 173,5	-3 284,0	-3 380,4
Investeringsinkomster	70,2	257,0	398,2
Nettoinvesteringsutgifter	-3 103,3	-3 027,0	-2 982,2

Brand- och räddningsnämnden

Genomförandeprojekt

Övriga genomförandeprojekt

Östermalms brandstation	-21,7	0,0	0,0
Summa övriga genomförandeprojekt	-21,7	0,0	0,0

Planeringsprojekt

Övriga planeringsprojekt

Fastighet	-12,9	-27,4	-19,2
Fordon	-17,7	-18,7	-30,9
IT, kommunikation och Rakel	-4,4	-5,0	-5,0
Summa övriga planeringsprojekt	-35,0	-51,1	-55,1

Investeringsutgifter	-56,7	-51,1	-55,1
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringsutgifter	-56,7	-51,1	-55,1

Exploateringsnämnden

Investeringsutgifter

Genomförandeprojekt

Stora genomförandeprojekt

Hammarby Sjöstad

Sickla Udde	-0,5	-7,9	0,0
Forsen	-0,4	-2,0	-5,4
Lugnet 2	-13,8	-6,5	-57,1
Luma	-3,5	0,0	0,0
Mårtensdal	-5,1	0,0	0,0
Sickla Kaj	-0,4	0,0	0,0
Kölnan	-1,8	-18,3	0,0
Sickla Kanal	-0,2	-6,9	0,0
Sjöstadporten 2	0,0	0,0	0,0
Sjöstadporten	-43,6	-11,8	-5,0
Vägskvalpet	-0,9	-0,1	-0,1
Hammarby Gärd	-34,9	-23,0	-2,9
Proppen	-17,3	-29,0	0,0
Hammarbybacken	-2,0	0,0	0,0
Fryshuset	-1,9	-6,5	-0,1
Godsfinkan	-4,7	-3,6	0,0
Summa Hammarby Sjöstad	-131,1	-115,7	-70,6

Bilaga 9:2

Forts. exploateringsnämnden

Årstadal	-71,0	-57,9	-36,9
Liljeholmstorget, etapp I	-3,8	-4,8	0,0
Kraftledningstunnel	-109,8	-102,9	-135,9
	0,0	0,0	0,0
Nordvästra Kungsholmen	0,0	0,0	0,0
Kojan 7	-78,2	-41,3	-31,2
Glädjen	0,0	0,0	-13,5
Lustgården 6	-6,2	-2,9	0,0
Lustgården 10	-0,4	0,0	0,0
Lindhagensgatan	-4,0	-8,0	-10,0
Nordenflychtsvägen	-26,1	-7,0	0,0
Kristinebergs strandpark	-35,4	-3,1	-0,6
Hotell Lindhagensplan	-160,2	-89,6	-2,0
Summa Nordvästra Kungsholmen	-310,5	-151,8	-57,2
Norra Bantorget	-44,8	-34,8	-5,0
Sabbatsberg 1:a detaljplaneområdet	-45,7	-19,2	-8,0
Gamen, Åsötorget	-8,0	0,0	-4,0
Oväder	-6,7	0,0	0,0
Ågesta Broväg	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0
Telefonplan, Midsommarkransen, Västberga	0,0	0,0	0,0
Telefonplan, gator etapp 2-7	-9,0	-0,7	-0,5
Timotejen 17	-1,1	-0,1	0,0
Telefonfabriken	-3,0	-0,1	0,0
Telefonplan, gator (förutsättning för förtätning)	-0,5	0,0	0,0
Summa Telefonplan, Midsommarkransen, Västberga	-13,6	-0,8	-0,6
Löfstavägen planering	-16,7	-16,9	-11,8
Formuläret/Brevhuvudet (affärer/lokaler)	-30,3	-0,7	0,0
Kista Gärd, gator	-185,2	-96,2	-11,7
Summa stora genomförandeprojekt	-977,1	-601,6	-341,6
Summa övriga genomförandeprojekt	-110,0	-38,7	-10,5
Projekt som finansieras genom Miljömiljarden			
Kojan, marksanering	-18,0	0,0	0,0
Summa projekt som finansieras genom Miljömiljarden	-18,0	0,0	0,0
Summa genomförandeprojekt	-1 105,1	-640,3	-352,1
Planeringsprojekt			
Stora planeringsprojekt			
Hammarby Sjöstad			
Nordöstra Hammarby Sjöstad, bostäder	-34,4	-56,4	-60,2
Mårtensdal 6	-0,1	-8,8	0,0
Fredriksdal	-0,5	0,0	0,0
Godsvagnen 10	-0,4	0,0	0,0
Danvikslösen, Stockholm	-18,5	-143,5	-226,5
Henriksdalshamnen 1	-204,4	-125,1	-61,2
Generell nedrundning	0,3	0,0	0,0
Summa Hammarby Sjöstad	-257,9	-333,8	-347,9
Sergelgången etapp 2	-76,8	-109,6	-0,4
Liljeholmstorget etapp II	-3,2	-5,8	-6,6
Årsta kraftledningsområde (Årstastråket)	-22,4	-116,7	-112,7
	0,0	0,0	0,0

Hamnområdet Hjorthagen-Värtan	0,0	0,0	0,0
Grönkompensation	-0,4	-0,2	-10,0
Elektriciteten	-0,5	-0,5	0,0
Värtans hamnkaj	-56,5	-81,3	-23,5
Gasverksområdet (f.d. Husarviken)	-176,9	-310,1	-233,6
Ropsten	-0,1	-0,1	-0,1
Energihamnen	-17,2	-20,2	0,0
Värtan	-66,5	-75,9	-61,7
Valparaiso	-1,7	-8,4	-47,5
Frihamnen	-0,2	-0,3	-0,3
Generell nedrundning/uppräknig	249,5	178,3	-3,7
Summa Hamnområdet Hjorthagen-Värtan	-70,4	-318,6	-380,3
Nordvästra Kungsholmen			
Paradiset 29	0,0	0,0	0,0
Hornsberg 10	-0,1	-3,0	-6,1
Snöfrid (Fredhäll)	-3,0	-66,2	0,0
Krillans Krog	-5,5	-5,9	-6,7
Kristinebergshöjden(avfarten)	-74,6	-65,6	-8,3
Brovakten	-4,9	-3,2	-8,0
Kristinebergs slott 11, markförvärv	-460,0	0,0	0,0
Kristinebergs slott 11	-71,0	-124,0	-146,4
Kristinebergsparken	-2,1	-0,7	-10,3
Generell nedrundning/uppräknig	484,3	96,3	-1,8
Summa Nordvästra Kungsholmen	-136,7	-172,2	-187,5
Persikan	-47,8	-180,2	-509,5
Norra Station	-12,1	-25,1	-115,6
Generell nedrundning Norra Station	9,4	9,0	0,0
Axelsberg	-144,0	-75,2	0,0
Generell nedrundning Axelsberg	112,3	26,9	0,0
Telefonplan, Midsommarkransen, Västberga	-1,1	-0,2	-0,1
Generell nedrundning Telefonplan, Midsommarkransen, Västberga	0,8	0,0	0,0
Älvsjö centrum	-57,7	-42,8	-7,0
Högdalens centrum	-7,6	0,0	0,0
Annedal, Baltic	-94,8	-64,0	-37,0
Vällingby centrum	-3,6	-2,1	0,0
Skarpa By, Skarpnäcks Gärd	-10,5	-10,1	0,0
Slussen	-80,0	-200,0	-240,0
Kista företagsområde	-40,4	-16,1	-3,4
Generell nedrundning Kista företagsområde	0,7	0,3	0,0
Summa stora planeringsprojekt	-943,7	-1 636,2	-1 947,9
Summa övriga planeringsprojekt	-317,6	-102,6	-77,3
Generell nedrundning/uppräknig övriga planeringsprojekt	313,0	160,1	-7,9
Summa planeringsprojekt	-948,3	-1 578,7	-2 033,2
Generell besparing	500,0	300,0	300,0
Summa investeringsutgifter	-1 553,4	-1 919,0	-2 085,2

Bilaga 9:4

Investeringsinkomster

Genomförandeprojekt

Stora genomförandeprojekt

Hammarby Sjöstad

Sjöstadsporten	21,2	0,0	0,0
Summa Hammarby Sjöstad	21,2	0,0	0,0

Nordvästra Kungsholmen

Kojan 7	0,0	0,0	10,0
Summa Nordvästra Kungsholmen	0,0	0,0	10,0

Sabbatsberg 1:a detaljplaneområdet

Telefonplan, gator etapp 2-7	0,2	0,0	0,0
	6,7	5,7	0,7

Summa stora genomförandeprojekt	28,1	5,7	10,7
--	-------------	------------	-------------

Övriga genomförandeprojekt

Albano	0,5	0,0	0,0
Hotell vid Skanstull	0,0	0,0	2,0
Summa övriga genomförandeprojekt	0,5	0,0	2,0

Projekt som finansieras genom Miljömiljarden

Kojan, marksanering	18,0	0,0	0,0
Summa projekt som finansieras genom Miljömiljarden	18,0	0,0	0,0

Summa genomförandeprojekt	46,6	5,7	12,7
----------------------------------	-------------	------------	-------------

Planeringsprojekt

Stora planeringsprojekt

Hammarby Sjöstad

Henriksdalshamnen 1	0,0	0,0	-20,0
Danvikslösen	0,0	0,0	300,0
Summa Hammarby Sjöstad	0,0	0,0	280,0

Hamnområdet Hjorthagen-Värtan

Värtans hamnkaj	5,4	0,0	0,0
Gasverksområdet (fd Husarviken)	8,0	9,7	9,7
Värtan	8,0	10,0	6,0
Valparaiso	0,4	0,4	0,0
Frihamnen	0,7	0,7	0,7
Generell nedrundning	-17,5	-7,4	0,1
Summa Hamnområdet Hjorthagen-Värtan	4,9	13,3	16,5

Nordvästra Kungsholmen

Hornsberg 10	0,0	0,0	9,0
Generell nedrundning	0,0	0,0	0,1
Summa Nordvästra Kungsholmen	0,0	0,0	9,1

Sergelgården etapp 2

Slussen	0,0	200,0	0,0
	0,0	0,0	66,0

Summa stora planeringsprojekt	4,9	213,3	371,6
--------------------------------------	------------	--------------	--------------

Övriga planeringsprojekt

Älvsjömassan (lokaler)	1,0	0,0	0,0
Museispårvägen	0,9	0,0	0,9
Summa övriga planeringsprojekt	1,9	0,0	0,9

Summa planeringsprojekt	6,8	213,3	372,5
--------------------------------	------------	--------------	--------------

Investeringsutgifter	-1 553,4	-1 919,0	-2 085,2
Investeringsinkomster	53,4	219,0	385,2
Nettoinvesteringsutgifter	-1 500,0	-1 700,0	-1 700,0

Fastighetsnämnden**Investeringsutgifter****Genomförandeprojekt****Övriga genomförandeprojekt**

Ombyggnad magasin, Stadsarkivet	-5,0	0,0	0,0
Ombyggnad av kontor, Glasbruket 3	-0,8	0,0	0,0
Reparation av orgeln, Eldkvarnen 1	-7,9	-0,5	0,0
Summa övriga genomförandeprojekt	-13,7	-0,5	0,0

Summa genomförandeprojekt**-13,7   -0,5   0,0****Planeringsprojekt****Stora planeringsprojekt**

Nytt stadsbibliotek	-15,0	-8,2	0,0
Energieffektiviseringar	-125,0	0,0	0,0
Summa stora planeringsprojekt	-140,0	-8,2	0,0

Övriga planeringsprojekt

Ombyggnad av bankettkök m,m,, Eldkvarnen 1	0,0	0,0	-10,0
Totalrenovering, Klamparen 8	-3,0	-16,0	-16,0
Överdäckning terrassen, Klamparen 7	-5,5	0,0	0,0
Ny entré Tekniska Nämndhuset, Klamparen 7	-15,0	-13,5	0,0
Kyla i tjänsterummen, Glasbruket 3	-3,3	0,0	0,0
Upprustning, Glasbruket 5	0,0	-15,0	-5,0
Stambyten och ventilation, Apotekaren 22	0,0	-7,0	-7,0
Förvärv av bostadsrätter, inriktningsbeslut	-28,0	0,0	0,0
Förvärv av bostadsrätter, planerade	-11,2	-35,0	-35,0
Förvärv av bostadsrätt för förskola	0,0	-20,1	0,0
Modernisering av ventilation, Hasseln 4	0,0	-6,0	-6,0
Upprustning/utveckling av allmännytor, Skansen 23	0,0	-4,0	-6,0
Hysesgästpassning plan 10 och 11, Skansen 23	-5,0	0,0	0,0
Nytt kontor, medeltidsmuseet	-0,7	-7,4	0,0
Övriga planeringsprojekt	-60,0	-37,3	-35,0
Livsmedelsföretagarcentrum/Matsaden	-30,0	0,0	0,0
Biblioteksstrukturförändringar	-35,0	0,0	0,0
Summa övriga planeringsprojekt	-196,7	-161,3	-120,0

Summa planeringsprojekt**-336,7   -169,5   -120,0**

Investeringsutgifter	-350,4	-170,0	-120,0
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringsutgifter	-350,4	-170,0	-120,0

Bilaga 9:6

Idrottsnämnden

Genomförandeprojekt

Övriga genomförandeprojekt

Reinvesteringar	-91,5	-50,0	-50,0
Exploateringsprojekt	-3,0	0,0	0,0
Ridanläggningar	-10,0	0,0	0,0
Summa övriga genomförandeprojekt	-104,5	-50,0	-50,0
<u>Summa genomförandeprojekt</u>	<u>-104,5</u>	<u>-50,0</u>	<u>-50,0</u>

Planeringsprojekt

Stora planeringsprojekt

Upprustning skolidrottshallar	-43,0	-25,0	-15,0
Upprustning idrottsplatser	-50,0	-30,0	-25,0
Idrottshallar vid skolor	-28,0	-39,0	-45,0
Modernisering av badanläggningar	-20,0	0,0	-35,0
Ridanläggningar	-33,0	-30,0	0,0
Summa stora planeringsprojekt	-174,0	-124,0	-120,0

Övriga planeringsprojekt

Exploateringsprojekt	-46,5	-21,0	0,0
Upprustning idrottsplatser	-30,0	-10,0	0,0
Modernisering av badanläggningar	0,0	-10,0	0,0
Övriga anläggningar	0,0	-5,0	-5,0
Summa övriga planeringsprojekt	-76,5	-46,0	-5,0
<u>Summa planeringsprojekt</u>	<u>-250,5</u>	<u>-170,0</u>	<u>-125,0</u>

Generell nedrundning jmf med normalnivå idn enl trendberäkning	50,0	0,0	0,0
Investeringsutgifter	-305,0	-220,0	-175,0
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringsutgifter	-305,0	-220,0	-175,0

Kulturnämnden: kulturförvaltningen**Övriga genomförandeprojekt**

Konstkansliet	-1,5	-1,5	-1,5
Arkiv och magasin	-3,4	-3,5	0,0
Medeltid i tiden	-3,9	-3,9	0,0
Samorganisering mellan Liljevalchs konsthall, konstkansliet och samlingsenheten inom Stockholms stadsmuseum	-2,4	-1,0	0,0
Upprustning Liljevalchs konsthall (fönster, värmearb., varu- o sophantering)	-1,7	-1,7	-1,8
	-12,9	-11,6	-3,3
	0,0	0,0	0,0
	-12,9	-11,6	-3,3

Kyrkogårdsnämnden**Övriga genomförandeprojekt**

Maskininvestering	-2,5	-2,5	-2,5
Planeringsprojekt			
Stora planeringsprojekt			
Modernisering Skogskrematoriet	-3,0	-30,0	-35,0
Norra Järva	-5,0	-5,0	-10,0
Övriga planeringsprojekt			
Bevattning Norra begravningsplatsen	-4,0	-4,0	0,0
	-14,5	-41,5	-47,5
	0,0	0,0	0,0
	-14,5	-41,5	-47,5

Bilaga 9:8

Trafik- och renhållningsnämnden: Trafik- och gatuverksamhet

Investeringsutgifter

Genomförandeprojekt

Stora genomförandeprojekt

Nord-sydaxeln

Blekhölmstunneln	-2,0	0,0	0,0
Centralbron	-30,3	-34,1	-14,3
Tegelbacken	-21,6	-29,1	-5,4
MCS, trafiksystem, video	0,0	-5,0	-31,0
Söderledstunneln	-106,0	-104,7	-88,5
Summa nord-sydaxeln	-159,9	-172,9	-139,2

Projekt mot kapitalförstöring

Norrbrö	-76,0	-29,5	-2,5
---------	-------	-------	------

Kommuncentrala parker

Årstafältet, etapp 1	-0,2	-0,2	-0,2
----------------------	------	------	------

Summa stora genomförandeprojekt

-236,1	-202,6	-141,9
---------------	---------------	---------------

Övriga genomförandeprojekt

Projekt mot kapitalförstöring

Belysning

Samordnade belysningsarbeten	-5,0	-5,0	-5,0
Ledningstunnlar, utbyte av belysning	-4,0	0,0	0,0

Övriga projekt mot kapitalförstöring

Gatupprustningar	-12,0	-18,0	-18,0
Katarinatunneln	-0,5	-1,0	-2,0
Mindre konstbyggnadsåtgärder, inkl. Södertäljev. över Liljeholmsvägen	-7,2	-5,0	-8,0
Trafiksignaler, tunnlar och trafikordningar	-2,5	-2,5	-5,1
Hissar (Hornsbruksg. o. Strömparterren)	0,0	-1,4	0,0
Danviksbron	-10,0	0,0	0,0
Vanadisplan	-0,2	-0,5	-12,0
Rödabergsområdet	-0,2	-0,5	-3,0
Hjorthagen f.d. Artemisgatan	-0,1	-0,2	-3,0
Kommande gatupprustningar	-2,0	-4,8	-5,0
Upprustning av prydnyddammar och dränering	-1,5	-1,5	-1,5

Summa projekt mot kapitalförstöring

-45,2	-40,4	-62,6
--------------	--------------	--------------

Trafik- och gatutåtgärder

Cykelåtgärder

Tegeluddsvägen	0,0	0,0	-5,0
Tegelbacken	-4,8	0,0	0,0
Vällingbyvägen	0,0	-1,5	0,0
Abrahamsbergsv, GC-bana	-1,0	-4,0	0,0
Folkparksvägen, GC-bana	-3,0	-4,0	0,0
Stora Mossens backe, etapp 2	0,0	0,0	-1,5
Gång- och cykelbro, Bromsten-Rissne	-0,1	-0,5	0,0
Cykelparkering	-1,3	-1,1	-0,8
Cykelvägvisning	-0,2	-0,2	-0,2
Cykelplan för ytterstaden	-3,0	-8,0	-30,0
Cykelplan för innerstaden	-4,0	-5,0	-30,0
Projektering kommande cykelprojekt	-1,0	-3,0	-3,0
Smärre cykelåtgärder	-4,0	-4,0	-4,0

Trafiksäkerhet

Trafiksäkerhetsprogram Stockholms stad	-4,0	-4,0	-4,0
Säker huvudgata			
Spångavägen, etapp 2	0,0	0,0	-1,0
Västerled	-9,6	0,0	0,0
Lingvägen	-1,0	0,0	0,0

Rålambsvägen	0,0	0,0	-1,3
Utbyte av belysnings- och signalstolpar, nollvisionen	-1,0	-1,0	-1,0
Skolvägar	-2,0	-2,0	-2,0
30-zoner	-2,0	-2,0	0,0
Smärre trafiksäkerhetsåtgärder	-6,0	-6,0	-10,0
Norgegatan mot Helsingforsgatan	0,0	-0,5	-5,0
Norgegatan - Danmarksgratan, GC-bana	-0,1	-5,4	0,0
Kv Pelaren	0,0	0,0	-4,0
Vägvisningssskytning	-1,3	-0,2	0,0

Miljöåtgärder			
Bullerskyddsåtgärder	-13,0	-13,0	-15,0
Miljözon/miljö kvalitetsnormer	-1,0	-0,5	-0,5
Kollektivtrafikåtgärder			
Stomnätsåtgärder efter nuvarande avtals utgång	0,0	0,0	0,0
Kollektivtrafikåtgärder	-6,0	-6,0	-10,0
Valhallavägens bussterminal	0,0	-0,5	-5,0
Skärholmsplan	-7,5	-7,5	0,0
Övriga gatu- och trafikåtgärder			
Nybrogatan	-2,8	0,0	0,0
Kungsträdgårdsgatan/Arsenalsgatan	0,0	-0,5	-5,5
Karlbergsvägen	0,0	-0,2	-0,5
Lilla Essingen	0,0	0,0	-1,0
Riddarhusområdet	0,0	0,0	0,0
Drottning Kristinas väg	-4,0	0,0	0,0
Trafik- och gatumiljöplaner	-3,0	-3,0	-10,0
Framkomlighetsstudier	-1,0	-1,0	-1,0
Nyanläggning - p-platser	-1,0	-1,0	-1,0
- Jarlapan	0,0	0,0	-2,0
- Narvavägen	-0,2	-0,5	-5,0
Drottningholmsvägen, del 3 (Fridhemsg/Kronobergsg)	0,0	0,0	-3,0
Trollesundsvägen, Bandhagens centrum, etapp 2	0,0	0,0	-2,0
Årstavägen - Hjälmarsvägen	-0,5	-0,5	0,0
Åtgärder för turistbussar	-2,0	0,0	0,0
Kommande trafikprojekt enl. behovsanalys	-5,0	-5,0	-10,0
Summa trafik- och gatuåtgärder	-96,4	-91,6	-174,3
Park, torg och centrum			
Träd			
Garantiskötsel	-1,5	-1,5	-1,5
Almsjukan	-0,5	-0,5	-0,5
Nyplantering och övriga trädåtgärder	-8,0	-8,0	-10,0
Övriga park, torg och centrumåtgärder			
Strandvägens kaj	-2,0	0,0	0,0
Kungsholms torg	-0,7	0,0	0,0
Strömkajen	-2,0	-6,0	-15,0
Norr Mälärstrands kaj	-1,0	-4,2	-11,3
Bredholmstorget	0,0	0,0	-5,0
Högdalens centrum	-1,0	-3,0	-5,0
Spånga torg	-1,0	-5,0	-5,0
Bromstensplan	0,0	0,0	-1,0
Projektering kommande park-, torg- och centrumprojekt	-1,0	-2,0	-3,0
Summa park, torg och centrum	-18,7	-30,2	-57,3
Övrigt i offentlig miljö			
Belysning			
Trygghetsbelysning	-10,0	-10,0	-10,0
Ljus Nat	-3,0	-3,0	-3,0
Kungörelser	-2,5	-2,5	-2,5
Kompl. i samband med exploatering	-3,2	-4,2	-4,0
Summa övrigt i offentlig miljö	-18,7	-19,7	-19,5
Tillgänglighetsprojektet	-100,0	-100,0	-100,0
Trafikplanering m.m.			
ITS (Intelligenta trafiklösningar)	-8,7	-10,6	-10,6
Framkomlighet	-5,4	-4,2	-4,2
Trafikanalys	-3,4	-3,6	-3,6
Trafikdata	-10,0	-9,2	-9,2
Trafikplanering	-4,9	-5,1	-5,9
Utveckling av trafiksäkerhet	-8,5	-8,5	-8,5
Trafiktjänst			
Arbetsmaskiner, teknisk utrustning m.m.	-1,2	0,0	-5,0
Lastbil	-4,8	-5,0	-2,0
Tekniska projekt	-1,0	0,0	-1,0
Summa trafiktjänst	-7,0	-5,0	-8,0
Parkeringsverksamhet			
Biljettautomater/utbyte och utveckling	-5,2	-5,3	-5,5
IT-utveckling	-1,0	-1,0	-1,5
Summa parkeringsverksamhet	-6,2	-6,3	-7,0
Summa övriga genomförande projekt	-333,1	-334,4	-470,7

Bilaga 9:10

Projekt som finansieras genom Miljömiljarden

A 13 Dag- och spolvattenrening i Söderledstunneln och på Centralbron	-8,3	-1,9	0,0
B 54 Dagvattenrening för Klarastrandsleden	-2,9	-12,0	0,0
B 63 Dag- och spolvattenrening för Blekholmstunneln och Klaratunneln	-0,9	0,0	0,0
B 36 Återvinning av schakt- och asfaltmassor i Stockholm	-1,1	0,0	0,0
Summa projekt som finansieras genom Miljömiljarden	-13,2	-13,9	0,0

Gemensamma investeringar

Teknik- och metodutveckling	-0,8	-0,8	0,0
IT-investeringar	-4,5	-4,5	-4,5
Summa centrala projekt	-5,3	-5,3	-4,5

Summa genomförandeprojekt

-587,7   -556,2   -617,1

Planeringsprojekt

Stora planeringsprojekt

Stora infrastrukturprojekt

Norra Länken

Norra Länken, gemensamt	-4,0	-4,0	-4,0
Norra Länken, direktpåfart	-30,0	-35,0	-25,0
Norra Länken, hamnavfarten	-35,0	-40,0	-65,0

E18

E18 modifiering	-0,5	-0,5	-5,0
-----------------	------	------	------

Nord-sydaxeln

Blekholmstunneln	0,0	-0,5	-12,5
Klaratunneln	-0,6		
MCS, trafiksystem, video	0,0	-2,1	-6,9
Söderledstunneln	-1,0	-1,0	-3,9

Klarastrandsleden

Klarastrandsleden, renovering	-0,5	-2,0	-53,3
-------------------------------	------	------	-------

Drottningholmsvägen - Brommaplan - Tranebergsbron

Brommaplan	0,0	-0,5	-5,0
Ulvsundaplan	0,0	-1,0	-5,0

Citybanan

-1,5   -1,5   -1,5

Summa stora infrastrukturprojekt

-73,1   -88,1   -187,1

Projekt mot kapitalförstöring

Belysning

Belysningsarbeten, KLIMP	-13,5	-16,5	-17,7
--------------------------	-------	-------	-------

Park, torg och centrum

Gustav Adolfs Torg	-27,0	-20,0	0,0
--------------------	-------	-------	-----

Trafik- och gatuåtgärder

Vallhallavägen mittremsa (upprustning, ToG-åtgärd)	-2,0	-3,0	-10,0
--	------	------	-------

Summa stora planeringsprojekt

-115,6   -127,6   -214,8

Övriga planeringsprojekt

Trafik- och gatuåtgärder

Cykelbana Västberga Allé, broar över spår	-0,5	-15,0	-20,0
Spånga centrum, bussterminal	-0,2	-0,5	-15,0
Summa trafik- och gatuåtgärder	-0,7	-15,5	-35,0

Park, torg och centrum

Kommuncentrala parker

Kungsträdgården	-6,4	-5,3	-0,3
Årstafältet, etapp 2	-6,0	-6,0	-14,6
Strömparterren	-0,5	-2,0	-1,5
Berzelii Park	0,0	-3,0	-1,0
Summa park, torg och centrum	-12,9	-16,3	-17,4

Övrigt i offentlig miljö

Belysning

Tryggare motionsspår	-5,0	0,0	0,0
----------------------	------	-----	-----

Summa övrigt i offentlig miljö

-5,0   0,0   0,0

Teknikinvesteringar			
Omnivue	-3,0	-3,0	-3,0
Investeringar i kommande datasystem (DoRit, Gatuinfo, MUS m.m.)	-2,5	-2,5	-3,5
Juridik - Tekis LTF	-0,9	-0,7	-0,5
Juridik - Utfärdaren	-2,0	-2,0	-2,0
Summa teknikinvesteringar	-8,4	-8,2	-9,0
Parkeringsverksamhet			
Nya biljettautomater	-1,3	-4,4	-1,3
Summa parkeringsverksamhet	-1,3	-4,4	-1,3
Summa övriga planeringsprojekt	-28,3	-44,4	-62,7
Summa planeringsprojekt	-143,9	-172,0	-277,5
Generell besparing	9,7	-9,8	181,5
Summa investeringsutgifter	-721,8	-738,0	-713,0
Investeringsinkomster			
Genomförandeprojekt			
Övriga genomförandeprojekt			
Trafik- och gatuåtgärder			
Kollektivtrafikåtgärder			
Skärholmsplan	3,8	3,8	0,0
Kollektivtrafikåtgärder	3,0	3,0	5,0
Summa trafik- och gatuåtgärder	6,8	6,8	5,0
Trafikplanering m.m.			
CURACAO (EU-projekt)	0,2	0,0	0,0
Miljömiljarden			
A 13 Dag- och spolvattenrening i Söderledstunneln och på Centralbron	8,3	1,9	0,0
B 54 Dagvattenrening för Klarastrandsleden	2,9	12,0	0,0
B 63 Dag- och spolvattenrening för Blekholmstunneln och Klaratunneln	0,9	0,0	0,0
B 36 Återvinning av schakt- och asfaltmassor i Stockholm	1,1	0,0	0,0
Summa Miljömiljarden m.m.	13,2	13,9	0,0
Summa genomförandeprojekt	20,2	20,7	5,0
Planeringsprojekt			
Stora genomförandeprojekt			
Belysningsarbeten, KLIMP	5,4	6,6	7,1
Övriga genomförandeprojekt			
Juridik	0,9	0,9	0,9
Summa planeringsprojekt	6,3	7,5	8,0
Generell nedrundning/uppräknig	-9,7	9,8	0,0
Investeringsutgifter	-721,8	-738,0	-713,0
Investeringsinkomster	16,8	38,0	13,0
Nettoinvesteringsutgifter	-705,0	-700,0	-700,0

Bilaga 9:12

Trafik- och renhållningsnämnden: Renhållningsverksamhet

Investeringsutgifter

Genomförandeprojekt

Övriga genomförandeprojekt

Kärl	-4,0	-4,0	0,0
Personalbyggnad Vantör	-0,1	0,0	0,0
Summa övriga genomförandeprojekt	-4,1	-4,0	0,0

Övriga planeringsprojekt

Rishantering och infart Lövsta	-4,0	0,0	0,0
Inpasseringssystem ÅVC	-0,5	-2,0	-0,5
Trafiklinjef ärg ÅVC	-0,8	0,0	0,0
Sätra/Bredäng ÅVC	-30,0	0,0	0,0
Ny ÅVC	-1,0	-3,0	-35,0
Reinvestering Lövsta	0,0	-10,0	-30,0
Summa övriga planeringsprojekt	-36,3	-15,0	-65,5

Investeringsutgifter	-40,4	-19,0	-65,5
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringsutgifter	-40,4	-19,0	-65,5

Utbildningsnämnden

Övriga genomförandeprojekt

Inventarier och IT-utrustning	-35,0	-35,0	-35,0
-------------------------------	-------	-------	-------

Investeringsutgifter	-35,0	-35,0	-35,0
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringsutgifter	-35,0	-35,0	-35,0

Stadsdelsnämnder

Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden

Rinkeby-Kista	-5,6	-1,2	-1,2
Spånga-Tensta	-3,3	-0,9	-0,9
Hässelby-Vällingby	-3,0	-2,0	-2,0
Bromma	-3,3	-2,0	-2,0
Kungsholmen	-4,9	-1,7	-1,7
Norrmalm	-4,4	-2,6	-2,6
Östermalm	-5,8	-1,8	-1,8
Södermalm	-13,9	-3,2	-3,2
Enskede-Årsta-Vantör	-6,9	-2,4	-2,4
Skarpnäck	-3,6	-1,6	-1,6
Farsta	-3,6	-1,6	-1,6
Ålvsjö	-4,8	-0,9	-0,9
Liljeholmen-Hägersten	-4,5	-2,0	-2,0
Skärholmen	-5,8	-1,1	-1,1

Ofördelat	0,0	-53,8	-55,8
Investeringsutgifter	-73,4	-78,8	-80,8
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringsutgifter	-73,4	-78,8	-80,8

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2007:5

Regler för ekonomisk förvaltning

Kommunfullmäktiges beslut den 26 mars 2007
(utl 2007:32)
(Ersätter Kfs 2005:14)

INLEDNING

Kommunernas ekonomiska förvaltning regleras i 8 kapitlet i kommunallagen. Där stadgas bl.a. att kommunfullmäktige skall meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen. Kommunstyrelsen och övriga nämnder skall även tillämpa lagen (1997:614) om kommunal redovisning. Olika regler gäller för verksamheter med beställaransvar och utföraransvar.

För stadens bolag och stiftelser gäller även bokföringslagen, för bolagen aktiebolagslagen och årsredovisningslagen och för stiftelser stiftelselagen. Såvida inte dessa lagar stadgar annat gäller vad som nedan stadgas om nämnd även för stadens stiftelser och aktiebolag. Vad som stadgas om förvaltningschef skall även gälla för verkställande direktör (bolagschef/stiftelsechef). Varje bolag har att besluta härom.

Kommunstyrelsen får medge undantag från vad som stadgas nedan om det föreligger särskilda skäl.

1 kap BUDGET och UPPFÖLJNING

Kommunfullmäktiges budget

1 §

Kommunstyrelsen meddelar riktlinjer för nämnders budgetarbete.

Kompletterande anvisningar utfärdas av stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB.

2 §

Nämnd inger i samband med sin verksamhetsberättelse sitt budgetförslag och sina treårsberäkningar till kommunstyrelsen som underlag för kommunstyrelsens förslag till budget och treårsberäkningar. Förslaget omfattar driftbudget och investeringsplan. Investeringsplanen skall vara uppdelad på planerade och beslutade projekt.

Förvaltningschef skall ta fram underlag till förslag för budget och treårsberäkningar i enlighet med kommunstyrelsens riktlinjer och utfärdade anvisningar.

3 §

Budgeten fastställs av kommunfullmäktige. Den skall upprättas i enlighet med kommunallagens balanskrav. Budgeten omfattar nämnder och bolagsstyrelser.

a) *Nämnder*

1. Plan över verksamheten
  - den.
2. Driftverksamhet
  - Verksamhet med utföraransvar erhåller resultatbudget med avkastningskrav.
  - Övrig verksamhet, inklusive sådan med beställaransvar, erhåller ett eller flera anslag. Anslag kan, beroende på ändamål, meddelas brutto eller netto.
3. Investeringar
  - Plan och anslag för investeringsverksamheten med beräknade drift- och kapitalkostnadseffekter samt intäktsmöjligheter.
4. Stora projekt
  - Projektplan med redovisning av projektets syfte och innehåll samt ekonomiska konsekvenser.

b) *Stadens finansiering och ställning*

- En plan för finansiering av stadens totala utgifter inklusive försäljningsbeting samt uppgift om stadens budgeterade ställning vid budgetårets slut.

c) *Bolagsstyrelser*

1. Plan över verksamheten
  - Planen skall omfatta mål och riktlinjer med resultatkrav samt en översikt för treårsperioden.
2. Plan över omsättning och resultat
3. Investeringar
  - Plan för investeringar avseende all anläggningsverksamhet.

Nämndens budget

4 §

Nämnd skall med utgångspunkt från kommunfullmäktiges fastställda budget upprätta en genomförandeplan för det kommande årets verksamhet (nämndens budget/verksamhetsplan). I budgeten skall redovisas uppställda mål för verksamheten och hur tilldelade resurser skall användas.

Nämndens budget för nästkommande år skall fastställas av nämnden senast under december. År då val till kommunfullmäktige ägt rum senast under januari året därpå.

Förvaltningschefen skall upprätta förslag till budget.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB kan utfärda kompletterande anvisningar och tidsplan för budgeten.

5 §

Nämnd skall i samband med upprättande av budgeten redovisa förändrad omslutning hos kommunstyrelsen till följd av ökade externa intäkter för statsbidrag till olika projekt samt olika ersättningar. Nämnd skall även redovisa förändrad omslutning till följd av ökad försäljning av överskottskapacitet till andra nämnder.

Omslutningsförändringar av principiell betydelse skall föras upp till kommunfullmäktige för beslut.

Nämnd skall lämna sin budget till stadsledningskontoret för sammanställning.

Budgetansvar

6 §

Nämnder är ansvariga för att anslag inte överskrids, budgeterade intäkter inflyter, avkastnings- och resultatkrav uppnås, investeringsutgifter och inkomster disponeras för beslutade objekt inom anvisad ram samt att budgeterade försäljningsbeting uppfylls. Nämnder och styrelser ansvarar också för hur verksamheten bedrivs och att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Uppföljning

7 §

Uppföljning skall ge underlag för att styra verksamheterna. Ansvar för uppföljning ligger hos nämnderna.

Förvaltningschefen skall kontinuerligt följa upp verksamheten, upprätta erforderliga underlag till nämnden och redovisa om risk för budgetavvikelse föreligger och därvid föreslå erforderliga åtgärder.

Verksamheter med beställaransvar skall styras genom regelbunden uppföljning och avstämning mot nämndens budget, redovisa prognostiserad behovs- och prestationsutveckling samt kostnads-/utgifts- och intäkts/inkomstutveckling.

Verksamheter med utföraransvar skall styras genom regelbunden uppföljning mot beslutade resultatplaner samt fastställt avkastningskrav.

Nämnd skall besluta om former och tidpunkter för redovisning av erforderliga beslutsunderlag för sin styrning.

Finner nämnd med beställaransvar att anslag kommer att bli otillräckligt, eller att intäkter inte inflyter i budgeterad omfattning, skall nämnden vidta åtgärder för att rymma sådant överskridande eller intäktsunderskott inom nämndens budget respektive beslutade anslag och av kommunfullmäktige angivna mål och anslagsvillkor.

Finner nämnd med beställaransvar att förutsättningarna förändrats i förhållande till underlaget för kommunfullmäktiges budgetbeslut samt att mål och anslagsvillkor till följd av detta behöver ändras skall begäran härom underställas kommunfullmäktige.

För investeringar och stora projekt gäller att särskild uppmärksamhet måste ägnas åt uppföljningen av medelsförbrukning, tidsplaner, prestationer samt de politiska målen. Visar uppföljningen att ett objekt kan medföra större utgifter, mindre inkomster, högre framtida kostnader eller lägre framtida intäkter än vad som ursprungligen kalkylerades eller att andra förutsättningar ändrats i väsentlig mån, skall detta omgående redovisas för nämnden. Nämnden skall snarast vidta åtgärder för att förhindra fördyringar eller göra omprioritering inom ramen för sin totala investeringsplan. Avvikelse mot investeringsbeslut skall redovisas till kommunstyrelsen i samband med den löpande uppföljningen.

Förvaltningschefen skall tillse att budgetansvaret iaktas vid varje resursanskaffning (anställning, upphandling m.m.).

8 §

Nämnd skall lämna de rapporter avseende utfall och prognoser, beslutade och föreslagna åtgärder som stadsledningskontoret eller revisionskontoret begär.

Resultatenheter

9 §

Huvudregeln är att nya resultatenheter inrättas, förändras eller avvecklas i samband med nämndens ordinarie verksamhetsplan. Nämnden skall i denna definiera vilka enheter som skall utgöra resultatenheter och hur resultatet skall mätas. Varje nämnd har ansvar för att utforma interna överenskommelser med sina resultatenheter.

För att skapa ett trovärdigt och långsiktigt stabilt system, bör nämnden inte upphäva eller förändra förutsättningarna för resultatenheterna under året. Det är viktigt att göra en helhetsbedömning, då en förändring av en resultatenhet kan påverka andra resultatenheter. Enheterna skall verka i enlighet med gjorda överenskommelser.

Nämnden kan endast i undantagsfall upphäva eller förändra förutsättningarna under pågående år. Detta gäller då resultatenheten inte har verkat eller kunnat verka i enlighet med gjorda överenskommelser och detta inte kunnat förutses i samband med upprättandet av verksamhetsplanen. Nämnden kan under vissa speciella förutsättningar, t.ex. om enheten genom upphandling i konkurrens övergår till s.k. intraprenad, korrigera sin verksamhetsplan med avseende på avvikelsen. Samråd skall alltid ske med stadsledningskontoret innan beslut tas om ändring.

Resultatenheter skall föra över hela sitt resultat, både över- och underskott till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget.

Verksamhet som upphandlas i konkurrens med externa entreprenörer s.k. intraprenader skall överföra 100 % av sina resultat för att säkerställa konkurrensneutralitet under den tid som överenskommelsen gäller. Resultatenhet som avvecklats under innevarande år kan inte föra över resultat till nästkommande år. Enhetens utfall kommer därmed att ingå i nämndens samlade resultat för innevarande år.

Om en resultatenhet visar över- eller underskott som skall föras mellan åren för ett budgetår skall nämnden i samband med bokslutet avsätta resultatet till en resultatfond. Uppkomna underskott skall täckas i samband med påföljande års bokslut. Om underskottet inte har kunnat täckas under nästkommande år skall nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslut, varvid underskottet förs över till nästkommande år och övergår till nämnden. Ansvaret att täcka underskottet åvilar därmed ytterst nämnden. Om en resultatenhet har vidtagit åtgärder för att eliminera ett underskott men inte helt har lyckats med detta under nästkommande år kan resultatenheten få vara kvar efter kommunstyrelsens prövning av åtgärdernas trovärdighet.

Överfört överskott skall användas i verksamheten.

Nämnden skall i samband med sin budget/verksamhetsplan redovisa hur planerade över- eller underskott från föregående år avses behandlas.

Kommentar: Med över/underskott avses bättre/sämre resultat än budgeterat.

Slutna redovisningsenheter

10 §

Kommunfullmäktige beslutar i samband med budget vilka enheter som skall vara slutna redovisningsenheter. Enhetens verksamhet regleras i budget och i reglemente/instruktion.

Slutna redovisningsenheter arbetar under bolagsliknande former men är inte egna juridiska personer.

Borttaget: Resultatenheter skall föra över hela sitt resultat, dock maximalt 5 % av enhetens bruttobudget för året som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, både över- och underskott till följande år. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden.

För slutna redovisningsenheter gäller särskilda budget- och redovisningsprinciper. Enheten upprättar resultatbudget, investeringsplan med förslag till finansiering samt balansbudget.

Kommunfullmäktige fastställer i budgeten kraven på enhetens resultat i form av avkastning som skall levereras till finansförvaltning eller ägartillskott som skall tillföras enheten från finansförvaltning. Kommunfullmäktige kan i anslutning till behandlingen av nämndens bokslut justera avkastningskrav eller ägartillskott. Övriga resultat balanseras som fritt eget kapital.

Från och med år 2003 finansieras nya investeringar via koncernkonto och belastas med stadens internränta. Samtliga anläggningstillgångars finansiering skall likaledes belastas med stadens internränta via koncernkonto.

Taxor, avgifter m.m.

11 §

Beslut om taxor, avgifter, prestationsrelaterade ersättningar till privata utförare (s.k. peng), investering, försäljning av mark och anläggningar samt andra ärenden, som anges i lag, fattas av kommunfullmäktige.

Kommentar: Kommunfullmäktige kan ge uppdrag åt nämnd att besluta i sitt ställe i den omfattning som följer av kommunallagen.

2 kap RÄKENSKAPER

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av reglerna i detta kapitel.

Kommunal redovisningslag

1 §

Stadens nämnder skall tillämpa lag (1997:614) om kommunal redovisning och reglerna i detta kapitel.

Nämndens löpande bokföring

2 §

Förvaltningschefen skall se till att fullständiga räkenskaper fortlöpande förs över förvaltningens verksamhet i enlighet med den kommunala redovisningslagen och reglerna för ekonomisk förvaltning samt utfärdade anvisningar.

Förvaltningschefen ansvarar vidare för att förvaltningen tillämpar det löne- och redovisningssystem som kommunstyrelsen beslutat om.

Interna köp och försäljningar inom en nämnd får inte öka nämndens omslutning. Förvaltningschefen utfärdar anvisningar för redovisningen inom nämndens resultatenheter.

3 §

Förvaltningschefen skall efter anmodan tillhandahålla stadsledningskontoret och revisionskontoret rapporter och ekonomiska uppgifter.

Nämndens bokslut och verksamhetsberättelse

4 §

Förvaltningschefen skall snarast efter räkenskapsårets utgång se till att räkenskaperna avslutas och upprätta förslag till bokslut. Varje nämnd skall snarast efter årets slut fastställa bokslut för varje redovisningsenhet med en budget som fastställts av kommunfullmäktige och därefter inom tid och sätt som kommunstyrelsen bestämmer insända bokslutsärendet till stadsledningskontoret. Förslag till eventuella dispositioner med anledning av årets resultat skall lämnas till kommunstyrelsen.

Bilaga 10:6

Slutna redovisningsenheters resultat skall, med undantag för avkastning och eventuella ägar-tillskott, balanseras som fritt eget kapital.

Dispositioner som sammanhänger med resultatenheter anmäls i enlighet med detta reglemen-te 1 kap. 6 b §.

För nämnd med beställansvar skall budgetavräkning och balansräkning ingå i bokslutet.

För nämnd med utföransvar skall resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys ingå i bokslutet.

5 §

Varje nämnd skall årligen avge en verksamhetsberättelse med redogörelse för sin verksamhet under närmast föregående räkenskapsår. Till berättelsen skall nämndens bokslut bifogas.

Verksamhetsberättelsen skall innehålla en beskrivning av årets verksamhet utifrån resultat-räkningen/budgetavräkningen, måluppfyllelse och nyckeltal för nämndens verksamhet och en jämförelse med föregående räkenskapsår. Vidare skall verksamhetsberättelsen innehålla en redogörelse för mer betydande avvikelser från mål, riktlinjer och anslagsvillkor som angivits i budgeten samt förslag till dispositioner.

Nämnden skall särskilt redovisa pågående och avslutade investeringsprojekt i samband med nämndens verksamhetsberättelse för respektive år. Detta gäller även andra stora projekt.

I verksamhetsberättelsen skall nämnden redovisa hur den fullgjort sådana uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till den med stöd av 3 kap 10 § första stycket och 3 kap 12 § kommunallagen. Redovisningen skall lämnas i den omfattning som närmare kan anges i nämndernas reglemente och i enlighet med anvisningar från stadsledningskontoret. Verksamhetsberättelsen skall i övrigt innehålla en beskrivning av hur fullmäktiges beslut om nämndens verksamhet efterlevts och hur nämnden bedrivit verksamheten.

Förvaltningschefen skall utforma förslag till verksamhetsberättelse. Kompletterande anvisningar för verksamhetsberättelsen utfärdas av stadsledningskontoret.

Berättelsen skall, enligt fastställd tidsplan, överlämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet för nämnden.

Nämndens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse lämnas till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutar om ansvarsfrihet skall beviljas för nämnden.

Stadens huvudbokslut och årsredovisning

6 §

Stadens huvudbokslut är en sammanställning av de nämndvisa boksluten. Huvudbokslutet upprättas av stadsledningskontoret och redovisas i stadens årsredovisning.

Årsredovisningen upprättas i enlighet med den kommunala redovisningslagen och med iakttagande av god redovisningssed. Årsredovisningen skall i enlighet med den kommunala redovisningslagen innehålla en sammanställd redovisning som, utöver kommunen, även omfattar övriga juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande.

Årsredovisningen skall överlämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet före kommunfullmäktiges behandling av den.

Årsredovisningen skall överlämnas till kommunfullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Delårsrapport

7 §

Stadsledningskontoret skall årligen sammanställa en delårsrapport. Delårsrapporten skall omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Delårsrapporten skall

upprättas i enlighet med god redovisningssed. Underlag för delårsrapporten skall lämnas av nämnderna enligt anvisningar från stadsledningskontoret.

Värderings- och kapitalkostnadsprinciper

8 §

Med en investering avses all anläggningsverksamhet, inklusive om- och tillbyggnad, som medför standardhöjning och reinvestering samt anskaffning av utrustning till ett värde av ett prisbasbelopp eller därutöver med en ekonomisk livslängd på tre år eller mer.

9 §

Varje nämnd ansvarar för att det fortlöpande förs ett register över nämndens anläggningstillgångar.

10 §

Anläggningstillgångar skall årligen belastas med kapitalkostnader. Räntesatsen för interna räntesättningar fastställs årligen i samband med budget.

Försäljning av tillgångar

11 §

Vid försäljning av anläggningstillgångar i mark och fastigheter redovisas realisationsvinsten alternativt realisationsförlusten under finansförvaltning.

Den nämnd som förvaltar tillgången redovisar en försäljningsinkomst som motsvarar det bokförda värdet på den försålda tillgången. Förvaltningen ersätts av finansförvaltning för verifierade externa försäljningskostnader.

Dokumentation av ekonomisystem, kontoplan m.m.

12 §

Stadsledningskontoret skall upprätta en beskrivning över tillämpade förvaltningsgemensamma delar av ekonomisystemet i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Förvaltningschefen skall upprätta en beskrivning över förvaltningsspecifika delar av ekonomisystemet.

3 kap PENNINGHANTERING (tidigare medelsförvaltning)

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av följande regler.

Uppbörd och inkomstkontroll

1 §

Varje nämnd ansvarar inom sitt verksamhetsområde för uppbörd, kontroll och redovisning av stadens pengar.

Förvaltningschefen skall se till att inbetalda pengar omedelbart sätts in på ett bank- eller plusgirokonto som stadsledningskontoret har anvisat.

Vad som stadgats ovan gäller även för pengar som staden får och har hand om för annans räkning.

Fakturerings, krav och inkasso

2 §

Varje nämnd ansvarar för sin fakturerings och krav- och inkassoverksamhet.

1. Fakturering

Räkningar skall snarast möjligt skrivas ut och föras upp i kundreskontran.

2. Krav och inkasso

- a) Om fordran inte har betalats senast på förfallodagen skall krav- och in-kassoåtgärder vidtagas.
- b) En fordran anses osäker om kunden inte betalat den då inkassoförfarandet inleds. En osäker fordran skall bokföras som en befarad kundförlust.
- c) En osäker fordran skall skrivas av i bokföringen då alla inkassoåtgärder vidtagits och senast efter ett år. En fordran som uppenbarligen inte kommer att kunna drivas in kan skrivas av direkt utan att först bokföras som osäker. Nämnd eller delegat beslutar om avskrivning av fordran. Avskrivning av fordran skall bokföras som en konstaterad kundförlust.
- d) Indrivning av en fordran får avbrytas om ytterligare indrivningsförsök är utsiktslösa eller inte är försvarliga med hänsyn till kostnaderna och inte krävs ur allmän synpunkt.

3. Överlåtande av krav och inkassoverksamhet

Stadens nämnder skall, om de inte utför uppgiften på egen hand, anlita det inkassoföretag som staden centralupphandlat för kravverksamhet. Ett sådant uppdrag får inte innefatta överlåtelse av fordringar.

Inkassoföretaget utför enbart de nödvändiga krav- och inkassoåtgärderna medan respektive nämnd behåller beslutanderätten i alla ärenden.

Upphandling

3 § utgår, se nytt kapitel 4

Leasing

4 §

Nämnd eller bolag får ingå avtal om hyra eller hyrköp (leasing) av utrustning i de fall avtalet innebär en lägre kostnad för staden, sett över utrustningens hela ekonomiska livslängd, än om utrustningen anskaffats genom köp. Hyra/leasing kan vara en ofördelaktig finansieringsform jämfört med andra tillgängliga finansieringsformer. Kostnaderna för hyra/leasing skall därför jämföras med kostnaderna för köp.

Endast om det samlade värdet av framtida betalningsförpliktelser inte kan anses ringa i förhållande till nämndens balansomslutning, eller om dessa betalningsförpliktelser överskrider av ekonomiutskottet fastställd beloppsgräns skall det tillställas ekonomiutskottet.

Alla avtal om hyra eller hyrköp (leasing) i syfte att endast finna en alternativ finansieringsform skall dock alltid tillställas ekonomiutskottet.

Vad som sägs ovan gäller även avtal med annan rubricering, men med verklig innebörd av hyra, hyrköp eller leasing.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för att ingå avtal om hyra eller hyrköp (leasing).

Kontroll och attest

5 §

Omfattning och definition

Paragrafen gäller för stadens samtliga ekonomiska händelser, inklusive interna transaktioner samt medel som staden ålagt eller åtagit sig att förvalta eller förmedla. Med ekonomiska transaktioner avses bokföringsposter i stadens samtliga bokföringssystem som omfattas av lagen om kommunal redovisning.

Attest innebär att intyga att kontroll utförts utan anmärkning. Kontroll utförs av kontrollansvarig (tidigare attestant).

Syfte

Syftet med reglerna för kontroll av ekonomiska händelser är att säkerställa att transaktioner som bokförs är korrekta avseende:

<i>Prestation</i>	Att varan eller tjänsten har levererats till eller från staden och/eller att transaktionen i övrigt stämmer med avtalade villkor.
<i>Bokföringsunderlag</i>	Att verifikationen uppfyller kraven i den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.
<i>Betalningsvillkor</i>	Att betalning sker vid rätt tidpunkt.
<i>Bokföringstidpunkt</i>	Att bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod.
<i>Kontering</i>	Att transaktionen är rätt konterad.
<i>Beslut</i>	Att transaktionen överrensstämmer med beslut av behörig beslutsfattare.

Ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för utfärdandet av för staden gemensamma anvisningar till denna paragraf. Kommunstyrelsen ansvarar också för övergripande uppföljning av dessa anvisningar.

Stadens nämnder ansvarar för att antagna regler och anvisningar avseende denna paragraf följs. Varje nämnd skall därutöver vid behov utfärda ytterligare anvisningar för sitt verksamhetsområde.

Varje nämnd utser kontrollansvariga (tidigare attestanter) samt ersättare för dessa. Kontrollansvar knyts till person eller befattning och kopplas till kodplan med angivande av eventuella begränsningar. Varje nämnd svarar för att det upprätthålls aktuella förteckningar över utsedda kontrollansvariga (tidigare attestanter).

Förvaltningschefen ansvarar för att vid behov aktualisera beslut om kontrollansvariga (tidigare attestanter). Förvaltningschefen ansvarar inom nämndens verksamhetsområde för att handläggarna är informerade om reglerna och anvisningarnas innebörd.

Kontrollansvarigas (tidigare attestanternas) ansvar är att tillämpa fastställda anvisningar samt när brister upptäcks rapportera dessa till närmast överordnad chef.

Kontroller

Följande kontrollmoment (tidigare attest) finns i staden. Kontrollerna skall i tillämpliga fall utföras.

<i>Prestation</i>	Vara eller tjänst har mottagits eller levererats.
<i>Kvalitet</i>	Mottagen eller levererad tjänst håller avtalad kvalitet.
<i>Pris</i>	Pris överensstämmer med avtal, taxa, bidragsregler eller beställning.
<i>Villkor</i>	Betalningsvillkor m.m. är uppfyllda.
<i>Beslut</i>	Behöriga beslut finns.
<i>Behörighet</i>	Nödvändiga kontroller (attester) har skett av behöriga personer.

Bilaga 10:10

<i>Kontering</i>	Konteringen är korrekt.
<i>Formalia</i>	Verifikationen uppfyller krav enligt lagstiftningen.

Kontrollernas utformning

Kontrollåtgärderna skall utformas så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig och att kontrollkostnaden står i rimlig proportion till riskerna. Vid utformningen av kontrollåtgärderna skall följande krav beaktas:

<i>Ansvarsfördelning</i>	Ansvarsfördelningen skall vara tydlig. Ingen person skall ensam hantera en transaktion från början till slut.
<i>Kompetens</i>	Den som har rollen att utföra en kontrollåtgärd skall ha erforderlig kompetens för uppgiften.
<i>Integritet</i>	Den som utför kontroll av en annans persons transaktioner skall ha en självständig ställning gentemot den kontrollerade.
<i>Jäv</i>	Den som utför kontrollen får ej kontrollera in- och utbetalningar till sig själv eller närstående. Detsamma gäller utgifter av personlig karaktär. Detta innefattar också bolag och föreningar där den kontrollansvarige eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen.
<i>Dokumentation</i>	Vidtagna kontrollåtgärder (attester) skall dokumenteras på ändamålsenligt sätt.
<i>Kontrollordning</i>	De olika kontrollmomenten skall utföras i en logisk ordning så att effekten av en tidigare kontrollåtgärd inte förtas av en senare kontrollåtgärd.

Genomförda kontroller

Obligatoriska manuella kontroller som utförts med godkänt resultat skall dokumenteras genom attest. Attest dokumenteras i enlighet med anvisningarna. Maskinellt utförda kontroller skall framgå av systemdokumentation och behandlingshistorik. Om kontrollansvarig (tidigare attestant) ej kan godkänna en ekonomisk transaktion skall den som beslutat om transaktionen underlättas. Kan inte rättelse uppnås skall underrättelse ske enligt fastställd rutin.

Begäran om utbetalning av pengar

6 §

Varje nämnd skall utse person med befogenhet att på nämndens vägnar beordra utbetalning av pengar. Som regel ger nämnden denna befogenhet till förvaltningschefen.

Förvaltningschefen skall utse ett lämpligt antal ställföreträdare med befogenhet att begära utbetalning av pengar. Rätten att begära utbetalning av pengar skall ges till namngivna personer.

Person med rätt att begära utbetalning av pengar skall innan sådan begäran säkerställa att nödvändiga kontroller har skett av behöriga personer (behörighetskontroll).

Förskottskassa

7 §

Kommunstyrelsen tillhandahåller på nämndens begäran en förskottskassa på ett belopp som kommunstyrelsen bestämmer.

Det beviljade beloppet räntebeläggs med en räntesats som kommunfullmäktige fastställer i samband med årsbudgeten. Räntesatsen skall spegla marknadsräntan.

Förvaltningschefen skall se till att förskottskassans pengar finns insatta på ett räntebärande konto, som stadsledningskontoret har anvisat, till dess att pengarna behöver användas. Räntan på detta konto tillfaller nämnden. Förvaltningschefen skall utse en person med ansvar för förskottskassan. Förvaltningschefen skall se till att pengar i förskottskassan redovisas, kontrolleras och inventeras enligt gällande regler och anvisningar.

Förvaltningschefen kan fördela förskottskassan på flera underförskottskassor. Vad som ovan sagts gäller även underförskottskassor.

Kontokort

8 §

Se kommunstyrelsens policy avseende kontokort.

Utbetalning

9 §

Kommunstyrelsen svarar för alla utbetalningar om kommunstyrelsen inte medgett undantag.

Stadsledningskontoret skall verkställa stadens utbetalningar.

Likviditetshantering

10 §

Kommunstyrelsen ansvarar för stadens likviditetshantering, upplåning och skuldförvaltning, utlåning samt tecknande av stadens borgen i enlighet med vad som föreskrivits i instruktionen för stadsledningskontoret och i Stockholms stads finansiella policy samt i andra beslut av kommunfullmäktige.

Förvaltningschefen skall på anmodan av stadsledningskontoret upprätta en likviditetsprognos och lämna in den till kontoret.

4 kap UPPHANDLING

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av reglerna i detta kapitel.

Övergripande

1 §

Stadens nämnder skall tillämpa lag om offentlig upphandling (LOU 1992:1528) samt de lagar som kompletterar eller ersätter denna lag, liksom nedan angivna regler, samt av kommunfullmäktige beslutad konkurrens- respektive upphandlingspolicy samt till ovan nämnda dokument tillhörande anvisningar.

2 §

Följande begrepp används nedan och i övriga inom staden styrande dokument på upphandlingsområdet:

Upphandling

Som upphandling räknas en transaktion som innebär ömsesidiga ekonomiska förpliktelser för de inblandade parterna. Som ekonomisk förpliktelse räknas motprestation såsom ekonomisk ersättning, arbetsinsats eller upplåtelse av någon annan slags nyttinghet. Exempel på upphandling är köp av en vara, tjänst, verksamhet eller entreprenad, liksom ingående av samarbetsavtal. Även hyra och leasing av varor faller under begreppet upphandling.

Upphandlande enhet

Den beslutande församling som ansvarar för att anskaffning sker i enlighet med lag, regler och policy. Utgörs inom staden av nämnd respektive bolag.

Lokal upphandling

Upphandling som utförs av en upphandlande enhet för att lösa behovet av en viss vara eller tjänst inom nämnden.

Gemensam upphandling

Upphandling som genom samverkan mellan två eller flera nämnder genomförs för att lösa behov inom samtliga deltagande nämnders ansvarsområde. Deltagande i sådan upphandling är frivillig och beslutas av respektive nämnd eller tjänsteman inom nämnden som med stöd av delegation äger fatta sådant beslut.

Central upphandling

Upphandling där samtliga nämnders ansvar för upphandling överförs till en nämnd som i enlighet med beslut i kommunfullmäktige genomför upphandling för hela stadens behov. Deltagande i central upphandling är tvingande för stadens nämnder såvida fullmäktige inte beslutat om undantag för viss nämnd. Stadens bolag deltar efter inbjudan i central upphandling som i gemensam upphandling.

Ramavtal

Ramavtal är en form av avtal som innebär att avtal träffas om villkoren för leverans av ett visst varu- eller tjänstesortiment under en viss period, utan att den exakta volymen eller tidpunkten för leverans fastställs i avtalet. Observera att ramavtal definieras i LOU.

Avrop

Inköp/beställning som görs med grund i ramavtal benämns avrop.

Direktupphandling

3 §

Direktupphandling definieras i LOU och får endast användas under de omständigheter som föreskrivs där. Kommunstyrelsen utfärdar och beslutar om de riktlinjer som skall gälla för direktupphandling.

Direktupphandling får normalt inte förekomma på områden där ramavtal finns.

Utöver kommunstyrelsens riktlinjer kan stadsledningskontoret utfärda anvisningar för rutiner kring direktupphandling.

Ramavtal

4 §

Ramavtal får användas på områden där beställningar behöver göras löpande och med kort förvarning eller där beställningsvolymen vid varje tillfälle (avrop) är liten i förhållande till upphandlingskostnaden.

Upphandling av ramavtal skall normalt resultera i avtal med endast en leverantör. Om avtal kan komma att tecknas med flera leverantörer skall meddelande om att så kan ske framgå av förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlaget skall då också meddela en princip som kommer att användas för avropens fördelning. Tilldelningsbeslutet skall i sådana fall innehålla information om skälen till att flera leverantörer har antagits.

Ramavtal skall i första hand följas av exklusivitet. Detta innebär att om en nämnd genomfört eller deltagit i ramavtalsupphandling skall nämnden inte teckna andra avtal avseende samma vara eller tjänst att gälla under ramavtalets avtalstid (s k *avtalstrohet* skall gälla). Om ramavtal inte avses innebära exklusivitet skall detta tydligt framgå av såväl avtal som förfrågningsunderlag.

Dokumentation

5 §

Information om alla beställningar som görs genom avrop eller upphandling skall dokumenteras. Kraven på dokumentation styrs dels av lag, dels av stadens behov av att kunna analysera och förklara sitt agerande i upphandlingsärenden.

Grundregeln är att alla beslut om genomförande av upphandling, direktupphandling eller avrop skall dokumenteras på ett sådant sätt att det framgår vem som fattat beslutet, i vilket syfte samt det ungefärliga värdet av den gjorda beställningen. Utöver detta skall dokumentation upprättas i enlighet med vad reglerna för respektive upphandlingsform kräver.

Stadsledningskontoret skall utfärda anvisningar och råd kring hanteringen av handlingar i upphandlingsärenden.

Vad gäller gallring skall de av stadsarkivet utfärdade gallringsbesluten följas.

Systemstöd för inköp

6 §

Stadsledningskontoret har rätt att utfärda anvisningar kring beställningar via elektroniskt inköpsstöd.

5 kap DONATIONSMEDEL och VÄRDEHANDLINGAR

Mottagande av donation

1 §

Mottagande av donation skall underställas kommunfullmäktige för prövning då det är fråga om ett stiftelseförordnande. Även gåva skall underställas kommunfullmäktige när gåvans värde överstiger 500 000 kr. I övriga fall beslutar respektive nämnd efter förslag från förvaltningschef.

Placering av fondtillgång

2 §

Tillgångar tillhörande stadens anknutna stiftelser skall placeras i enlighet med av kommunstyrelsen beslutade placeringsföreskrifter.

Förvaltning av fondtillgång

3 §

Förvaltas fond eller stiftelse av nämnd skall denna anlita kommunstyrelsen för handhavande av fondens eller stiftelsens tillgångar i den mån stiftelseförordnandet inte föreskriver annat.

Förvaring av värdehandlingar

4 §

Förvaltningschef svarar för att värdehandlingar förtecknas och förvaras tillfredsställande. Förvaltning kan anlita stadsledningskontoret för förvaring av värdehandlingar, som nämnd innehar för stadens räkning.

6 kap INTERN KONTROLL

Nämnderna skall enligt kommunallagen 6 kap. 7 § var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnderna skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan.

Revisorernas uppgift är enligt kommunallagen 9 kap. 9 § att pröva om bl.a. den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av följande regler i samråd med revisionskontoret.

1 §

Den interna kontrollen inom en nämnd skall bygga på en helhetssyn på den kommunala verksamheten. Detta betyder att den skall omfatta mål och strategier, styrning och uppföljning samt skydd av tillgångar. Inom dessa områden skall det finnas inbyggda uppföljnings- och kontrollsystem som säkrar en effektiv förvaltning och förebygger allvarliga fel eller förluster.

Nämnd ansvarar för att ett system för intern kontroll upprättas inom respektive verksamhetsområde med övergripande riktlinjer, regler och anvisningar i syfte att säkerställa att

- verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt
- att lagar, avtal och andra för nämnden gällande regler, föreskrifter och beslut följs
- anskaffningen och användningen av resurser är effektiv och ändamålsenlig
- stadens tillgångar skyddas
- redovisningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi är rättvisande, tillförlitlig och ändamålsenlig samt att
- säkerheten i redovisningsrutiner, administrativa rutiner och IT-system är tillfredsställande.

Förvaltningschef skall upprätta förslag till internt kontrollsystem för nämnden och skall tillse att konkreta regler och anvisningar utformas för att upprätthålla en god intern kontroll inom alla verksamhetsområden.

Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen skall bidra till utformningen av konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll inom sina verksamhetsområden och skall informera övriga anställda om reglernas och anvisningarnas innebörd.

Samtliga anställda är skyldiga att följa gällande regler och anvisningar för intern kontroll.

2 §

Nämnd skall årligen fastställa en internkontrollplan för att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar tillfredsställande inom nämndens verksamhetsområden. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys skall nämnden välja ut ett antal områden/rutiner som skall granskas särskilt under verksamhetsåret för att verifiera att mål uppnås samt att riktlinjer och fastlagda kontroller upprätthålls/genomförs.

Förvaltningschef skall tillse att en risk- och väsentlighetsanalys genomförs och dokumenteras och med denna som underlag upprätta förslag till internkontrollplan för nämnden.

3 §

Nämnd skall försäkra sig om att internkontrollplanen genomförs och vid behov vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig.

Förvaltningschef skall regelbundet rapportera till nämnden om hur internkontrollplanen genomförs, hur den interna kontrollen fungerar samt föreslå nämnden erforderliga åtgärder för att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig.

Brister i den interna kontrollen skall omedelbart rapporteras till närmast överordnad.

Vid misstanke om brott av förmögenhetsrättslig karaktär skall nämnden utan oskäligt dröjsmål vidta åtgärder. Förvaltningschef skall omgående informera nämnden och revisionskontoret om det hos förvaltningen uppdagas förhållanden som medför misstanke om att sådant brott föreligger. Förvaltningschef skall också tillse att nämnden och revisionskontoret informeras om de åtgärder som vidtas.

Stadsövergripande styrdokument

OBS! Dokument som ska revideras gäller tillsvidare om inte budget 2008 anges.

Område 2008	Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Kommentar
<i>Barn, ungdom och utbildning</i>				
	Förskoleplan för Stockholms stad	KF	Upphörde i samband med budget 2007	Budget 2008 gäller. Nya övergripande mål och riktlinjer under 2007
	Handlingsprogram för FN:s barnkonvention	KF	2004-09-20	Revideras i samband med framtagandet av nya övergripande mål och riktlinjer för förskolan och skolan
	Skolplan för Stockholms stad	KF	2004-09-20	Nya övergripande mål och riktlinjer under 2007
	Strategi för elevhälsa i Stockholms stad	KF	2004-09-20	Utgår, inarbetas i nya övergripande mål och riktlinjer för skolan
<i>Ekonomi</i>				
	Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad	KF	2006-12-08	Kvarstår
	Försäkringspolicy för Stockholms stad	KF	2004-03-01	Kvarstår
	Styrning och uppföljning av investeringar och andra betydande projekt	KS	2005-10-26	Kvarstår
	Regler för ekonomisk förvaltning	KF	2007-03-26	
<i>Funktionsnedsättning</i>				
	Handikappolitiskt program för Stockholms stad	KF	2004-12-14	Kvarstår
	Stöd till personer med utvecklingsstörning i Stockholm stad	KF	1999-09-06	Revidering pågår 2007

Bilaga 11:2

<i>Information - kommunikation</i>				
	Kommunikationspolicy för Stockholms stad	KF	2006-06-12	Kvarstår
<i>Infrastruktur</i>				
	Bostadsförsörjningsprogram	KF	2005-03-21	Kvarstår
	Byggnadsminnesförklaring – policy för Stockholms stads egna byggnader	KF	1992-11-09	Kvarstår
	Renhållningsordning för Stockholms kommun, inklusive föreskrifter och avfallsplan 2006-2010	KF	2006-06-12	Revidering pågår 2007
	Stockholms parkprogram, handlingsprogram för utveckling och skötsel av parker och natur	KF	2006-01-23	Kvarstår
	Stockholms stads trafiksäkerhetsprogram för åren 2005-2010	KF	2005-02-21	Kvarstår
	Vision för Söderort	KF	2004-10-01	Kvarstår
	Översiktsplan 1999 Stockholm med tillhörande byggnadsordning	KF	1999-10-04	Kvarstår
<i>IT och telefoni</i>				
	E-strategi för Stockholms stad	KF	2001-02-19	Revidering pågår 2007
	Informationsteknisk plattform för Stockholms stad	KF	2005-02-21	Revidering pågår 2007
	Telefonpolicy för Stockholms stad	KS	1996-09-11	Revidering pågår 2007
	Telestrategi för Stockholms stad	KF	1995-09-18	Revidering pågår 2007
<i>Kris- och säkerhetsfrågor</i>	<i>Samtliga dokument under kris och säkerhetsfrågor nedan, kommer att inarbetas i nya övergripande mål och riktlinjer för kris- och säkerhetsfrågor under 2008.</i>			
	Beredskapsfrågor i Stockholms stad	KF	1999-05-31	Revidering pågår 2007
	Handlingsprogram för ett tryggt och säkert Stockholm, brandförsvarets del	KF	2004-12-14	Revidering pågår 2007

	Plan för Stockholms stads ledningsorganisation vid allvarliga kriser	KF	2005-06-13	Revidering pågår 2007
	Policy och riktlinjer för informationssäkerhet vid Stockholms stad	KF	2005-06-13	Revidering pågår 2007
	Stockholms stads handlingsprogram för skydd mot olyckor	KF	2006-01-23	Revidering pågår 2007
	Säkerhetspolicy för Stockholms stad med kommentarer samt riktlinjer för lokal säkerhetssamordnare	KF	1993-09-06	Revidering pågår 2007
	Krisledningsplan för Stockholms stad vid extraordinära händelser	KF	2007-03-05	Revidering pågår 2007
	Kommunikationsplan för Stockholms stad vid extraordinära händelser	KF	2007-03-05	Revidering pågår 2007
<i>Kultur och fritid</i>				
	Idrottspolitiskt program för Stockholms stad	KF	2006-05-29	Kvarstår
	Strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2006-2010	KF	2006-05-29	Kvarstår
<i>Miljö</i>				
	Program för Stockholms vattenarbete 2006-2015	KF	2006-06-12	Kvarstår
	Stockholms miljöprogram 2007-2010			Revidering pågår 2007
<i>Näringsliv, arbetsmarknad, omvärld</i>				
	Stockholms stads näringslivspolitiska program	KF	2004-12-06	Revidering pågår 2007
<i>Personalpolitik</i>	<i>Samtliga dokument under personalpolitik nedan, förutom ledarstrategin, inarbetas i nya övergripande mål och riktlinjer för personalområdet under 2007.</i>			
	Arbetsmiljöpolicy för Stockholms stad	KF	2006-03-06	
	Jämställdhetspolicy för Stockholms stad	KF	1998-09-07	
	Kompetensförsörjningsstrategi för Stockholm stad	KF	2006-02-06	

Bilaga 11:4

	Ledarstrategi för chefer i Stockholms stad	KF	2005-05-23	Revidering pågår 2007
	Lönepolitik i Stockholms stad	KF	1999-05-12	
	Personalpolicy i Stockholms stad	KF	2006-03-06	
	Policy mot alkohol- och drogmissbruk i Stockholms stad	KF	2006-03-06	
<i>Socialtjänst</i>				
	Barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget (BUS) Gemensam policy med riktlinjer i Stockholms län	KF	2003-12-17	Kvarstår
	Gemensamt policydokument för Stockholms läns kommuner och Stockholms läns landstings missbrukar- och specialiserade beroendevård	KS	1998-09-07	Revidering pågår 2007
	Handlingsprogram för Stockholms stads arbete inom Operation Kvinnofrid	KF	2007-05-16	Kvarstår
	Stadens insatser till psykiskt funktionshindrade (Bygger på länsövergripande policydok med SLL)	KF	1998-06-08	Kvarstår
	Stockholms stads brottsförebyggande program	KF	2006-06-12	Revidering pågår 2007
	Stockholms stads sociala program för att minska prostitutionen	KF	2006-06-12	Kvarstår
	Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotikapolitiska program (STAN)	KF	2004-12-14	Revideras under 2008
<i>Styrning och uppföljning</i>				
	Strategi för kvalitetsutveckling i Stockholms stad.	KF	1999-05-10	Kvarstår
	Uppföljning av förbättringsförslag, synpunkter och klagomål – en del i stadens strategi för kvalitetsutveckling.	KS	1999-11-03	Kvarstår

	Integrerat system för ledning och uppföljning av stadens verksamheter.	KF	2005-10-03	Revideras under 2007
<i>Upphandling</i>				
	Upphandlingspolicy	KF	2007-03-26	Kvarstår
	Konkurrenspolicy	KF	2007-03-26	Kvarstår
<i>Äldreomsorg</i>				
	Stockholm stads äldreomsorgsplan 2006-2010	KF	2006-01-23	Revidering pågår 2007
<i>Övrigt</i>				
	Evenemangspolicy för Stockholms stad	KF	2001-09-03	Kvarstår
	Representation i Stockholms stad, stadens policy	KF	1999-03-22	Revidering pågår 2007
	Stockholms stads policy mot motor	KS	1997-03-05	Revidering pågår 2007

Resursfördelningssystem

Resursfördelningssystem stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Från och med 2008 gäller ett nytt resursfördelningssystem för de prestationsrelaterade verksamheterna gruppboende, barnboende, daglig verksamhet samt korttidshem.

Nuvarande modell för de prestationsrelaterade verksamheterna

Fördelning efter prestationer används för fyra insatser:

- Gruppboende (inkl. ålderspensionärer)
- Daglig verksamhet (inkl. ålderspensionärer)
- Barnboende
- Korttidshem

Varje insats är uppdelad i sex nivåer graderade efter vårdbehov. I de fem lägsta nivåerna är ersättningsnivån fastställd. I den högsta nivån ersätts stadsdelsnämnden med den faktiska kostnaden. Ersättningen justeras i samband med tertiärrapporterna.

Ny modell

Utredningens förslag till nytt system för fördelningen av resurser utgår från nuvarande budgetram.

En utgångspunkt i utredningens uppdrag är att ett nivåsystem införs som baseras på den enskildes behov och inte som idag på den tid som går åt för insatsens utförande. Ett behovsrelaterat nivåsystem utarbetades av bedömningskansliet under februari – juni 2006 som förankrats i arbetsgruppen samt i de tre referensgrupperna med representanter för beställare, utförare och handikapporganisationer. Seminarier har genomförts för stadens samtliga biståndshandläggare samt utförar- och beställarchefer.

Bedömningssystemet har tagits fram med beaktande av de förutsättningar som kommunfullmäktige angav i uppdraget, nämligen;

- 1) Det är den enskildes behov som ska vara avgörande.
- 2) Finna kriterier för fördelningen som enkelt kan mätas och som utgör en bra indikation på behovet.
- 3) Systemet ska vara enkelt att förstå och enkelt att tillämpa.

Utredningen föreslår ett behovsrelaterat bedömningssystem som bl.a. grundar sig på det internationella klassifikationssystemet ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) som utgivits av WHO år 2001. Socialstyrelsen publicerade 2003 den svenska versionen, Klassifikation av funktionstillstånd, funktionsnedsättning och hälsa. Klassifikationen erbjuder en struktur och ett standardiserat språk för att beskriva funktionsförmåga och funktionsnedsättning i relation till hälsa. Det föreslagna bedömningssystemet påverkar inte den fortsatta utvecklingen mot ett valfrihetssystem.

Bilaga 12:2

Antalet föreslagna nivåer och ersättningen per nivå redovisas i bilaga 5.

Resursfördelningssystem

Resursfördelningssystem för stadsmiljöverksamhet

Fördelningen för år 2008 sker enligt den reviderade modellen för fördelning av medel till stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet.

Nuvarande modell

Den nuvarande fördelningsmodellen består av grönområdesskötsel och övrig stadsmiljö, vilka viktas med utgångspunkt från fem års justerade bokslut. Grönområdesskötseln viktas för närvarande till 84 procent av den totala bruttokostnaden och övrig stadsmiljö 16 procent av den totala bruttokostnaden.

Grönområdesskötseln räknas fram genom att parkytan korrigerad för en slitage- och skräpfaktor plus ytan för naturmarken räknas samman och där park- respektive naturmark givits vikterna 10 respektive 1. Övrig stadsmiljö räknas fram genom genomsnittet för andelen behandlade detaljplaner under den senaste femårsperioden plus andel av folktätheten inom staden, där respektive variabel getts lika vikter.

I den nuvarande fördelningsmodellen används ett korrektiv till arealerna i form av en *folkfaktor*. Den har bestått av folkmängd (boende), gymnasieelever (efter skolans geografiska placering) och hälften av dagbefolkningen (de med arbetsplats) i respektive stadsdelsområde.

Reviderad modell

Beräkningsmässigt baseras den reviderade fördelningsnyckeln på två beräkningsblock, dvs. "Grönområdesskötsel" och "Övrig stadsmiljö". I samband med de årliga revideringarna baseras viktningen av de två kvarvarande beräkningsblocken på en uppdaterad femårsserie hämtad från bokslutsdata.

I blocket "*Grönområdesskötsel*" utnyttjas arealer för parkmark respektive naturmark med databasen PARK som källa. Parkmarkstalet justeras fullt ut med det standardiserade korrektivet för slitage och nedskräpning (folkfaktorn). Folkfaktorn består enbart av 100 procent boende och 25 procent dagbefolkning. Det justerade parkmarkstalet viktas i proportionen 10:1 i förhållande till naturmarkstalet. Framräknade andelar omvandlas till kostnadsandelar enligt beräkningsblockets andel av alla stadsdelsnämnders totala stadsmiljökostnader enligt femårsserie av bokslutsdata.

I blocket "*Övrig stadsmiljö*" utnyttjas medianvärdet av antalet lägenheter i av stadsbyggnadsnämnden godkända eller antagna detaljplaner under de senaste fem åren. Dessutom utnyttjas den nedviktade folkfaktorn per total skötselyta. I bägge fallen används standardiserade värden och framräknade andelar omvandlas på så sätt till kostnadsandelar.

Kostnadsandelarna i de två blocken summeras till *fördelningsnyckeln* som summerar sig till 100 procent för samtliga stadsdelsnämnder.

Denna reviderade fördelningsnyckel kan till 86 procent förklara kostnadsskillnaderna mellan stadsdelsnämnderna avseende de hos stadsdelsnämnderna kvarvarande kostnaderna för stadsmiljöverksamheten. En korrelationskoefficient på 0,86 anses som bra för en resursfördelningsmodell.

Bilaga 13:2

Budgetkonsekvenser

Den reviderade fördelningsnyckeln för stadsmiljö innebär en omfördelning mellan stadsdelsnämnderna. För att minska effekten sker en successiv övergång till de nya reglerna under perioden 2008 till och med 2010. Detta sker genom att fördela ytterligare 17,6 mnkr enligt nedan. De negativa differenserna jämfört med budget 2007 täcks fullt ut år 2008. Därefter sker en successiv nedtrappning till år 2010. Överskjutande medel upp till 17,6 mnkr fördelas enligt nyckeln. Fördelningsnyckeln får fullt genomslag år 2011.

Stadsdelsnämnd (mnkr)	Kf Budget 2007	Fördelning 2008 enligt ny nyckel	Fördelning 2008 inklusive övergångsregel
Rinkeby-Kista	9,5	7,7	9,8
Spånga-Tensta	8,0	6,1	8,2
Hässelby-Vällingby	16,3	12,8	16,8
Bromma	16,4	13,1	17,1
Kungsholmen	9,2	10,6	11,0
Norrmalm	17,4	16,9	18,0
Östermalm	9,8	11,6	12,0
Södermalm	17,3	20,4	21,1
Enskede-Årsta-Vantör	15,9	15,3	16,4
Skarpnäck	9,5	10,6	11,0
Farsta	10,1	10,3	10,7
Älvsjö	5,0	5,7	5,9
Hägersten-Liljeholmen	11,3	13,0	13,5
Skärholmen	6,5	6,9	7,1
Summa:	162,2	161,0	178,6

Tabell övergångsregler

	2008	2009	2010
Rinkeby-Kista	2,1	1,7	1,2
Spånga-Tensta	2,1	1,7	1,1
Hässelby-Vällingby	4,0	3,1	2,3
Bromma	4,0	3,1	2,3
Kungsholmen	0,4	0,6	0,9
Norrmalm	1,1	1,4	1,6
Östermalm	0,4	0,7	1,0
Södermalm	0,7	1,2	1,7
Enskede-Årsta-Vantör	1,1	1,3	1,5
Skarpnäck	0,4	0,7	0,9
Farsta	0,4	0,6	0,9
Älvsjö	0,2	0,3	0,5
Hägersten-Liljeholmen	0,5	0,8	1,1
Skärholmen	0,2	0,4	0,6
Summa:	17,6	17,6	17,6

Ärenden som avskrivs eller besvaras i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2008 för Stockholms stad

Dnr 013-1290/2000 - Motion (2000:65)

Inrättande av inspektörstjänster inom fler av stadens ansvarsområden – inspektera mera!

Besvaras med hänvisning till äldrenämndens uppdrag i budget 2008.

Dnr 310-1231/2001 - Motion (2001:52)

Avveckling av Bromma flygplats

Dnr 009-1021/2004 - Motion (2004:7) av Jan Björklund (fp) m.fl.

Förlängning av Bromma flygplats avtal

Besvaras med hänvisning till exploateringsnämndens uppdrag i budget 2008 om att avtala med Luftfartsverket om Bromma flygplats.

Dnr 209-3566/2004 - Motion (2004:43) av Paul Lappalainen (mp)

Genomgång och tillvaratagande av den kompetens som finns bland Stockholms stads personal

Besvaras med hänvisning till inriktningsmål i budget 2008 om staden som en attraktiv arbetsgivare.

Dnr 019-1127/2006 - Skrivelse (8/3) av Christopher Ödmann, Åsa Romson och Viviann Gunnarsson (alla mp)

Om principer för partiernas kanslier

Besvaras med hänvisning till att partiernas kansliresurser behandlas i budget 2008.

Dnr 328-2822/2007 - Skrivelse från Stiftelsen Hobby och Leksaksmuseum

Bidrag till Leksaksmuseets verksamhet m.m. för år 2008

Besvaras med hänvisning till budget för 2008.

Dnr 661-4470/2003

Yttrande över revisionsrapport av idrottsnämndens handikappverksamheter, hemställan om ändring av reglemente

Besvaras med hänvisning till att förändringar i nämndernas reglementen justeras med anledning av beslut i budget.

Dnr 328-3296/2005 - Skrivelse (22/8) Bo Bladholm (m)

Om flaggningen vid Stadshuset

Besvaras med hänvisning till att staden nu flaggar på det sätt som föreslås i skrivelsen.

Dnr 328-1825/2006 – Hemställan från kulturnämnden

Stockholms medeltidsmuseums framtid, hemställan om medel för en "c/o-utställning" och butik år 2007

Besvaras med hänvisning till att medel reserveras i kulturnämndens budget för 2008.

Dnr 336-2797/2007 - Hemställan från kulturnämnden

Förlängning av Ytterstadsprojektet

Besvaras med hänvisning till att medel reserverats för stadsmuseets inventering av byggnader i ytterstaden i kulturnämndens budget för 2008.

BILAGA 14:2

Dnr 328-532/2007 – Hemställan från idrottsnämnden

Inriktningsbeslut avseende anläggande av en konstgräsplan för fotboll på Gröndals bollplan

Besvaras med hänvisning till att medel får reserveras i idrottsnämndens budgetram.

Dnr 335-001634/2001 - Motion (2001:69) av Börje Vestlund (s)

En renare stad – ”Dags att göra något åt Lortstockholm”

Besvaras med hänvisning till ökade insatser för att motverka och ta bort klotterinsatser och ytterligare satsningar på städning. Centralisering av parkansvar samt gemensamma initiativ med näringslivet på t.ex. fokusområden.

Dnr 319–2460/2002 - Skrivelse av Viviann Gunnarsson och Christopher Ödmann (mp)

Permanent miljövänlig båtförbindelse mellan Hammarby sjöstad och innerstaden

Besvaras med hänvisning till åtgärder som underlättar för kollektivtrafik på vatten samt att staden inte har som huvuduppgift att driva kollektivtrafik.

Dnr 314-1564/1997 - Skrivelse av Mats Hulth och Annika Billström (s)

Påbörjande av planarbete för en utbyggnad av Klarastrandsleden

Besvaras med hänvisning till att ökad kapacitet på Klarastrandsleden är prioriterade investeringar, enligt budget 2007.

Dnr 313-772/2001 - Skrivelse av Cecilia Obermüller m fl (mp)

Förslag om tillfälliga studentbostäder i Vinstaområdet

Besvaras med hänvisning till uppdrag i budget 2008 om att hitta nya platser för studentbostäder.

Dnr 309-1472/2004 - Skrivelse från Skärholmens stadsdelsnämnd

Barmarksrenhållning och parkskötsel i egen regi inom stadsdelsområdet, samt vinterväghållning genom entreprenad

Besvaras med hänvisning till centralisering av parkskötsel och upphandling i konkurrens.

Dnr 303-2779/2005 - Hemställan från Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kampanj mot nedskräpning av gator och torg i Stockholm

Besvaras med hänvisning till ökade insatser för att motverka och ta bort klotterinsatser och ytterligare satsningar på städning. Centralisering av parkansvar samt gemensamma initiativ med näringslivet på t.ex. fokusområden.

Dnr 302-3622/2005 - Motion (56) av Didar Samaletdin, Anna Starbrink och Fredrik Malm (alla fp)

Upprustning av Kungsholmstorg och Norr Mälarstrand

Besvaras med hänvisning till att upprustningen pågår.

Dnr 310-1298/1998 – Motion

Decentraliserad stadsplanering

Dnr 311-1163/1998 - Motion

Ett utökat samrådsförfarande vid byggnation, s.k. Charette

Dnr 311-1289/2000 - Motion av Ann-Marie Strömberg (v)

"Bäst-före-datum" i stadsplaneringen

Besvaras med hänvisning till den ansvars- och kompetensfördelning i staden som fastställs i budgeten. Formerna för samråd anpassas utifrån målet om att bostadsbyggnadstakten ska vara hög och plan- och bygglagens regler.

Dnr 325-1458/1999 - Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

Om att utarbeta ett handlingsprogram för utveckling och vård av stadens grönsstruktur

Besvaras med hänvisning till att detta i budget 2008 är en prioriterad uppgift för stadsbyggnadsnämnden.

Dnr 324-1249/2002 - Motion av Annika Billström (s)

Förebyggande åtgärder mot ungdomskriminalitet

Besvaras med hänvisning till att förebyggande och tidiga insatser till barn och unga är prioriterade. En vidareutveckling av KOMET bland annat med inriktning mot ungdomar 12-18 år, insatser med fokus på hemlösa barn och familjer som inte kan ta hand om sina barn, förbättrad inspektion och kvalitetssäkring av individ- och familjeomsorg, arbete mot hedersförtryck, inrättande av jobbtorg, nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd, införande av kundvalsmodell inom familjerådgivning, samlade trygghetsmätningar över hela staden, samverkan med frivilligorganisationer samt utveckling av skolundersökningen.

Dnr 325-3854/2006 - Motion 2006:37 av Hardy Hedman (kd)

De hemlösas situation

Besvaras med hänvisning till nya riktlinjer för stadens arbete med hemlösa och målet om att stadens stöd till de mest utsatta ska individualiseras och göras mer tillgängligt.

Dnr 314-3370/2003 - Motion av Yvonne Fernell-Ingelström (m)

Översyn av trafiksituationen i Bromma inför Vägverkets nya förslag till nord-sydliga förbindelser

Besvaras med hänvisning till att Stockholms stad i skrivelse till Vägverket förordar Förbifart Stockholm som lösningen på nord-sydliga förbindelser i länet.

Dnr 329-4430/2004 - Motion av Kristina Axén Olin m.fl. (m)

Införande av Helsingforsmodellen mot klotter i Stockholm

Besvaras med hänvisning till ökade klotterinsatser och ytterligare satsningar på städning.

Dnr 332-1299/1998 - Motion (1998:111) av Björn Mellstrand (c) och Hans Peters (c)

Flyttning av oljetransporter och annan miljöfarlig hantering från Värtahamnen

Besvaras med hänvisning till att arbetet med att avveckla Loudden fortgår.

BILAGA 14:4

Dnr 302-2254/2003 - Hemställan från gatu- och fastighetsnämnden

Om att en långsiktig lokalförsörjningsstrategi utarbetas för staden

Besvaras med hänvisning till budgetens mål om att stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Dnr 307-3264/2004 – Hemställan från brand- och räddningsnämnden

Utökning av marknadsföringsinsatserna för brandvarnare. Brand- och räddningsnämndens beslut att begära extra tilldelning från kommunstyrelsen om 1,5 miljoner kr för genomförande av TV-kampanj om brandvarnare.

Besvaras med hänvisning till brand- och räddningsnämndens uppdrag i budget 2008 om förebyggande insatser.

Dnr 021-4086/2004 – Hemställan från gatu- och fastighetsnämnden

En stiftelse till skydd för biologiska och rekreativa värden inom stadens lantegendomar

Besvaras med hänvisning till att fastighetsnämndens inventering av markegendomar utanför kommungränsen pågår.

Dnr 302-3410/2006 - Skrivelse av Annika Billström (s), Ann-Margarethe Livh (v) och Viviann Gunnarsson (mp)

Om kulturverksamheter och renodling av stadens fastighetsbestånd

Besvaras med hänvisning till att konsekvenserna för kulturlivet har beaktats i den renodling som skett av stadens fastighetsbestånd.

Dnr 321-3475-2005 – Skrivelse av Christopet Ödmann (mp)

Minska köerna till dagis - anställ föräldrar

Dnr 321-4788-2005 - Motion (2005:72) av Christopher Ödmann (mp)

Inrättande av tvåfamiljssystem för att minska barngrupperna, öka livskvaliteten och för ökad jämställdhet

Besvaras med hänvisning till budgetens inriktningsmål om att kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.

Dnr 412-1388/1997 - Motion av Agneta Rehnvall (m) och Sten Nordin (m)

Lärare - en förutsättning för Europas bästa skola, motion

Dnr 412-224/1998 - Motion Jan Björklund m fl (fp)

Läraryrket - Dags för stolta lärare

Besvaras med hänvisning till målet och att förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö, med bl.a. ökad attraktionskraft för läraryrket genom satsning på fortbildning.

Dnr 424-484/2000 - Motion Lars Rådth (s), KS beslöt 2006-09-25 (utl. 2006:27) att återremittera motionen

Om vuxna dövas, bl.a. döva invandrades, möjlighet till kommunal vuxenutbildning

Besvaras med hänvisning till utbildningsnämndens ansvar för att utveckla och anpassa vuxenutbildningen utifrån efterfrågan och behov.

Dnr 322-2579/2004 - Utbildningsnämnden

Schabloniserat resursfördelningssystem för drift av särskolverksamheterna

Besvaras med hänvisning till att ett schabloniserat resursfördelningssystem tillämpas för särskolan i budget 2008.

Dnr 322-456/2005 – Älvsjö stadsdelsnämnd

Förslag om ändrade skolupptagningsområden för Älvsjö respektive Liljeholmens stadsdelsnämnder

Besvaras med hänvisning till genomförd organisationsförändring inom skolans område.

Dnr 322-3817/2006 – Kungsholmens stadsdelsnämnd

Behov av förskola och skola på nordvästra Kungsholmen

Besvaras med hänvisning till att planeringen av förskolor på nordvästra Kungsholmen pågår.

Dnr 322-3846/2006 - Motion Christopher Ödmann (mp)

Stockholms skolors simkunnighetsutmaning

Besvaras med hänvisning till satsningen för att öka på simkunnighet i budget för 2008.

Dnr 004-444/2000 – Motion (nr 21)

Bostadsbolagen - ett socialpolitiskt instrument om de kommunala

Besvaras med hänvisning till de kommunala bostadsbolagens medverkan i Järvalyftet.

Dnr 021-1048/2005 - Skrivelse (9/3) Annika Billström (s), Ann-Magrethe Livh (v) och Christopher Ödmann (mp)

Inrättande av kommunal bostadsstiftelse

Besvaras med hänvisning till bolagens direktiv, att dessa ska långsiktigt äga och förvalta hyresbostäder i Stockholms stad, dess varierade utbud av attraktiva bostäder med stor geografisk spridning ska utvecklas, att de ska ge långsiktig värdetillväxt.

Dnr 316-4344/2005 - Skrivelse (9/11) Åsa Romson (mp)

Ta bort hindren för lägenhetskollektiv i stadens hyresrätter

Besvaras med hänvisning till bostadsbolagens uppdrag om att öka valfriheten inom hyresrätten för att passa olika människors olika behov samt uppdrag att uppvakta regeringen med krav på skattelättnader för rumsuthyrning.

Dnr 334-661/2006 - Skrivelse (31/1) Teres Lindberg (s)

Redovisning av "Lika möjligheter - allas ansvar. Plan för jämlikhet integration och mångfald"

Besvaras med hänvisning till budgetens mål om en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök.

Dnr 336-3417/2006

Förslag avseende en fortsättning och vidareutveckling av Stadsdelsförnyelsen, Från möjlighet till verklighet

Besvaras med hänvisning till budgetens mål om en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök.

BILAGA 14:6

Dnr 023-3866/2006

Stockholmshems utredning angående de kommunala bostadsbolagens ökade ansvar för social och ekonomisk utveckling i vissa eftersatta stadsdelar

Dnr 023-690/2007

Familjebostäders utredning angående de kommunala bostadsbolagens ökade ansvar för social och ekonomisk utveckling i vissa eftersatta stadsdelar

Besvaras med hänvisning till budgetens mål om en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök.

Dnr 327-3810/2004 – Hemställan från Enskede – Årsta stadsdelsnämnd

Omstrukturering av särskilda boendeformer, SDN Enskede-Årsta

Besvaras med hänvisning till budgetens mål om att stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Dnr 327-1743/2006 – Hemställan från Maria- Gamla stans stadsdelsnämnd

**Försöksverksamhet under två år med hemtjänst fyra timmar per månad med för-
enkla binståndsbedömning för pensionärer under 80 år**

Dnr 327-2324/2006 - Skrivelse (19/5) av Helen Jäderlund Eckardt och Ann-Katrin Åslund (båda fp).

Stoppa stadsdelsarresten för äldre

Dnr 327-2791/2006 – Beslut i kommunstyrelsen 2006-05-31

Korttidsboende och avlastning utomlands

Besvaras med hänvisning till budgetens mål om att kvaliteten inom stadens omsorgs-
verksamheter ska öka, trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen, nya
regler för binståndsbedömningen inom äldreomsorgen samt uppdrag till äldrenämnden i
budget 2008.

Dnr 327-2402/2007 – Skrivelse från Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum

Anslag för Äldrecentrum för 2008

Dnr 327-2403/2007 - Skrivelse från Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum

Fortsatt anslag för den longitudinella studien SNAC-Kungsholmen

Besvaras med hänvisning till att i budgeten för 2008 finns anslag till Stiftelsen Stock-
holms läns Äldrecentrum reserverade.

Dnr 325-2107/2007, Dnr 3140/2007 - Motion (2007:20) av Eivor Karlsson och Stefan Nilsson (båda mp)

Ökat stöd till familjehem samt skrivelse om fosterbarn

Besvaras med hänvisning till att rekrytering, grund- och vidareutbildning samt handled-
ning av familjehemmen flyttas från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden i bud-
get 2008.

Dnr 021-2004/2007 – Skrivelse från Teres Lindberg (s)

FOU-enhetens finansiering och framtid

Besvaras med hänvisning till att socialtjänstnämnden ansvarar för forskning- och ut-
vecklingsarbete inom socialtjänstens område förtydligas i budget 2008.

Dnr 328-2822/2007

Bidrag till Leksaksmuseets verksamhet m.m. för år 2008

Besvaras med hänvisning till att medel reserveras i budget 2008

Dnr 327-1733/2006

Skrivelse från Margareta Björk (m) om brister i hemtjänsten

Avskrivs med hänvisning till nya riktlinjer för biståndsbedömning och satsning på handledning samt höjd hemtjänstpeng.